

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

88'inci Birleşim 8 Haziran 2021 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	220
II.- GELEN KÂĞITLAR	224
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	269
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>269:275</i>
1.- Van Milletvekili Murat Sarısaç'ın, Van'da yaşanan hak ihlallerine ilişkin gündem dışı konuşması	269:271
2.- Bursa Milletvekili Muhammet Müfit Aydın'ın, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması	271:273
3.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Bitlis'in ekonomik sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	273:275

IV.- AÇIKLAMALAR**275, 298, 305, 314, 316,
323, 326, 350**

- 1.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, denizlerdeki kirliliğe ilişkin açıklaması 275
- 2.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, motorlu kuryelerin sorunlarına ilişkin açıklaması 275
- 3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, denizlerdeki kirliliğe ilişkin açıklaması 276
- 4.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, çiftçilerin, gençlerin ve esnafın durumuna ilişkin açıklaması 276
- 5.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Yusuf İmamoğlu'nu rahmetle andığına ve yem fiyatlarındaki artışa ilişkin açıklaması 276
- 6.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersin Millet Bahçesi'ne ilişkin açıklaması 277
- 7.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 277
- 8.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın Antakya ilçesindeki atık su sorununa ilişkin açıklaması 277
- 9.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri'de yaşayan esnafın sorunlarına ilişkin açıklaması 278
- 10.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, LGS'yle ilgili iddialara ilişkin açıklaması 278
- 11.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Antep fıstığı üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 278
- 12.- İstanbul Milletvekili Serap Yaşar'ın, 2021 Vakıf İnsan Ödülleri'ne ilişkin açıklaması 278:279
- 13.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, öğrencilere ve ehliyet mağdurlarına af çıkarılması gerektiğine ilişkin açıklaması 279
- 14.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, hububat fark ödemelerine ilişkin açıklaması 279
- 15.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Filyos Limanı'na ve Amasra-1 Kuyusunda doğal gaz bulunmasına ilişkin açıklaması 279:280
- 16.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas'ta vatandaşlar ile göçerler arasında yaşanan olumsuzluklara ilişkin açıklaması 280
- 17.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Defne ilçesine hastane yapılmasını istediklerine ilişkin açıklaması 280
- 18.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Feke ilçesindeki maden taşımacılığına ilişkin açıklaması 280:281

- 19.- Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, Ankara Yenimahalle ATB İş Merkezi'nde çıkan yangına ilişkin açıklaması 281
- 20.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Türkiye Cumhuriyeti devletini kimsenin yıkamayacağına ve Afyonkarahisar'ın Güney beldesinde seçimi kazanan Cumhuriyet İttifakı'nı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması 281
- 21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Pençe-Yıldırım Harekâtı'nda şehit olan Piyade Uzman Çavuş Samet Şeker'e Allah'tan rahmet dilediğine, Türkiye Basketbol Süper Lig Şampiyonu Anadolu Efes'i tebrik ettiğine, Yusuf İmamoğlu'nu rahmetle andığına ve Tarım ve Orman Bakanlığının yangın söndürme uçağı kiralama ihalesine ilişkin açıklaması 281:282
- 22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Hazreti Muhammed Mustafa Efendimiz'in vefat yıl dönümüne, Yusuf İmamoğlu'nu rahmetle andığına, Şair Abdurrahim Karakoç'un 9'uncu ölüm yıl dönümüne ve terörle mücadeleye ilişkin açıklaması 282:284
- 23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 7 Haziran 2015 Milletvekili Genel Seçimlerine, siyaset-devlet-iktidar-mafya ve bürokrasi arasında kirli ilişkiler olduğuna ve HDP'ye kapatma davası açılmasına ilişkin açıklaması 284:285
- 24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, ortalığa saçılmış bu kadar pislik ve kepezelik varken yargının susmasını kimsenin tasvip etmediğine, Meclisin buna seyirci kalmasının kabul edilemez olduğuna, araştırılması gerektiğine ve Meclis Başkanının mafyadan 10 bin dolar alan siyasetçinin kim olduğunu Cumhurbaşkanı'na da sormasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması 285:287
- 25.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Genel Kurulda İcra ve İflas Kanunu'nun değiştirilmesiyle ilgili kanun teklifinin görüşüleceğine, Piyade Uzman Çavuş Samet Şeker ile Polis Cihan Türkmenoğlu'na Allah'tan rahmet dilediğine, Şair ve Yazar Cahit Zarifoğlu ile Şair Abdurrahim Karakoç'un ölüm yıl dönümlerine, Hazreti Muhammed Mustafa Efendimiz'in vefat yıl dönümüne, HDP'nin kapatılmasıyla ilgili davanın yargının önünde olduğuna ve yargının kararına herkesin saygı duyacağına ilişkin açıklaması 287:290
- 26.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 290:291
- 27.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 291:293
- 28.- İstanbul Milletvekili Rümeysa Kadak'ın, İBB faaliyet raporuna ilişkin açıklaması 298:299
- 29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Rümeysa Kadak'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 299

30.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, LGS'yle ilgili iddialara ilişkin açıklaması	299
31.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, Çankırı'nın Kızılırmak ilçesine yapılan HES'e ilişkin açıklaması	299
32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kars Milletvekili Yunus Kılıç'ın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	305:306
33.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	306:307
34.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	307
35.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	308
36.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, AK PARTİ döneminde çiftçilerin borçlarına ilişkin açıklaması	308:309
37.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	314
38.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	316:317
39.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	317:318
40.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	318:320
41.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	320
42.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	320:321
43.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	321:322
44.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	322:323

45.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	323
46.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, Diyarbakır'a ilişkin açıklaması	323
47.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'e ilişkin açıklaması	324
48.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, denizlerdeki kirliliğe ilişkin açıklaması	324
49.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Hazreti Muhammed Mustafa Efendimiz'in vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması	326
50.- Kırklareli Milletvekili Turabi Kayan'ın, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	326:327
51.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, "Bosna kasabı" olarak bilinen Ratko Mladic'in ömür boyu hapis cezasının Uluslararası Ceza Mahkemesinde onandığına ilişkin açıklaması	327:328
52.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Çankırı'daki çeltik üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması	350
53.- Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, saray yandaşlarına milyarların peşkeş çekildiğine ilişkin açıklaması	350:351
54.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, sahil bölgelerindeki tapu dairelerinde memur eksikliği olduğuna ilişkin açıklaması	351
55.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, Afyonkarahisar'ın Sinanpaşa ilçesinin Güney beldesindeki yerel seçim sonuçlarına ilişkin açıklaması	351
56.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Ziraat Bankasının olanaklarının çiftçiler için kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması	351:352
57.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, tarımsal destek ödemelerine ilişkin açıklaması	352

V.- ÖNERİLER**293, 300, 309, 323****A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

293:298, 300:305,

309:314, 323

1.- İYİ Parti Grubunun, 27/5/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşları tarafından, Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere yurt dışından yapılan plastik atık ithalatının ülkemize, çevreye, insan ve hayvan sağlığına vermiş olduğu zarar ve sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Haziran 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

293:298

2.- HDP Grubunun, 8/6/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, medya gruplarına verilen kamu bankası kredilerinin ödenip ödenmediğinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Haziran 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 300:305, 309

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, mafya-devlet ilişkilerinin boyutlarının belirlenebilmesinin araştırılması amacıyla verilmiş olan (10/4410) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Haziran 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 309:314, 323

VI.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR

315

1.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek’in, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya’nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 315:316

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

324

A) ÖNERGELER

324:326

1.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir’in, (2/3325) esas numaralı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/130) 324:326

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

328, 352

A) KANUN TEKLİFLERİ

328:350, 352:357

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 49 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3592) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 266) 328:350, 352:357

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 267) 357

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 172) 357

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

358

- 1.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/44922) 358:359
- 2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, pandemi sürecinde tarımsal üretim ve gıdaya erişimde alınacak önlemlere ve aşılama sürecinin hızlandırılmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/44925) 360:361
- 3.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, pandemiden olumsuz etkilenen berber esnafının desteklenmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/44926) 362:363
- 4.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, pandemiden olumsuz etkilenen toplu taşıma sektörü esnafının desteklenmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/44927) 364:365
- 5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 1980 yılından bu yana zorla kaybetme ve gözaltında kaybolma suçlarının mağduru olan kişilere ve açılan davalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/44928) 366:367
- 6.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, pandemi sürecinden olumsuz etkilenen taşımacılık sektörünün desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/45056) 368:369
- 7.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, kripto para platformu sahibi bir kişiyle ilgili iddialara ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/45096) 370:372

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak on oturum yaptı.

İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut, 31 Mayıs Dünya Tütünsüz Günü'ne,

Kütahya Milletvekili Ahmet Erbaş, Kütahya'nın turizmine,

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, pandemi döneminin yükünü omuzlayan sağlık çalışanlarının sorun ve taleplerine,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç, 31 Mayıs Dünya Tütünsüz Günü 2021 Ödülü'nü alan Müşerref Pervin Tuba Durgut'u tebrik ettiğine ilişkin bir konuşma yaptı.

Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz, şehit olan Teğmen Baki Koçak ile Korucu Yücel Aki'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve çiftçilerin sorunlarına,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, aile hekimlerinin sorunlarına,

Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker, ihracat ve büyüme rakamlarına,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, Osmaniye'nin Kadirli ilçesinde meydana gelen depreme ve Düziçi ilçesine kurulacak organize sanayi bölgesine,

Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya, icra dosyalarındaki artışa,

Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı, Hatay Erzincin'e yapılan sağlık yatırımlarına,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, karpuz eken çiftçilerin sorunlarına,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, 31 Mayıs Dünya Tütünsüz Günü'ne,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, kuraklıktan etkilenen çiftçilere,

Adana Milletvekili Tamer Dağlı, şehit olan Teğmen Baki Koçak ile Korucu Yücel Aki'ye Allah'tan rahmet dilediğine ve Adana'nın Kozan ilçesinin düşman işgalinden kurtuluşunun 101'inci yıl dönümüne,

Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı, Aksaray'ın Eskil ilçesindeki dolu yağışına,

Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan, Çanakkale'de depreme dayanıksız olduğu için yıkılan okullara,

Ankara Milletvekili Servet Ünsal, sanatçıların sorunlarına,

Sivas Milletvekili Semiha Ekinci, şehit olan Teğmen Baki Koçak ile Korucu Yücel Aki'ye Allah'tan rahmet dilediğine, Sivas'taki öğrenci yurtlarına ve büyüme rakamlarına,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, büyüme rakamlarına,

Konya Milletvekili Halil Etyemez, Konya'daki kuraklık ve dolu yağışına,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, şehit olan Teğmen Baki Koçak ile Korucu Yücel Aki'ye Allah'tan rahmet dilediğine, Para Atletizm Avrupa Şampiyonası'nda altın madalya alan Zübeyde Sürpürcü'yi kutladığına; Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra dış politika ve ekonomide çöküş yaşandığına, iç cephede siyasal bloklaşma ve toplumsal ayrışma meydana geldiğine, bu sistemin işlemediğini üç yıl içinde tecrübe ettiğimize ve Tunceli'nin sorunlarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, şehit olan Teğmen Baki Koçak ile Korucu Yücel Aki'ye Allah'tan rahmet dilediğine, terör örgütleriyle yapılan mücadeleye, Avrupa Birliği ülkeleri ile Yunanistan'ın sığınmacı ve mültecilere yönelik insanlık dışı tutumlarına ve bunlarla ilgili politikaların uluslararası kuruluşlar tarafından hayata geçirilmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Şair Ahmed Arif'in ölüm yıl dönümüne, pandemide müzisyenlerin sorunlarına, HDP Parti Meclisi Üyesi Fırat Keser'le ilgili davaya ve Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın yaptığı televizyon konuşmasına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Şair Ahmed Arif ile Yazar Orhan Kemal'in ölüm yıl dönümlerine, yasa yapma tekniğine; Tarım Kredi, sulama kooperatifleri ve tarımsal kredi borçlularının durumuna ve Manisa Soma'daki Uyar Madencilik mağdurlarına,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, şehit olan Teğmen Baki Koçak ile Korucu Yücel Aki'ye Allah'tan rahmet dilediğine, İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener'in güçlendirilmiş parlamenter sistemle ilgili görüşlerine ve kanun yapma tekniğine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan ile Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç, yasama ve yürütme ilişkilerini netleştirmek için siyasi partilerin İç Tüzük meselesini halletmesi gerektiğine ilişkin bir konuşma yaptı.

Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Panama Ulusal Meclisi Başkanı Marcos Enrique Castillero Barahona ve beraberindeki heyete "Hoş geldiniz." denildi.

İYİ Parti Grubunun, 20/5/2021 tarihinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, ülkemizde tarım sektörünün ve çiftçilerin kronikleşen tüm sorunlarına radikal ve kalıcı çözümler getirilmesinin tespiti amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 2/6/2021 tarihinde Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve arkadaşları tarafından, kuraklıktan dolayı çiftçilerin karşılaştığı sorunların araştırılması ve alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (13109 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 1/6/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Engin Altay, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel ile Grup Başkan Vekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç tarafından, mafya-devlet ilişkilerinin boyutlarının belirlenebilmesinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2584 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Haziran 2021 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Aksaray Milletvekili Ayhan Erel, Aksaray’da yaşanan kuraklığa,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Afyonkarahisar’ın Sinanpaşa ilçesinin Güney beldesinde yapılacak yerel seçime,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Afyonkarahisar’ın Sinanpaşa ilçesinin Güney beldesinde yapılacak yerel seçimde Belediyeler Birliğinin AK PARTİ’li aday lehine araç tahsis ettiğine,

Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İstanbul Milletvekili Vedat Demiröz ve 79 Milletvekilinin Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3622) ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 265) görüşmeleri tamamlanarak yapılan açık oylamasından sonra kabul edildi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, 31 Mayıs Dünya Tütünsüz Günü 2021 Ödülü’nü alan Müşerref Pervin Tuba Durgut’u tebrik ettiğine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, İstanbul Milletvekili Musa Piroğlu’nun 265 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri nedeniyle İç Tüzük 160/3’e göre kınanmasını talep ettiğine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Sarp Sınır Kapısı’nda bekleyen nakliyat firmalarının transit geçiş belgesi sorununa,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Sarp Sınır Kapısı’nda bekleyen nakliyat firmalarının transit geçiş belgelerinin alındığına,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Ankara Milletvekili Murat Emir’in 265 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, taşeron işçilerin sorunlarına,

Ankara Milletvekili Servet Ünsal, pandemiyle mücadeleye,

İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır, çiftçilerin borçlarının yapılandırılması gerektiğine,

Hatay Milletvekili Suzan Şahin, iktidarın verdiği sözleri tutmadığına,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, kanunun hayırlı olmasını dilediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Diyarbakır Milletvekili Hişyar Özsoy, Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in 265 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 3/6/2021 Perşembe günü toplanmamasına ilişkin önerisi kabul edildi.

Alınan karar gereğince, 8 Haziran 2021 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşime 04.21'de son verildi.

Süreyya Sadi BİLGİÇ

Başkan Vekili

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Enez KAPLAN

Tekirdağ

Kâtip Üye

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

Sibel ÖZDEMİR

İstanbul

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 153

3 Haziran 2021 Perşembe

Milletvekili Teklifleri

- 1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün; 5682 Sayılı Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3641) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)
- 2.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün; 5275 Sayılı Ceza Ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3642) (İnsan Haklarını İnceleme ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)
- 3.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın; 2090 Sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3643) (Tarım, Orman ve Köyişleri ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

Yazılı Soru Önergeleri

- 1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Adnan Menderes Üniversitesi'nde işletme ve sermaye piyasası bölümlerinin açılması isteminin reddine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45434) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)
- 2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, basın çalışanlarının sorunlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45435) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)
- 3.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, göreve iade için OHAL Komisyonuna başvurmuş haklarında herhangi bir ceza soruşturması bulunmayan veya açılan davalarda beraat etmiş kişilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45436) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)
- 4.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45437) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)
- 5.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, sosyolog atamalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45438) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)
- 6.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Dünya Bankasının Nisan 2021'de yayımlandığı Türkiye Ekonomik İzleme Raporundaki tespitlere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45439) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)
- 7.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Çanakkale'de faaliyet gösteren bir maden arama şirketinin beyan ettiği harcamalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45440) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)
- 8.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Basın İlan Kurumunun gazeteler için ayırdığı bütçeye ve Batman ilinde resmi ilan yayınlama hakkı iptal edilen gazetelere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45441) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

9.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Türkiye'deki engelli bireylere dair bazı verilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45442) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

10.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 2020 ve 2021 yıllarındaki intihar vakaları ile ilgili çeşitli verilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45443) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

11.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45444) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45445) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

13.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Bakırköy Ceza İnfaz Kurumunda Covid-19 belirtileri gösteren mahkumlara test yapılmadığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45446) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

14.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda mahkumların hijyen malzemelerine ulaşamadığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45447) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

15.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45448) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

16.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Bakırköy Ceza İnfaz Kurumunda Covid-19 belirtileri gösteren mahkumlara test yapılmadığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45449) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

17.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45450) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

18.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45451) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

19.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarından eğitim yardımı alan kişilere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45452) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

20.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45453) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

21.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, kadın istihdamına yönelik çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45454) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

22.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Toplum Yararına Program kapsamında okullarda 2019-2021 yılları arasında istihdam edilen kişilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45455) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

23.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45456) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

24.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, emekli olduktan sonra işçi olarak çalışan ve maaşından sosyal güvenlik destek primi kesilen işçilere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45457) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

25.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45458) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

26.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, SGK'nın mevcut personel durumu ile personel alımı yapılması talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45459) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

27.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45460) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

28.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, TOKİ aleyhine açılan davalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45461) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

29.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45462) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

30.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Milas ilçesinde yapılacak olan boksit madeni projesi için verilen "ÇED gerekli değildir" kararına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45463) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

31.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Bakanlığa ait kullanılmayan taşınmazlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45464) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

32.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45465) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45466) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

34.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Mersin'in Silifke ilçesinde yer alan Susanoğlu sahilindeki kirliliğe ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45467) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

35.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Muğla'nın Milas ilçesinde yapılacak olan boksit madeni projesi için verilen "ÇED gerekli değildir" kararına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45468) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

36.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Kütahya'nın Simav ve Tavşanlı ilçelerinde açılması planlanan maden sahalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45469) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

37.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2015-2021 yılları arasında verilen ÇED raporlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45470) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

38.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 2003-2020 yılları arasından TOKİ tarafından yapılan konutlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45471) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

39.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Enerji Kimlik Belgesi verilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45472) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

40.- Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Dicle Nehri'ndeki toplu balık ölümlerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45473) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

41.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45474) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

42.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45475) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

43.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasında maaşında icra takibi ve haciz bulunan Bakanlık personeline ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45476) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

44.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45477) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

45.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45478) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

46.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45479) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

47.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45480) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

48.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45481) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

49.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45482) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

50.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Samsunspor'un 18 Mayıs 2021'de oynanan maçına atanan hakeme ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45483) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

51.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45484) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

52.- İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç'ın, organize suç örgütü lideri olarak bilinen bir kişinin yasa dışı para işlemlerinin araştırılmasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45485) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

53.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45486) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

54.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45487) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

55.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45488) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

56.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasında maaşında icra takibi ve haciz bulunan Bakanlık personeline ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45489) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

57.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Muğla'nın Fethiye ilçesinde ihale yoluyla satılan taşınmazlarla ilgili iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45490) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

58.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Merkez Bankasının ve ticari bankaların altın rezervine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45491) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

59.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, pandemi nedeniyle banka borçlarını erteleyen kişi sayısına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45492) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

60.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45493) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

61.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, içki satışı sebebiyle verilen cezalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45494) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

62.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın İl Emniyet Müdürlüğü binası hakkında verilen yıkım kararına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45495) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

63.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, 2011 yılından beri Türkiye'de bulunan Suriyelilerin hukuki statülerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45496) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

64.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 2020 ve 2021 yıllarındaki intiharlarla ilgili çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45497) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

65.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45498) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

66.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45499) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

67.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün canlı yayım aracı aldığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45500) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

68.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezindeki sığınmacı ve mültecilere kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45501) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

69.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasında yapılan temsil ve ağırlama giderlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45502) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

70.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Muş ilinde 2020-2021 yılları arasında toplumsal gösteriler sırasında gözaltına alınan ve tutuklanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45503) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

71.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bingöl ilinde 2020-2021 yılları arasında toplumsal gösteriler sırasında gözaltına alınan ve tutuklanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45504) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

72.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Elazığ ilinde 2020-2021 yılları arasında toplumsal gösteriler sırasında gözaltına alınan ve tutuklanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45505) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

73.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Tunceli ilinde 2020-2021 yılları arasında toplumsal gösteriler sırasında gözaltına alınan ve tutuklanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45506) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

74.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Çankırı ilinde 2020-2021 yılları arasında toplumsal gösteriler sırasında gözaltına alınan ve tutuklanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45507) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

75.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Van ilinde 2020-2021 yılları arasında toplumsal gösteriler sırasında gözaltına alınan ve tutuklanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45508) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

76.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ağrı ilinde 2020-2021 yılları arasında toplumsal gösteriler sırasında gözaltına alınan ve tutuklanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45509) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

77.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Eskişehir ilinde 2020-2021 yılları arasında toplumsal gösteriler sırasında gözaltına alınan ve tutuklanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45510) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

78.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Konya ilinde 2020-2021 yılları arasında toplumsal gösteriler sırasında gözaltına alınan ve tutuklanan kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45511) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

79.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasında maaşında icra takibi ve haciz bulunan Bakanlık personeline ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45512) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

80.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Şırnak'ta kaybolan bir kişiden haber alınmamasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45513) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

81.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, bekçi müdahaleleri sırasında yaşanan olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45514) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

82.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45515) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

83.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, İzmir Atatürk İl Halk Kütüphanesi yapımı projesinin akıbetine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45516) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

84.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, 2021 turizm sezonunun ne zaman açılacağına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45517) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

85.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45518) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

86.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2016-2021 yılları arasında radyo ve televizyon kanallarına kesilen cezalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45519) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

87.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45520) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

88.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45521) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

89.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45522) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

90.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Dokuz Eylül Üniversitesinin proje sahibi olduğu Aliğa Mesleki ve Çevresel Hastalıklar Hastanesinin akıbetine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45523) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

91.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, meslek lisesi eğitimlerinin geliştirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45524) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

92.- Çorum Milletvekili Tufan Köse'nin, eğitim çalışanlarının aşılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45525) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

93.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, 2021 yılında yapılması planlanan öğretmen atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45526) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

94.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, öğretmen kadrosu verilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45527) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

95.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, eğitim çalışanlarının ve öğrencilerin aşılması ile yüz yüze eğitime ne zaman geçileceğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45528) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

96.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Toplum Yararına Program kapsamında okullarda 2019-2021 yılları arasında istihdam edilen kişilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45529) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

97.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45530) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

98.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45531) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

99.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45532) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

100.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, sözleşmeli öğretmenlerin haklarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45533) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

101.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45534) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

102.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, mevsimlik tarım işçisi çocukların eğitim hizmetlerine erişimine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45535) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

103.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45536) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

104.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45537) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

105.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45538) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

106.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45539) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

107.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, İzmir Buca Seyfi Demirsoy Devlet Hastanesi projesinin akıbetine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45540) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

108.-İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, diş protez teknikeri alımlarının artırılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45541) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

109.-İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Covid-19 tedavisinde kullanılan ve kullanım protokolünden çıkarılan bir ilaca ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45542) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

110.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45543) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

111.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45544) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

112.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45545) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

113.-Kocaeli Milletvekili Lütü Türkkan'ın, yeni yapılan acil durum hastanelerinin pandemi sonrası dönemde kanser hastası, felçli, düşükün veya bakım hastası haline gelen kişiler için palyatif bakım hastanelerine dönüştürülmesi talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45546) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

114.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Covid-19 aşılarının tedarik süreciyle ilgili iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45547) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

115.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, tedavi amacıyla ülkemize gelen kişilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45548) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

116.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, pandeminin akıl ve ruh sağlığına etkisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45549) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

117.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, yoğun bakım ünite sayılarının artırılması önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45550) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

118.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, aşılama çalışmalarının hızlandırılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45551) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

119.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45552) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

120.-Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, mevsimlik tarım işçilerinin sağlık hizmetlerine erişimine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45553) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

121.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45554) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

122.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45555) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

123.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45556) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

124.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45557) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

125.-Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, Nevşehir'de 12 Mayıs 2021 tarihinde yaşanan doğal afet nedeniyle destek verilmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45558) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

126.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, süt fiyatlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45559) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

127.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, çiftçilerin borçlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45560) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

128.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur'da yaşanan kuraklık nedeniyle çiftçilere destek verilmesi önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45561) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

129.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2010-2021 yılları arasında Bakanlığa alınan ve kiralanılan yangın söndürme uçağı ve helikopteri sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45562) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

130.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45563) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

131.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık tarafından hazırlatılan kamu spotlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45564) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

132.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45565) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

133.-Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, çiğ süt fiyatlarının belirlenmesi ile referans fiyatın altında alım satım yapılmasının engellenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45566) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

134.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, süt üreticilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45567) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

135.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, milli parklar ve muhafaza ormanlarında yapılan ağaç kesimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45568) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

136.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, soğan üreticilerinin sorunlarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45569) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

137.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45570) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

138.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de yaşanan tırtıl istilasına yönelik önlem alınmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45571) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

139.-Siirt Milletvekili Sıdk Taş'ın, kuraklık nedeniyle mağdur olan çiftçilerin desteklenmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45572) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

140.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, esnafa yönelik destek paketi kapsamına tekel bayilerinin dahil olup olmadığına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45573) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

141.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Sarp Gümrük Kapısındaki yoğunluk ve işlem yavaşlığı nedeniyle mağduriyet yaşayan tır şoförlerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45574) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

142.-Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan'ın, 2020 yılı ile 2021'in ilk 4 ayında NACE kodlarına göre işyerlerine dair çeşitli verilere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45575) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

143.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, plastik atık ithalatına ve özel sektörden dezenfektan alımına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45576) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

144.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45577) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

145.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45578) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

146.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulunun yaptığı incelemelere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45579) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

147.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45580) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

148.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, İzmir-İzmir-Aliağa bölünmüş yol projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45581) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

149.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, İzmir-Manisa devlet yolunda Sabuncubeli Tüneli ve bağlantı yolları projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45582) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

150.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Bergama-Soma-Akhisar karayolu projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45583) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

151.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Halkapınar-Otogar Raylı Sistem Hattı projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45584) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

152.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Otoyol Kavşağı-Torbalı-Belevi devlet yolu projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45585) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

153.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Selçuk-Ortaklar-Aydın bölünmüş yol projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45586) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

154.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla ve Burdur arasında yapımına başlanan Karabel Tüneli'nin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45587) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

155.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 2002-2021 yılları arasında Bakanlık bünyesinde istihdam edilen sosyolog sayısına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45588) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

156.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşlarda cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45589) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

157.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Aydın-Denizli Otoyolu Buharkent bağlantı yolunun tarım arazilerine etkilerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45590) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

158.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, pandemi nedeniyle mağdur olan taşımacılık sektörü esnafına destek verilmesi önerisine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45591) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

159.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlığın hizmet ve binalarının engelliler için erişilebilirliğine ve istihdam edilen engelli personele ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45592) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

160.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de bulunan Güveçli köyünün altyapı sorunlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45593) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

No: 154

4 Haziran 2021 Cuma

Milletvekili Teklifleri

1.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in; 20/6/2012 Tarihli ve 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3644) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

2.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in; Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3645) (Plan ve Bütçe ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

3.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın; İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3646) (Kadın Erkek Fırsat Eşitliği ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

4.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın; Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3647) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

5.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın; Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3648) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

6.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın; Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3649) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

Cumhurbaşkanlığı Tezkereleri**(Milletlerarası Andlaşmalar)**

1.- A400M Uçağının İşbirliği İçerisinde Geliştirilmesi, Üretimi Evresi ve Başlangıç Desteğine İlişkin A400M Program Üst Kurulu Kararına Dair “4 Sayılı Değişiklik” Metnine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2021) (Gelen evrak numarası: 825137)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Katar Askeri Hava Aracı ve Destek Personelinin Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Geçici Konuşlanması Konusunda Teknik Düzenlemeye Dair Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2021) (Gelen evrak numarası: 825144)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş ve 20 Milletvekilinin, bir organize suç örgütü liderinin bazı siyasetçilere ilişkin iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4377) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

2.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen ve 19 Milletvekilinin, bekçilerin görevlendirme usulleri ve davranışları hakkındaki bazı iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4378) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

3.- Muğla Milletvekili Suat Özcan ve 28 Milletvekilinin, covid-19 salgınıyla hayatımıza giren çevrimiçi eğitimin öğrenciler üzerindeki sosyolojik ve psikolojik etkilerinin araştırılarak olası sorunlara karşı alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4379) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

4.- Muğla Milletvekili Suat Özcan ve 28 Milletvekilinin, covid-19 salgınıyla birlikte yaygınlaşan esnek ve uzaktan çalışma yöntemlerinin küçük şehirlere göçü artırmasının bu şehirler üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4380) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

5.- Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin ve 32 Milletvekilinin, Türkiye’deki gazeteci suikast ve cinayetlerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4381) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 Milletvekilinin, Toprak Mahsulleri Ofisinin filizlenen ve kısmen bozulan patatesleri almamasından kaynaklanan çiftçi mağduriyetlerinin araştırılarak kalıcı çözüm önerileri üretilebilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4382) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

7.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 Milletvekilinin, kamuda 657 sayılı Kanun’un 4/B maddesi kapsamında sözleşmeli personel statüsünde çalıştırılanların sorunlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4383) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

8.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 Milletvekilinin, emeklilerin sorunları ve durumlarının incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4384) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 Milletvekilinin, besicilikte artan girdi maliyetlerinden ve et fiyatlarındaki artıştan kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4385) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

10.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 23 Milletvekilinin, kamu personeli olmayan aile hekimleri ve aile sağlığı merkezi çalışanlarının kadro ve özlüğe ilişkin sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4386) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

11.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 22 Milletvekilinin, covid-19 salgının kayıt dışı çalışan veya işsiz kalan sığınmacı, mülteci ve göçmenler üzerindeki etkilerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4387) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

12.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu ve 20 Milletvekilinin, İstanbul'un Beykoz ilçesinde son yıllarda yaşanan sorunların araştırılarak bu sorunlara çözümler geliştirilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4388) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

13.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 20 Milletvekilinin, plastik atık ithalatının çevreye, insan ve hayvan sağlığına vermiş olduğu zararların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4389) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

14.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 20 Milletvekilinin, akaryakıttan alınan özel tüketim vergisinin artırılmasının vatandaşlar ve tüm sektörler üzerindeki etkilerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4390) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

15.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin, Avrupa Birliği kırsal kalkınma desteklerinin 81 ili içine alacak şekilde genişletilmesi ve bu kapsamda yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4391) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

16.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 Milletvekilinin, İsrail'in Filistin'e saldırılarının durdurulması ve Filistin'in haklarının korunması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4392) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

17.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 Milletvekilinin, lületaşı sektörünün geliştirerek Eskişehir ve Türkiye'ye katkısının artırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4393) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

18.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 20 Milletvekilinin, kamu alımlarında karşılaşılan sorunların araştırılarak bu alımların kamu açısından en verimli şekilde gerçekleştirilmesinin sağlanması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4394) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

19.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik ve 19 Milletvekilinin, covid-19 salgınının hazır giyim sektörü üzerindeki etkilerinin ve sektörde yaşanan diğer sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4395) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

20.- Ankara Milletvekili İbrahim Halil Oral ve 20 Milletvekilinin, Ankara'daki spor tesislerindeki eksikliklerin ve Ankara'daki futbol kulüplerinin sportif başarısızlıklarının nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4396) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

21.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 21 Milletvekilinin, Türkiye’de pandemi sürecinde artan intihar vakalarının sebeplerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4397) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

22.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 21 Milletvekilinin, covid-19 salgını sürecinde eğitimde karşılaşılan sorunların araştırılarak bunlara karşı çözüm önerileri geliştirilebilmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4398) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

23.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 21 Milletvekilinin, başta Aksaray olmak üzere işsizliğin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4399) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

24.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel ve 21 Milletvekilinin, Çin Halk Cumhuriyeti tarafından Uygur Türklerine yönelik gerçekleştirilen insanlık ve vicdan dışı eylemlerin araştırılarak uluslararası topluma duyurulması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4400) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

25.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir ve 20 Milletvekilinin, covid-19 vaka sayılarındaki artış nedeniyle başka ülkelere alındığı söylenen UEFA Şampiyonlar Ligi finali ve Formula 1 Türkiye Grand Prix’sinin gerçek iptal nedenlerinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4401) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.05.2021)

26.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 Milletvekilinin, Toprak Mahsulleri Ofisi’nin son 10 yılda yaptırdığı depolarda ortaya çıkan sorunlarla ilgili iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4402) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

27.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve 21 Milletvekilinin, Sudan ve Nijer’de TİGEM tarafından yapılması planlanan tarım projelerine ilişkin doğru bilgilere ulaşılabilmesi ve söz konusu projelerin incelenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4403) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

28.- Mardin Milletvekili Pero Dunder ve 19 Milletvekilinin, pandemi sürecinde işsizlik nedeniyle mevsimlik tarım işçisi olarak başka yerlere göç etmek zorunda kalan kadınların yaşadığı sorunların tespit edilerek gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını sağlamak amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4404) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

29.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu ve 19 Milletvekilinin, 29 Mayıs - 4 Temmuz 1980 tarihleri arasında Çorum’da yaşanan olayların tüm yönleriyle araştırılarak sorumlularının ortaya çıkarılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4405) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

30.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul ve 19 Milletvekilinin, Gaziantep’te bebek ölümlerinin nedenlerinin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4406) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

31.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü ve 20 Milletvekilinin, Tunceli’de hayvan yetiştiricilerinin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4407) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

32.- İzmir Milletvekili Mahir Polat ve 22 Milletvekilinin, İzmir’de yapımına başlanılan Karşıyaka Stadının bitirilememesinin sebeplerinin araştırılarak stadın bir an önce hizmete açılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4408) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

33.- Kocaeli Milletvekili Tahsin Tarhan ve 24 Milletvekilinin, yap işlet devret modeli ile gerçekleştirilen yatırımların bütçe üzerindeki etkilerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4409) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

34.- CHP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Engin Altay, Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Özgür Özel ve Grup Başkanvekili Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, mafya devlet ilişkilerine dair çeşitli iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4410) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

35.- HDP Grubu adına Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Grup Başkanvekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, SADAT başta olmak üzere askeri eğitim alanında çalışan özel şirketlere ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4411) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2021)

36.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü ve 20 Milletvekilinin, Türkiye'de bulunan mülteci, göçmen ve sığınmacı kadınların çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunların tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4412) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2021)

37.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker ve 26 Milletvekilinin, Marmara Denizi'ndeki müsilaj sorununun sebeplerinin tespit edilerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4413) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2021)

38.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık ve 19 Milletvekilinin, kadınların yaşam hakkının korunması ve kadına yönelik şiddet, cinayet ve istismarın önlenmesi için yapılması gerekenlerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4414) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.06.2021)

39.- Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık ve 19 Milletvekilinin, Rize'nin İkizdere ilçesindeki taş ocağı ve Van'ın Gürpınar ilçesindeki mermer ocağından kaynaklanacak olası sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4415) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

40.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan ve 20 Milletvekilinin, kuraklık nedeniyle tarımsal üretimde meydana gelen daralma dolayısıyla çiftçilerin yaşadıkları sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4416) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

41.- Bursa Milletvekili Yüksel Özkan ve 33 Milletvekilinin, emeklilerin sorunlarının tüm yönleriyle araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4417) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

42.- İzmir Milletvekili Murat Bakan ve 31 Milletvekilinin, Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında öngörülen Sınırdan Karbon Vergisi ve Yeşil Ekonomik Dönüşüme uyumlu tedbirlerin belirlenerek olası sonuçlarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4418) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

43.- Muğla Milletvekili Suat Özcan ve 23 Milletvekilinin, Türkiye'de orman yangınlarının çıkış nedenlerinin araştırılarak yangınların önlenmesi ve yangından zarar gören bölgelerin mağduriyetlerinin giderilmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4419) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

44.- Giresun Milletvekili Necati Tıǒlı ve 19 Milletvekilinin, arıcılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4420) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.06.2021)

45.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır ve 32 Milletvekilinin, organize suç örgütü lideri olduğu iddia edilen bir kişinin devlet-polis-mafya ilişkilerine dair iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4421) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

46.- İstanbul Milletvekili Ahmet Ünal Çeviköz ve 21 Milletvekilinin, SADAT isimli uluslararası askeri faaliyet yürüten şirketin yurt dışında yürüttüğü faaliyetlere ilişkin iddiaların araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4422) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

47.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, koronavirüs salgını sürecinde yapılan uygulamaların değerlendirilerek salgının devamında ve benzer olaylarda yapılacakların belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4423) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

48.- İYİ Parti Grubu adına Grup Başkanvekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, kamu ve özel sektörde kreş bulundurma zorunluluğunun uygulanması ve yaygınlaştırılması için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4424) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

49.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç ve 20 Milletvekilinin, son on yılda kötü muamelelerin arttığı iddialarının araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4425) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

50.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan ve 19 Milletvekilinin, motosikletli kuryelerin çalışma koşullarının incelenerek yaşadıkları kazaların önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4426) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.06.2021)

51.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba ve 23 Milletvekilinin, öğrenim kredisi alan öğrencilerin geri ödeme aşamasında yaşadığı sorunların araştırılarak alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4427) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2021)

52.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl ve 20 Milletvekilinin, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında yapılan atamaların ekonomiye etkisinin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4428) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2021)

53.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay ve 20 Milletvekilinin, Mardin Artuklu Belediyesinde gerçekleştiği iddia edilen usulsüzlüklerin araştırılması amacıyla bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/4429) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2021)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)

1.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, İletişim Başkanlığının kurulduğu günden bu yana basın kartı iptal edilen ve basın kartı alan gazeteci sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/44923)

2.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, ülkemizdeki yerel ve yaygın gazetelere dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44924)

Adalet Bakanlığı

3.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44929)

4.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Antalya Adliyesinde özel güvenliğin avukatlara karşı müdahalede bulunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/44930)

- 5.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, seçmen listelerinin doğruluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/44931)
- 6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İzmir Çocuk ve Gençlik Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44932)
- 7.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Nazilli E Tipi Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44933)
- 8.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Karacasu K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44934)
- 9.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Yenipazar K1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44935)
- 10.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Muğla E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44936)
- 11.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Muğla Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44937)
- 12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Milas Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44938)
- 13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bodrum A1 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44939)
- 14.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kocaeli Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44940)
- 15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kocaeli 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44941)
- 16.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kocaeli 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44942)
- 17.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kocaeli 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44943)
- 18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Karamürsel K2 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44944)
- 19.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Yalova A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44945)
- 20.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Gebze Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44946)
- 21.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Alaşehir M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44947)
- 22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Tavşanlı T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44948)
- 23.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Tavşanlı T Tipi Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44949)

- 24.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Çine A3 Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44950)
- 25.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Aydın E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44951)
- 26.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Aydın Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44952)
- 27.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Söke T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44953)
- 28.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Söke T Tipi Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44954)
- 29.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Tire B Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44955)
- 30.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ödemiş M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44956)
- 31.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ödemiş M Tipi Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44957)
- 32.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ödemiş T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44958)
- 33.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Ödemiş T Tipi Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44959)
- 34.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Torbalı Açık Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44960)
- 35.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İzmir Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44961)
- 36.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İzmir Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kalan tutuklu ve hükümlülerle ilgili bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44962)
- 37.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, uzun tutukluluk sürelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44963)
- 38.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, cezaevlerinde anneleri ile birlikte kalan 0-6 yaş grubu çocuk sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/44964)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

- 39.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44965)
- 40.- İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, 2012-2021 yılları arasında devlet korumasına alınan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/44966)
- 41.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Türkiye'deki mülteci statüsünde bulunan çocuk işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44967)
- 42.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, ülkemizde sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları tarafından desteklenen kişilere dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44968)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

43.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44969)

44.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, pandemi sürecinden olumsuz etkilenen ev işçilerinin desteklenmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44970)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

45.- Mardin Milletvekili Tuma Çelik'in, Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Toklu köyünde bulunan bir arazinin güneş enerji santrali kurulmak üzere kamulaştırılmasına yönelik karara ilişkin yazılı soru önergesi (7/44971)

46.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44972)

47.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Aydın'ın Kuşadası ilçesinde bulunan Değirmen Vadisi'nde yapılması planlanan JES projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44973)

48.- İzmir Milletvekili Tacettin Bayır'ın, plastik atık ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/44974)

49.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, Zonguldak ilinin Kozlu Sahilinde bulunan evsel ve tıbbi atıkların kaldırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/44975)

Dışişleri Bakanlığı

50.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44976)

51.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Sarp Sınır Kapısındaki yoğunluğun Artvin'in çeşitli ilçelerindeki trafiği olumsuz etkilemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44977)

52.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2013-2021 yıllarında ülkemizdeki belediye çalışanlarından hizmet pasaportuyla yurt dışına gidip geri dönmeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44978)

53.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, sözde Ermeni soykırımı iddialarını tanıyan ülkelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44979)

54.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık ve bağlı kurum ve kuruluşlarında cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44980)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

55.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44981)

56.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Rusya ile Batı Gaz Boru Hattı üzerinden yapılan doğalgaz alımı anlaşmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/44982)

57.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık ve bağlı kurum ve kuruluşlarında cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44983)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

58.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44984)

59.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, spor psikologlarının kadro sayılarının ve maaşlarının artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/44985)

60.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun, Bakanlık ve bağılı kurum ve kuruluşlarında cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44986)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

61.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44987)

62.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Kapıkule, Hamzabeyli ve İpsala sınır kapılarındaki döviz bürolarının sahiplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44988)

63.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Merkez Bankası'nın altın rezervlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44989)

64.- İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, Merkez Bankası'nın yurt dışında bulunan altın rezervlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44990)

65.- İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, Foça Tatil Köyü'nün özelleştirilmesi işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44991)

66.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, pandemi sürecinden olumsuz etkilenen turizm sektöründeki işletmelerin desteklenmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44992)

67.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Bakanın bir televizyon programındaki bazı ifadelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44993)

68.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, varlık barışından yararlanan kişilere dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44994)

69.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, pandemiden olumsuz etkilenen toplu taşıma sektörü esnafının desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44995)

70.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun, Merkez Bankası'nın döviz rezervlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44996)

71.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanriku'lu'nun, Merkez Bankası'nın altın rezervlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44997)

İçişleri Bakanlığı

72.- Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, 2019-2020 yılları arasında Bursa Büyükşehir Belediyesi tarafından hizmet pasaportu verilerek yurt dışına gönderilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/44998)

73.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/44999)

74.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Samsun-Ankara yolu Çalışkanlar mevkiinde trafik kontrol noktasının tek şeride düşürülmesi nedeniyle oluşan trafik sıkışıklığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45000)

75.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2013-2021 yıllarında Mersin Akdeniz Belediyesi çalışanlarından hizmet pasaportuyla yurt dışına gidip geri dönmeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45001)

76.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2013-2021 yıllarında Anamur Belediyesi çalışanlarından hizmet pasaportuyla yurt dışına gidip geri dönmeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45002)

77.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2013-2021 yıllarında Bozyazı Belediyesi çalışanlarından hizmet pasaportuyla yurt dışına gidip geri dönmeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45003)

78.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2013-2021 yıllarında Erdemli Belediyesi çalışanlarından hizmet pasaportuyla yurt dışına gidip geri dönmeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45004)

79.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2013-2021 yıllarında Gülnar Belediyesi çalışanlarından hizmet pasaportuyla yurt dışına gidip geri dönmeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45005)

80.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2013-2021 yıllarında Çamlıyayla Belediyesi çalışanlarından hizmet pasaportuyla yurt dışına gidip geri dönmeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45006)

81.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2013-2021 yıllarında Mut Belediyesi çalışanlarından hizmet pasaportuyla yurt dışına gidip geri dönmeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45007)

82.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2013-2021 yıllarında Silifke Belediyesi çalışanlarından hizmet pasaportuyla yurt dışına gidip geri dönmeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45008)

83.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2013-2021 yıllarında Toroslar Belediyesi çalışanlarından hizmet pasaportuyla yurt dışına gidip geri dönmeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45009)

84.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, 2013-2021 yıllarında ülkemizdeki il, ilçe ve büyükşehir belediye çalışanlarından hizmet pasaportuyla yurt dışına gidip geri dönmeyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45010)

85.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Erzurum Büyükşehir Belediyesi'ne yapılan personel alımı işlemlerine yönelik iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45011)

86.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, kısıtlamalardan muaf olan ve çalışan kişilerin çocuklarının bakımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45012)

87.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütlü'nün, pandemi sürecinden olumsuz etkilenen ev işçilerinin desteklenmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45013)

88.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, kaçak yollarla Türkiye'ye giriş yapan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45014)

89.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir polis memurunun ölümüne ve polis intiharlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45015)

90.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşların taraf olduğu davalara ve icra işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45016)

91.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasında Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45017)

92.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2020-2021 yılları arasında içme ve sulama suyu ile kanalizasyon altyapısı kurulan ve ulaşım sorunu olan köylere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45018)

93.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakanlık ve bağlı kurum ve kuruluşlarında cinsel taciz nedeniyle yapılan şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45019)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

94.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45020)

Milli Eğitim Bakanlığı

95.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45021)

96.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, aday öğretmenlere yönelik sınavın kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45022)

97.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Cumhurbaşkanı'na verilen fahri doktora unvanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45023)

98.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, öğretmenlik mesleği uzmanlık programına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45024)

99.- Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinisli'nin, Atatürk Üniversitesindeki bazı atama ve görevlendirmelerin usulsüz yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45025)

100.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, pandemi döneminde öğretmenlere ek ders ücretlerinin ödenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45026)

Milli Savunma Bakanlığı

101.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45027)

102.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2016-2021 yılları arasında Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşların taraf olduğu davalara ve icra işlemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45028)

103.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasında Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45029)

Sağlık Bakanlığı

104.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'de koroner anjiyografi ünitesi kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45030)

105.-Balıkesir Milletvekili Ensar Aytakin'in, Kars'taki hastane ve personel sayısına dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45031)

106.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Rusya menşeli Covid-19 aşısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45032)

107.-Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Türkiye'ye tedavi olmak için gelen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45033)

108.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son iki yılda açılan kamu hastanesi, özel hastane ve eczane sayısı ile yapılan tedavilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45034)

109.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2018-2021 yılları arasında Bilgi Edinme Hakkı Kanunu kapsamında yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45035)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

110.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45036)

Tarım ve Orman Bakanlığı

111.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45037)

112.-Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, pancar kotalarının azaltılması nedeniyle haklarında ceza uygulanan pancar üreticilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45038)

113.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, çay üreticilerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45039)

114.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, hububat üretiminin artırılması için çiftçilerin desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45040)

115.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoǧlu'nun, Bakanlık bünyesinde ve diğ er kamu kurumlarında istihdam edilen gıda mühendisi ve gıda denetmeni sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45041)

116.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoǧlu'nun, milli ve yerli traktör projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45042)

117.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2015 yılından bu yana ülkemizde bulunan kuyulara ve yer altı sularına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45043)

118.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, yabancı bir vakfın ülkemizden tarım arazisi satın aldığı iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45044)

119.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrı kulu'nun, 2021 yılında Diyarbakır'da yapılması planlanan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45045)

120.-Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, Batman'daki kuraklık nedeniyle mağdur olan çiftçilerin sorunlarının giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45046)

Ticaret Bakanlığı

121.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45047)

122.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, amme alacağının tahsili için Rize Kaçkar Vergi Dairesi tarafından haczedilen ve satışına karar verilen bir miktar çaya ve bu çayın hangi firmaya ait olduğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/45048)

123.-Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, tam kapanma sürecinde küçük ve orta ölçekli işletmeler ile esnaflara verilecek desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45049)

124.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Sarp Sınır Kapısındaki yoğunluğ un Artvin'in çeşitli ilçelerindeki trafiğ i olumsuz etkilemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45050)

125.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoǧlu'nun, Rekabet Kurumunda görevli bir kişinin bir firmada göreve başlamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45051)

126.-İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrı kulu'nun, 2020-2021 yılları arasında ülkeye yasa dışı yollarla getirilen ve ele geçirilen ürünlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45052)

127.-Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Vladikavkaz Sınır Kapısında bekletilen tır ş oförlerinin mağduriyetlerinin giderilmesi önerisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45053)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

128.-Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, Pınarbaşı-Tomarza yolunun bakım ve onarımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45058)

129.-Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Tarsus Devlet Hastanesi için yapılan yoldaki kavşağın doğurduğu sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45059)

130.-İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, Kanal İstanbul Projesinin fizibilite raporuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/45060)

131.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Aliğa-Çandarlı-Bergama-Yeni İzmir Demiryolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45061)

132.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Torbalı-Ödemiş-Çatal-Tire Demiryolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45062)

133.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Biçerova İltisak Hattı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45063)

134.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Ankara-İzmir Yüksek Standartlı Demiryolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45064)

135.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, İzmir Limanı Modernizasyonu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45065)

136.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Ankara-İzmir Yüksek Standartlı Demiryolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45066)

137.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Bergama-Soma Demiryolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45067)

138.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Ödemiş-Kiraz Demiryolu projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45068)

139.-İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Selçuk-Ortaklar Demiryolu ve 2. Hat projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45069)

140.-Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Söğüt-Fethiye arasındaki tek yönlü yolun genişletilmesine ve Karabel Tüneli'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/45070)

No: 155

7 Haziran 2021 Pazartesi

Milletvekili Teklifleri

1.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in; Milletvekili Seçimi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3650) (Anayasa Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2021)

2.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın; Terörle Mücadele Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3651) (İçişleri ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2021)

3.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve 4 Milletvekilinin; Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3652) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.06.2021)

Yazılı Soru Önergesi

1.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 2011-2018 yılları arasında İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından kiralanılan araçların TBMM Başkanlığınca kullanıldığı iddiasına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45594) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcılığı (Fuat Oktay)**

1.- Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, TMO tarafından ihtiyaç sahiplerine dağıtılan patates ve kuru soğana ilişkin yazılı soru önergesi (7/45071)

2.- Tunceli Milletvekili Polat Şaroğlu'nun, 2018 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı aracılığıyla yurtdışına gönderilen bazı kişilerle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45072)

3.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, İzmir'de bulunan petrokimya tesisi inşaatının ana yüklenicisi şirketin denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45073)

4.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, Bingöl'de bulunan bir kişiden 1980 yılından bu yana haber alınamamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45074)

5.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, İstanbul'da bulunan bir kişiden 1980 yılından bu yana haber alınamamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45075)

6.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, 27 Mart 2021 tarihinde TRT kadroları için yapılan sınava ilişkin yazılı soru önergesi (7/45076)

7.- İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Diyanet İşleri Başkanlığınca Tunceli'den yurtdışına gönderilip geri dönmediği iddia edilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45077)

Adalet Bakanlığı

8.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, 2018 Haziran'dan bu yana hakkında işlem yapılan avukatlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45078)

9.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Bolu F Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bir mahkum hakkında verilen şartlı tahliye edilmeme kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45079)

10.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, sağlık görevlisine şiddet uygulayan bir kişinin yargılanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45080)

11.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İstanbul'da gözaltında iken yaşamını kaybeden bir kişiye kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45081)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

12.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, son 10 yılda Türkiye'de gerçekleşen çocuk yaşta evliliklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45082)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

13.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, İzmir Aliağa'da bulunan petrokimya tesisindeki iş güvenliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45083)

14.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Uzaktan Çalışma Yönetmeliği'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/45084)

15.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, işçilerin aşılama öncelikli gruplar arasına alınması istemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45085)

16.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Covid-19 nedeniyle yaşamını yitiren sağlık çalışanları için SGK'ya yapılan başvurulara ve bu kapsamda yapılan tazminat ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45086)

17.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Covid-19 nedeniyle hayatını kaybeden sağlık çalışanlarına ve vazife malulü kabul edilen sağlık çalışanı sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45087)

18.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, 11 Mart 2020 tarihinden bu yana Covid-19'a yakalanan ve yaşamını yitiren işçi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45088)

19.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, kamu kurumlarında farklı ücret skalasına tabi tutulan işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45089)

20.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, kısa çalışma ödeneği uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45090)

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

21.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Rize'nin Fındıklı ilçesinde yer alan Çağlayan Vadisinin 1. derece doğal sit alanı statüsünün değiştirileceği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45091)

22.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, kırsal mahalle statüsüne dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45092)

23.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu toplantısında yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/45093)

24.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, sera gazı emisyon izleme plan ve raporlarını Bakanlığa sunmayan işletmelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45094)

25.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi kararı ile imara açılan bir araziye ilişkin yazılı soru önergesi (7/45095)

Dışişleri Bakanlığı

26.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Myanmar'daki askeri darbeye kullanılan silahlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45097)

27.- Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç'un, Malatya'nın Yeşilyurt Belediyesinin kararıyla Almanya'ya giden ve geri dönmeyen kişiler ile Almanya'da görev yapan bazı konsolosluk çalışanlarının iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45098)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

28.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ihaleye çıkılan maden arama sahalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45099)

29.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay'ın Arsuz ilçesindeki Hüyük mahallesinde yapılması öngörülen krom ocağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45100)

30.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Hatay'ın İskenderun ilçesinde yapılması planlanan taş ocağı ve kırma tesisine yönelik itirazlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45101)

31.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, elektrik üreticilerine pandemi sürecinde yardım yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45102)

32.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, DEDAŞ'ın yaptığı altyapı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45103)

33.- Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, elektrik üretim şirketlerine verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45104)

34.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, elektrik dağıtım şirketlerine verilecek desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45105)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

35.- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, genç intiharlarının önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45106)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

36.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, Merkez Bankasının rezervine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45107)

37.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 2020 yılında kamu kurumları ile kamu iktisadi teşebbüslerinden birden çok ücret geliri elde edenlerin sayısı ile bu kişilerin ödedikleri vergiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/45108)

38.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Hazine ve Merkez Bankası arasında yapılan bir protokole ilişkin yazılı soru önergesi (7/45109)

39.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, Merkez Bankası rezervlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45110)

40.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, bir kripto para borsası platformuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/45111)

41.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, bir kripto para borsası platformuna yönelik yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/45112)

İçişleri Bakanlığı

42.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, hizmete mahsus pasaportların kullanımının suistimal edilmesine yönelik soruşturmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45113)

43.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Batman'ın Bağlar mahallesinde güvenlik güçlerince gerçekleştirildiği iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/45114)

44.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, KADES uygulamasında Kürtçe dilinin olmamasına ve uygulamaya dair bazı verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45115)

45.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Manisa'da intihar eden bir polis memuruna ilişkin yazılı soru önergesi (7/45116)

46.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, Adana'nın Karataş ilçesinde yürütülmekte olan bir soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/45117)

47.- İstanbul Milletvekili Ümit Beyaz'ın, belediyeler aracılığıyla yurt dışına hizmet pasaportuyla gidip dönmeyen kişilere ve konuyla ilgili yapılan soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/45118)

48.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Kocaeli Gümrük Müdürlüğündeki bir grup memurun denetim görevlerini ihmal ettikleri iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45119)

49.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Van'ın Çaldıran ilçesinde kötü muamele sebebiyle bir kişinin hayatını kaybettiği iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45120)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kültür Fonu'nda biriken para miktarına ve pandemi döneminde sanatçıların desteklenmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45121)

Milli Eğitim Bakanlığı

51.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, İLKSAN'a dair çeşitli verilere ve iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45122)

52.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Mersin'in Çamlıyayla ilçesinde Nutuk'un dağıtılmasına izin verilmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45123)

Milli Savunma Bakanlığı

53.- Batman Milletvekili Feleknas Uca'nın, Irak'ta bulunan Gir Zerik Köyü'ne girmek isteyen Irak ordusunun içinde Türkçe konuşan kişilerin bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45124)

Sağlık Bakanlığı

54.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Hastanesinde medikal onkoloji uzmanı eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45125)

55.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 2017 yılında şiddete maruz kalan bir sağlık çalışanının yargılandığı davaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/45126)

56.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, engelli bireylerin aşılama öncelikli gruplar arasına alınması istemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45127)

Tarım ve Orman Bakanlığı

57.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Isparta'nın Sütçüler ilçesindeki bir alanda kurulması planlanan mermer ocağının çevreye olumsuz etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/45128)

58.- Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Şırnak'ta uygulanan yaylaya çıkma yasağının doğurduğu mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/45129)

Ticaret Bakanlığı

59.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Rekabet Kurumunda görevli bir kişinin bir firmada göreve başlamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45130)

60.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, çek borcunu ödeyemeyen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/45131)

61.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Kocaeli Gümrük Müdürlüğündeki bir grup memurun denetim görevlerini ihmal ettikleri iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45132)

62.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, eski Ticaret Bakanı'na yönelik iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/45133)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

63.- İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu'nun, Rize İyidere Lojistik Limanı projesinde kullanılacak hammaddenin temini için açılması planlanan taş ocaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45134)

64.- Antalya Milletvekili Feridun Bahşı'nın, bazı otoyol ve köprü hisselerinin Çin menşeli firmalara satılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/45135)

No: 156**8 Haziran 2021 Salı****Milletvekili Teklifleri**

1.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3653) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2021)

2.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3654) (İnsan Haklarını İnceleme; Plan ve Bütçe ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.06.2021)

3.- Halkların Demokratik Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç ve Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın; Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/3655) (İnsan Haklarını İnceleme; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

4.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın; Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 08.06.2021)

Rapor

1.- Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı ve 98 Milletvekilinin Askeri Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3636) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 268) (Dağıtma tarihi: 08.06.2021) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, polis, öğretmen, hemşire ve din görevlilerinin ek göstergelerine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45595) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

2.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2021 yılı Mart, Nisan ve Mayıs aylarında CİMER'e yapılan başvurulara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45596) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

3.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, din görevlilerinin ek göstergelerinin 3600'e yükseltilmesi talebine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45597) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

4.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, İçişleri Bakanı hakkındaki bazı iddialara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45598) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

5.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İsmet İnönü tarafından yapıldığı belirtilen bir konuşmaya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45599) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

6.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, ilk derece mahkemesinde hakkında verilen hükmü cezaevinde geçirmesine rağmen, temyiz ve istinaf süreci tamamlanmadığı için cezaevinde kalmaya devam eden kişi sayısına ve bu kişilere yönelik çözümlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45600) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

7.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, cezaevlerinde görülen koronavirüs vakalarına ve hastaların tedavisinin nasıl yapıldığına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45601) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

8.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanan kamu spotlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45602) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

9.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, Silivri Ceza İnfaz Kurumunda koronavirüse yakalanan mahkumlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45603) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

10.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, ülke genelindeki ceza infaz kurumlarında koronavirüse yakalanan mahkumlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45604) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

11.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, Bakırköy Cezaevinde koronavirüse yakalanan mahkumlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45605) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

12.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, elektronik kelepçe uygulamasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45606) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

13.- İstanbul Milletvekili Dilşat Canbaz Kaya'nın, Bakırköy Cezaevinde mahkumlara Covid-19 testi yapılmadığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45607) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

14.- Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı M Tipi Kapalı Cezaevinde görülen koronavirüs vakalarına ve risk gruplarına yönelik alınacak önlemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45608) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

15.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 2020 yılı Mart ayından itibaren ülke genelinde ve Kütahya ilinde icra ve iflas dosyası ile haciz yoluyla el konulan mal verilerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45609) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

16.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararı sonrasında kadına karşı şiddet vakalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45610) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

17.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Patnos L Tipi Kapalı Cezaevinde kalan bir hükümlünün tedavi talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45611) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

18.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, şehit yakınlarına ve gazilere verilen nakdi yardımlara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45612) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

19.- Şanlıurfa Milletvekili Aziz Aydınlık'ın, Mart 2020-Nisan 2021 tarihleri arasında Şanlıurfa'da yaşanan intihar vakalarının araştırılmasına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45613) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

20.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Bakanlık bünyesinde ek ders karşılığı çalışan kişilerin sayısına ve bunların mali ve özlük haklarının iyileştirilmesine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45614) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

21.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Dünya Ekonomik Forumu tarafından yayınlanan 2021 Yılı Cinsiyet Eşitsizliği Raporunda yer alan sıralamalarda Türkiye'nin durumuna ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45615) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

22.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştü Tiryaki'nin, Batman Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile bir dernek arasında imzalanan protokolle Almanya'ya gidip dönüş yapmayan vatandaşlara ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45616) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

23.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, pandemi sürecinden olumsuz etkilenen müzisyenlerin desteklenmesine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45617) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

24.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, 2020 ve 2021 yıllarında Muğla ilinde motosikletli kurye olarak çalışan ve iş kazası sebebiyle hayatını kaybedenlerin sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45618) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

25.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'da 2015-2020 yılları arasında kişi başına düşen kamu görevlisi sayısına ve mesleki dağılımına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45619) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

26.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunlarının sorun ve taleplerine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45620) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

27.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, İstanbul, Amasya, Çorum ve Tokat illerinde 2015-2020 yılları arasında kişi başına düşen kamu görevlisi sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45621) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

28.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, 2015-2020 yılları arasında Ağrı ilindeki işsizlik ve istihdam oranlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45622) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

29.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 2015-2020 yılları arasında Muş ilinde kişi başına düşen kamu görevlisi sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45623) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

30.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, Gümüşhane'nin Torul ilçesinde yapılan bir tünel inşaatı sonrasında bölgede yaşayanların barınma ve su sıkıntısı yaşadığı iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45624) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

31.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisi'nde yaşanan koku sorununa ve çözümüne ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45625) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

32.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında geri dönüşüm tesislerinde çıkan yangınlara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45626) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

33.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırılıoğlu'nun, çevre mevzuatına uygun olmayan ve baca filtre sistemini kurmayan termik santrallere geçici çalışma izni verilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45627) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

34.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu'nun Korgan ilçesi Karakoyunlu Mahallesinde yapılan ağaç kesimine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45628) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

35.- Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, Adıyaman'da kurulan manganez maden ocağının çevresel etkilerine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45629) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

36.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de çarpık yapılaşmanın önüne geçilmesine ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45630) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

37.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, aşı sertifikası olan kişilerin koronavirüs testi istenmeksizin Türkiye'ye seyahat etmesine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45631) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

38.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanan kamu spotlarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45632) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

39.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, bir elektrik dağıtım şirketinin Tam Kapanma Tedbirleri Genelgesi'ne uymadığı iddialarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45633) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

40.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, çevre mevzuatına uygun olmayan ve baca filtre sistemini kurmayan termik santrallere geçici çalışma izni verilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45634) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

41.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, Türkiye genelinde ve Aydın özelinde faaliyette olan JES sayısına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45635) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

42.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, pandemiden olumsuz etkilenen futbol kulüplerinin desteklenmesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45636) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

43.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, halı saha ve spor salonu işletmelerine yönelik kira desteği sağlanması talebine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45637) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

44.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, kamu özel işbirliğiyle yapılan projelerin garanti ödemelerine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45638) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

45.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, yap işlet devret modeliyle yapılan projeler için son 5 yılda ödenen garanti bedeline ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45639) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

46.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla'da adli vaka sonucu hayatını kaybeden kuryelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45640) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

47.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, 2020 ve 2021 yıllarında Muğla'da intihar eden müzisyenlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45641) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

48.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, son durağı Mersin olan bir gemide ele geçirilen uyuşturucu madde ile ilgili yapılan işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45642) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

49.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, 2020 yılında Afyonkarahisar'da yaşanan kadına şiddet olaylarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45643) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

50.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Ordu Büyükşehir Belediyesi tarafından öğrencilere dağıtılan dezenfektanlı kalemlerin ihale sürecine ve kalemlerin sağlığa herhangi bir zararı olup olmadığına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45644) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

51.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, bir suç örgütü liderinin iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45645) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

52.- Adana Milletvekili Mehmet Metanet Çulhaoğlu'nun, pandemi kısıtlamaları kapsamında 65 yaş üzeri ve 18 yaş altı kişiler için getirilen toplu taşıma aracı kullanma yasağına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45646) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

53.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 2020 yılı Mart ayından itibaren ülke genelinde ve Kütahya ilinde gerçekleşen intihar vakalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45647) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

54.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, pandemi tedbirleri kapsamında marketlerde zorunlu temel ihtiyaç dışı ürünlerin satışının yasaklanmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45648) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

55.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, polislerin ek göstergelerinin 3600'e yükseltilmesi talebine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45649) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

56.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü personelinin nöbet sistemine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45650) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

57.- İstanbul Milletvekili Aykut Erdoğan'ın, 1 Eylül 2016 tarihinden itibaren Kolombiya, Venezuela, Panama, Ekvator ve Brezilya uyruklu olup Türk vatandaşlığına geçen kişi sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45651) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

58.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, pandemi tedbirleri gerekçesiyle bir siyasi partinin yardım kolisi dağıtımının engellendiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45652) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

59.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, otobanlarda kurulan polis kontrol noktalarının ne zaman kaldırılacağına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45653) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

60.- Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesindeki mezarlıkta bazı tıbbi atıklar bulunmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45654) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

61.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekközeği'nün, İzmir Aliaga'da yabancı uyruklu bir kişinin kötü muameleye maruz kaldığı yönündeki bazı iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45655) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

62.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'de çarpık yapılaşmanın önüne geçilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45656) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

63.- İstanbul Milletvekili Turan Aydoğan'ın, turizm için hazırlanan reklam filmini hazırlayan şirkete ve filmin maliyetine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45657) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

64.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Arkeoloji Müzesinin deposunun ve Bakanlığın laboratuvarının kapatılan Atatürk Havalimanına taşınacağı iddiasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45658) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

65.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, yurt dışında lisans ve lisansüstü eğitim alan öğrencilerin Türkiye'de yaşadığı denklik sorununa ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45659) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

66.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Nişantaşı Üniversitesi Hava Trafik ve Kontrol Bölümü mezunlarına çalışma lisansı verilmemesi iddialarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45660) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

67.- Ankara Milletvekili Şenol Sunat'ın, özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin durumuna ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45661) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

68.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, 2021 yılı Mart, Nisan ve Mayıs aylarında MEBİM'e yapılan arama verilerine ve ek atama taleplerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45662) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

69.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, öğretmenlik meslek yasasının çıkarılması ve öğretmenlerin ek göstergelerinin 3600'e yükseltilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45663) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

70.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, intihar eden bir asker ile ilgili iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45664) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

71.- Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, pandemi nedeniyle kullandırılmayan çarşı izinlerinin zorunlu askerlik süresinden düşürülmesi talebine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45665) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

72.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, sağlık yönetimi bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45666) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

73.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, koronavirüse yakalanan mezarlık çalışanlarına ve bu kişilerin aşılınması önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45667) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

74.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, zabıtalara aşılınma tarihine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45668) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

75.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, mayıs ayı itibarıyla aşılınan kişilerinin bağımsızlık durumuna ve yapılan antikor testi sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45669) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

76.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, epilepsi ve sara tedavisinde kullanılan bir ilacın temininde yaşanan sıkıntıya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45670) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

77.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Covid-19 tedavisinde kullanılan bir ilaca ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45671) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

78.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, aile hekimlerine ek ödeme yapılmamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45672) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

79.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, banka personelinin aşılama öncelikli gruplar arasına alınması istemine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45673) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

80.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, fiyasyon ve İSTEM ekiplerine, emniyet, jandarma ve zabıta personeline düzenli per testi yapıp yapılmadığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45674) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

81.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Covid-19 nedeniyle hayatını kaybeden kurye sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45675) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

82.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, pcr testinin ücretsiz dağıtılmasına yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45676) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

83.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Dinar Devlet Hastanesinde bazı branşlardaki doktor ihtiyacına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45677) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

84.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, İzmir'in Çeşme ilçesinde bir tıp merkezi kurulması için yapılan başvurunun reddedilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45678) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

85.- Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, Covid-19 tedavisinde kullanılan plazmaferez cihazının Mardin'de bulunmamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45679) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

86.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 2020 yılı Mart ayından itibaren ülke genelinde ve Kütahya ilinde kullanılan antidepresan ilaç verilerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45680) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

87.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, sağlık meslek lisesi hemşirelik bölümü mezunlarının atamalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45681) (Başkanlığa geliş tarihi: 31.05.2021)

88.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, biyokimya bölümü mezunlarının meslek tanımlarının yapılması ve biyokimya programının sağlık alanına dahil edilmesi önerisine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45682) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

89.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, pandemi nedeniyle hayatını kaybeden sağlık çalışanlarının yakınlarına meslek hastalığına bağlı ölüm geliri bağlanmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45683) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

90.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, sağlık çalışanlarının ek göstergelerinin 3600'e yükseltilmesi talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45684) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

91.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, pandemi nedeniyle hayatını kaybeden eczacı ve eczane çalışanlarının yakınlarına meslek hastalığına bağlı ölüm geliri bağlanmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45685) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

92.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, üniversite hastanelerinde görev yapan doktorların ek ödemelerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45686) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

93.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman ilinde yürütülen Covid-19 aşılama sürecine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45687) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

94.- Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, aile sağlığı merkezlerinin hizmet verdiği binalara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45688) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

95.- Iğdır Milletvekili Habip Eksik'in, sağlık çalışanlarının nöbet ücretlerinin iyileştirilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45689) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

96.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözge'nün, Türkiye'de bulunan SMA hastalarına dair verilere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45690) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

97.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programına dair çeşitli verilere ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45691) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

98.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman Organize Sanayi Bölgesi Atıksu Arıtma Tesisi'nde yaşanan koku sorununa ve çözümüne ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45692) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

99.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman'da Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi yapılmasına yönelik bir çalışma olup olmadığına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45693) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

100.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Orman Genel Müdürlüğünce Kars'ın Sarıkamış ilçesinde yapılan ağaç kesimlerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45694) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

101.-Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, Fırat Nehri sulama projesi kapsamında yapımı biten kanallardan çiftçilerin faydalandırılması talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45695) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

102.-Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da Orman Bölge Müdürlüğü kurulmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45696) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

103.-İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de meydana gelebilecek yangınlar için alınan önlemlere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45697) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

104.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Muğla'nın Milas ilçesinde bulunan Akgedik ve Derince barajlarının sulama alanlarının kapsamına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45698) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

105.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, çiftçi sayısındaki düşüşe ve kuraklıkla mücadeleye yönelik çalışmalara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45699) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

106.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Katar ile imzalanan Su Yönetimi Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı kapsamında yürütülen projelere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45700) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

107.-Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, 2020 yılında Suriye'den ihraç edilen zeytinyağının kaçak yollarla piyasaya sürüldüğü iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45701) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

108.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, Şanlıurfa, Gaziantep ve Kahramanmaraş illerinde fıstık ağaçlarında görülen bir hastalığa ve üretimde meydana gelen düşüşün önüne geçilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45702) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

109.-Mardin Milletvekili Pero Dundar'ın, Mardin'de kuraklık kaynaklı üretimde yaşanan sıkıntılara ve çiftçilere yönelik verilecek desteklere ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45703) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

110.-Batman Milletvekili Necdet İpekyüz'ün, orman yangını söndürme uçağı ihalesine ve THK'nın uçaklarının bu kapsamda kullanılmamasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45704) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

111.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, süt fiyatlarına ve çiftçilere verilen destek ödemelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45705) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

112.-Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, orman yangınları sebebiyle tahrip olan alanların rehabilite edilmesine ve orman yangınlarıyla mücadele çalışmalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45706) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

113.-Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, genç çiftçilere destek verilmesi talebine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45707) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

114.-Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Göksun ilçesinde bulunan bir mahalleye yönelik özel ağaçlandırma projesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45708) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

115.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 2842 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Venezuela ile yapılan tarımsal ürün ithalatına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45709) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

116.-Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, kamu bankaları ile özel bankalar tarafından emeklilere uygulanan hayat sigortası sayısına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45710) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

117.-Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, Sudan ve Nijer'de kiralanılan arazilerdeki tarım faaliyetleri ile ticari faaliyetlerin ülke ekonomisine girdi olarak 2020 ve 2021 yıllarındaki mali değerlerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45711) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

118.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2021 yılları arasında Bakanlık ile bağlı kurum ve kuruluşlar tarafından hazırlanan kamu spotlarına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45712) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

119.-İzmir Milletvekili Atila Sertel'in, eski bir Rekabet Kurumu çalışanının bir özel şirkette çalışmaya başlamasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45713) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

120.-Erzurum Milletvekili Muhammet Naci Cinsli'nin, Bakanlık kararıyla plastik hurda ithalatının yasaklanmasına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45714) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

121.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Venezuela'dan ithal edilen ürünlere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45715) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

122.-İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, Venezuela'dan yapılan peynir ithalatına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45716) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

123.-Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, 2020 yılı Mart ayından itibaren ülke genelinde ve Kütahya ilinde kurulan ve kapanan şirket sayısına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45717) (Başkanlığa geliş tarihi: 24.05.2021)

124.-Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, 2842 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Venezuela ile yapılan tarımsal ürün ithalatına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45718) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

125.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Venezuela'dan yapılan peynir ithalatına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45719) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

126.-Mardin Milletvekili Ebrü Günay'ın, pandemi nedeniyle mağdur olan esnaf ve işletmelerin desteklenmesine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45720) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.05.2021)

127.-Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir başta olmak üzere KGM'ye bağlı şehirlerarası ücretsiz karayollarının bakım ve onarımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45721) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

128.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'da yapılan yolların ne zaman bitirileceğine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45722) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

129.-İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, Karayolları Taşıma Yönetmeliği'nde e-ticaret yapanlara hizmet eden firmalara yönelik yapılan değişikliğe ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45723) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

130.-Şanlıurfa Milletvekili Ayşe Sürücü'nün, GAP Havaalanı'na doğrudan uçak seferlerinin artırılması talebine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45724) (Başkanlığa geliş tarihi: 21.05.2021)

131.-Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Eskişehir'de yapılan pandemi yardımlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45725) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

132.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, haklarında sınır dışı edilme kararı verilen 4 mülteci kadına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45726) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

133.-Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, valilerin ulusal bayramların kutlama törenlerine katılımlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45727) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2021)

134.-Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, Panama'da bir gemide yakalanan kokaine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45728) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2021)

135.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, kamu hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Fuat Oktay) yazılı soru önergesi (7/45729) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

136.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, cezaevlerinde Covid-19'a karşı alınan önlemlere ve çeşitli hak ihlali iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45730) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

137.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ve cezaevlerindeki açlık grevlerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45731) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2021)

138.-Van Milletvekili Tayip Temel'in, bir kişi hakkında verilen hapis cezasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45732) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2021)

139.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, yurt dışında yaşayan Türk vatandaşlarının sosyal medya paylaşımları sebebiyle Türkiye'ye girişlerinde gözaltına alındığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45733) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

140.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, bir kişinin sağlık durumuna ve hakkındaki hukuki sürece dair ailesine haber verilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45734) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

141.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, KHK ile kamu görevinden ihraç edilen engellilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45735) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

142.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45736) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

143.-Van Milletvekili Tayip Temel'in, bulunduğu ceza infaz kurumunda açlık grevi yapan bir kişiye disiplin cezası verilmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45737) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

144.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı nedeniyle Bakanlık koltuğunun koruma altındaki bir çocuğa devredilmesine ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45738) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

145.-Ağrı Milletvekili Dirayet Dilan Taşdemir'in, Ağrı'da yardım kolileri ve alışveriş kartlarının ihtiyaç sahibi ailelere ulaştırılmadığı iddiasına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45739) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

146.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45740) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

147.-Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, sağlık hizmetlerinde fiyat artışı yapılmasına dair düzenlemeye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45741) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

148.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45742) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

149.-Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa'nın Orhangazi ilçesinde bir mahalleye atık tesisi yapılmasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45743) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

150.-İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, yabancı menşeli bir maden firmasının açıklamalarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45744) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

151.-Muş Milletvekili Şevin Coşkun'un, Rize'nin İkizdere Vadisinde yapılacak olan taş ocağına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45745) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2021)

152.-Mersin Milletvekili Alpaz Antmen'in, atık ithalatına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45746) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

153.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45747) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

154.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45748) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

155.-İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, yabancı menşeli bir maden firmasının açıklamalarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45749) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

156.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45750) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

157.-İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, kadın bir futbolcuyu darp ettiğine dair hakkında iddialar bulunan bir kişiye ödül verilmesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45751) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

158.-Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Diyanet İşleri Başkanlığına imam hatip kadrosuyla işe alındığı halde İstanbul İl Spor Müdürlüğünde istihdam edildiği iddia edilen kişilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45752) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

159.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45753) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

160.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Taşucu Limanı'nın özelleştirilmesine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45754) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2021)

161.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Çin menşeli aşının ülkemize getirilmesinde aracılık eden bir firmaya ve aşların zamanında gelmemesine dair çeşitli iddialara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45755) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

162.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, kripto para dolandırıcılığının önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45756) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

163.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45757) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

164.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde yapılan bir taziyeye yönelik polis müdahalesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45758) (Başkanlığa geliş tarihi: 28.04.2021)

165.-Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Bingöl'ün Karlıova ilçesinde yaşayan bir kişinin kolluk güçleri tarafından şiddete maruz kaldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45759) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.05.2021)

166.-Adana Milletvekili Tulay Hatımoğulları Oruç'un, Emniyet Genel Müdürlüğünün toplumsal olaylarda ses ve görüntü kaydı alınmasına dair genelgesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45760) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.05.2021)

167.-Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Bakanlık tarafından yayımlanan Market Tedbirleri Genelgesi'ne ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45761) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

168.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine yapılan memur alımlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45762) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

169.-Şırnak Milletvekili Hasan Özgüneş'in, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yayımlanan görüntü ve ses kaydı alımının önlenmesine yönelik genelgeye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45763) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

170.-Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman Belediyesi tarafından yapılan bir ihaleye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45764) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

171.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Eyyübiye Belediyesinin personel alımına yönelik iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45765) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

172.-Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, pandemi kısıtlamaları kapsamında getirilen içki satış yasağına uymadığı gerekçesiyle hakkında işlem yapılan kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45766) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2021)

173.-Muş Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, İzmir Harmandalı Geri Gönderme Merkezinde sığınmacılara kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45767) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2021)

174.-Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, çarşı ve mahalle bekçilerinin görev ve yetkilerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45768) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

175.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, çarşı ve mahalle bekçilerinin karıştığı şiddet olaylarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45769) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

176.-Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi'nin, son 5 yılda Türk vatandaşlığına geçen yabancı uyruklu kişilere dair çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45770) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

177.-İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu'nun, Tarihi Safranbolu Mezarlığında yapılan kazılara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45771) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

178.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, Cizre'de dükkanını geç kapattığı için bir esnafa polis tarafından kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45772) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

179.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45773) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

180.-Diyarbakır Milletvekili Semra Güzel'in, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde bulunan tarihi yapıların restorasyon süreçlerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45774) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2021)

181.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45775) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

182.-Bursa Milletvekili Lale Karabıyık'ın, il milli eğitim müdürlüklerinin vakıf ve derneklerle gerçekleştirdiği toplantılara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45776) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

183.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, uçak/havacılık elektrik elektronik ve uçak gövde bakım bölümü mezunlarına verilen unvanın değiştirilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45777) (Başkanlığa geliş tarihi: 07.05.2021)

184.-Antalya Milletvekili Feridun Bahşi'nin, Bakanlık tarafından düzenlenen Çin ile ilgili bir resim yarışmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45778) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2021)

185.-İstanbul Milletvekili Zeynel Özen'in, Elazığ'ın Uzuntarla köyünde okul inşasıyla ilgili iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45779) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2021)

186.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Elazığ'ın Uzuntarla köyünde okul inşasıyla ilgili iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45780) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2021)

187.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Elazığ'ın Uzuntarla köyünde okul inşasıyla ilgili iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45781) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

188.-İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, Elazığ'ın Uzuntarla köyünde okul inşasıyla ilgili iddialara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45782) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

189.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, eğitim sektöründe çalışanların aşılınmalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45783) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

190.-İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, Bakanlık tarafından düzenlenen Çin ile ilgili bir resim yarışmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45784) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

191.-Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, Milli Eğitim Bakanlığının dernek ve vakıflarla yaptığı iş birliği protokollerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45785) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

192.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45786) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

193.-İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, askerlik görevini yerine getiren bir kişinin intiharıyla ilgili iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45787) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2021)

194.-Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, intihar ettiği söylenen bir askerinin ölümüne dair iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45788) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

195.-İzmir Milletvekili Özcan Purçu'nun, intihar ettiği söylenen bir askerinin ölümüne dair iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45789) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

196.-Antalya Milletvekili Kemal Bülbül'ün, intihar ettiği söylenen bir askerinin ölümüne dair iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45790) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

197.-İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, intihar ettiği söylenen bir askerinin ölümüne dair iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45791) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

198.-Şırnak Milletvekili Nuran İmir'in, intihar ettiği söylenen bir askerinin ölümüne dair iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45792) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

199.-İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, intihar ettiği söylenen bir askerinin ölümüne dair iddialara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45793) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

200.-Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, askerlik görevini yaparken intihar eden bir kişinin ölümünün araştırılmasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45794) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

201.-İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, askerlik görevini yaparken intihar eden bir kişinin ölümünün araştırılmasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45795) (Başkanlığa geliş tarihi: 17.05.2021)

202.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45796) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

203.-Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın, Bakan tarafından yapılan bir açıklamaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45797) (Başkanlığa geliş tarihi: 03.05.2021)

204.-Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, Hint varyantlı Covid-19 vakalarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45798) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

205.-Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'da bulunan iki hastanede cinsel taciz iddialarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45799) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

206.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Covid-19 tedavisinde kullanılan bir ilacın yan etkileri nedeniyle Dünya Sağlık Örgütüncce kullanımının durdurulmasına karşın ülkemizdeki hastalara verilmesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45800) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

207.-Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Covid-19 tedavisinde kullanılan bir ilacın etkinliğine dair çeşitli iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45801) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

208.-Giresun Milletvekili Necati Tıǧlı'nın, aile hekimlerinin hastalardan D vitamini düzeyini ölçen tetkikleri istemelerine getirilen kısıtlamaya ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45802) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

209.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli Şehir Hastanesinin ihale süresine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45803) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

210.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45804) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

211.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45805) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

212.-Diyarbakır Milletvekili Remziye Tosun'un, Diyarbakır'ın Lice ilçesinde ağaçların kesildiği yönündeki bazı iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45806) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2021)

213.-Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, patates ve soğan dağıtımına dair verilere ve elma üreticilerinin elinde bulunan fazla elmaların tüketicilere dağıtılması önerisine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45807) (Başkanlığa geliş tarihi: 04.05.2021)

214.-İstanbul Milletvekili Hüda Kaya'nın, yabancı menşeli bir maden firmasının açıklamalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45808) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

215.-Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli'nin bazı ilçelerinde tarımsal sulama için ayrılan suyun bölgedeki HES'lere yönlendirildiğine dair iddialara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45809) (Başkanlığa geliş tarihi: 18.05.2021)

216.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45810) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

217.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, pandemi döneminde esnaflara verilen desteklere ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45811) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

218.-Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, pandemi sürecinin esnaflara yönelik etkilerine ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45812) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

219.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45813) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

220.-İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, TCDD iştiraki bir şirkete yönelik iddialara ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45814) (Başkanlığa geliş tarihi: 05.05.2021)

221.-Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Rize'nin İkizdere ilçesinde yapılması planlanan taş ocağına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45815) (Başkanlığa geliş tarihi: 06.05.2021)

222.-Van Milletvekili Muazzez Orhan Işık'ın, Bakanlık hizmetlerinde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/45816) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.05.2021)

8 Haziran 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşimini açıyorum.(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Van’da yaşanan hak ihlalleri hakkında söz isteyen Van Milletvekili Sayın Murat Sarısaç’a aittir.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Van Milletvekili Murat Sarısaç’ın, Van’da yaşanan hak ihlallerine ilişkin gündem dışı konuşması

MURAT SARISAÇ (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; siyasi iktidarın, demokrasi ve özgürlükler, hukuk ve adalet, ekoloji ve ekonomi alanında yarattığı tahribatı HDP olarak yıllardır anlatıyoruz. AKP Hükûmeti, Van halkını beş yıldır tecrit altında tutuyor. Bütün demokratik haklar baskı altına alınmış, askıya alınmış bir durumda. İlk başta, biliyorsunuz, Van’da yerel yönetimler feshedildi, halkın seçme ve seçilme hakkı linden alındı, sonrasında da yine kayyum atandı.

Şimdi, bu kayyum bu durumdan çok keyif almış durumda, AKP Hükûmeti de bu durumdan gayet memnun çünkü bu hukuksuzluk hâli, bu demokratik olmayan durum sürekli kendini tekrar ediyor ve bunu da güvenlik politikalarıyla, sürekli halkı baskı altında tutarak bir şekilde devam ettirmek istiyorlar. Özellikle canhıraş bir şekilde bu güvenlikçi politikalara sarılmalarının da sebebi yine bu kayyum rejimini devam ettirmek, halkı, orada kendi iradesini gösterecek, kendi iradesine sahip olabilecek durumdan uzaklaştırmak içindir. Çünkü ortada çok büyük bir rant var, Van’ın ekonomisi ve bu birikimlerin hepsi küçük bir azınlık tarafından bugün sömürülüyor. Bunlar, Van halkı -sadece halkı değil, STK’leri- Vanlıların hiçbiri, kendi memleketlerinde ne sağlıklı ilgili ne ekonomiyle ilgili ne de kent yaşamıyla ilgili hiçbir söz hakkına sahip değiller.

Değerli milletvekilleri, Van’da bin altı yüz yetmiş altı gündür bir yasak var. İstisnasız, her on beş günde bir bu yasaklar tekrar ediliyor. Tabii, bu yasak dediğimiz şey, sadece HDP’ye ve muhaliflere dönük bir yasak. Çünkü AKP istediği zaman kongre yapabiliyor, istediği zaman miting yapabiliyor. Hatta şunu söyleyeyim: Biz HDP olarak, kendi siyasi parti faaliyetlerimizi yürütmek için, herhangi bir insani olaya tepki göstermek için kendi parti binamızın önünde bile bir basın açıklaması yapamazken AKP -bazen hamaset yapıyor ya- sadece Kudüs’le ilgili ya da Gazze’yle ilgili çıkıp konvoylar

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren coronavirüs salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

düzenliyor, mitingler yapabiliyor. Biz bugün HDP olarak çıkıp Kudüs'le ilgili, Gazze'yle ilgili, İsrail'in yapmış olduğu bu faşist politikalarla ilgili bile bir şey söylemek istesek kendi parti binamızın önünde herhangi bir açıklama yapamıyoruz. Buna rağmen, polis eliyle bir sürü provokatör, bir sürü kişi getirilip bizim partimizin önünde, bizim partimizin siyasi faaliyetlerini engelleyecek bir şekilde açıklamalar yapılıyor, bize hakaretler ediliyor, parti binalarımız taşlanıyor. Yani anlayacağınız, Van'da polisler bile, Van Emniyeti bile bizim parti binamızın önünde bizden daha çok eylem ve etkinlik yapabiliyor.

Van, her seçim dönemi geldiğinde, AKP Hükûmetine haddini sandıkta bildirdiği için, Van'da çok büyük bir cezalandırma politikası da var. Yani bugün Van'ın hangi köyüne giderseniz gidin, hangi ilçesine giderseniz gidin, bu ilçelerde eğer HDP'ye oy çıkmışsa, orada AKP oy almamışsa kışın yolları açılmaz, yazın onlara su verilmez. Zaten son bir yılda yani 2020 yılında İHD'nin verilerine göre de bu, açık bir şekilde ortaya çıkıyor. İHD'nin açıklamış olduğu verilerde 2.410 tane hak ihlali yaşanmış. Bu bile açık bir cezalandırma olduğunu zaten önümüze seriyor. Mesela, Van'da işsizlik ülke ortalamasının en az 2 katı. Van kişi başına düşen gelirden son sıralarda; sadece 2020 yılı içerisinde 947 esnaf kepenk kapattı. Bu yüzden, 2020 yılında Van'da iş bulamadığı için başka kentlere gidip çalışmak zorunda kalan 20 işçi hayatını kaybetti. Oysaki Van'ın İran'la 4 ilçesi sınır durumunda yani Orta Doğu'ya açılan ticaret kapısı ama bundan da faydalanamıyor. Biz sınırı nasıl biliyoruz Vanlılar olarak? Sadece, Kürtlerin öldürüldüğü, hendeklerde ya İran askerleri tarafından ya da Türkiye askerleri tarafından gençlerin öldürüldüğü yer olarak biliyoruz; sınırın bu faydası var. Hatta şöyle bir örnek de vereyim: Geçen gün Parti Meclis üyemiz Fırat Keser tutuklandı, mahkemenin ona söylediği şu: "Sınır bölgesinde olduğun için kaçma şüphesi var." Sadece bu gerekçeye dayanılarak Parti Meclis üyemiz Fırat Keser arkadaşımız tutuklandı.

Bir diğer konu: Evet, dediğimiz gibi, her anlamda; hem ekolojik anlamda hem ekonomik anlamda hem sosyal anlamda hem de siyasal anlamda Van halkı cezalandırılıyor AKP tarafından, bugün bir talan alanına dönüşmüş Van onlar için. Bunda da en belirgin özelliği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Teşekkürler Başkan.

Bir örnek vermek istiyorum: Biliyorsunuz 2011'de biz 2 tane büyük deprem yaşadık. Bu 2 depremde ne halka verilen sözler tutuldu ne afet bölgesi ilan edildi ne de vergi terkinin yapıldı, hâlâ Van halkı o döneme ait TOKİ borçlarını ödemek zorunda kalıyor. Yani o dönemde 30-40 bin liraya mal edilen TOKİ'ler bu halka çok büyük paralarla satıldı. Sonrasında da biliyorsunuz, yine Şubat 2020'de de bir Başkale depremi olmuştu. Başkale'de de 6 köy yine bu depremden etkilendi. Buradaki politika orada da devam ediyor. Yani Başkale halkına şu an 60 ile 80 bine mal olacak prefabrik evleri şu an AKP Hükûmeti 189 bine satmaya çalışıyor. Evet, AKP'liler her zaman söylüyor: "Biz Vanlılara büyük yatırımlar yaptık. Hatta kaybolan 128 milyar doları da yine "Van depreminde Vanlılara verdik." gibi söz söyledi.

AHMET ÖZDEMİR ((Kahramanmaraş) – Hiç öyle bir şey yok.

MURAT SARISAÇ (Devamla) – Yo, yo, haklısınız.

Faize yatırdınız, 3-4 katıyla şu an, Vanlılara siz o 128 milyarı faizle vermiş görünüyorsunuz. Yaptığınız Emniyet binaları, yaptığınız karakollar bugün Van halkına, AKP Van milletvekilleri tarafından "yardım" diye lanse ediliyor.

Halkımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, 5 Haziran Dünya Çevre Günü münasebetiyle söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Muhammet Müfit Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Bursa Milletvekili Muhammet Müfit Aydın'ın, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'ne ilişkin gündem dışı konuşması

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nüzü kutluyorum.

Yüce Parlamento'yu saygıyla selamlıyorum.

Çevre, hepimizin ortak değeridir, sadece biz insanların da değil, hayvanatın, nebatatın da ortak değeridir; onu koruyacağız, ki bugüne kadar hep bu şarla hareket ettik ve sayısız yatırımı milletimizin, ülkemizin, çevremizin hizmetine sunduk.

Sayın Cumhurbaşkanımızın teşrifleriyle bu hafta içinde şehirlerimize nefes veren millet bahçelerini, göllerimizi, denizlerimizi ve nehirlerimizi ferahlatan atık su arıtma tesislerini devreye aldık. Bütün gayretimiz, ülkemizi her alanda daha iyi konuma getirmek. Halkımıza daha iyi imkânlar sunmak arzusunu hep taşıyoruz, taşıyacağız da.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz çok değişti, çok gelişti, ekonomimiz büyüdü, teknolojimiz gelişti, şehirlerimiz gelişti. Hedefimiz, en büyük ilk 10 ekonomi arasına girmek. Ekonomik büyüme, en yalın hâliyle üretmek ve kaynakları doğru, olması gerektiği gibi kullanarak olur. Büyürken çevreye, doğaya zarar vermeden kalkınmayı sürdürülebilir kılmak istiyoruz. En büyük yol haritalarımız, beş yıllık kalkınma planlarında çevre öncelikli temel alanlardan biri olarak ele alınıyor.

Büyük yatırımlar yapıldı, büyük bir dönüşüm, büyük bir değişim oldu. Ülkemizin dört bir yanında üç temel alıcı ortam olan hava, su ve toprağın korunması temel önceliğimiz oldu. Bu itibarla bundan kimsenin kuşkusu olmasın. Aramızda elbette ki bundan kuşku duyanlar olabilir, o yüzden birkaç veri sunmak istiyorum: Her geçen gün sayıları artan yenilenebilir enerji yatırımlarıyla hem havamızı hem iklimimizi koruyoruz. Atıkları düzenli bir şekilde bertaraf ederek hem toprağımızı hem su kaynaklarımızı koruyoruz. Ayrıca, atıkları kaynak olarak işleyerek ona değer katıyoruz. Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'nin himayelerinde yürüyen Sıfır Atık Projesi'yle geri kazanım oranını sadece iki buçuk yılda 6 puan artışla yüzde 19'a çıkardık. Bu değer 2000'li yılların başında kaçtı biliyor musunuz? Sadece yüzde 1. Çabayı ödülle taçlandılar ancak ne var ki içimizdekiler, yanı başımızdakiler göremedi, görmek istemedi çünkü işlerine gelmedi. Katı atıklar doğaya gelişigüzel bırakılıyordu, kokusu bir sorundu, görüntüsü bir sorundu, bir de görülmeyen sorunlar oluşturuyordu. Bu durumdaki çöplerden sızan bu sızıntı sular, toprağa ve sularımıza karışıyordu. İstanbul'da şehit olan 39 kişiyi anmadan ve onlara rahmet okumadan geçemeyeceğim. Poşetleri ücretlendirdik, kullanım yüzde 75 oranında azaldı; artık etrafımızda uçuşan, denizlere, göllere, ağaçlara dolanan poşetleri göremiyoruz. Önümüzdeki yıl itibarıyla içecek ambalajları için Depozito/İade Sistemi'ni hayata geçiriyoruz, dolayısıyla bu atıkların doğaya atılmasının önüne de inşallah geçeceğiz. Şehirlerimizin hava kalitesi her geçen gün daha iyileşiyor.

Değerli kardeşlerim, bu arada bir anımı anlatmak istiyorum. Bir tarihte bürokratım, bir şehirde görev yapıyor; şehrin hava kirliliği had safhada, 90'lı yıllardan bahsediyorum. Bir üst düzey yöneticiye çıktım, dedim ki: Biz tekli-çiftli plakalara geçmek mecburiyetindeyiz, bu hava kirliliği çocuklarımızı perişan edecek, bizi perişan edecek. Dedi ki: "Sizin ölçüm cihazınız nerede?" Dedim ki: Sağlık Müdürlüğü'nün koyduğu falan yerde. "Bu havayı kirleten siz ve Sağlık Müdürlüğü'nüz, alın oradan doğru dürüst bir yere götürün." dedi ve hava kirliliğine çözüm olarak o günkü çözüm bulundu ve hava tertemiz oldu çünkü kirli olan ana merkezden başka bir alana taşınmış oldu.

Değerli milletvekilleri, hizmet samimiyet ister. Bir taraftan yapılan hızlı trenleri, hava yollarını, otobanları, tünelleri kullanacaksınız, sunduğu sayısız faydadan istifade edeceksiniz, bir taraftan da bunları eleştireceksiniz, ikiyüzlülük yapacaksınız; olmaz.

Bakınız, Çamlıca Radyo Kulesi İstanbul'un Anadolu Yakası'nda müthiş bir kazanım değil midir?
HÜDA KAYA (İstanbul) – Kim işletiyor orayı?

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Görüntü kirliliğini ortadan kaldırmış bu müthiş çevre projesine dair tek bir paylaşım yaptınız mı acaba? Hani “Çevre hepimizin ortak değer.” diyordunuz. Güzel hizmetlerin takdir edilmesi gerekmez mi? Nerede samimiyet, nerede çevre sevginiz? Hepsi lafûgüzaftan ibaret.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Marmara'yı talan ettiniz!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Bakınız, biz, ağaçlandırmayla orman varlığını arttırmada Avrupa'da lider olduk. Bunu biz değil, Birleşmiş Milletler söylüyor raporlarında.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Kimin işlettiğini söyle, o kişinin kim olduğunu açıklayın.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Sadece son zamanlarda yaptıklarımıza bakın: Beyşehir Gölü'nün dip temizliğini yaptık, Van Gölü'nde taramalar yapıldı, atık sular için ileri biyolojik arıtma, günümüzde tanık olduğumuz ve alg patlaması gibi hadiselere yol açan kirleticileri arttıran teknolojileri içeren tesisler tamamladık ve şehirlerimizin hizmetine sunduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Salda Gölü, Cumhurbaşkanımızın kararıyla özel çevre koruma alanı ilan edildi. Sadece yüzey alanı koruma altına alınmadı, etrafı da dâhil edilerek koruma kalkını 7 kat büyütüldü. Yıllardır göle yapılan atık su deşarjları var, oraya da arıtma tesisini yine Hükûmet olarak biz yapıyoruz. Hâlbuki bu vazife kimin biliyor musunuz? Belediyelerin. Peki, gölün olduğu bölgedeki belediye kimin? Cevabını benden iyi biliyorsunuz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Belediyeleri rahat bırakın!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Her tarafa yatırım yaptık, yapmaya devam edeceğiz. Zira, çevreyi partilerüstü görüyoruz, birileri gibi siyasete malzeme yapmıyoruz. “Ayinesi iştir kişinin lafa bakılmaz.” düsturuyla hareket ediyoruz ve sularımızın -kapıdaki tehlikelerden biri de kuraklık- her damlası önemli. Sularımızı korumak için arıtma tesislerini devreye aldık, 145 olan tesis sayısını 1.170'e çıkardık.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kaz Dağları'nı...

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Beyefendi, sizinle özel oturup sohbet edebiliriz.

Arıtılan atık suların da yeniden kullanımını sağladık.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; peki, durum böyle mi maalesef? Bakın, işte, binbir zahmetle temizlenen Haliç son zamanlarda yine kirlilikle karşı karşıya. Riva'nın karanlığa mahkûm edilmesini gördük. Marmara'da alg patlamalarını konuşurken, birden, etrafımızı saran müsilajla bulduk. Gerçekten bütün bunlar tesadüf olabilir mi? Birçok bilim insanının ortak kanaati, müsilaja yol açan birçok temel faktörden en önemlisi kirlilik. Çevre yatırımlarını durduruyoruz, temel atmama garabetiyle karşı karşıyayız ve çevreci oluyoruz! Bu nasıl bir çevreciliktir? Bunu anlamakta zorlanıyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Müsilaja yol açan başlıca faktör kirlilik, yeterli atılmayan atık suların yol açtığı kirlilik. Maliyetleri düşürmek için çalıştırılmayan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Termik santraller... Termik santrallerin filtreleri çalışıyor mu?

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Başkanım, bir dakika kaldı.

BAŞKAN – Çok fazla süre verdim, hatta iki dakika oldu sizin fazla süreniz.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Yani önemli...

BAŞKAN – Mümkün değil, siz tamamlayın sözlerinizi, tutanaklara geçsin.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Ne acı değil mi? Bu tesis yatırımlarını yapanlar alkış dahi beklemiyorken yatırımların önüne set çekenler bu davranışlarından ötürü alkış bekliyorlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ondan ötürü çevre bu hâle geldi.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Arıtma tesisini durduruyorsunuz ve “Bizi alkışlayın.” diyorsunuz. Değerli kardeşlerim, bu nasıl bir çevreciliktir? Bunu anlamakta gerçekten zorlanıyorum.

Keşke zamanım olsaydı, size daha önce yaşadığım bazı olayları anlatsaydım. 2002’den önce “çevre” diye bir olgu yoktu.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Ergene’yi ne yaptınız? Hâlâ konuşuyorsun ya! Şu Ergene’den bir bahset de görelim biraz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aydın.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Devamla) – Peki.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Daha geçen hafta reddettiniz...

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Boşuna konuşmaya gerek yok, gerek yok.

HÜDA KAYA (İstanbul) – İstanbul’a en büyük ihaneti siz yaptınız.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Şu Ergene’ye gel de bir görelim ne yaptığımızı yirmi yıldan bu yana. Utanmadan çıkmış konuşuyorsunuz bir de!

(AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz Bitlis’in ekonomik sorunları hakkında söz isteyen Ankara Milletvekili Sayın Tekin Bingöl’e aittir.

Buyurun Sayın Bingöl. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, hatip kürsüde, lütfen...

Buyurun Sayın Bingöl.

3.- *Ankara Milletvekili Tekin Bingöl’ün, Bitlis’in ekonomik sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması*

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir kadim şehir; bir zaman İpek Yolu üzerinde bütün kervanların hanlarında konakladığı; kalesiyle, medreseleriyle, hanlarıyla, hamamlarıyla, köprüleriyle bir büyük kadim şehir ve bu şehir yıllardır çok büyük göçler verdi; bugünse mahzun, çaresiz, temel bir sorununu dile getirme, çözüm üretme gayreti içerisinde. Günlerdir Bitlis’in tarihî Ulu Cami’sinin önünde esnaf bir araya gelerek sorununu dile getirmeye çalışıyor. Neylersiniz ki hiçbir eylem olmaksızın sadece dertlerini anlatan Bitlis esnafının sözü dahi Valilik tarafından yasaklanarak kesildi.

Peki, nedir Bitlisli esnaflarımızın, vatandaşlarımızın sorunu? Sorun bu, değerli milletvekilleri. Şimdi, 2019 yılında ortaya çıkan Dere Üstü İslah Projesi diye bir proje Cumhurbaşkanlığı tarafından

2020 yılının sonunda onaylandı. Projenin adı çok iyi: “Dere Üstü İslah Projesi.” Buna hiçbir Bitlisli karşı çıkmıyor, elbette Bitlis Deresi ıslah edilmeli, o tarihî güzellikleri olan köprüler açığa çıkmalı, Bitlis’in değerine değer katılmalı ama neylersiniz ki bu proje, Dere Üstü İslah Projesi olmasına rağmen, 700’e yakın esnafı, bunun yanı sıra camileri, okulları, birçok tarihî tesisi içine alan bir proje. Dere üstünde bunlar yok ama bu esnafın asıl problemi “Buraları bir ay içerisinde yıkın.” tebligatları. Bu tebligatlar Çevre Bakanlığı tarafından esnafa tebliğ ediliyor. Ben aylar öncesinde Çevre Bakanına bir soru sordum -7 maddelik soru- “Bu dükkânların ve bu tarihî eserlerin niçin, hangi gerekçelerle yıkıldığının açıklanması...” diye. Bana verilen cevap çok ilginç, tek cümle, deniyor ki: “Bitlis Belediye Başkanlığının teknik raporunda Bitlis Deresi üzerinde inşa edilmiş olan binaların temelleri olmadığı için yıkım kararı var.” Ya, Allah aşkına, 700 dükkânın, 2 caminin, Buğday Pazarı’nın, tarihî Kazım Paşa İlkokulunun hepsi bu derenin üzerinde mi? Bu derenin üzerinde çok sınırlı sayıda bina vardı, zaten bir kısmı yıkıldı. Bahsedilen, bahse konu olan dükkânların birçoğu dereye metrelerce uzaklıkta ama gelin görün ki bunların hepsi yıkım kapsamına alınmış. Niçin? Burada başka bir hesap var.

Bakın, değerli arkadaşlarım, burada sekiz yüz kırk yıllık Bitlis’in çok önemli bir camisi, Ulu Cami var; burada beş yüz kırk yıllık Hacı Beyiye Camisi var -tarihî bir cam- o da proje kapsamında, cumhuriyetle özdeş Kazım Paşa İlkokulu var; daha neler neler. Çok ilginç, bundan bir yıl önce “sokak sağlıklılaştırma” ve “cephe giydirme” adı altında o bölgede iyileştirme yapılan binalar da bu yıkımın içinde. Ya, Allah aşkına, böyle bir proje varsa siz bu kadar masrafı niçin yaptınız, bu sokak sağlıklılaştırmasını niye yaptınız, bu masrafları niye yaptınız? Daha da ötesi, PTT binası iki yıl önce yıkıldı, 2 katlı, Deprem Yönetmeliği’ne uygun ve bir de çelik konstrüksiyonla bina yapıldı, şimdi bu da yıkılıyor; bunların hiçbirinin izahı yok. Burada, Bitlis halkı, Bitlis esnafı mağdur ediliyor.

Şunu unutmayın değerli arkadaşlarım: Eğer şu hâliyle bu dükkânlar yıkılırsa, hiç kimseye boyun eğmeden, alın teriyle, Allah’tan rızkını bekleyen Bitlis esnafının ve Bitlis halkının vebali sizin yakanızdadır ve bu vebali asla ödeyemezsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, 700 dükkân bu ay sonunda yıkılacak. Peki, bu dükkân sahipleri nereye gidecek? Sözüm ona, bir kamulaştırma bedeli biçilmiş. Ya, taşıyacağınız 700 esnaf, şehrin merkezinden 15-20 kilometre uzak yerde, bu dükkânları nasıl yapacaklar, hangi parayla, hangi imkânlarla? Mümkün değil. Sadece ve sadece esnafı zor durumda bırakmak ve unutulmaya yüz tutan Bitlis halkını mağdur etmek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Başka bir şey, değerli arkadaşlar, Bitlis’te yıllar önce, Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde tütüne kota getirildi, tütün bakım atölyeleri kapatıldı, üstüne üstlük sigara fabrikası özelleştirildi ve Bitlis ekonomisi âdeta çöktü. Ne oldu biliyor musunuz? 100 binin üzerinde Bitlisli hemşehrilerimiz Bitlis’i terk etmek zorunda kaldılar. Bir büyük göç dalgası yaşandı ve Bitlis’in 450 binin üzerindeki nüfusu 350 binlere düştü, 4 milletvekili sayısı 3’e düştü. Şimdi, eğer dikkate alınmadığı takdirde, tekrar böyle bir yıkım gerçekleştirilirse korkarım ki büyük bir göç dalgası Bitlis’te yeniden yaşanacak. Buradan sesleniyorum: Sayın Bakan, bu tebligatları lütfen durdurun, esnafın sesini dinleyin, kulağımızı kapatmayın. Niçin bu dükkânların yıkıldığının, bu tarihî eserlerin yıkıldığının gerekçesini teknik analizlerle, özellikle yapılacak olan incelemeler sonucunda... Ki bunların hiçbiri yapılmamış, bu raporda da bana verilen cevapta da yazılı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, biraz evvel iki dakika kullandırdığım için size de bu şansı vereyim.

TEKİN BİNGÖL (Devamla) – Teşekkür ediyorum, sağ olun.

Bu analizlerin hiçbiri yapılmadan yıkım kararı alınmış. Eğer yapılsaydı zaten bir yıl, iki yıl önce yenilenen, yeniden yapılan binaların yıkımı söz konusu olamazdı.

Bakın, değerli arkadaşlarım, Bitlis'teki bu eserler bugün yapılmış eserler değil, yüzlerce yıldır bu dükkânlar var. Bu dükkânlar, bu tarihî eserler Bitlis'in kış koşullarına, o metrelerce yağın karına, fırtınasına, tipisine, afetine boyun eğmemiş, dimdik bugünlere gelmiş. Gelin bu sevdadan vazgeçin, bilimsel araştırmalar yapılınsın, bütün gerçeklik ortaya çıksın. Bitlis halkını yeni göçle mağdur etmeden...

Bitlis esnafını mağdur etmeyin diyor, hepimize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika sırayla söz vereceğim.

Sayın Kaya...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, denizlerdeki kirliliğe ilişkin açıklaması

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Mavi vatanımız dediğimiz denizlerimiz ülkemiz ve geleceğimiz için çok çok önemlidir. Bugün çevre kirliliğine bağlı olarak Marmara Denizi'nde ortaya çıkan, denizlerimizi ve deniz canlılarını tehdit eden müsilaj felaketinin Karadeniz'e yayılma ihtimalinden bahsediliyor. Bu ihtimalden büyük endişe duyuyoruz ve yetkililerin acil önlem almasını istiyoruz. Bizler için Karadeniz aştır, iştir, geçimdir, yaşamdır ve yaşamın ta kendisidir. O nedenle Karadeniz'in korunmasına yönelik Hükümetten özel bir hassasiyet bekliyoruz. Özellikle, son on dokuz yıldır çevremiz ve doğamız tahrip edilirken denizlerimiz, derelerimiz, havamız, suyumuz kirletilirken maalesef, seyirci kaldı. Bu nedenle, Sayın Cumhurbaşkanının “Biz İstanbul'un kıymetini bilemedik, biz bu şehre ihanet ettik, hâlâ daha ihanet etmeye devam ediyoruz.” itirafını önemsiyorum ve iktidarı geçmişten ders almaya, Kanal İstanbul gibi denizlerimizin dengesini bozacak ve telafisi mümkün olmayacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET KAYA (Trabzon) – ...büyük yaralar açacak projelerden vazgeçmeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

2.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, motorlu kuryelerin sorunlarına ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Türkiye'de yüz bini aşkın motorlu kurye çalışanı var ama sorunların çözümüne dair bu iktidardan hiçbir adım yok. Motorlu kurye çalışanları pandemiyle birlikte artan uzaktan alışveriş ve yemek siparişlerini ulaştırmak, şirketlerin evrak ve eşyasını yetiştirmek telaşıyla gün boyunca trafikte hızla motor kullanmak zorunda bırakılıyorlar. Uluslararası yemek firmalarının erken teslimat rekabetleri, az çalışanla çok iş yapmaya zorlanma, işçiler üzerinde ciddi bir baskı oluşturuyor. Yağmurlu, karlı ve soğuk havalarda dahi hız yapmak zorunda kalıyorlar ve bu hız, onların hayatlarını, ilerideki yaşamlarını etkiliyor. Birçoğu kayıt dışı çalışıyor; özellikle, göçmenlere ve öğrencilere düşük ücretler dayatılarak motorlu kuryelik yaptırılıyor. Düşük ücret, kayıt dışılık, baskı, mobbing, sigortasızlık veya sigortaların gerçek maaş üzerinden yatırılmaması motorlu kurye çalışanlarının oldukça yaygın yaşanan sorunları. Bir an evvel motorlu kurye çalışanlarına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Şeker...

3.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, denizlerdeki kirliliğe ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, içinde yaşadığımız çevreyi gelecek nesillere yaşanabilir şekilde bırakmak hepimizin görev ve sorumluluğudur. Maalesef, son günlerde yoğunlukla Marmara Denizi'nde olmak üzere ortaya çıkan müsülaj (deniz salyası) kirliliğinin insan hayatını ve deniz canlılarını tehdit eder duruma gelmesi Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızı harekete geçirdi, kirliliğin giderilmesi ve kaynağının tespiti konusunda çalışmalara başlandı. Bakanımız Murat Kurum'un başkanlığında pazar günü Kocaeli'de ilk koordinasyon toplantısı yapıldı ve bu kirliliğin en kısa zamanda giderilmesi için 22 maddelik Marmara Denizi Eylem Planı açıklandı. İlk adım olarak bugün, saat 14.00 itibarıyla 7/24 esasıyla Marmara Denizi'ndeki müsülajın temizlenmesi için valiliklerin koordinasyonunda çalışmalar başlatıldı. Yirmi dört saatimizin çoğunluğunu evimizde değil, çevrede geçiriyoruz. O zaman, evimize gösterdiğimiz özendenden fazlasını çevremize göstermeliyiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın, Kaplan...

4.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, çiftçilerin, gençlerin ve esnafın durumuna ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AK PARTİ iktidarının peşeş, rant ve kirli işleri ayyuka çıkmaya devam ediyor. Kamu bankası olan Ziraat Bankası, iş bulamadığı için KYK borcunu ödeyemeyen 300 bin öğrenciyi icraya veriyor. Parasızlıktan toprağını ekemeyen çiftçiye borcunu ödeyemediği için haciz gönderiyor. Pandemide esnafa 5 bin TL'yi çok görüyor ama yandaşlarının 750 milyon dolar kredisine göz yumuyor.

“Aynı gemideyiz.” nidaları atanlara seslenmek istiyorum: Çaresizlikten traktörünü satan çiftçilerimiz, işsizlikten intihar eden gençlerimiz, iş yapamadığı için kepenk kapatan esnafımız ve sebep olduğunuz çaresizlik, yoksulluk, umutsuzlukla boğuşan milyonlarca vatandaşımız yani hiçbirimiz sizinle aynı gemide değiliz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

5.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Yusuf İmamoğlu'nu rahmetle andığına ve yem fiyatlarındaki artışa ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

8 Haziran 1970'te şehit edilen ülkücü şehidimiz Yusuf İmamoğlu ağabeyi ve tüm şehitlerimizi rahmetle, minnetle anıyor, aziz hatıraları önünde saygıyla eğiliyorum.

Yem fiyatlarındaki artış hayvancılarımızı olumsuz etkilemektedir. Karma yemde kullanılan ham madde ve katkı maddeleri büyük bir oranda ithal edilmekte, ithal edilen ham maddeler, pandemi nedeniyle gıda stoklarının artmasına bağlı olarak artmaktadır. Bununla birlikte kuraklık ve stokçuluk yem fiyatlarına doğrudan etki ederek insanlarımızı hayvancılık yapmaktan uzaklaştırmaktadır. Yem fiyatlarındaki artış hem üreticileri hem de tüketicileri mağdur etmektedir. Toprak Mahsulleri Ofisi fiyat artışını dengeleyici hamleler yapmalı. Hayvancılık yapan vatandaşlarımızın yem fiyatlarıyla ilgili taleplerini dinleyerek çözüme kavuşturulmalı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

6.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersin Millet Bahçesi'ne ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'nin en büyük millet bahçelerinden olan Mersin Millet Bahçesi hemşehrilerimizin hizmetine açıldı. Sahip olduğu yeşil alanları ve içerisinde barındırdığı sosyal donatı alanlarıyla şehrimize yeni bir soluk getirecek Mersin Millet Bahçesi'nin hafta sonu hizmete açılmasının gururunu yaşadık.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın video konferansla, Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Lütfi Elvan'ın bizzat katılımıyla gerçekleşen törenle Millet Bahçemiz Mersinli hemşehrilerimizin hizmetine sunuldu. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından 140 dönüm alana yapılan Mersin Millet Bahçesi'nin içerisinde yürüyüş parkurları, dinlenme, piknik, oyun ve spor alanları ile millet kıraathaneleri yer alıyor.

Millet Bahçemizi Mersin'imize kazandıran başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sayın Murat Kurum'a, Hazine ve Maliye Bakanımız Sayın Lütfi Elvan'a ve emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aygun...

7.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Tarım politikaları tam anlamıyla çöktü. Kendi kendine yeten 7 ülkeden 1'iydik, şimdi ithalatta rekor kıran 7 ülke arasındayız. Çiftçimiz üretir ve tüm Türkiye'nin karnını doyururdu, şimdi çiftçimiz kendi karnını doyuramıyor. Ergene Nehri'nde 22 balık türü tutulurken artık maalesef balık kalmadı, AKP iktidarında kanser saçıyor. Topraklarımızdan bereket fişkırdı, şimdi betona gömülmüş, kuraklıkla savaşıyor. Denizlerimiz turkuaz rengiyle göz kamaştırırken şimdi müsilaj yüzünden deniz canlılarına mezar olmaktadır.

Sarı gelinimiz ayçiçeği ise dünya piyasalarında yeri en hızlı yükselen bitki. Ayçiçeği fiyatları hem dünyada hem de Türkiye'de yükseliyor, biz ise ayçiçeği üretiminde geriliyoruz. AK PARTİ iktidarında ise üreticisi değersizleştiriliyor ve sözler tutulmuyor. 26 Mayıs'ta bölge vekili Bakanla görüşüyor, diyor ki: "4 Haziranda, size müjde, ayçiçeği destekleriniz hesaplarınızda." Dört gün geçti, ses seda yok. Tarım Bakanına sesleniyorum: Sarı gelin üreticilerine ne zaman ödeme yapacaksınız?

Yine, süt üreticilerine, dana üreticilerine ne zaman destek vereceksiniz diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı...

8.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay'ın Antakya ilçesindeki atık su sorununa ilişkin açıklaması

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Antakya ilçemizde yaşayan yaklaşık 300 bin kişi günlük ortalama 40 bin metreküp kentsel atık oluşturmaktadır. Bu atık suyun içerisinde evsel ve endüstriyel atık sular mevcuttur ve bu 300 bin kişiye ait atık suyun arıtılması işlemi Defne ilçemizin merkez mahallesi olan Turunçlu'daki arıtma tesisinde gerçekleştirilmektedir.

Defneli vatandaşlarımız yıllardır gürültü ve koku kirliliğiyle baş başa bırakılmıştır. Hatay Büyükşehir Belediyesi bu tesisi şehir dışına taşımak yerine çamur havuzlarını yer altına alarak üstünü kapatmayı planlamaktadır. Ancak bilinmelidir ki bu çözüm bilimden uzaktır ve hiçbir problemin çözümüne katkı sunmayacaktır. O sebepten dolayı, yaklaşık 300 bin kişinin atık suyunun arıtıldığı tesisin şehir merkezi dışında bir alana yapılması ve mevcut tesisin yerinin ise yeşil alan olarak bırakılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Arık...

9.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, Kayseri'de yaşayan esnafın sorunlarına ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Akkışla, Bünyan, Develi, Tomarza, Felâhiye, Özvatan, Pınarbaşı, Sarioğlan, Sarız ve Yeşilhisar ilçelerimizde toplu taşımayla uğraşan esnaflarımız zor durumda; “Derdimiz çok ama duyan yok.” diyorlar, “Virüse yakalanan insanlarımız nasıl ki nefes alamıyorsa biz de çektiğimiz sıkıntılar yüzünden nefes alamıyoruz, ciğerlerimiz büzüldü.” diye dert yanıyorlar, “Taşadığımız yolcu mazot paramızı karşılamıyor, Belediye ise sadece kart satma peşinde.” diyorlar, “Milyonlarca lira para harcayarak Bilal Erdoğan ok atsın diye Etno Sporlu kuran Büyükşehir Belediyesi biz esnafları da artık görsün.” diyorlar. Sayın Belediye Başkanları, Kayseri'nin parasını Bilal Erdoğan'ın gönlünü hoş etmek için oka moka değil, ihtiyacı olan esnafımıza, çiftçilerimize, Kayseri'mize harcayın.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Aydın...

10.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, LGS'yle ilgili iddialara ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Geçtiğimiz pazar günü yaklaşık 1 milyon 243 bin öğrencimiz LGS sınavına girdi, buradan geçmiş olsun diyorum. Bir buçuk yıldır pandemi koşullarında sınava hazırlanan öğrencilerin sınavdan sonra ortaya atılan iddialarla maalesef ki âdeta hayalleri yıkıldı. İktidara yakın bir yayınevini LGS'de çıkan sorulara çok benzer soruları sınavdan on gün önce yayınladığı iddiası var. Biliyoruz, FETÖ'yle beraber yürüdüğü yıllardan alışkın olan iktidar yine bu soruları orada birileriyle paylaşma yoluna mı gitti? Ki bu konuda soru önergemizi verdik. O kadar çocuğun hakkı... Yine birilerine soruların cevapları hazırlanarak verildi mi? Bunlar mühim iddialar. Gerçekten Türkiye'de o kadar emek verip hazırlanan çocukların haklarının yenilip yenilmediğinin bir an önce iktidar tarafından ortaya çıkartılıp kamuoyuna açıklanması gerekiyor; yoksa o çocukların vebali, hakları üzerindedir diyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

11.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, Antep fıstığı üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Gaziantep'te ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde kültür bitkimiz ve bölgenin tek geçim kaynağı olan Antep fıstığı bahçelerimizdeki fitoplazma hastalığı son iki yıldır çok bariz bir şekilde kendini göstermiştir. Fitoplazma, bitkilerin floem dokularında yaşayan ve hücre duvarı olmayan bakterilerdir. Gücsüz kalan ağaçlarda etkili olan bu hastalığı yenmenin yolu, ağaçların taç iz düşümüne açılan banda 300 litre suyla birlikte demir, humik asit, azot ve potasyum içeren gübreleri vermektir. Bu konunun ilgili kurumlarca sistemli bir çalışma yapılarak köylerimize iyice anlatılması yanında, su temini çok önemlidir. Kuraklığın yoğun olduğu Gaziantep'te Barak Ovası Sulama Projesi çerçevesinde Gaziantep Valiliğince kurulması planlanan 5 megavatlık GES'in önemini bir defa daha ortaya koymuştur. İlgililerden bir an önce toprakları suya kavuşturma çabalarını artırmalarını bekliyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Yaşar...

12.- İstanbul Milletvekili Serap Yaşar'ın, 2021 Vakıf İnsan Ödülleri'ne ilişkin açıklaması

SERAP YAŞAR (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkanım.

Dün Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi, Vakıflar Genel Müdürlüğünce düzenlenen Merhametin Dili Kuş Dili Vakıf Haftası Toplantısı'nda kendini iyiliğe vakfeden hayırseverlere 2021 Vakıf İnsan Ödülleri'ni takdim etti. Buradan, toplumda yardımlaşma bilincinin korunmasına ve güçlenmesine katkıları, iyi insan ve toplum inşasına hizmetleri dolayısıyla ödül alan Ahbap Derneği kurucusu

Haluk Levent'i; dünyanın ilk hayvan hastanesi Gurabahane-i Laklakan'ın yaşatılması, restorasyonu ve yeniden kullanıma açılması çalışmaları sebebiyle ödül alan Bursa Osmangazi Belediye Başkanı Mustafa Dündar'ı ve kurduğu hayvan aßeviyle on iki yıldır sokak hayvanlarını besleyen iş insanı Ünal Nafiz Hekim'i tebrik ediyorum.

Başta, programı himaye eden, hayvanlara gösterdiği merhamet ve şefkatiyle örnek teşkil eden Saygıdeğer Emine Erdoğan Hanımefendi olmak üzere, Kültür ve Turizm Bakanımız Mehmet Nuri Ersoy ve Bakan Yardımcımız Ahmet Misbah Demircan'a teşekkürlerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Şimşek...

13.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, öğrencilere ve ehliyet mağdurlarına af çıkarılması gerektiğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Meclisimizde, vergi borçlarıyla ilgili, kamu alacaklarıyla ilgili, birçok konuyla ilgili gerek faiz affı gerekse yapılandırma hakkı tanındı. Yalnız burada bu aflar çıkartılırken özellikle okullarından değişik sebeplerle uzaklaştırılan öğrenciler... Harç yatıramama, okula gidememe, dersten geçememe gibi sebeplerden 1 milyona yakın öğrencimizin okulla ilişkileri kesildi. Mecliste defalarca gündeme getirmemize rağmen öğrencilerimizle ilgili bir öğrenci affı henüz gündeme alınmadı. Mutlaka yaz sezonu gelmeden öğrenci affı çıkartılmalı, bu öğrencilerin üniversitelere dönüşü sağlanmalıdır. Bunlar sadece okumak istiyorlar.

Yine aynı şekilde, ehliyetine değişik sebeplerle el konulan -ceza puanından veya alkolü araç kullanmaktan- ama ölümlü kazaya sebebiyet vermeyen, özellikle şoför esnaflarımızın çoğunlukta bulunduğu 800 bine yakın ehliyet mağdurlarına da af çıkartılmalıdır. Bunların geçim kapıları şoförlüktür, şu anda işlerine gidememektedirler.

Teşekkür eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

14.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, hububat fark ödemelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Çanakkale merkez ve ilçelerinde üreticilerin büyük bir bölümü hububat fark ödemelerinin hâlâ hesaplarına geçmediğini söylüyor. Bitki Karantinası Tazminatı Desteği Uygulama Tebliği'nde "İlçe müdürlükleri, oluşturdukları icmalleri en geç 12 Mart 2021 tarihi mesai bitimine kadar il müdürlüğüne bildirir. İl müdürlüğü tarafından ödemeye esas icmal-3'lerse sistem çıktısı onaylı olarak ilçe müdürlüklerinden en geç 19 Mart 2021 tarihi mesai bitimine kadar Gıda Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilir." ifadeleri yer almaktadır. Kesinleşen icmallere rağmen Çanakkale merkez ve ilçelerinde üreticilerin büyük bir çoğunluğunun henüz birinci fark ödemesini dahi alamadıkları ifade edilmektedir. Söz konusu iddia doğru mudur? Şayet doğruysa yaşanan aksamanın nedeni nedir? İcmallere Bakanlık sistemine eksik işlendiği için mi bazı üreticiler desteklerini aldıkları hâlde bazıları alamamıştır?

BAŞKAN – Sayın Güneş...

15.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Filyos Limanı'na ve Amasra-1 Kuyusunda doğal gaz bulunmasına ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz hafta sonu Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan tarafından açılışı yapılan Filyos Limanı, ülkemizin 3'üncü büyük limanı olup yıllık 25 milyon ton ihracat yapabilme kapasitesine sahiptir. İhracatta rekorlar kırmaya başladığımız bu dönemde bu limanımızın önemi bir kez daha anlaşılacaktır.

Karadeniz Amasra-1 Kuyusu'nda 135 milyar metreküplük doğal gaz rezervinin bulunması, ülkemizin kendisine olan güvenini artırırken aynı zamanda dışa bağımlılığımızı da azaltmakta önemli rol oynayacaktır. Böyle güzel hizmetlerin ülkemize kazandırılmasında emeği geçen başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere herkese teşekkür eder, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Karasu...

16.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Sivas'ta vatandaşlar ile göçerler arasında yaşanan olumsuzluklara ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Seçim bölgem Sivas'ta başta Divriği olmak üzere İmranlı, Kangal ve Zara ilçelerimizdeki vatandaşlarımız ile göçerler arasında yaşanan olumsuzluklar artarak devam ediyor. Özellikle, göçerlere arazi tahsislerinde yapılan usulsüzlükler ve besi hayvanlarının küpelenmesindeki hülle yöntemi bölge çiftçilerinde büyük rahatsızlık yaratmaktadır. Bununla birlikte, göçerler ile yerli çobanlar, köylüler arasındaki kavgaya varan olaylara bir an önce çözüm bulunmalıdır. Tarımın ve hayvancılığın gelişmesini, vatandaşlarımızın tarımsal üretimde bulunmasını tabii ki destekliyoruz ancak üreticiler arasında yaşanan çifte standarda “Dur” demek, yaşanan usulsüzlüklerin önüne geçmek hepimizin görevi. Sadece Sivas'ta değil Türkiye'nin birçok noktasında yaşanan bu olayların araştırılması ve gerekli önlemlerin alınması için buradan Tarım Bakanlığını göreve davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Güzelmansur...

17.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Defne ilçesine hastane yapılmasını istediklerine ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Sayın Başkan, seçim bölgem 160 bin nüfuslu Defne'ye hastane istiyoruz. 160 bin nüfuslu Defne'ye hastane istiyoruz. 160 bin nüfuslu Defne'ye hastane istiyoruz. 160 bin nüfuslu Defne'ye hastane istiyoruz.

160 bin nüfuslu Defne'ye en yakın devlet hastanesi elli dakika uzaklıkta. Her yere para var ama Defne'ye hastane yapılması için para yok. Buradan Sağlık Bakanına sesleniyorum: Lütfen artık sesimizi duyun. Defne halkı hastaneye giderken yollarda ölmek istemiyor, Defne halkı hastanesini istiyor. Hatay'da 20-30 bin nüfuslu ilçelerde hastane var ama 160 bin nüfuslu Defne'de hastane yok. Bu pandemi sürecinde yapmıyorsanız ne zaman yapacaksınız?

160 bin nüfuslu Defne'ye hastane istiyoruz. 160 bin nüfuslu Defne'ye hastane istiyoruz. 160 bin nüfuslu Defne'ye hastane istiyoruz.

Teşekkür ederim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) - Yaparız.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

18.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Adana'nın Feke ilçesindeki maden taşımacılığına ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Feke, Adana'mızın en küçük ilçesi ve kendi yağıyla kavrulan bir ilçemiz. İlçe sınırlarında cam madeni çıkarılan bir bölge bulunmakta. Bölge halkı madenden çıkarılan yükün taşımacılığı ve nakliyesiyle geçimini sağlıyor, bunun için de Feke'de Kamyoncular Kooperatifini kurmuş. Tek istedikleri ülkenin içinde bulunduğu bu ekonomik zorlukta kendi memleketlerinde iş yapabilmek. Feke ilçesinde ayda yaklaşık 30 bin ton maden taşımacılığı gerçekleştiriliyor. Ancak Fekeli hemşehrilerimize

bir kuruş faydası yok çünkü taşımacılık işleri, vatandaşların kurduğu kooperatife değil, haksız rekabet sonucu dışarıdan bir firmaya verilmiş. Fekeli hemşehrilerimizin talebi, madenin taşımacılığının en azından bir bölümünün kendi kooperatiflerine verilmesi. Bu konuda, ilgililerden çözüm bekliyorlar.

BAŞKAN – Sayın Altıntaş...

19.- Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, Ankara Yenimahalle ATB İş Merkezi'nde çıkan yangına ilişkin açıklaması

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

3 Haziran günü Ankara Yenimahalle ATB İş Merkezi'nde çıkan yangından etkilenen iş yeri sahibi vatandaşlarımıza geçmiş olsun dilekelerimi iletiyorum. Altı saatlik müdahaleyle söndürülen yangında maalesef 30'dan fazla iş yeri ve araç kullanılamaz hâle gelmiştir. Yangından etkilenen vatandaşlarımız maddi ve manevi olarak büyük zarara uğramışlardır. Belediye Başkanlarımız Sayın Mansur Yavaş ve Sayın Fethi Yaşar da yangın bölgesine gelmiş, yangına müdahale için belediye imkânlarını seferber etmişlerdir. Sayın Valimiz ve Yenimahalle Kaymakamımız da olay mahallini ziyaret edip desteklerini hissettirmiştir. Devletimizin ve değerli yöneticilerimizin, bu manevi desteğe ilaveten, en kısa zamanda maddi kayıpları da karşılayacak adımları atmalarını bekliyoruz.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

20.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Türkiye Cumhuriyeti devletini kimsenin yıkamayacağına ve Afyonkarahisar'ın Güney beldesinde seçimi kazanan Cumhur İttifakı'nı tebrik ettiğine ilişkin açıklaması

SEMİHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

Soyadı Şık, kendisi bebek katili terör örgütü PKK'nın aday gösterdiği, dibine kadar kire, pislige bulaşmış ve PKK'yı meşru gören bir şahsiyet, çıkmış bir yerde “Devlet katil, devleti yıkmamız lazım.” diye bir söz israfında bulunmuştur. Türkiye Cumhuriyeti devletini yıkmaya, değil senin gücün, senin arkanda duranların, destekleyenlerin dahi gücü yetmedi, yetmeyecek de. 15 Temmuz hain darbe girişiminde tüm dünya da gördü ki bu devleti kimse yıkamaz, yıkmaya kalkışanlara tarihte de görebileceğimiz üzere en güzel dersler verilmiştir.

Milletimizin teveccühüyle, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, birlik ve beraberlik içerisinde 2023'e yürüyoruz; bunun son örneği de Afyonkarahisar'ın Güney beldesinde görüldü. Ben burada Güney beldesi Cumhur İttifakı'nı da tebrik ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Pençe-Yıldırım Harekâtı'nda şehit olan Piyade Uzman Çavuş Samet Şeker'e Allah'ın rahmet dilediğine, Türkiye Basketbol Süper Lig Şampiyonu Anadolu Efes'i tebrik ettiğine, Yusuf İmamoğlu'nu rahmetle andığına ve Tarım ve Orman Bakanlığının yangın söndürme uçağı kiralama ihalesine ilişkin açıklaması

DURDUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum, aynı zamanda da başarılı bir çalışma haftası diliyorum.

Irak'ın kuzeyinde devam eden Pençe-Yıldırım Harekâtı kapsamında, hain terör örgütü PKK tarafından döşenen el yapımı bombanın patlaması sonucu pazar günü şehit verdiğimiz kahraman evladımız Piyade Uzman Çavuş Samet Şeker dün Samsun'da defnedildi. Şehidimize Allah'tan rahmet diliyor, kederli ailesine sabır niyaz ediyorum. Aziz milletimizin başı sağ olsun. Şehitlerimizin ruhları şad, mekânları cennet olsun.

EuroLeague şampiyonluğundan sonra Türkiye Basketbol Süper Ligi'nde de şampiyonluğa ulaşan Anadolu Efes'i tebrik ediyorum. Anadolu Efes basketbol camiası ve taraftarlarını da yürekten kutluyorum.

8 Haziran 1970 tarihinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde öğrenim gördüğü sırada alçak bir saldırıyla şehit edilen Yusuf İmamoğlu'nu şehadetinin 51'inci yılında rahmet ve minnetle anıyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Covid-19 virüsü nedeniyle gün geçtikçe ağırlaşan ekonomik şartlarda vatandaşlarımız zor günler geçirirken Bakanlık bütçe kaynaklarını cömertçe harcamaya devam etmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığı yangın söndürme uçağı kiralamak üzere -malumunuz olduğu üzere- bir ihale açmıştır. İhaleye 4 firma katılırken Türk Hava Kurumunun bakımı yapılmış, uçuşa hazır 5 uçağı ihaleye sokulmamıştır. İhale, en yüksek teklifi sunan firmaya verilmiştir. Türk Hava Kurumunun uçaklarını hangarda bekleten Hükümet, 3 Rus uçağını -günlük 1,3 milyon lira- 1 Haziran-31 Ekim tarihleri arasında kapsayan yüz elli üç gün için toplam 203 milyon liraya kiralamıştır. Üç yıldır Türk Hava Kurumunun bakımları yapılmış, göreve hazır 5 yangın söndürme uçağını kullanmayan Tarım ve Orman Bakanlığı bu yıl da milyonlarca dolar ödeyerek Rusya'dan uçak kiralamıştır. İhale, Sayın Cumhurbaşkanının Rusya'da bizzat Putin'le incelediği, Bakan Pakdemirli'nin de test ettiği Beriev Be-200 tipi Rus uçaklarını getirecek firmaya verilmiştir. Türk Hava Kurumunun elindeki uçaklar 4.900 litre su kapasiteli olmasına rağmen iki yıldır şartnameye "minimum 5 bin litre" şartı konulmuştur. 100 litre bahane edilerek yerli ve millî imkânlar kullanılmamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yaklaşık otuz yıldır orman yangınlarına karşı başarıyla mücadele eden Türk Hava Kurumu, iki yıldır, kendi uçaklarıyla ihaleye katılmaktan mahrum bırakılmaktadır. Her fırsatta "yerli ve millî"yi ağızından düşürmeyen Hükümet, konu ihaleye gelince öz imkânlarını kullanmak yerine milyon dolarlar vererek yabancı uçakları tercih etmektedir. Pandemiden dolayı can çekişen esnafa, yoksula, çiftçiye gelince "Para yok." "Sabredin." "Hakkınızı helal edin." diyen Hükümet, konu ihalelere gelince oldukça cömert davranmaya devam etmektedir.

Konuyu Türkiye Büyük Millet Meclisinin bilgisine sunuyor, heyeti saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbül.

Sayın Bülbül, buyurun.

22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Hazreti Muhammed Mustafa Efendimiz'in vefat yıl dönümüne, Yusuf İmamoğlu'nu rahmetle andığına, Şair Abdurrahim Karakoç'un 9'uncu ölüm yıl dönümüne ve terörle mücadeleye ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; âlemlere rahmet olarak gönderilen Hazreti Muhammed Mustafa (SAV) Efendimiz'in bugün vefatının 1.389'uncu yıl dönümü; hicretin 11'inci senesi,

rebiyülevvel ayının 12'si, miladi takvimle 8 Haziran 632 Pazartesidir. Rabb'im, bizleri Peygamber Efendimiz'in şefaatine nail eylesin; onun yaşantısından örnek alan, güzel ahlakını hayatına tatbik eden kullarından olmayı nasip etsin. Cenab-ı Allah, ahiret gününde de onun sancağı altında toplanmayı hepimize nasip etsin.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 8 Haziran 1970 tarihinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde öğrenim gördüğü sırada hainler tarafından şehit edilen, vatan ve millet sevdalısı, ülküdaşımız Yusuf İmamoğlu'nu şehadetinin 41'inci yılında rahmet ve minnetle anıyoruz; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Yine, 7 Haziran 2021, Türk edebiyatının önemli şahsiyetlerinden, gönül ve dava adamı Sayın Abdurrahim Karakoç'un vefatının 9'uncu yıl dönümüdür. Bu vesileyle, yazmış olduğu şiirlerle gönül dünyamızın dile gelen sesi olan Sayın Abdurrahim Karakoç'u dualarla anıyoruz, mekânı cennet olsun diyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; terörle mücadelede her sahada ve zeminde kararlı bir şekilde devam etmektedir. Bu çerçevede, son olarak geçtiğimiz pazar günü Millî İstihbarat Teşkilatımızın gerçekleştirmiş olduğu başarılı bir operasyonla PKK/YPG terör örgütünün Mahmur genel sorumlusu "Doktor Hüseyin" kod adlı terörist Selman Bozkır etkisiz hâle getirilmiştir.

Bu operasyondan sonra, Türk ve Türkiye karşıtı malum muhasım çevreler hareketlenmiş, Mahmur'un bir mülteci kampı olduğunu ve sivillere zarar verildiğini açıklamışlardır. ABD'nin Birleşmiş Milletler nezdindeki büyükelçisi, kendi sosyal medya hesabından, sivillere yapılacak bir saldırıda uluslararası hukukun devreye gireceğini söyleyerek güya Türkiye'yi tehdit etme küstahlığında bulunmuştur. Bu ifadelerin kabulü hiçbir şekilde mümkün değildir; Türkiye'ye yönelik bu suçlamalar, tamamıyla gerçek dışıdır. Mahmur kampı, bir defa, uzun yıllardır PKK kontrolüne geçmiş olan bir terör yuvasıdır. Mahmur, sözde IŞİD tehdidi bahane edilerek bizzat ABD tarafından PKK'ya tamamen teslim edilmiş, terör örgütü böylece Mahmur'da sözde bir üs bölgesi oluşturmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Mahmur'da bulunan Birleşmiş Milletler binaları bizzat PKK'lı teröristler tarafından kullanılmış ve kullanılmakta, Kandil'in sık sık Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından bombalanması sonrasında PKK Mahmur'a eğitim kamplarını taşımış ve taşımaktadır. Terör örgütü PKK, Mahmur kampına, 2011 yılında Türk Silahlı Kuvvetlerinin hava saldırısıyla, hava harekâtıyla öldürülen KCK sözde yürütme konseyi üyesi "Rüstem Cudi" kod adlı terörist elebaşının adını vermiştir. Bu kamp, uluslararası kamuoyu tarafından da PKK kampı olarak bilinmektedir. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğinin, Mahmur kampının insani özelliğini kaybettiğine ve terör örgütünün kontrolünde olduğuna dair bugüne kadar yayınlanmış birçok raporu bulunmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Türkiye, uzun yıllardır, PKK unsurlarının bölgeden temizlenmesini, ardından da kampın kapanmasını gerek Birleşmiş Milletler nezdinde gerekse Irak Merkezî Hükûmeti nezdinde dile getirmiştir fakat bugüne kadar, kampın terörden arındırılmasıyla ilgili olarak herhangi bir adım atılmamıştır. Bu çerçevede, terör örgütü PKK'nın terörist devşirdiği ve yetiştirdiği Mahmur kampıyla ilgili olarak meşru müdafaa hakkımız kapsamında Türkiye'nin bu bölgeye müdahalesi haklıdır.

Sayın Dışişleri Bakanımızın ve Sayın Millî Savunma Bakanımızın da ayrıca ifade ettiği gibi, yapılan bu operasyonların tamamında dünyaya örnek olacak şekilde sivillerin, masumların zarar görmemesi için de devletimiz ayrıca hassasiyet göstermektedir diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Hakkı Saruhan Oluç'ta.

Buyurun Sayın Oluç.

23.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, 7 Haziran 2015 Milletvekili Genel Seçimlerine, siyaset-devlet-iktidar-mafya ve bürokrasi arasında kirli ilişkiler olduğuna ve HDP'ye kapatma davası açılmasına ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller; dün 7 Hazirandı. 7 Haziran -yani, evet, bugün de 8 Haziran olduğuna göre- nereden çıktı diyeceksiniz. 7 Haziran 2015'te, bundan altı yıl önce, Türkiye'de genel seçimler yapıldı ve o genel seçimlerin sonucunda, o dönemde, Halkların Demokratik Partisi yüzde 13,1 oy alarak 80 milletvekiliyle Meclise girdi. 80 milletvekiliyle Meclise girmesinin birçok anlamı vardı. Bir tanesi, 12 Eylül cuntasının saptamış olduğu yüzde 10'luk barajı aştı ilk defa; çok önemli bir sonuçtu bu. İkincisi de Türkiye'nin bütün zenginlikleri, bütün farklı kimlikleri, kültürleri, inançları, farklı halkları, hepsi eşit koşullarda bir arada yaşamak için bu topraklarda mücadele veriyorlardı ve bütün o bir arada yaşama mücadelesi verenler -ama eşit koşullarda bir arada yaşama mücadelesi verenler- Meclise gelmişlerdi. Son derece önemliydi ama önemli bir nokta daha vardı; on üç sene sonra -2002'den on üç sene sonra- ilk defa Adalet ve Kalkınma Partisi, hükümeti kuracak sayıya ulaşamadı o seçimlerin sonunda ve bir iktidar krizi ortaya çıktı yani on üç sene sonra toplum bir kez daha umutlandı, "Sandık yoluyla bu iktidar değiştirilemez." diyenler sandık yoluyla da bu iktidarın değiştirilebileceğini gördüler; on üç sene sonra. 7 Haziran 2015'in en önemli özellikleri bunlardı aslında.

Peki, diyeceksiniz ki: "Şimdi niye 7 Haziran 2015'i anıyorsunuz?" Şunun için: Dün 7 Haziran 2021'di ve bu seçimlerin yıl dönümünde, altı yıl sonra, işte, 7 Haziran 2015'i yaşatmış olan Halkların Demokratik Partisine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı kapatma davası açtı, intikam davası. Yani, altı yıl sonra -altı yıl sonra- yargı eliyle, siyaset, intikam almak için bu kapatma davasını açtı. Bu çok açık; hukuki bir dava değil, siyasi intikam davası. Ve sembolizmin dibine vurmuş bir iktidar var yani "Siz 7 Haziranda bizim tek başımıza iktidar olmamızı engellediniz, biz de 7 Haziran 2021'de size kapatma davası açıyoruz." dedi bu iktidar. Biz bu mesajı biliyoruz; bu mesajı aldık, bu mesajı aldık. Şimdi, bunu bir kenara koyalım.

Türkiye'de ortalık pislik ve kirli ilişkilerle dolmuş vaziyette.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Siyaset, devlet, iktidar, mafya, bürokrasi arasındaki kirli ilişkiler parça parça ortaya saçılıyor. İlk defa değil; 1996 yılında Susurluk kazası yaşandıktan sonra ortaya saçılmış olan ilişkiler, bugün aynı aktörlerle ve onlara eklenmiş yeni aktörlerle birlikte bir kez daha ortaya saçılıyor. Ortalığı kirli, pis ilişkiler sarmış vaziyette. Marmara Denizi'ndeki müsilaj gibi bu iktidarın bulunduğu ortam esas itibarıyla.

Yaklaşık bir aydır yargı kılını kıpırdatmıyor, iktidar kılını kıpırdatmıyor bu kirli ilişkiler karşısında ama birdenbire, bir aydır aranan yargı nerede ortaya çıkıyor? HDP'ye kapatma davası açmakta. Bravo! Bravo! Yani bakın, şimdi, yargının...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlamaya çalışıyorum efendim.

Ankara Bölge İdare Mahkemesi Başkanı hakkında çeşitli iddialar ortaya atılıyor, haksız kazançlarla itham ediliyor kişi ve o cevap veriyor bu ithamlar karşısında, diyor ki: “Ya, siz bana bakmayın; asıl, yargının içindeki, benden daha iyi arabalara binen yüzde 25’e bakın.” Yani Mahkeme Başkanı, yargı üyelerinin en az yüzde 25’ini haksız kazanç ve şaibeli varlıklara sahip olmakla suçluyor; yargıda çıt yok. Hukukun içinde kirli ilişkiler dibine kadar girmiş; yargıda çıt yok. Yargı mensupları birbirlerini irtikâpla, haksız kazançla suçluyor; yargıda çıt yok. “En az yüzde 25” diyor, kim bilir gerçek kaç. Ama o yargı ne yapıyor? Bu rezaleti soruşturmak yerine HDP’ye kapatma davası açılıyor.

Ya, bir otelden bahsediliyor; kara para aklayıcısının oteli, Bodrum’daki.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Oluç, tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum efendim.

Kara para aklayıcısının otelinden bahsediliyor. Bu otelde hâkimler kalmış, savcılar kalmış, gazeteci müsveddeleri kalmış, gazeteci müsveddeleri; bunların hepsi kalmış bu otelde. Otelin bir gecelik fiyatı 106 bin lira. Ya, Allah’tan korkun be, Allah’tan korkun! Asgari ücret alan bir kişi üç yıl durmadan çalışsa, yemese, içmese, parasını bir kenara koyup biriktirse o otelde 1 gece kalabiliyor; Allah’tan korkun! Orada kalan savcılar, hâkimler, gazeteci müsveddeleri, o bürokratlar hangi bürokratlar; hepinize, hepinize söylüyorum bunu: Allah’tan korkun!

Bunların hepsinin hesabı sorulacak ama bunların hesabını sormak yerine yargı ne yapıyor? HDP’ye kapatma davası açıyor. İşte, Türkiye’nin geldiği durum bu, böyle bir durumla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, son cümlelerinizi alıyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Son söz, toparlıyorum efendim.

Şimdi biz şunu söyleyelim: Siz, HDP’ye kapatma davası açabilirsiniz; Anayasa Mahkemesine direktif veriyorsunuz, iktidarın liderleri olarak verebilirsiniz; Anayasa Mahkemesini baskı altına alıp HDP’yi kapatabilirsiniz; bunların hepsini yapabilirsiniz ama HDP bir fikirdir, HDP bir mücadeledir, ne fikri ne mücadeleyi sona erdirebilirsiniz; HDP bir umuttur, HDP yarınların umududur, ne yarınların umudunu söndürebilirsiniz ne yarınların umudunu ortadan kaldırabilirsiniz.

Halkımıza sesleniyoruz: Asla enseyi karartmayacağız, asla mücadeleden vazgeçmeyeceğiz ve HDP’yi kapatmak isteyen bu siyasilerin eninde sonunda Türkiye’deki bütün kirli ilişkilerden dolayı hesap vermesini sağlayacak ortamı da mutlaka demokratik olarak ve hukuk yollarıyla sağlayacağız.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Engin Altay’da.

Buyurun Sayın Altay.

24.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, ortalığa saçılmış bu kadar pislik ve kepezelik varken yargının susmasını kimsenin tasvip etmediğine, Meclisin buna seyirci kalmasının kabul edilemez olduğuna, araştırılması gerektiğine ve Meclis Başkanının mafyadan 10 bin dolar alan siyasetçinin kim olduğunu Cumhurbaşkanı’na da sormasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk, Mahmut Esat Bozkurt'a devlet tanzim edilirken der ki: "Niye bu savcıların başına 'cumhuriyet' ibaresini koydun?" Esat Bozkurt da der ki: "Cumhuriyeti gerektiğinde herkesten ve her şeyden koruyabilsinler diye koyduk." Atatürk bu cevaba memnun olur, "Devam edin." der.

Şimdi, ben, Türkiye Cumhuriyeti'nde görev yapan 4.348 cumhuriyet savcısına seslenmek istiyorum. Seslenirken de bunu Anayasa'mızın, orta yerdeki Anayasa'nın -beğeniriz, beğenmeyiz- "Başlangıç" metninin dördüncü paragrafına dayanarak yapmak istiyorum, Anayasa'nın Başlangıç'ının dördüncü paragrafını müsaadenizle okumak istiyorum. Ancak şüphesiz, Genel Kuruldaki sayın milletvekillerine değil -onlar bilirler zaten ve çoğunlukla da uyarlar uyulur- 4.348 savcıya sesleniyorum; Anayasa, Başlangıç, dördüncü paragraf: "Kuvvetler ayırımının, Devlet organları arasında üstünlük sıralaması anlamına gelmeyip, belli Devlet yetki ve görevlerinin kullanılmasından ibaret ve bununla sınırlı, medenî bir işbölümü ve işbirliği olduğu ve üstünlüğün ancak Anayasa ve kanunlarda bulunduğu"nu belirtir.

Şimdi, Sayın Başkan "Yasama, yürütme, yargı olmazsa devlet olmaz, demokrasi olmaz." deyip duruyoruz; ortada maalesef bir yargı yok. Sayın Erdoğan'la ilgili, Erdoğan'ı incitecek bir cümlemizi duyar duymaz resen harekete geçen savcıların, ortalığa saçılmış bu kadar pislik ve kepezelik, arsızlık ve pişkinlik karşısında susmalarını, ben eminim, AK PARTİ'ye mensup saygıdeğer milletvekillerimiz de kabul ve tasvip etmemektedir, edilemez de. Ben AK PARTİ Grubunun -içerisindeki çok sayıda sayın milletvekilinin- diğer gruplar gibi, maaşıyla geçinen, namuslu, dürüst, ahlaklı insanlardan oluştuğundan da eminim; bu yaşananların onların vicdanını kanattığından da eminim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Sayın Başkan, bir siyasi partinin kimi unsurları illegal örgütlerle içli dışlı olursa sorun "siyasi partinin iç sorunu" olarak değerlendirilebilir ama devlet illegal örgütlerle, gayrimeşru insanlarla içli dışlı olup, bazen onlarla iş tutup, bazen onların başına çöküyorsa bu başka bir şeydir. Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; devleti idare edenler devlet gücünü tehdit ve şantaj olarak bu insanlara yöneltiyorsa üç şey olur: Devlet çürür, devlet kirlenir, devlet itibarsızlaşır; böyle bir devlet de ülkenin felaketi olur.

Bu ülke 1996'yı unutmadı; Tayyip Bey unutuldu zannediyor ama 17-25 Aralığı bu millet unutmadı. Şimdi, Mayıs 2021'de yeni bir krizimiz var; bu kriz alelade bir kriz değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Ortaya saçılanlara baktığımız zaman, Meclisin buna seyirci kalması kabul edilemez.

Sayın Başkan, soruşturmadan geçtik -soruşturma komisyonu önergesi verecek salt çoğunluğumuz yok- ya bir araştırılmalı arkadaş. Siz helal lokma yiyip burada oturuyorsunuz dürüst, namuslu bir şekilde; evet, parti aidiyeti gereğince de parti hiyerarşisi içinde kabul oyu veriyorsunuz, şu, bu; bunlar ayrı ama yazık değil mi ya? Lafa geldi mi "beytülmal" deriz "hak, hukuk" deriz "adalet" deriz.

Ben şimdi soruyorum: Demirören Ziraat Bankasından aldığı kredileri ödedi mi, ödemedi mi? Soru net. Bunun cevabı da bir kelime.

Bir şey soruyorum: AK PARTİ MKYK üyesinin bagajına suç örgütleri çantalarla para koydu mu, koymadı mı? Tek kelimelik cevabı var.

Biden görüşmesi öncesinde, video yayınlayan kişiden susması istendi mi, istenmedi mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İçişleri Bakanı, Sezgin Baran Korkmaz’a “Tahkikat başladı, yurt dışına çık.” dedi mi, demedi mi? Bu kadar basit.

AK PARTİ seçimlerde suç örgütü yöneticisinin ürettiği kahveyi dağıttı mı, dağıtmadı mı?

Gazeteciler Sezgin Baran Korkmaz’ın lüks otelinde bedava tatil yaptı mı, yapmadı mı? Sezgin Baran Korkmaz’ın otelinde hâkim ve savcılar kaldı mı, kalmadı mı?

Ve son sorum: İçişleri Bakanı, Sezgin Baran Korkmaz’ı çağırıp “Şu 42 milyon doları ver bakayım.” dedi mi, demedi mi ya? Verilecek cevap net: “Evet.” “Hayır.” Ben bunu Bülent Turan’a sormuyorum.

Meclis Başkanına teşekkür ederiz. Geç de olsa İçişleri Bakanına bir mektup yazma cesaretini gösterdi ama cevap gelmedi, gelmeyecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son sözlerinizi alayım Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Şimdi, yasamanın başı olan Meclis Başkanından talebimiz şudur: Meclis Başkanının aynı mektubu “yürütmenin başı” sıfatını taşıyan Cumhurbaşkanına yazmasını talep ediyoruz.

Bu 10 bin doları alan siyasetçinin adı açıklanmadığı müddetçe -ben daha önce de söyledim-hepimiz -AK PARTİ’nin saygıdeğer milletvekilleri dâhil- zan altındayız. Buna kimsenin hakkı yok; bu Meclisin saygınlığına hâlel getirmeye ne Cumhurbaşkanının hakkı var ne İçişleri Bakanının hakkı var.

Cumhurbaşkanının yerinde -son cümlem- olmak istemezdim. Bir tarafta, İçişleri Bakanı örtülü bir şekilde Cumhurbaşkanına aba altından sopa gösteriyor; bir tarafta da suç örgütü yöneticisi, Cumhurbaşkanına aba altından sopa gösteriyor. Bakalım, hangisine teslim olacak? Hep birlikte göreceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Bülent Turan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Turan.

25.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Genel Kurulda İcra ve İflas Kanunu’nun değiştirilmesiyle ilgili kanun teklifinin görüşüleceğine, Piyade Uzman Çavuş Samet Şeker ile Polis Cihan Türkmenoğlu’na Allah’tan rahmet dilediğine, Şair ve Yazar Cahit Zarifoğlu ile Şair Abdurrahim Karakoç’un ölüm yıl dönümlerine, Hazreti Muhammed Mustafa Efendimiz’in vefat yıl dönümüne, HDP’nin kapatılmasıyla ilgili davanın yargının önünde olduğuna ve yargının kararına herkesin saygı duyacağına ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu hafta, 21 maddeden oluşan, kamuoyunda “iş yapma kolaylığı” olarak bilinen İcra ve İflas Kanunu’nun değiştirilmesine ilişkin teklifi görüşmeyi planlıyoruz.

Bilindiği üzere, her ekim ayında Dünya Bankası tarafından İş Yapma Kolaylığı Raporu “Doing Business” diye adlandırılan bir rapor yayımlanmakta. 190 ülkenin yatırım yapabilme kolaylığı ve düzeyi belirlendiğinde ülkemiz, bundan iki sene önce 69’uncu sıradayken Meclisimizin hep beraber yaptığı yasama çalışmaları, yürütmenin attığı iddialı adımlar sonucunda bu rapora göre bu sene 33’üncü sıraya yükselmiştir. Bu raporda daha yukarı çıkmayı da içeren, daha rahat iş yapmayı, bürokrasinin daha az olduğu bir süreci işletmeyi hedefleyen bir kanun teklifini görüşmeyi planlıyoruz. Ben tüm partilerimizin bu konuya olumlu yaklaşmasını, uzlaşma içerisinde bir hafta olmasını ümit ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pazar günü Irak’ın kuzeyinde yapılan operasyonda el yapımı patlayıcının infilak etmesi sonucunda kahraman Mehmetçik’imiz Piyade Uzman Çavuş Samet Şeker şehit oldu. Çanakkale’imizde ise meydana gelen trafik kazasında yine kahraman polisimiz Cihan Türkmenoğlu görevi başında şehit oldu. Ben tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet; yakınlarına, milletimize başsağlığı diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün edebiyatımızın 2 usta ismi, Cahit Zarifoğlu ve Abdurrahim Karakoç'un vefatının yıl dönümüydü. Zarifliği "Sen dağ gibi kurul, ben zerre bir yer tutayım." dizesine yansıyan Cahit Zarifoğlu'nu rahmetle anıyoruz.

Ayrıca "Şiir bir cennet bahçesi/ Girmeyene anlatılmaz./ Cennet nedir, bahçe nasıl?/ Görmeyene anlatılmaz./ Şiir toprak kokusudur/ Şiir damla damla sudur/ Ermişlerin duygusudur/ Ermeyene anlatılmaz." diyen, güzel yüreğini "Gölgesinde otur ama/Yaprak senden incinmesin." diye açıklayan şairimiz Abdurrahim Karakoç'u rahmetle minnetle yâd ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 8 Haziran; darıbekaya göç öden, âlemlere rahmet olarak gönderilen Sevgili Peygamber'imiz Hazreti Muhammed Mustafa'nın (ASM), Efendimiz'in miladi olarak vefatının seneidevriyesi.

Yaman Dede Hazreti Peygamber'imize şöyle seslendi: "Yanan kalbe devasın sen, bulunmaz bir şifasın sen/Muazzam bir sehasın sen, dilersen rehnümasın sen/Habibikibriyasın sen, Muhammed Mustafa'sın sen/Cemalinle ferahnak et ki yandım ya Resulullah." naatıyla dile getirdi.

Salat ve selam Peygamber'imizin olsun, yolu yolumuz olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce Sayın Grup Başkan Vekili siyasi gündem bağlamında Anayasa Mahkemesinin önünde olan malum davayı "siyasi intikam davası" diye zikretti. Buna itirazımız var Sayın Başkan.

Bakınız, 7 Haziran seçimleri demokratik bir olgunluk içerisinde, demokrasinin kuralları içerisinde nihayete erdi. Bu seçimlerin sonucunda yoğun görüşmelere rağmen bir koalisyon kurulamadı, hükümet kurulamadı; anayasal süre işledi ve Anayasa'nın gereği olarak seçimler tekrar yenilendi. Kapatma davasını bu seçimlere bağlamanın, süreci farklı yorumlamanın hiç kimseye faydası olmadığı kanaatindeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Anayasa değişikliği yapılırken çok büyük kavgalar, tartışmalar yapıldığında, AK PARTİ Grubu ısrarla "Bu ülkede kapatma davaları bitsin, partileri milletler kapatsın veya kapatmasın." diye ısrarcı olduğunda, o gün oylamaya katılmayanların, o gün maddeyi düşürenlerin, bugün çok yüksek perdeden bağırmasını ibretle izliyoruz.

Sayın Başkan, bırakın yargı işini yapsın. Cumhuriyet başsavcılığı delilleri topladı, davasını açtı; söz yargının bundan sonra. Yargının işlevinin bitiminde beraat mı verilir, hazineden yardımın kesilmesi kararı mı verilir, kapatma mı verilir... Bu bizim konumuz değil, bu artık yargının konusu. Buradan tehdide varan ifadelerle, yargıya talimat verircesine bağırarak konuya yaklaşmanın makul olmadığı kantindeyim. Kaldı ki...

HÜDA KAYA (İstanbul) – AKP'ye kapatılma davası açılacağı zaman...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir hanımefendi olduğu için cevap vermeyeceğim Sayın Başkan, bu üsluba asla cevap vermeyeceğim.

BAŞKAN – Siz Genel Kurula konuşun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hak ettiğinizi söylemeyeceğim size Sayın Kaya, o ifadenizi duydum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yani gerçekten çok acı. AKP kapatılacağı zaman...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Müsaade eder misiniz...

BAŞKAN – Sayın Turan, Genel Kurula hitap edin lütfen.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Çok komik ya!

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen...

HÜDA KAYA (İstanbul) – O zaman bütün kamuoyu nasıl tepki vermişti.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, hanımefendiyi edebe davet ediyorum, bu çok yanlış bir üslup. Konuşurken ağzımızı açmadık, dinledim, not aldım. Az sonra da muhtemelen Grup Başkan Vekili cevap verecek...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Aynı şey AKP için de yapılmıştı, yaşadınız bunu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...ama bir hanımefendiye, bir vekile yakışmayan ifadeyi iade ediyorum; cevap vermeyeceğim Sayın Başkan.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Hiç alakası yok. Onu liderlerinize söyleyin siz.

BAŞKAN – Buyurun, Genel Kurula hitap edin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Susturursanız edeceğim Sayın Başkanım.

Saruhan Bey, yardımcı olun, sözüm bitsin.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, dava artık Anayasa Mahkemesinin önünde; ne karar verir ne vermez oranın görevi ancak biz Meclisin, Parlamentonun vekili olarak, bırakın partiyi bir tarafa, şunu söylemek istiyorum: Bu ülkede teröristbaşının “Apo’nun heykelini dikeceğiz.” diyen bir anlayışa “Sırtımızı PKK’ya dayadık.” diyen bir anlayışa...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Yalan, hepsi yalan!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...teröristlerin telefonunu polisten alıp da saklamaya çalışan bir anlayışa, benzer birçok örneğe yargının, milletin sesiz kalmasını beklemek hayatın olağan akışına aykırı diye düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Turan.

MURAT SARISAÇ (Van) – Mafyaya miting yaptıran bir anlayış.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Keşke herkes demokrasinin içerisinde, partiler en hür iradeleriyle beraber çalışmalarını yapsa da biz de bundan keyif alsak ama terör örgütleriyle yol yürüten...

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Terör örgütüyle yol yürüten sensin, sensin!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ...onlarla paslaşan, her ifadesinde onlara büyük oranda güzellemeler gönderen insanlara yargının sessiz kalmasının beklenmesi makul olmaz kanaatindeyim ama ifademini şöyle sonuçlanmasını dilerim: Bu konu artık yargının önündedir, yargının kararına hep beraber saygı duyacağız Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT SARISAÇ (Van) – Yargıyı niye etkiliyorsun?

BAŞKAN – Sağ ol, teşekkür ederim.

HÜDA KAYA (İstanbul) – AKP’nin dosyası da bir gün yargıda olacak.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Çetelerle ortaksınız, El Nusra'yla ortaksınız...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sizi edebe davet ediyorum, çok ayıp bir şey!

HÜDA KAYA (İstanbul) – O zaman tepkinizi göreceğiz. Aynı şey AKP için de olacak.

BAŞKAN – Sayın Oluç...

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Kendinizi de mahkemeye verin, o çetelerle bütünleşen mahkemeye.

BAŞKAN – Sayın Oluç, niçin söz istediniz?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sataşmadan söz istiyorum efendim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yargının konusu dediğim için cevap vermek istiyor Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ben sataştığına şahidim efendim.

BAŞKAN – Sayın Oluç hangi cümlelerle sataştı, onu öğrenmek istiyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tehdide varan ifadeler kullandığımı söyledi, bunun için cevap hakkı istiyorum.

BAŞKAN – Peki, yerinizden iki dakika kullandıracağım.

Buyurun.

26.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Grup Başkan Vekili, tehdide varan ifadeler kullandığımı söylediniz. Kimi tehdit ettim Allah aşkına, bir açıklayın şurada kimi tehdit etmişim? Ha, biraz sesimin tonu mu yükseldi? Yükselmiş olabilir. Ben size sorayım: Adalet ve Kalkınma Partisine kapatma davası açıldığında siz halay mı çekiyordunuz sevincinizden, horon mu tepiyordunuz? Yapmıyordunuz değil mi? Yani benim burada biraz sesim yükselmişse tehdide varan ne ifade kullanmışım? Tehdit eden sizsiniz. Üstelik sadece bizi değil, yargıyı tehdit ediyorsunuz, yargıyı! Burada dedim ki: İktidar ortaklığının liderleri Anayasa Mahkemesini tehdit ediyor, yönlendiriyor ve tahakküm altına almaya çalışıyor. Anayasa Mahkemesi, Türkiye'deki en yüksek yargıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Şimdi, yargıyı tehdit eden, yönlendiren sizsiniz; çok açık, ortada. “Siyasi intikam davası değil.” diyorsunuz. Ya, Allah aşkına, bir yılda üç yüz altmış beş gün var; üç yüz altmış beş günde 7 Hazirana denk gelmiş ya bu. Gidin, kendinize bir tane Millî Piyango bileti alın; belki, Millî Piyangodan da çıkar -o tüpçünün piyangosundan- size yüksek ikramiye. Nasıl bir tesadüf yani? Sizin simbolizminizi biz biliyoruz, yargıya da bu simbolizminizi aşıladınız. Yani cumhuriyet başsavcısı büyük ihtimalle böyle bir anlayışa sahip değildi ama sizin iktidarınız, iktidar ortakları yönlendirdiği için 7 Haziran 2021'de bu dava açıldı, hiç tesadüf filan değil.

Biz de yargı işini yapşın diyoruz ama siz yargı işini yapmasın diye sürekli yönlendiriyorsunuz ve Anayasa'nın 138'inci maddesini liderleriniz de siz de her gün çiğniyorsunuz.

Şimdi, son bir cümle, bir konu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sataşmadan iki dakika, biliyorsunuz.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Efendim, son cümlemdi; toparlıyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, söz vereceğim.

Peki, son cümlelerinizi alayım Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Grup Başkan Vekili, şimdi yani “Terör örgütleriyle kol kola yürümek...” Etmeyin ya, burada defalarca tartıştık, ben size bir kere daha hatırlatayım bunu: Ben bulunduğum bu yerden de o kürsüden de bunu size defalarca söyledim; bütün tutanakları çıkarın, bakın. Bakın, Ahrar-uş Şam’la, El Nusra’yla, El Kaide’nin bütün türevleriyle, en son HTŞ’yle el ele kol kola yürüyenler kimler? Bu iktidar mensuplarıdır, çok açık. Bakın, IŞİD’i saymadım bile, onu bütün dünya biliyor çünkü.

Onun için, kalkıp da bize böyle şeyler söylemeyin, siz önce bir kendinize bakın; ortaya dökülmüş olan pisliklere, ortaya dökülmüş olan rezaletlere bir bakın. Bakın bakalım silah ticaretini, silah kaçakçılığını, ham petrol kaçakçılığını ve ticaretini kim yapıyor? Uyuşturucu kaçakçılığını kim yapıyor? Bakın bakalım bir.

SALİH CORA (Trabzon) – Siz yapıyorsunuz!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Gelin, bunları araştıralım bu Mecliste.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Oluç, cümle biraz uzun oldu.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ticaret Bakanınıza sorun, kim yapıyor? Çok iyi biliyorsunuz kimin yaptığını!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, şunu söylemek istiyorum sadece: Bu polemğin sonu olmaz, bunları çok tartıştık. Konu artık yargının konusudur, izleyeceğiz hep beraber.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ticaret Bakanınıza sorun, IŞİD’le kaçak petrolü kim yapıyor?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hepsini iade ediyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bunları çok tartıştık Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Sesinizi çıkaramazsınız, isim isim verelim mi ortaya?

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Bir müsaade eder misiniz, Grup Başkan Vekili konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

HÜDA KAYA (İstanbul) – Özür diliyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

27.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, şimdi, Sayın Grup Başkan Vekili bu ifadelerinde, isnatlarında “iktidar ortakları” diye kastettiği, ismini vermediği ama kastettiği anladığımız kadarıyla Milliyetçi Hareket Partisidir. Bizler, tamamen hukuk sınırları dâhilinde, hukuken mahzurlu gördüğümüz, sıkıntılı gördüğümüz ve Türkiye’de Anayasa’nın, yasaların çiğnendiğini düşündüğümüz ve bunun, hiçbir şekilde halkın verdiği oylarla meşrulaştırılamayacak, aklanamayacak bir durum olarak tespit ettiğimiz bir hususun, suç teşkil ettiğini düşündüğümüz faaliyetlerin hukuk önünde hesabının sorulması noktasında herkesin olduğu gibi bizler de talepte bulunduk. Bu noktada, yalnızca, şimdi, sembolizmden, 7 Hazirandan falan bahsediliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tabii, tabii.

Şimdi, burada, herkes biliyor ki dava 7 Haziranda açılmadı. İlk defa -daha önce- bu dosya hazırlanıp Anayasa Mahkemesine gönderilmişti fakat o dönemde herhangi bir şekilde bu anlamda bir feveran veyahut da bu manada bir karşılık bulmamıştı. 7 Haziran tarihi, Anayasa Mahkemesinin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına “Eksiklikleri gider.” dediği sürecin sonunda Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının eksiklikleri giderdikten sonra Anayasa Mahkemesine tekrar dosyayı gönderdiği tarihtir. Bu anlamda o “Dava bugün açılmıştır.” ifadesi teknik açıdan belki davanın gerçek anlamda açılması olabilir ama davanın başlangıcı, süreci farklıdır. Bunu da not düşmek istedim.

Teşekkür ederim.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç, bir sataşma yok.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, benim söylediğim cümleye cevap verdi Sayın Grup Başkan Vekili.

BAŞKAN – E, tabii, cevap verecek Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamam ama benim söylediğimim...

BAŞKAN - Bakın, bir sataşma yok, bir hakaret yok; siz bakışınızı anlattınız, Sayın Bülbül de kendi cenahlarından nasıl gördüklerini anlattı.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ben açıklık getirdim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gündeme geçelim Sayın Başkan.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Efendim, müsaade eder misiniz. Benim söylediğimim doğru olmadığını anlattı, doğru olmadığını söylüyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Söylemesin mi?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Benim kullandığım ifadelerin doğru olmadığını anlattı, daha nasıl sataşma yapılısın?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hayır, hayır, öyle demedim.

BAŞKAN – Sayın Oluç, şimdi tartışmak istemiyorum, yerinizden sadece bir dakika söz vereceğim, bir dakika içinde izah edin çünkü bir sataşma yok lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sonu gelmez Başkan.

BAŞKAN - Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Sonu gelir, sonu gelir.

Şimdi, bakın, kayıtlara geçsin diye bir dakika söylüyorum. Ben yargıya yönelik iktidar ortaklarının baskısını, yönlendirilmesini ve tahakkümünü söyledim. Bu ne demek? “Bu mahkemenin iddianameyi 2’nci kez iade seçeneği kalmamıştır. HDP’nin kapatılması artık hukukun konusudur. Bu kanlı ve karanlık sayfa açılmamak üzere kapatılmalıdır.” Bunlar ne demek? Anayasa Mahkemesine söyleniyor. Peki, son olarak ne? “HDP’nin kapatılması Anayasa Mahkemesinin namus borcudur.” diyor. Bu, Anayasa Mahkemesi üzerinde açıkça tahakküm kurmak ve 138’i çiğnemekten başka bir şey değil midir? Söylüyorum, ifade ettiğim budur. Ben konuşmalar üzerine bunları söylüyorum ezbere değil.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kayıtlara geçsin.

Sadece bir cümle ifade edeyim: Türkiye’de Milliyetçi Hareket Partisi bir siyasi partidir, bu tarz değerlendirmeler yapabilir, icranın başında değildir, Türkiye’yi yönetmiyordu. Dolayısıyla bu değerlendirmeler yapılır, bu değerlendirmeler siyasi değerlendirmelerdir, diğer kısmı hukukun işidir; bunun da altını önemle çizmiş bulunmaktayım.

BAŞKAN – Anlaşıldı Sayın Bülül.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Efendim, müsaade ederseniz ben de kayıtlara geçmesi için bir cümle söylüyorum: “Anayasa Mahkemesinin namus borcudur.” demek “Anayasa Mahkemesi kapatmazsa tamamı namussuzdur” demektir; o kadar açık ve nettir, Anayasa Mahkemesindeki hâkimleri açıkça baskı altına almaktır.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Alakası yok.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu, sizin yorumunuz.

BAŞKAN – Anlaşıldı Sayın Oluç.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, 27/5/2021 tarihinde Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve arkadaşları tarafından, Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere yurt dışından yapılan plastik atık ithalatının ülkemize, çevreye, insan ve hayvan sağlığına vermiş olduğu zarar ve sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Haziran 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/6/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/6/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar ve 20 milletvekili tarafından, Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere yurt dışından yapılan plastik atık ithalatının ülkemize, çevreye, insan ve hayvan sağlığına vermiş olduğu zarar ve sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 27/5/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 8/6/2021 Salı günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti adına söz talep eden Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bugün plastik atıklardan bahsediyoruz ama biz bundan önce 20/1/2020 tarihinde aynı bu şekilde, başta Marmara Denizi olmak üzere, deniz kirliliğine dikkat çekmiştik. Bugün de maalesef Türkiye'nin en büyük gündemlerinden biri nedir? Marmara'daki müsülaj yani deniz salyası. “Bununla ilgili neler üretiriz?”i bakın, arkadaşlar, bugün tartışıyoruz. Hâlbuki biz bundan yaklaşık bir buçuk yıl önce bu konuyla ilgili dikkat çekmişiz, bu konuyu araştıralım demişiz; önergeyi verdiğimizden yirmi gün sonra maalesef sizlerin oyuyla bunu reddetmişiz. Bugün de Bakan, bağlı belediyelerle, Marmara Denizi etrafındaki belediye başkanlarıyla toplantılar yaparak ortak çözüm bulmaya çalışıyor. Hâlbuki Meclisin bunun önünde olması lazım. Biz o günden bu tespitimizi yapmışız, maalesef ilgi görmemiş.

Plastik de aynı. Yani bugün plastik tüketimine baktığımız zaman, Avrupa Birliği ülkeleri başta olmak üzere, yurt dışından yapılan plastik atık ithalatının ülkemize, çevreye, insan ve hayvan sağlığına vermiş olduğu zarar ve sorunların yine biz araştırılmasını istiyoruz. Neden? Plastik kullanımının yaygınlaşması ve buna bağlı olarak plastik atıkların artması, başta insanlar olmak üzere, tüm canlıları ve çevreyi tehdit etmektedir. Dünyada plastik üretimi 1950 yılından itibaren sürekli olarak artış göstermiştir. Dünyada plastik üretimi 8 milyar tona yükselmiştir. Bu artışla birlikte başta çevre olmak üzere hayatın her alanında kirlenme başlamıştır.

Sadece çevresel kirlilik değil, denizler de kirleniyor. Dünyada her yıl yaklaşık 8 milyon ton çeşitli plastik ürünleri deniz ve okyanus sularına karışmaktadır. Son yıllarda yakalanan balık ve balinaların karnından plastikler çıkmaya başlamıştır. Avrupa Birliği, bu durum karşısında evsel atıklar ve tek kullanımlık plastikleri yasaklamış ve bununla ilgili mevzuat değişikliğine gitmiştir. Avrupa Birliği ülkelerinde plastik konusunda bu adımlar atılırken bazı ülkelerde de plastik ithalatı yasaklanmıştır. Buna karşılık, Avrupa ülkelerinden Türkiye'nin almış olduğu plastik atıkların miktarı 2004 yılına oranla tam 173 kat artmıştır. Türkiye 2019 yılında sadece Avrupa'dan 582.296 ton plastik atık ithal etmiştir. Bakın, 582 bin ton! 1 gemi 1 ton götürürse demek ki 582 gemi maalesef bu plastik atıklarını Türkiye'ye taşımıştır. Yine, son bir yılda yaklaşık 13 kat artmıştır. Türkiye, 2020 yılında Avrupa Birliği ülkeleri ve İngiltere'den toplam 659 bin ton -bilmiyorum, bu rakamlar sizlere ne anlam ifade ediyor yani plastiğin yoğunluğunu şöyle bir düşünürseniz- plastik atık ithal etmiş.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Onların çoğu geri dönüşüm.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Böylece, Türkiye, Avrupa plastik atık ihracatının yaklaşık yüzde 28'lik bölümünü karşılamıştır.

Türkiye, Avrupa'dan en fazla plastik atık alan ülke konumundadır. 2020 yılında ne yapmışız? İngiltere'den 209 bin ton, Belçika'dan 137 bin, Almanya'dan 136 bin, Hollanda'dan 49 bin, Slovenya'dan 24.884 ton Avrupa Birliği ülkelerinden plastik atık ithal etmişiz.

Tabii, bazı arkadaşlarımız diyor: “Biz bunları geri dönüşümde kullanıyoruz.” Buyursun, Avrupalıların kendileri kullansın. Yani, Türkiye kesinlikle Avrupa'nın çöplüğü olmamalıdır. Bu gelen atıkların bir miktarını biz bazen Akdeniz'de veya farklı bölgelerde, geri dönüşümün yapıldığı bölgelerde, doğada da görmeye başladık. Yani Türkiye, Avrupa'nın çöplüğü değildir, Avrupa'nın çöplüğü olmamalıdır. Nitelikli malzeme, nitelikli ham maddenin ithalatı başka bir şey; çöpün -ne varsa- Türkiye'ye getirilmesi başka bir şey.

Dolayısıyla, bizim önerimiz şu: Kesinlikle, bakın, bunun belli standartlara bağlanması lazım. Böyle, 659 bin ton çılgın bir rakam, Türkiye bu çöpü taşıyamaz. Yani, buradan da ben uyarıyorum!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Yarın öbür gün yine başımıza bela olmadan, yine Türkiye'nin gündemine oturmada bununla ilgili -tabii, sizler icra makamısınız- muhakkak hem Hükümetin adım atması lazım hem de araştırma önergemizi destekleyerek bu konunun net bir şekilde araştırılması lazım.

Bakın, bundan önce de söyledik, bugün Marmara'da -tahmin ediyorum önümüzdeki günlerde gelecek, bu müsila ile ilgili herhâlde bir araştırma komisyonu kurulacak- gün geçmeden, vakit geçmeden... Bu plastik atıklar meselesi çok önemli. Bunlar, yüzyıllar sürüyor, doğada kaybolmuyor. Onun için, Meclisin bununla ilgili muhakkak bir adım atması lazım yani iş başa gelmeden önce çareler üretmek doğal olarak Meclisin görevi.

Ben, bu konuda, çevre konusunda bütün Meclisin duyarlı olduğunu düşünüyorum, hepinizin desteklerini bekliyorum. İnşallah, hep beraber bu problemlerin de altından kalkarız diyorum; tabii, sizin desteklerinizle.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; evet, çevre ve ekoloji denildiğinde AKP iktidarı tarafından bir çelişkiler yumağıyla karşı karşıya kalıyoruz. Bu öylesine bir durum ki akın kara, karanın ak olduğu bir tablo.

Şimdi, Türkiye dünyanın çöplüğü hâline getirilmiş fakat bizim bir Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız var, zannedersiniz ki dünyada çevrecilik konusunda şampiyon bir pratik sahibi. Yani böylesine bir tabloyu neresinden tartışacağımızı bilemiyoruz. Yani yapılan işin yanlışlığı doğruluğundan ziyade, var olup olmadığı tartışıyoruz yani “AKP.” dediğinizde böyle bir tablo.

Şimdi, düşünün ki fidan dikmek ile ormanı ayınlıştıran bir iktidarla karşı karşıyayız yani bir ormanın yüzyıllarda oluştuğunu bilmeyen ya da bilmek istemeyen bir iktidar; şimdi, böylesi bir durum.

Salda Gölü... El dokunulmaması gereken Salda Gölü'ne şimdi inşaat yapıyor ve bu inşaatı da bize çevrecilik olarak yutturmaya çalışan bir Çevre ve Şehircilik Bakanlığı var; tablo bu.

Şimdi, Türkiye'de 2004 yılından bugüne Avrupa ülkelerinden ithal edilen plastik atıkların miktarı 173 kat artmış; bu, Türkiye'de olmuş, AKP rejiminde olmuş. Avrupa'dan 2019 yılında 582 bin ton plastik atık ithal edilmiş, 2020 yılındaysa 659 bin ton plastik atık ithal edilmiş. Bunu AKP yapmış, AKP, başka biri değil.

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – İhracat ne kadar?

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – İhracat diye bir şey yok, dünyanın çöplüğü yapmışsınız Türkiye'yi. Dünyanın çöplüğü yapanlar şimdi de kalkmış bize çevrecilik yutturmaya çalışıyorlar.

Şimdi, Türkiye'nin etkili atık yönetimi yok. Çöplerin ayrıştırılması, yıkanması, kategorize edilmesi ekonomik değil, ekonomik olmadığı için ithal ediyor -yani düşünün, AKP icraatı bu; “AKP” demek “rant” demek, “AKP” demek “kâr” demek, bu yoksa eğer ormanlar da kesilir çöpler de ithal edilir- gerekçe, ekonomik olmaması. Son bir yılda ithal izinli şirket sayısı 130'dan 400'e çıkmış; çok kârlı bir alan, 400'e çıkmış. Türkiye'de 250 bin ton atık toplama ve dönüştürebilme kapasitesi var fakat bunun çok çok ötesinde bir ithal politikası var. Plastik atıklar, atık ithalatı yasaklanmalıdır, atık toplama işçileri de güvenceye kavuşturulmalı, sosyal ve ekonomik hakları sağlanmalıdır.

Nereden geldiği belli olmayan zehirli atık ülkesidir Türkiye. Örneğin, İzmir Gaziemir’de terkedilmiş bir fabrika sahasında nükleer atık kalıntıları vardır. On üç yıldır bu devlet, her türlü kurumuyla, bu zehirli atığı temizleyememektedir. Soruyorum buradan bir kez daha: Niye Gaziemir’i temizleyemiyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım...

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Kim getirmiş?

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bunu kimin getirdiği belli değil resmen ama işte, kimin getirdiği AKP’nin bu mekanizmalarından çok net olarak bellidir.

Yetmiyor, bakın, Aliğa, Türkiye genelindeki kanser oranının 4 katı fazla kanser vakası olan bir ilçe; Aliğa. Peki, Aliğa’da şimdi bir gemi bekleniyor, asbest yükü zehirli bir gemi bekleniyor ve bu gemi Aliğa’ya gelecek.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Gelemez!

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Biz Aliğa’da, Aliğa’nın Türkiye’nin çöplüğü, Türkiye’nin de dünyanın çöplüğü olmadığını söylemeye devam ediyoruz ve o asbest yüklü zehirli geminin Aliğa’ya gelmeyeceğini, gelemeyeceğini, getirmeyeceğimizi buradan bir kez daha söylüyoruz. AKP zehir ithal eden bir iktidardır ama bakanlıkları da bu zehirli politikaları ambalajlamakla görevli şirketlerin aparatına dönüşmüştür, bunu reddediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Burdur Milletvekili Sayın Mehmet Göker.

Buyurun Sayın Göker, Sayın İdare Amirim.

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öneriyle ilgili konuşmadan önce, az önce, gündem dışı konuşmalarda, burada bir hatip Salda Gölü’yle ilgili yanlış bir bilgi verdi. Bilgi olmadan fikir beyan etmeyi çok yerinde bulmadığım için bilginin doğrusunu sizlerle tanıştırmak istedim. Öncelikle, Salda Gölü’nde çevre atığıyla ilgili yapılacak olan projeyi Bakanlık ile belediye yüzde 50 yüzde 50 ortaklaşa yapacak ve verilen sözler tutulacak olur ise İl Özel İdaresinden belediyemize de 2 milyon lira daha aktarılacak. Yani yapılacak olan tesiste, burada Yeşilovalı insanların, belediyenin katkıları da var, sadece Bakanlık değil.

Bir diğeri, yine eksik bilgi: “Koruma alanını artırdık.” diyor. Eğer Çevre Bakanlığı internet sitesine girip bakarsanız, internet sitesinde Çevre Bakanlığı diyor ki: “Korunan alan büyüklüğünü 295 bin kilometrekareye çıkardık.” Arkadaşlar, ya rakamdan haberiniz yok ya Türkiye’nin yüz ölçümünden haberiniz yok. Türkiye’nin yüz ölçümünün yaklaşık 783 bin kilometrekare olduğunu düşünürseniz, ben, bu 295 bin kilometrekareyi Sayın Bakan nereden buldu, açıkçası onu da sizlerin takdirine bırakıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Dünya genelinde her yıl 300 milyon ton plastik üretilmekte ve bu plastiklerin önemli bir kısmı ne yazık ki denize, doğaya, çevre altına, yer altı sularına ve dahi etrafımızdaki her ortama sirayet etmekte. Sadece çevre kirlense bizim bunu temizleme şansımız var ama görüyoruz ki çevre ve insan atıklarının, sanayi atıklarının Marmara’ya akması sonucu denizimiz müsilajla kaplandı, mafyanın siyasete girmesiyle siyasetimiz müsilajlandı, en son pazar günü yapılan LGS sınavlarında ise çıkan soruların bire bir aynı olması sebebiyle çocuklarımızın geleceği de müsilajlandı.

Şimdi, burada siyaset anlayışıyla alakalı, AK PARTİ'nin Sayın Grup Başkan Vekiline cevap bekleyeceğim bir soruyu yöneltmek istiyorum. Hafta sonu Burdur'da bir siyasi polemik yaşandı. Burdur, biliyorsunuz, Meteoroloji Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı haritada olağanüstü kuraklık yaşanan iller arasında ve bu nedenle gerek içme suyunda gerekse tarımsal sulamada çok ciddi sorunlar yaşamaktayız. Belediyemiz bununla ilgili üç yıl önce Çevre Bakanlığına bir yazı yazmış kayıp, kaçağı engellemek için, içme suyu projesi adı altında "Bu su borularını yenileyelim." demiş. Cevap dahi verilmemiş Belediye Başkanımıza. Buna gerekçe olarak hafta sonu iktidar vekili şöyle bir açıklama da yaptı: "Sen bunu söylemek için Bakanın ziyaretlerine niye eşlik etmedin ya da gelip iktidar vekilinden niye ricada bulunmadın?"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET GÖKER (Devamla) - Şimdi sizlere soruyorum: Halkın oylarıyla seçilmiş Burdur Belediye Başkanı kendi şehrine hizmet getirebilmek için iktidar vekillerine şirin görünmek zorunda mıdır? Belediyeye ilgili herhangi bir işi bitirebilmek için Ankara'da bakanlıkların ya da genel müdürlüklerin kapısını aşındırmalı mıdır? Resmî bir evrakın yazısı buna yeterli değil midir?

Evet, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; su hayattır. Lütfen hayatımızı siyasete alet etmeyin.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın İdare Amirim.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Gaziantep Milletvekili Sayın Mehmet Sait Kirazoğlu.

Buyurun Sayın Kirazoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubunun yurt dışından yapılan plastik atık ithalatının ülkemize, çevreye, insan ve hayvan sağlığına vermiş olduğu zarar ve sorunların araştırılarak alınacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla ilişkin grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bildiğiniz üzere, TÜİK verilerinden de görüleceği gibi, bundan yirmi yıl önce 500 milyon ton olan ham madde tüketimimiz 1 milyar tona ulaşmış bulunmaktadır ve bunların hemen hemen tamamı petrol ve doğal gaz gibi ithalata bağımlı olduğumuz ürünlerden onların türevleri olarak üretilmektedir. Ülkemizdeki ihracatın artması ve sanayinin gelişmesiyle birlikte bu ham madde ihtiyacı artışıyla beraber Türkiye'deki atık geri kazanım sektörü de gelişmiş ve buna bağlı olarak atık ithalatı da artmıştır. Bunu da rakamlardan hepimiz görüyoruz. Ancak, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız ve Ticaret Bakanlığımız getirdiği yasaklamalar, sınırlamalar ve sınır gümrük kapılarında ve tesislerde gerçekleştirilen denetimlerle bu tür ham madde ihtiyacını karşılayacak atık ithalatının yapılmasını kontrol etmektedir. Tehlikeli atıkların ve tehlikeli atıkla kontamine olmuş atıkların herhangi bir şekilde ithalatı yasaktır. Ülkemizde çöp ithalatı yasaktır ve hiçbir zaman da çöp ithalatı yapılmamıştır.

Burada, yüce Meclisimizin çok değerli katkılarıyla yasalastırıldığı iki husustan bahsetmek isterim: Bunlardan biri "poşet yasası" olarak bilinen, kişi başı poşet kullanımının azaltılmasını hedefleyen ve vatandaşlarımızın büyük teveccühü ile gereksiz plastik poşet tüketimini yüzde 80 oranında azaltan kanundur. Diğeri de Çevre Ajansı ile ilgili 7261 sayılı Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'dur. Bu kanun ile de depozito sisteminin uygulanarak bu tür atıkların daha çok toplanmasının sağlanması hedeflenmektedir. Böylece ham madde ithalatında da atık ithalatında da iyileşme sağlanacaktır ama şunu söylemek gerekiyor ki sanayimizin ham madde

ihtiyacının karşılanması amacıyla bu atıklar kontrol altında ithal edilebiliyordu. Ancak ithalatın arttığı görülünce Ticaret Bakanlığımız ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız, yurt içi toplama faaliyetlerinin olumsuz yönde etkilenmemesini teminen ülke ekonomisine değer sağlayacak ve çevre kirliliğine sebep olmayacak şekilde atık ithalatının yapılması için 2020 yılında kota uygulamasına geçmiştir. Bu uygulama yüzde 50 oranında uygulanmakta, bu yıl da devam etmektedir.

Yine, 2021 yılı itibarıyla da karışık, kirli ve kontaminasyonlu, ne olduğu bilinmeyen plastik atıkların ithalatı yasaklanmıştır. Geçtiğimiz ay, 18 Mayıs itibarıyla da etilen polimerlerden olan ve daha çok naylon ve/veya poşet atığı şeklinde ithalatı gerçekleştirilen plastik atık grubunun ithalatı yasaklanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET SAİT KİRAZOĞLU (Devamla) – 2020 ve 2021 yılında getirilen yasaklamalar ve sınırlamalarla yurt içi atık toplama miktarının artırılması, ithalata bağlı çevresel kirliliğin önlenmesi amacıyla sadece ülkemiz ham madde ihtiyacına cevap verecek nitelikte kaliteli atığın ithal edilmesine müsaade edilmektedir, bunun dışındakilere müsaade verilmemektedir.

Atık ithalatına getirilen yeni düzenlemeler, poşet yasamız, Meclisimizde kabul edilen Çevre Ajansının da tam faaliyete geçmesiyle “Sıfır Atık Projesi” daha etkin ve yaygın bir şekilde uygulanacak; ülkemizde atıkların kaynağında, etkin toplanmasının sağlanması, çevrenin korunması ve ülkemiz ham madde ihtiyacının kendi iç, ikincil, kullanılmış malzemelerden sağlanması gerçekleştirilecektir.

Ben daha yaşanılabilir bir çevre için her türlü tedbiri alarak doğamızı, suyumuzu, toprağımızı, ormanımızı korumak için hep beraber çalışmaya devam etme isteğimizi iletiyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi 60'a göre 3 sayın milletvekilimize birer dakika söz vereceğim.

Sayın Kadak...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- *İstanbul Milletvekili Rümeysa Kadak'ın, İBB faaliyet raporuna ilişkin açıklaması*

RÜMEYSA KADAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün elimde İBB'nin kendisinin yayınlamış olduğu faaliyet raporu var. Bu, bizim için çok önemli çünkü bir senede İBB'nin neler yapmış olduğunu ve neler yapmamış olduğunu çok net görüyoruz. Aslında bir nevi karnesi diyebiliriz.

Ben uzun zamandır inceliyorum, incelemeden hakkaniyetsiz bir konuşma yapmak istemedim. Şimdi ilgili bölümü açacağım size izninizle. Bugün vaktim oldukça, deprem ve ulaşım gibi önemli alanlarla ilgili bilgi vermek istiyorum, tabii burada çok vaktimiz olmuyor.

Biliyorsunuz ki Sayın İmamoğlu senede 20 bin konut yapılacağını dile getirmişti. Şimdi, 40 bin konutun yapılmış olması gerekiyordu. Kaç konut yapıldı biliyor musunuz? Sıfır, kendilerinin yapıp bitirmiş oldukları hiçbir konut yok şu anda. Ben Beylikdüzü'nden kendisini çok iyi tanıyorum. O yüzden, bir komşusu olarak Beylikdüzü'nde yapmadığını yapıp bu kez sözünü yerine getirmesini diliyorum.

Teşekkürler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Konuya geçiş Başkanım, 60’a göre konuşuyor arkadaşlarımız.

BAŞKAN – Bir satışma var Sayın Turan.

Sayın Özel, buyurun.

29.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, İstanbul Milletvekili Rümeysa Kadak’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tabii, Rümeysa Vekilimizin İç Tüzük 60’a göre söz isteyip konuşması son derece anlaşılır. Bizim grubumuzdaki milletvekilleri muhalefet etmek istediklerinde biz onlara daha geniş söz hakları tanıyoruz, Bülent Turan’dan isterseniz o da tanıyacaktır ama İstanbul Büyükşehir Belediyesini eleştirmek için beş dakika zamana ihtiyaç yok, bir dakika yetiyorsa muhalefetinize İstanbul Büyükşehir Belediyesinin ne kadar iyi iktidar ettiğini teyit ediyorsunuz demektir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gülüşmeler)

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu...

30.- *İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu’nun, LGS’yle ilgili iddialara ilişkin açıklaması*

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

8’inci sınıf öğrencileri için düzenlenen Liselere Geçiş Sınavı pazar günü gerçekleştirilmiş ve birçok şüpheyi de beraberinde getirmiştir. Pandemi sürecinde yüz yüze eğitimin aksamasıyla, öğrencilerimiz uzaktan eğitimle sınava hazırlanmaya çalışmış, bilgisayarı ve interneti olmayanlar uzaktan dahi derse katılamamıştır; eğitimde fırsat eşitliğinden uzak bir yıl geçiren öğrencilerimiz mağdur edilmiştir. Sınavdaki 10 matematik sorusunun bir yayınevinin sınava hazırlık soru kalıplarıyla aynı olduğu iddiası büyük tepkilere neden olmuştur. Bu iddianın derhâl araştırılması ve şaibenin ortadan kaldırılmasını bekliyoruz.

Ayrıca, Bilecik’te bir ortaokulda, sınav arasında İl Millî Eğitim Şube Müdürü ile eşinin okul bahçesine alınarak çocuğuyla görüntülmesi hakkında acilen kamuoyunun bilgilendirilmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürer...

31.- *Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, Çankırı’nın Kızılırmak ilçesine yapılan HES’e ilişkin açıklaması*

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu’nun görevlendirmesiyle Çankırı iline gittik, görev alanımız Kızılırmak ilçesiydi. Burada bir HES faciası yaşanmış, yerinde gördük. Kızılırmak’ın 35 kilometre ilerisine yapılan HES’e su taşıyan kanalın patlaması sonucu binlerce dönüm araziye su basmış, köylülerin emekleri boşa gitmiş. Ayrıca bölgedeki çeltik üreticilerinin sorunları ve ürünlerinin değer bulmamasıyla ilgili yakınmaları var. Gerek HES’le ilgili gerekse çeltikle ilgili olarak bölge milletvekillerinin bölgeye gitmemelerini muhtar arkadaşlarımız bizlere şikâyet etti, bu konuyu da dile getirmek istiyorum. HES nasıl olur da Kızılırmak’tan 35 kilometre öteye ve tarım alanlarının ortasına yapılır, akıl alacak bir durum değil. Bunu da bilgilerinize sunuyor, konuyla ilgili Bakanlığın bölgeye hassasiyet göstermesini tüm muhtarların talep ettiğini ifade etmek istiyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.49

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.01****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- HDP Grubunun, 8/6/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, medya gruplarına verilen kamu bankası kredilerinin ödenip ödenmediğinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Haziran 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/6/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/6/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

8 Haziran 2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (13183) grup numaralı medya gruplarına verilen kamu bankası kredilerinin ödenip ödenmediğinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 8/6/2021 Salı günkü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Rıdvan Turan.

Buyurun Sayın Turan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA RIDVAN TURAN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli vekiller; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İktidar grubu sıralarına bilip bilmediklerini merak ettiğim iki isim sormak istiyorum: Birincisi Yıldırım Demirören, diğeri de Fahrettin Aktaş.

Şimdi, bir gün Yıldırım Demirören’in canı medya patronu olmak ister. Tesadüf bu ya, Beştepe’nin de bir medyaya ihtiyacı vardır o zaman, tam böyle iki ihtiyaç karşı karşıya gelmiştir ve Yıldırım Demirören’in niyeti Doğan medyayı almak şeklinde tezahür eder. Fakat, ne yazık ki o kadar parası

yoktur. Ziraat Bankası tam böyle bir anda durumdan vazife çıkartır ve iki yıl ötelemeli, on yıl vadeli olmak üzere, Yıldırım Demirören'e Beştepe'nin direktifleri doğrultusunda 675 milyon doları toka eder. Fakat iki yıl geçer, 2020'nin Nisanında iki yıl dolar, Yıldırım Demirören'den 5 kuruluş para geriye gelmez. İşin tuhafı, Ziraat Bankası bu kredinin arkasına da düşmez, ne olduğunu da sormaz. Tam bu esnada, değerli arkadaşlar, 685 binden fazla çiftçi Ziraat Bankasına borçlu durumdadır, 2 bini icralık durumdadır, üretim araçları icra edilmiştir ve işte, tam böyle bir anda, az önce sorduğum iki isimden ikincisi olan Fahrettin Aktaş, Milas'ın bir köyünde, bu bankaya olan borçları ertelenmediği için, ötelenmediği için, yapılandırılmadığı için intihar eder, borçları sebebiyle canına kıyar.

Bir gün Ahmet Çalık'ın canı medya patronu olmak ister. Fakat bunun için elbette krediye ihtiyacı vardır. Çalık Holding, TMSF'den 1,1 milyar tutarında Sabah ve ATV'yi 2008'de satın almak için Halk Bankasından ve Vakıfbanktan 350'şer milyon dolar kredi kullanır. Yine, tam Beştepe'nin bir medya ağına, bir propaganda makinesine ihtiyacı olduğu bir dönemde ihtiyaçlar karşılıklı belirlenir ve buradan Çalık medya patronu olur fakat 17-25 Aralık tapelerinde bu sürecin, bu kredi alışverişlerinin nasıl olduğu kamuoyuna sızdığında, bu defa Sabah ve ATV yine iktidarla iltisaklı Zirve Holding tarafından satın alınır, 630 milyon doların 200 milyon doları yine Ziraat Bankasından karşılatılır.

Şimdi, 2 tane örnek, buna benzer irili ufak ufak başka şeyler de var tabii. 2019'da "Bu gidişat -yani bu kamu bankalarından birtakım medya kuruluşlarının satın alınması için çıkarılan krediler-ülkenin ekonomisini çok ciddi manada riske sokmaktadır, geleceğini tehlikeye atmaktadır." diye bir değerlendirme Sayıştay raporlarının 2019 yılı nüshasına girmiş. Ziraat Bankası, bu tür durumlarda kredinin arkasına düşmek yerine -çiftçinin arkasına düşüyor ama toprağına haciz getiriyor ama- bu medya patronlarının arkasına düşmek, peşine düşmek ve bunları ödetmek yerine artık yeni bir finans politikası belirlemiş değerli arkadaşlar, bu finans politikası da bu kurumlara bu borcu yeniden yapılandırma biçiminde. Bakın, Türkiye'de 40 milyon dönüm arazi haczedilmiş durumda özel-kamu bankaları vesair kuruluşlar tarafından. Şimdi, bu 40 milyon dönüm arazinin haczedilmesi demek, çok açıkça Türkiye'de tarımsal üretimin akamete uğrayacağı, kendi ihtiyacımız olanı üretmeyeceğimiz bir tarım sürecinin başlayacağı anlamına geliyor. Ziraat Bankası 4,5 milyar lira civarında bir borcun arkasına düşmüyor ama bu borç ne zamanki çiftçinin, yoksul köylünün, küçük ölçekli çiftçinin borcu olursa, bu devlet bankası anında şahin kesiliyor. Öyle ki insanların üretim araçları ellerinden alınıyor, üretim araçları haczediliyor ve bunun sonucunda, insanlar traktörü olsa, malı, davarı olsa, toprağı olsa üretecek, belki borcunu ödeyecek ama, bunlar ellerinden alınmış olduğundan dolayı bu insanlar üretim de yapamıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

RİDVAN TURAN (Devamla) – Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak şu soruyu sormamız gerekiyor: Kardeşim, bu işler nasıl oluyor? Çiftçiye kredi vermekle mükellef olan bir banka, esnafa kredi vermekle mükellef olan ve böyle kurulan bankalar, iktidarın ayakta kalması adına, iktidarın propaganda makinesinin oluşturulması adına nasıl krediler çıkarıyor? Burada hangi ilişkiler, hangi kirli ilişkiler ortalığa dökülüyor? Kimler aracı oluyor? Bu kredi vermenin yolu ne, yöntemi ne? İşte, gelin, bunların hepsini araştıralım diyoruz. Hepsini araştıralım. Bunlar zaten ortalığa saçılacak, ortalığa saçılmadan, biz, oturalım efendi gibi, neyse mevzu, onları Türkiye Büyük Millet Meclisinin çatısı altında tartışalım. Bunun için bir Meclis araştırması açılmasını öneriyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurun Sayın Cinsli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Son günlerde, milyonlarca vatandaşımız gibi bizler de yeraltı dünyasını, gayrimeşruyu temsil eden bir kişinin, yer üstünü, hem de devletimizi temsil eden meşru kişiler hakkındaki açıklamalarını büyük bir üzüntüyle ve endişeyle takip ediyoruz. Bu kişi, maalesef, yalanlanmıyor, yalanlamaya kalkışanlar da kendilerine yapılan ithamları daha inandırıcı hâle getiriyorlar. Biz, İYİ Parti olarak, içine düşülmüş bu laubali gayriciddilikte siyasi çıkar peşinde değiliz. Devletin kutsiyeti ve ebet müddet yaşayacağı düsturuyla yetişen, milletimizin önceliklerini benimseyen, demokratik kültürden vazgeçmeyen geleneği temsil eden bir milletvekili olarak devletimize zarar gelmesinden endişe ederim. Görüyoruz ki devletimizin bağımsız olması gereken adli kurumları konuya müdahil değiller. Yeni sistemde, tüm devlet işleyişinde olduğu gibi tek bir kişinin işareti bekleniyor. Son yaşadığımız örnekteki düzeysiz ortamı hazırlayan temel sebep, maalesef, kurumlar arası iletişimi kesen, devlet hafızasını yok eden, devlet dışı aktörlerin devlet işlerine bulaşmasına ortam hazırlayan, yetkiye doymayan Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir. Bu sistem kontrolünü kaybetmiştir. Sistemin ciddi kurumsal şeması yoktur. Milletimizin refahı, güvenliği, devletimizin bekası, ciddi, sürdürülebilir devlet mekanizmasını işletebilmek için parlamenter demokratik sisteme acilen ihtiyaç duyuyoruz.

Bugün öğreniyoruz ki Ziraat Bankası bir basın kuruluşunun alımı için verdiği kredinin tahsilatıyla ilgili pek çaba sarf etmiyor. Devlet bankalarının neden Varlık Fonuna devredildiğini şimdi daha iyi anlıyoruz. Varlık Fonuna devirle Ziraat Bankasının Sayıştay denetiminden kaçırıldığını dikkatlerinize sunarım. 2019 senesi Sayıştay denetim raporlarında kamu bankalarının, özellikle Ziraat Bankasının özel kişi ve kuruluşlara sağladığı kredilerden dolayı ülke ekonomisine büyük bir risk yüklediği tespitine yer verildi. Ziraat Bankasının, reklam, sponsorluk ve tanıtım adı altında kimlerle, hangi kuruluşlarla faaliyette bulunduğuna dair bilgileri Sayıştay incelemelerinde bile vermemesi dikkat çekicidir. Sayıştay Grup Başkanı Ziraat Bankasının kapısından içeri girememektedir. Kamu bankalarının son yıllarda kimlere, hangi koşullarda kredi sağladığı, yönetim kurullarına kimlerin atandığı göz önünde tutulduğunda, çiftçilerimizin ihtiyaçlarının karşılanması esasında hizmet görmesi icap eden Ziraat Bankasının bir devlet bankası olarak çiftçiler yerine, bir parti bankası gibi hareket ettiği, malum kesimlere hizmet ettiği ortaya çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Devamla) – Ziraat Bankasının ak elitistlere sağladığı avantajları ortadan kaldırmak ve bankanın kuruluş amacına uygun çalışmasını sağlamak gerekmektedir. Aslında, bütün bu gayriciddiliklerden arınmak için milletimizin aziz sağduyusuna başvurmanın zamanı geldi. Madem devlet kurumları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi AK PARTİ tarafından işletilmiyor, acilen bir seçime gidilmesinin doğru olduğunu belirtir, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Ali Haydar Hakverdi.

Buyurun Sayın Hakverdi. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

2010 yılından bu yana devam eden bir süreci kısaca sizlerle paylaşmak istiyorum. 2010 yılında Doğan medya grubuna yoğun bir mali baskı vardı ve sürekli bir teftiş gönderiliyordu, ciddi vergi cezalarıyla karşı karşıya bırakılmıştı. Bu 17-25 Aralık sonrasında “Bu işleri FETÖ yaptı, FETÖ buraya çökmek istiyordu, Doğan medya grubunu almak istiyordu.” diye kamuoyunun bilgisine bu şekilde yansıdı; AK PARTİ iktidarı da bunu böyle savunmuştu “Biz yapmadık, FETÖ yaptı.” demişti. Sonra, o sıra, o dönemde yani bir iki yıl içerisinde tam Doğan medya grubu “kurtuldum” derken bu sefer de 2015 Haziran seçimleri geldi. Haziran seçimlerinde AK PARTİ iktidardan uzaklaştığında, o ara seçimlerde, kasıma kadar olan ara seçimlerde yine Doğan medya grubunu hedef aldı. Bu süreçte 2 kez Doğan Medya grubunun bir gazetesi basıldı, taşlı sopalı saldırıya uğranıldı ve bu saldırıyı yapan da sonraki dönem AK PARTİ milletvekili, o dönem Gençlik Kolları Başkanı Abdurrahim Boynukalın’dı. Yine, bu dönem, Aydın Doğan’ın kendisine ve kızına davalar açıldı, ceza tehditleriyle karşı karşıya bırakıldı. Geline son aşamada, 2018 yılı Nisan ayında Doğan medyanın tamamı Demirören gruba satıldı.

Peki, bu satışın kaynağını nasıl elde ettiler? Ziraat Bankasını burada taşeron olarak kullandılar, 750 milyon dolar gibi bir rakamı Ziraat Bankasından kredi olarak kullandırdılar ve bakın, bu kullanılan krediyle Hürriyet, Posta, Fanatik, Kanal D, Euro D, CNN Türk, Dream TV, Kral TV, Kral Pop, Kral World TV, Cartoon Network, teve2, Radyo D, Radyo Kral FM, D-Smart ve Doğan Haber Ajansı Demirören’e geçti. İki yıl ödemesiz, on yıl vadeli krediyi, 10 Haziran 2020’de “Tahsile başladınız mı?” diye sordüğümüzda, bize dediler ki: “Ticari sır.” Bir suç örgütü liderine ayan olan iş, milletin vekiline, maalesef, ticari sır oldu.

Ziraat Bankası, 1888’de Mithat Paşa tarafından kuruldu ve o dönem yüzde 900 faizle karşı karşıya kalıp da tefecilerin eline düşen çiftçileri kurtarmak için kurulmuştu. Bugün geldiğimiz noktada, Ziraat Bankası çiftçiye haciz götürüyor, Ziraat Bankası kredi borçlusunu olan 5 milyon öğrencinin boğazına çöküyor ama aynı Ziraat Bankası, Demirören’e verilen 750 milyon doların tahsili için herhangi bir işlem, maalesef, yapmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Haydar seni dinlemiyorlar, seni dinlemiyorlar.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Canları sağ olsun, sizin de canınız sağ olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ben dinliyorum.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Devamla) – Hani, bu kredinin peşine düşmüyorlar ya, iki ay önce Çin Eximbank’tan 400 milyon dolar kredi aldı Ziraat Bankası. Yani bir taraftan kredi alıyorsunuz, bir taraftan alacağımızın peşine düşmüyorsunuz. Bu para iktidarın parası değil, bu para babanızın parası değil; bu para çiftçinin, işçinin, vatandaşın, öğrencinin parası.

Şimdi, buradan soruyorum: Hani “Dicle’nin kıyısında kurdun kapıldığı koyundan ben sorumluyum.” diyen Varlık Fonu Başkanı Erdoğan’ın, bu kredinin verilmesinde, muvafakatinde, izninde veya bu kredinin tahsil edilmemesi iradesinde dahlinin olamaması mümkün mü? Böyle bir şeyi düşünebilir miyiz? Erdoğan bu işin neresinde? Bizce tam da göbeğinde. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Teşekkür ederim Başkanım.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, dinlemediler seni.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Dinlediler, dinlediler.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Vallahi dinlemediler seni. Ben dinledim, onlar dinlemedi seni.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Kars Milletvekili Sayın Yunus Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUNUS KILIÇ (Kars) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; HDP'nin grup önerisinin, tabii, aleyhinde konuşacağım, sebebi şu: Ziraat Bankasının bir çiftçi bankası hüviyetinden uzaklaştığı ve çiftçiye kuruluş kanununda, felsefesinde olan kredileri sağlamadığı, daha çok iş dünyasına ve sanayicilere kredi sağladığıyla alakalı ciddi eleştiriler var.

Tabii, konuşmacıların vermiş oldukları isimlerle alakalı bir tartışmaya çok girmek istemiyorum. Benim, burada, ne Aydın Doğan'ı eleştirecek ne Çalık'ı savunacak ne de Demirören'i savunacak hâlim yok. Dolayısıyla, Ziraat Bankası çiftçinin dostu olmaya devam ediyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Nasıl anlıyoruz bunu, biliyor musunuz?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Demirören ceviz ağacı mı dikti oraya?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – 2002 yılında Türkiye'de çiftçinin kullanabildiği toplam kredi miktarı 500 milyon liraydı. Bugün çiftçi bir kısmı özel bankalardan ama ağırlığı Ziraat Bankasından olmak üzere yılda 130 milyar lira kredi kullanıyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Konumuz o değil.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Bunun ne kadarı geri dönmüyor, biliyor musunuz? Sadece yüzde 1,5'u. Yani Ziraat Bankası çiftçinin yanında olmaya devam ediyor, onun ödeyebileceği şartlarda kredi veriyor ve bunlar da büyük oranda geri dönüyor. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Parayı aldı mı almadı mı? Ziraat parayı geri aldı mı almadı mı? Sen onu söyle.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Beş yılda, Ziraat Bankası, 2,3 milyon çiftçimize toplam 240 milyar liralık kredi kullandırmış ve çiftçinin yanında olmaya devam ederek çiftçi dostu bir banka hüviyetini de sürdürüyor.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Evet, Hocam, rakamları söyle Hocam. Bravo Hocam!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Çiftçi mi Demirören, sen onu söyle!

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Arkadaşlar, bir de hatırlayın, ülkede ne zaman çeşitli sebeplerle çiftçiye zora sokan bir sıkıntı oluşacak olsa, hep beraber, siyaset de burada, hep birlikte yükleniriz ve Ziraat Bankasından adım atmasını bekleriz.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Kaç tane traktör satıldı Hocam, kaç tane? Çiftçi kaç tane traktör aldı, 50 bin tane mi, 100 bin tane mi?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Nitekim, yine çok yakın zamanda kuraklıktan dolayı çiftçinin borçlarını yapılandırdığımız ve ertelediğimiz gibi. Bakın, en azından Ziraat Bankası burada ağır iş ve işlem yüküne katlandığı bir süreç yaşıyor, her yıl yaşıyor hemen hemen.

Ayrıca, bir de şunu unutmayın: Ziraat Bankası sahada olduğu için özel bankalar kendi keyfine göre hareket edemiyor çiftçiyle olan ilişkilerinde. Çiftçinin kredilendirilmesinde Ziraat Bankası aynı zamanda ciddi bir regülasyon kurumu olmaya devam ediyor. Düşünün ki Ziraat Bankasının piyasadan çekildiğini, özel bankaların elinde çiftçilerin ne kadar büyük sıkıntılar yaşayabileceğini aşağı yukarı herkes tahmin edebiliyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Gazeteler saman gibi oldu ya, siz de onun için mi Demirören'e kredi verdiniz?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Şimdi, önergede şöyle bir rakam var... Arkadaşlar, dedik ya, 2,3 milyon çiftçi kredilendirilmiş, sadece 895 çiftçinin tarlasının satışa çıkarıldığıyla alakalı bir kayıt var; olabilir, hiç olmasın. Çiftçinin tarlası, çiftçinin emeği, çiftçinin ülkeye katmış oldukları çok fazladır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Devam edelim Hocam, devam edelim. Açıklamaları yap Hocam.

BAŞKAN – Sayın Bak, müsaade ederseniz konuşmacı sözünü tamamlayacak.

Tamamlayalım.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Dolayısıyla, hiçbir çiftçimizin haczedilmesine, icraya düşmesine ve birtakım makine ekipmanlarının ve tarlasının elinden alınmasına gönlümüz razı olmaz. Biz, çiftçinin dostu bir iktidarız, yirmi yıldır bunu yapıyoruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri ve alkışlar) Çiftçimiz, bizim iktidarlarımız döneminde hem üretimini devam ettirmiş, sıkıştığı zaman sürekli yanında olmayı becermiş -2,5 milyon çiftçiyle 2021 yılına ulaştık- çiftçinin ihtiyacı olduğunda yine Ziraat Bankası aynı duyguyla...

RIDVAN TURAN (Mersin) – Ziraat Bankası bu krediyi tahsil ediyor mu etmiyor mu? Sorumuz bu.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Çünkü, kurumlar, iktidarın duygularını yansıtır. Biz, AK PARTİ olarak çiftçiye nasıl bakıyorsak bundan sonra Ziraat Bankası da çiftçiye bizim gibi bakmaya devam edecek diyor, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bravo Hocam, tebrik ediyorum. Güzel rakamlardı, bravo!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – 750 milyon dolar nerede, onu da söyleseydi hoca!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kars Milletvekili Yunus Kılıç'ın HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, Ziraat Bankasının Demirören grubuna verdiği ve geri alamadığı 750 milyon dolardan bahsederken, bir kez, buraya tarımla ilgili bir milletvekilinin çıkarılması bile AK PARTİ Grubunun meseleyi nasıl çarpıtmaya ve sulandırmaya çalıştığının ispatıdır.

Biz, Ziraat Bankasının çiftçi açısından önemini bildiğimiz için, çiftçiye uygun kredi vermesi gereken, daha uzun vadede, daha düşük faizle, daha yüksek miktarda krediler kullandırmasını beklediğimiz bankanın, iktidar partisinin bir merkez medya kuruluşunu yandaştırmak için nasıl kullanıldığını tartışmaya açan bu grup önerisi üzerinde konuşuyoruz.

Demirören, aldığı krediyle ceviz ağacı mı dikti kardeşim? Demirören, aldığı krediyle kiraz ağacı mı dikti?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Demirören, aldığı krediyle yüksek katma değerli tarım ürünleriyle ilgili sanayi yatırımı mı yaptı? Demirören, aldığı krediyle bir kuruluşu yandaştırdı, iktidarın ve sarayın emrine girdi; karşılığında da aldığı paranın ödenmemesine göz yumuluyor.

Türkiye’deki bütün çiftçilerin iki eli yakanızdadır, iki eli yakanızdadır! (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Turan...

33.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, aslında, bugün Özgür Bey nöbetçi değil. (CHP sıralarından gülüşmeler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Ya, o bizim meselemiz ya!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama kısa süreliğine geldiği için kendisini göstermesi lazım, “Ben buradayım.” demesi lazım. Bunu da saygıyla karşılıyoruz; eyvallah, baş tacı; bağırırsın, çağırırsın, söylesin, alışığz buna fakat çok iyi biliyoruz ki Türkiye’nin vekilidir her bir vekilimiz. Hepimiz aynı konularda benzer yaklaşımlarda bulunabiliriz. Burada mesleki bir ön yargı veya ön kabul olmaz. Kaldı ki konu -yine yeni geldiğinden dolayı olsa gerek, Özgür Bey okuyamamış- çiftçilerimize Ziraat Bankasının sahip çıkmadığının araştırılması.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – E, onu söylüyoruz!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Dolayısıyla, bizim çiftçiyle ilgili de bankacılıkla ilgili de her konuyla ilgili de her vekilimizin konuşma hakkı vardır Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O yüzden, vekillerimizi “Sen çık, çiftçilik konuş, sen bankacılık konuş.” tarzı kategorik olarak ayırımı doğru bulmuyoruz.

Ayrıca, Sayın Başkan, zapta geçsin diye söylüyorum: Kamu bankalarının battığı dönemler çok geride kalmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – CHP anlayışıyla bir yıl içerisinde onlarca bankanın battığı çok eskilerde kalmıştır. [İYİ Parti sıralarından alkışlar (!)]

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kamera şakası yapıyorlar!

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

İYİ Parti Grubu sizi alkışlıyor Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan sorun şu: Bankaların, kamu bankalarının tüm kredileri teminat alınarak, gerekli tedbirler alınarak yapılmıştır, söz konusu kredi de Bankacılık Kanunu içerisinde değerlendirilmiştir. Hiçbir kredi alana ön kabul olarak bir bankanın -turnak içerisinde- kıyak geçmesi veya geçmemesi değil, yasalar çerçevesinde, bankacılık mevzuatı karşısında adım atması söz konusudur. Her günün faizi ödenecektir Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Para nerede, para, para?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Oluç...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Turan, kredi ödendi mi ödenmedi mi, bu soruya cevap verir misiniz.

BAŞKAN – Sayın Tanal, lütfen...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ya Sayın Başkanım, Sayın Turan...

BAŞKAN – Sayın Oluç’a söz verdim Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

34.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Turan, ortada olan soru çok basit.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Konu CHP’yle ilgili Sayın Başkanım. Size ne zaman geldik Başkanım?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Nasıl?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Konu CHP’yle ilgili, size ne zaman geldik diyorum.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Konu niye CHP’yle ilgili? Bizim verdiğimiz önerge. (CHP sıralarından alkışlar)

Soru ortada: Demirören grubuna verilmiş olan kredinin geri ödemesi yapıldı mı ya da ne kadar yapıldı?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bu kadar basit.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Ziraat Bankası bir kamu kuruluşu olmasından dolayı Meclisin üzerine düşen görevi yapması ve bunun araştırılması gerekiyor; sorduğumuz soru budur. Siz “Ziraat Bankası çiftçilere ne kadar iyi davranıyor.” diye anlatıyorsunuz, mesele o değil ki. Yani Demirören grubu çiftçi grubu mu Allah aşkına? Onu konuşuyoruz ama onun cevabını vermiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Zaten hatibiniz de en başında dedi ki: “Ben o konuya girmeyeceğim.” Hâlbuki konuşulması gereken o. Yani çiftçilere kredi sağlaması gereken kurum nasıl oluyor da çiftçi olmayan birisine bu krediyi sağlıyor ve sonra da bu kredinin geri ödemesinin yapıp yapılmadığına dair herhangi bir açıklama, bilgi ortada yok. Kamu zarara uğratıldı mı uğratılmadı mı, bunu konuşmak istiyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tüm krediler mevzuat kapsamında, teminatlıdır Sayın Başkan.

BAŞKAN – Peki.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok kısa Sayın Başkan...

Bana sataştı biraz önce.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sevgilerimi ilettim Başkanım.

BAŞKAN – Peki, sadece bir dakika.

35.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, çok kısa, bir tek şey söyleyeceğim. “Özgür Özel bugün nöbetçi değil, buraya gelmiş.” diyor. Biz, hepimiz milletimiz tarafından milletvekili olarak görevlendirildik.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yunus Bey’e niye kızılıyorsun o zaman?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bizim yaptığımız görevler nöbet usulüne göre idareten yapılıyor olabilir ama Mecliste yaptığımız, tuttuğumuz nöbetler, bulunduğumuz zaman, geçirdiğimiz zaman bize külfet değil, milletimiz tarafından tanınmış birer nimettir. Burada olmaya, yanlış gördüklerimizi söylemeye, iktidarınizi rahatsız etmeye, yapılan yolsuzluklardan hesap sormaya devam edeceğiz, emin olabilirsiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Özgür Bey’in olmasından mutluyuz, her gün olsun burada, bir sorun yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – AK PARTİ Grubu bunu niye alkışlamıyor o zaman?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bu tarzın millete maliyetini biliyoruz zaten. Fakat sorun şu: Sen her şeyi konuşacaksın, Yunus Bey konuşurken “Vay, sen niye konuştun?” diyeceksin. Bu yanlış Sayın Başkan.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, burada büyük bir çarpıtma var. Ben Yunus Bey’in konuşmasından rahatsız olmam, Yunus Bey’le aramızdaki özel hukuk da şudur: Çiftçi meselesinde, tarım meselesinde iktidar partisinde önemsedığımız isimlerden biridir. Konu tarım, Ziraat Bankası değil, konu çiftçinin alması gereken krediyi yandaş Demirören’e peşkeş çekmeniz, onun için de bu konuyla ilgili birini çıkarmak yerine Yunus Bey’i çıkarıp meseleyi çarpıtıyorsunuz. Çıkin ve deyin “750 milyon doları biz faiziyle geri aldık ve kâr da ettik, çiftçimize daha iyi hizmet vereceğiz.” Bunu diyebiliyor musunuz? Diyemiyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Diyoruz Sayın Başkan. Her şey mevzuata uygundur.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yunus Bey’in yapmış olduğu konuşma standart bir Ziraat Bankası, çiftçi bankası konuşmasıdır, biz de bunu söylüyoruz, Ziraat Bankası çiftçilere değil yandaşlara hizmet eder hâle getirilmiştir, bunu kınıyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Anlaşılmıştır.

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tatlıoğlu...

36.- *Bursa Milletvekili İsmail Tatlıoğlu'nun, AK PARTİ döneminde çiftçilerin borçlarına ilişkin açıklaması*

İSMAİL TATLIOĞLU (Bursa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, önergieyle ilgili değil ama çok değerli konuşmacının bilgilerine ilave etmek istiyorum tam anlaşılın diye ve bunu da AK PARTİ'nin, AK PARTİ döneminin kendi resmî bilgilerinden aktarıyorum: 2002'de Türkiye'de çiftçilerin borcu 2,6 milyar lira; tam 63 kat artmış bugün itibarıyla, 155-160

milyar liraya yaklaşmış. 2002’de çiftçilerin geliri 37 milyar lira; bu da 8 kat artmış. Dolayısıyla, zaten, baktığımızda, bütün AK PARTİ döneminde tarım Türkiye’deki millî gelirin yarısı kadar büyümüş ve netice itibarıyla, gerçekten, fakirleşen, gelir kaybeden ve bankaya teslim olan bir çiftçi var.

Teşekkür ederim, saygılarımla. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, 8/6/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, medya gruplarına verilen kamu bankası kredilerinin ödenip ödenmediğinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Haziran 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Gitti 750 milyon dolar!

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, mafya-devlet ilişkilerinin boyutlarının belirlenebilmesinin araştırılması amacıyla verilmiş olan (10/4410) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Haziran 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

8/6/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 8/6/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, mafya devlet ilişkilerinin boyutlarının belirlenebilmesinin araştırılması amacıyla verilmiş olan (10/4410) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin görüşmesinin Genel Kurulun 8/6/2021 Salı günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Rafet Zeybek.

Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA RAFET ZEYBEK (Antalya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bir süredir, biliyorsunuz, bir mafya aktörünün video görüntüleri Türkiye'nin gündemini belirledi. Milyonlarca kişi izliyor, izleyemeyenler izleyenlere “Neler söyledi?” diye soruyor ama Türkiye'nin gündemini belirleyen bu videolara karşı maalesef, başta cumhuriyet savcıları oturuyor, iddia konusu ilgililer susuyor, iktidar susuyor ama bu millet her gün bunu konuşuyor.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, bu iddiaların içinde çok ciddi ithamlar var; doğrudur, yanlıştır ama bunun öncelikle cumhuriyet savcıları tarafından araştırılması gerekiyor, daha doğrusu soruşturma başlatılması gerekiyor ama onlar oturmuş talimat bekliyorlar.

Değerli arkadaşlarım, bakınız, bu iddialarla ilgili sadece deniyor ki: “Bir mafya liderinin ihbarlarına mı itibar edeceğiz?” Değerli arkadaşlar, hukukta “şunlar ihbar eder” diye bir kural yoktur. “Cumhuriyet savcıları sadece barolar ihbar ederse, sadece muhalefet ihbar ederse, sadece sivil toplum kuruluşları ihbar ederse ele alır.” diye bir kural yok ama yargı “Sadece yürütme ihbar ederse ele alırım...” Kim olursa olsun, eğer bağımsız ve tarafsız bir yargı varsa bunlar ihbar kabul edilir, soruşturulur; suçsuzlar aklanır, suçlular nereye gidiyorsa gitsin cezalarını çekerler; hukukun gereği budur, bu yapılmıyor değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

Haydi yargı bunu yapmıyor, gelin, bu önergemize kabul oyu verin; bu devleti kirleten, bu devleti çürüten kimse -evet, devlet şu anda çürüyor- araştıralım, suçsuz olanları aklayalım, suçluları cezalandıralım, daha doğrusu yargıya götürelim; gelin, biz araştıralım diyoruz.

Bakınız, yirmi yedi yıl cumhuriyet savcılığı yapmış bir milletvekili olarak buradan cumhuriyet savcılarına sesleniyorum: Eğer vicdanınız varsa ve “Görevimizi kanuna göre yapıyoruz.” diyorsanız, talimatları beklemeyi bırakın, derhâl harekete geçin; aksi takdirde, bu devletin çürümesinin ortağı olursunuz. (CHP sıralarından alkışlar) Sayın savcılar, korkmayın, korkaklar adalet dağıtamaz. Yeter artık! (CHP sıralarından alkışlar)

Bakın, üç yıldır bu kürsüden bas bas bağırdık, “Bu yargının sorunları vardır, bu yargı bağımsız ve tarafsız değildir.” dedik; duymazlıktan geldiniz değerli arkadaşlar ve bugün görüyorsunuz yargının hâlini. Bir suç örgütü elemanı devleti suçluyor, devleti tehdit ediyor, devletin görevlilerini tehdit ediyor, hiç kimse konuşamıyor. Niye? Değerli arkadaşlarım, yapmayın ya! Gelin, bakın... İçişleri Bakanı, örneğin “Bir siyasetçi mafyadan 10 milyar dolar aylık alıyor.” dedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 10 bin dolar.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Pardon, 10 bin dolar.

Daha bugüne kadar... Bakın, İçişleri Bakanı diyor ki: “Savcı isterse söyleyeceğim.” Savcı “Talimat gelirse saraydan ben soracağım...” Kaç gün oldu ya, kaç gün oldu! Daha hâlâ açıklanmadı. Daha ne bekliyoruz ya, daha ne bekliyoruz! Yani, bakın, İçişleri Bakanı şu anda suç işliyor. Türk Ceza Kanunu'nun 279'uncu maddesi çok açık değerli arkadaşlarım; kamu görevlilerinin suç bildirmemesi suçtur; yapılmıyor bu, yazıktır, günahtır! Türkiye Cumhuriyeti devletini bu hâle getirmek suçtur; bu, Türkiye Cumhuriyeti devletinin onuruna, gururuna zarar veriyor, bunu yapmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bakın, değerli arkadaşlarım, burada, aslolan, bu mafya iddialarının bu Meclis tarafından araştırılmasıdır. Biz eğer bunu yapamıyorsak Türkiye Cumhuriyeti devletinin çöküşüne, kirlenişine ortak olmuş oluruz. Gelin, bu çöküşün ortağı olmayalım. Gelin, bu önergemizi kabul edin, araştıralım. Bundan çekinmeyin.

Değerli arkadaşlarım, bu Türkiye Cumhuriyeti devleti hepimizin devletidir, buna hepimiz sahip çıkmak zorundayız, en önce de Türkiye Büyük Millet Meclisi sahip çıkmak zorunda. Şu anlaşılıyor: Artık, devletin içindekiler siyaset-mafya ve ticaret ilişkisinin içine girmiştir. Bu ilişkinin içine kim girdiyse bu kişilerden hesap sorulsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAFET ZEYBEK (Devamla) - Suçsuzlardan sorulsun demiyoruz, bu ilişkiye girenlerden hesap sorun. Sormazsanız bu devletin çöküşünün sorumlusu olursunuz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Zeybek.

İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin mafya-devlet ilişkilerinin boyutlarına ilişkin grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şunu kabul etmek lazım: Devletler ne kadar adil, meşru, iyi yönetilirse yönetilsin, içinde daima kirli labirentler barındırır. Arzu edilen, yüzde yüz iyi bir yönetim ve devlet varlığıdır ancak toplumun ezici çoğunluğunun devletle ilgili görüşlerinin olumlu olması bir adalet mekanizmasının işlediğini, bir nizamın olduğunu gösterir. Kısmi arızalar ise her zaman geçmişte tolere edilebilirdi. Ne var ki on dokuz yıllık dönemde hiç çekinmeden, açıkça yeraltının, gayrimeşru âlemin insanlarıyla diyalog hâlinde sürdürülen temaslar bizzat yönetimi kirletmekle kalmamış, devletin meşru nizamı tartışılır hâle gelmiştir. Kirlenen devlet nizamının aktörleri ise doğrudan racon keser hâle gelince devlet bölüm bölüm mafyalaşmaya başlıyor. Yani mafya var, devlet de mafyalaşmış. Bu, çok kötü bir durumdur, tepeden turnağa kadar suça bulaşmak demektir. Yönetim bilimi bunun adını net bir şekilde söylüyor, diyor ki: Çürüme.

Değerli milletvekilleri, bir de çıkıp “Sözde babaların racon kestiği Türkiye geride kaldı.” sözleri ne kadar talihsiz, ne kadar sapırtıcı sözlerdir. Tam tersi racon kesenler en tepelerde. Şu hâle bakın ki tüm toplum hayatı mafya düzenine terk edilmişken böyle bir iddiada bulunmak hangi psikoloji tanımına uyar?

Arkadaşlar, uyuşturucu ve cinayetler, belediyelerde insan kaçakçılığı, usulsüz Deli Dumrul ihaleleri, Merkez Bankası vurgunu, THODEX vurgunu, bu başlıklar normal hukuk düzeninde olabilir mi? İşte, devletimizin içine düşürüldüğü girdap bu. Hâlbuki devlet bizim için kutludur; devlet, şeref ve haysiyetimizin, üstün millî ve manevî değerlerimizin, bağımsızlık ve egemenliğimizin yegâne teminatıdır. Devlet, ebediyen var olacaktır ama devlette mevcut olan AKP düzeni yıkılacaktır. Bu düzen, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi denen bir ucubeyle kökleşen menfi bir sistemdir. Mafyanın yaygınlaşması da bu sistemin sonucudur, başta da arz ettiğim çürümenin asli nedenidir. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ülke öyle bir hâle getirildi ki herkes sabahtan TV karşısına geçiyor, mafya liderinin konuşmasını dinliyor. Bu ayıp AKP’ye yeter. Biz diyoruz ki “Gelin, bu konuda adım atalım, yargı harekete geçsin. Cumhuriyet savcılarının, Emniyetin, Jandarmanın elini serbest bırakın, sonuna kadar gitsinler.” ama gel gör ki yapamazsınız. Mafya sadece, bilinen, malum

babalar değil, devlette racon kesenlerin olduğunu da ifade etmişim. Onun için, mafyalaşmış düzen cumhuriyet savcılarını eliyle çökertilmelidir ve çökertilmesi için gerekli girişimler yapılmalıdır diyorum ve Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisini destekliyoruz.

Hepinize saygılar sunarım. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurun Sayın Bülbül. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli Divan, değerli Genel Kurul üyeleri; herkese sevgi ve saygılar.

Tabii ki mafya, devlet, narkoterör, siyaset, çete, neyse bu yumağın tamamı hakkında verilmiş araştırma önergesini hiç kuşkusuz destekliyoruz. Fakat bu o kadar global bir alana yayıldı ki Kolombiya'dan Mersin'e, Venezuela'dan Lazkiye'ye, Kıbrıs'tan başka bir yere, Birleşik Arap Emirlikleri'ne kadar âdeta dünya bir çeteyle, dünya bir mafya terörüyle, örümcek ağıyla örülmüş durumda.

Bakın, bu çetenin başlarından birisi olan Mehmet Ağar vaktinde suçunu itiraf etti “Bin operasyon yaptık.” dedi. Bu bin operasyondan biri, şimdi tasfiye edilip dışarıya kaçan, çete tarafından söylenen Gazi katliamıdır, biri Madımak katliamıdır, biri Ümraniye katliamıdır o dönemde yapılan. 2002'den sonra yapılan Gezi katliamıdır; Ali İsmail Korkmaz'dır, Berkin Elvan'dır, cemevinin bahçesinde polis kurşunuyla katledilen Uğur Kurt'tur, bunlar saymakla bitmez. Bunlar delilli, ispatlı suçtur. Bunu araştırmamak suçtur ve bu dururken 7 Haziranda kalkıp -sıfatınız Yargıtay Başsavcısı ya da ne olursu olsun- Yargıtay Başsavcısı, HDP'ye kapatma davası açmakla demokrasiye, insan hak ve özgürlüklerine, Türkiye halklarına karşı suç işlemiştir ve bu suçtan dolayı mutlaka yargılanacaktır; açık ve net, bu bir suçtur.

Şimdi, burada, bu Sedat'la ne yapacaksınız siz? Ne istedi de vermediniz ya da o sizden ne istedi, niye anlayamadınız? Büyük çeteyi çıkardınız da küçüğünü tasfiye mi ettiniz? Hadi Sedat'ı bir şekilde hallettiniz, SADAT'ı ne yapacaksınız? Bir de SADAT'ınız var. Sedatlar ve SADAT'ların olduğu bir çete, mafya yumağı var. Bu çete, mafya yumağı suç işlemeye devam ediyor. Anlık olarak, şu anda, dehlizlerde, girift yerlerde suç işlenmeye devam ediliyor halkın emeği çalınarak, işçilerin, emekçilerin emeği, yoksulların emeği çalınarak, tehdit yaparak, devlet adına konuşarak... Ya, hanginizdir bu reis? Kaç tane reisiniz var sizin? Büyük reis, küçük reis, ortanca reis, yurt dışındaki reis, saraydaki reis. Nedir bu? Ortalık reis doldu. Reisliğin de bir ciddiyeti var canım, ayağa düşürmeyin bu kadar.

Dolayısıyla değerli arkadaşlar, bu, FaceTime konuşmalar yapılıyor ya, bakalım kimlerin daha, sizlerin de FaceTime konuşmaları var mı? Bunu göreceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Bülbül.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Bu, tamamlanacak bir konu değil, toparlanacak bir konu da değil, çok dağınık.

Dedim ya Kolombiya'dan Venezuela'ya, Kıbrıs'tan Lazkiye'ye. Üstelik Venezuela'ya giden, sanki mektep medrese görmemiş, konuşma bilmiyor, sesini etmiyor; yerine babası konuşuyor, diyor ki: “Maske ve kit götürmüştü.” Ya, tamam, giderken maske ve kit götürdü de gelirken ne getirdi? Şimdi, mesele burada, giderken onu götürmüş olabilir.

Dolayısıyla, arkadaşlar, devlet ciddiyeti, hükümet ciddiyeti, Cumhurbaşkanlığı ciddiyeti -İçişleri Bakanlığı “suçişleri bakanlığı” olmuştur, İçişleri Bakanlığı “suçişleri bakanlığı” olmuştur; bu kadar açık- hiçbir ciddiyet ortada kalmamışken bunu umursamadan yan gelip yatmak, arkasından da HDP’ye kapatma davası açmak ırkçı, faşist politikanın ta kendisidir. Bu konu bütün boyutlarıyla araştırılmalıdır.

Teşekkür ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Mahmut Atilla Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Tabii, CHP grup önerisine baktığımızda, giriş kısmında, 2000’li yıllar öncesinden bahsetmiş. Ben isterdim ki Cumhuriyet Halk Partili, yirmi yedi yıl da savcılık yapmış hatibimiz o görev yaptığı 2000’li yıllar öncesini bize bir hatırlatsalardı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) O zaman gazete ve televizyonları ne zaman açsak, her zaman, her gün gördüğümüz haberlerde ya bir mafya içi hesaplaşma ya bir mafya cinayeti ya da mafya baskısı sebebiyle feryat eden bir iş adamının beyanları yer alırdı o dönem içerisinde. Hatta öyle bir noktaya gelmişti ki basının attığı en son manşet şuydu: “Türkiye mafyaya teslim oldu.” (CHP sıralarından gürültüler)

AK PARTİ iktidarları olarak göreve geldiğimiz andan itibaren, yaptığımız en önemli işlerden biri PKK, FETÖ, DEAŞ, bu terör örgütleriyle ciddi manada mücadele ederken tabii, bir yandan da mafya ve organize suç örgütleriyle etkin bir mücadeleyi sağlayıp Türkiye’nin huzurunu sağlamak oldu. Türkiye’yi saran mafyayı biz çökerttik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu AK PARTİ iktidarları döneminde mafyaya, çeteye hiçbir müsamaha bırakılmamış ve hiçbir çeteleşmeye Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde de müsaade edilmemiştir. (CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN - Arkadaşlar...

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Yalıkavak Marina’yı mı çökerttiniz?

BAŞKAN – Sayın Şeker...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Mafya temizlenmişti siz iktidar olduğunuzda.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) - Çetelerin, mafyaların, bu tip yapıların bir vesayet odağı olarak güçlenmesine ve hiçbir biçimde devleti, siyaseti toplumu baskı altına almasına müsaade etmedik, bundan sonra da müsaade etmeyeceğiz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Onlar bizi baskı altına aldı.

MAHMUT ATİLLA KAYA (Devamla) - Öneride hukuk devleti ilkesinden bahsediyorsunuz. Çok güzel ama hukuk devleti ilkesine en büyük zarar veren, bakın, sizlersiniz. Türkiye’nin gündemini meşgul eden hangi dava olursa olsun işinize gelmedi mi “Adalet işlemedi, Türkiye’de yargı sistemi, hukuk devleti ilkesi yok.” İşinize gelen karar çıktı mı “Evet, hukuk devleti ilkesi işliyor, Türkiye’de yargı sistemi işliyor.” (CHP sıralarından gürültüler) Elinizde somut bir bilgi, somut bir delil varsa cumhuriyet savcılıkları orada, bilgileri, belgeleri teslim edin. Yirmi yedi yıllık savcılık yapmış Cumhuriyet Halk Partisinin habibi arkadaşımız bahsetti, bilgiyi iletmek lazım; varsa burada bilgiler, somut deliller, bunları iletirsiniz. Soyut iddialarla Türkiye Cumhuriyeti devletinin düşmanlarının, mafyacıların, çetecilerin, FETÖ’cülerin çalıştığı algıya, kirli senaryoya alet olmayın. (CHP sıralarından gürültüler)

Bakın, 17-25 Aralık sonrasında sürekli FETÖ'nün söylemlerini burada tekrar ettiniz. Yetmedi, Genel Başkanınız Sayın Kılıçdaroğlu grup toplantısında o sahte ses kayıtlarını dinledi. Sonuç ne oldu? 15 Temmuzdan sonra mahcup oldunuz, mahcup. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Bakın, 15 Temmuzdan öncesi gündeminizi FETÖ belirliyordu. Şimdi, burada görüyoruz ki Türkiye'nin düşmanı olduğu belli olan bir ülkenin otelinden seslenen bir mafyacı şu an sizin gündeminizi belirler hâle gelmiş. Buradan söylüyorum: Yine mahcup olacaksınız, yine mahcup olacaksınız, yine mahcup olacaksınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İSMAİL ATAĞAN ÜNVER (Karaman) - Biz mahcup olmayacağız!

MAHMUT ATILLA KAYA (Devamla) – Burası Türkiye Cumhuriyeti devletinin, burası büyük Türk milletinin Meclisi, Gazi Meclisi. Bu yüce çatının gündemi, Türkiye Cumhuriyeti devletinin düşmanlarının, mafyacıların, planlanmış yapıların belirleyeceği bir yer değildir diyorum; yüce heyetinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, niye söz istemiştiniz?

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, kürsüde sayın hatip üç ağır sataşmada bulundu. Bunlardan ilkini “İktidarı devraldığımızda yani 2000’li yıllardı.” diyerek 2000, 2001, 2002 yılında kendilerinden önce iktidarda bulunan üçlü koalisyonun burada bulunan Milliyetçi Hareket Partisine bu sataşmaya cevap vermesi için bırakıyorum çünkü 2001 ve 2002 yılında Cumhuriyet Halk Partisi... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, duyamıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Bizden önce, 2000’li yıllarda” dediğiniz üç yıl var, o üç yılda iktidar olan parti CHP değil, şu anda Mecliste bulunan Milliyetçi Hareket Partisidir, bu cevabı Milliyetçi Hareket Partisine bırakıyorum.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) - Susurluk Komisyonundan bahset!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ancak hatibin “Hukuk devleti ilkesine en büyük zararı veren sizlersiniz.” diyerek “FETÖ'nün söylemlerine sarıldınız.” diyerek Cumhuriyet Halk Partisi Grubuna doğrudan sataşması vardır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Takdir buyurursanız İç Tüzük 69'a göre olan grubumuz adına cevap hakkını kürsüden Antalya Milletvekilimiz Rafet Zeybek kullanmak ister efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz iki dakika.

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Savcı olarak hiç soruşturma açtınız mı Sayın Zeybek?

VI.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Antalya Milletvekili Rafet Zeybek'in, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

RAFET ZEYBEK (Antalya) – Evet, açtım arkadaşlar.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Benim görev yaptığım dönemde Türk yargısına milletin güveni yüzde 70'ti, şimdi sizin hâkim, savcılarınızın görev yaptığı dönemde yüzde 20. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bunu unutmayın, bir.

Benim dönemimde derin devletin başı olan insanın oğlu bugün sizin milletvekiliniz, unutmayın. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) O dönemde mafya babaları sizinle birlikte -bugünkü mafya babası dâhil- seçim çalışması yaptı, seçim; bunları unutmayın.

SALİH CORA (Trabzon) – Sen hiç soruşturma başlattın mı?

RAFET ZEYBEK (Devamla) - Değerli arkadaşlarım, bakın...

SALİH CORA (Trabzon) – Senin savcılık yaptığın dönemdeki olaylarla alakalı olarak konuşuyor.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Ya, bir dinle, yeter artık be! Yeter, dinle! Dinlemesini öğren!

SALİH CORA (Trabzon) – Savcı olarak soruşturma açtınız mı? Soruşturma başlattın mı?

BAŞKAN – Sayın Zeybek, Genel Kurula hitap edin.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Ulan, devleti batırdınız be! Devleti batırdınız!

BAŞKAN – Sayın Zeybek...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Rafet Bey, sakin olun.

SALİH CORA (Trabzon) – Senin savcılık yaptığın dönemle alakalı olarak... Peki, sen o zaman soruşturma başlattın mı?

RAFET ZEYBEK (Devamla) – PDY gibi PPD devleti kurdunuz bu ülkede. Parti devleti oluşturduunuz.

BAŞKAN – Sayın Zeybek, siz Genel Kurula hitap edin.

SALİH CORA (Trabzon) – Peki, sen o zaman soruşturma başlattın mı? Savcı olarak elini bağlayan biri var mıydı?

BAŞKAN – Sayın Cora...

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Açtım dava, evet.

SALİH CORA (Trabzon) – Hangi davayı açtın? Hangi davayı açtın?

BAŞKAN – Sayın Cora...

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Suç örgütleri ne bok yediyse onların davasını açtım, tabii ki açtım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zeybek. Siz Genel Kurula hitap edin lütfen.

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Değerli arkadaşlarım, bakın...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Rafet Bey, sakin...

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Dün, bak, dün o 2002 yılından önceki mafya elemanlarıyla bu ülkede o mafyaların liderleri -biraz önce söyledim- bugün sizinle siyaset yapıyor, siyaset. Yapmayın, etmeyin. Bakın...

SALİH CORA (Trabzon) – Sedat Peker'in elemanı gibi davrandın sen!

RAFET ZEYBEK (Devamla) – Bakın, bu PPD devleti, bu paralel parti devletinin hesabını bu millet sizden soracak...

SALİH CORA (Trabzon) – O zaman niye dava açmadınız? Dosya elindeydi, niye sümen altı yaptın? Dosyayı niye sümen altı yaptın?

RAFET ZEYBEK (Devamla) - ...soracak bu millet, sizden soracak. (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkeyi çökertmenin hesabını çok ağır ödeyeceksiniz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

SALİH CORA (Trabzon) – Hadi oradan! Hadi oradan!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, sizden önce Sayın Oluç'un bir söz talebi var, ondan sonra size söz vereceğim.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Seçimde dağıttığınız kahveler bile Sedat Peker'den gelmiş. Ne konuşuyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Köksal, lütfen... Sayın Oluç'a söz verdim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – İçtiğiniz kahve Sedat Peker'in...

BAŞKAN – Sayın Gürer...

Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, şimdi, yani hatip... (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Mafyaya sarılmak sizin işiniz. Sizin kasetleriniz çıkıyor, bizim değil.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekiline söz verdim.

Buyurun Sayın Oluç.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İzmir Milletvekili Mahmut Atilla Kaya'nın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, sayın vekiller...

SALİH CORA (Trabzon) – Evet, Ahmet Şık'a niye sahip çıkmıyorsunuz? Evet, Ahmet Şık ne diyor?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Salih Cora, buyurun oradan konuşun, niye yerinizden bağırıyorsunuz?

Şimdi, bakın, hani diyorsunuz ya biraz evvel sizin hatibiniz söyledi, işte “Bir mafyanın peşine takıldınız.” filan diye bizi, muhalefeti suçlayarak. Şimdi, böyle değil bu işler, bak, böyle değil bu işler. Bütün dünyaya bakın, İtalya'ya bakın, Amerika'ya bakın; nerede mafya ile siyasetçiler ilişkiye girmişse orada hiçbir zaman bir siyasetçi çıkıp da “Ben özür diliyorum, mafyayla ilişkiye girdim, şöyle suçlar işledim.” diye açıklamamış ama nasıl olmuş? İtalya'da da Amerika'da da başka ülkelerde de mafya içinden insanlar konuşmaya başlamışlar, işlenen suçlar birer birer ortaya dökülmüş.

SALİH CORA (Trabzon) – Türkiye, İtalya değildir!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Onun için hikâye anlatmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlıyorum efendim.

Sizin iş birliği yaptığınız yani Rize’de sizi destekleme mitingi yaparken canciğer kuzu sarması, referandumda sizi destekleyen açıklamalar yapıp gazete ilanları verirken canciğer kuzu sarması, birlikte çalışmışsınız. Ya “Tayyip ağabey” diye sesleniyor “Tayyip ağabey”. Yani bunların hepsini yapmışsınız ama adam şimdi konuşmaya başlayınca ve birtakım pislikleri, kirliliği, rezilliği ortaya saçmaya başlayınca dönüyorsunuz bize “Mafyanın peşine takıldınız.” diyorsunuz. Ayıptır ya! Ayıptır! Bak, bu kadar iddialıysanız bizim mafyanın peşine takıldığınıza dair, gelin araştırma komisyonunu kuralım birlikte, kim takılmış mafyanın peşine birlikte görelim.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – FETÖ taktikleri, FETÖ!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Susurluk Komisyonu kuruldu. Niye cesaret edemiyorsunuz? Neden korkuyorsunuz? Çünkü kirli ilişkilerin sahibi sizsiniz, başkası değil.

SALİH CORA (Trabzon) – Fezlekeye bak, öyle bir şey yok!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül’de sıra.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Pardon.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

39.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın Özgür Özel nerede?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Nöbeti bitti, gitti.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Çıktı herhâlde. Söyledi gitti, söyledi gitti. En azından cevabı dinleme nezaketi içerisinde olsaydı keşke.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onu söylüyorum işte.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Ben her zaman buradayım.” der şimdi geldiği zaman da... Nerede? Şimdi soruyorum -çok hassas davranıyor sağ olsun- “2000’li yıllardan önce...” dedi Sayın Atilla Kaya, Türkiye’de yaşanan sıkıntılardan bahsetti. 1990’larda yaşanan sıkıntıları, terörle iç içe geçmiş mafya ilişkilerini, PKK’yla iç içe geçmiş eroin kaçakçılarını, bunların “mafya” adı altında, hatta sol örgütlerle beraber hareket ettiği dönemleri hepimiz çok iyi hatırlıyoruz o dönemde. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Hiç alakası yok, hiç alakası yok.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çakıcı’yı çıkararak...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bir dakika...

Ben soruyorum: O üç yıllık, üç buçuk yıllık koalisyon döneminde Allah’a şükür, hesabını veremeyeceğimiz hiçbir şey yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – O üç yıllık koalisyon dönemine dair “AK PARTİ laf attı.” diyerek “Bunun cevab hakkını MHP’ye bırakıyorum.” diyen Özgür Özel’e söylüyorum...

SALİH CORA (Trabzon) – Kurnazlık yapıyorlar.

İSHAK GAZEL (Kütahya) – Kurnazlık bu.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ... Özgür Özel, HDP her seferinde çıkıyor, her gün konuşuyor, diyor ki: “Koçgiri İsyanı’nda kan akıtıldı, Kürtlere katliam yapıldı.” Biz asla kabul etmiyoruz.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Mafyaya gel, mafyaya!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Çıkıyor, diyor ki: “Şeyh Sait İsyanı’nda Kürtler asimile edildi, yok edildi, soykırımı uğratıldı.” Biz kabul etmiyoruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Resmen, Atatürk’e “katil” diyorlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ahmet Şık, Ahmet Şık ne dedi?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yine, Dersim İsyanı’nda aynı şekilde “Katledildik, yok edildik.” diyor; biz yine kabul etmiyoruz ama Özgür Özel’den Cumhuriyet Halk Partisinin Grup Başkan Vekili olarak bir gün çıt ses çıktığını görmedik. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Atatürk’ün iktidarı dönemindeki, Atatürk’ün Türkiye’yi yönettiği dönemdeki bu meselelerle alakalı olarak HDP burada kin kusarken çıkıp CHP’nin Grup Başkan Vekili olarak çıt sesin çıkmayacak, ondan sonra, geleceksin, MHP’ye ahkâm keseceksin. Yok öyle yağma!

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ahmet Şık “Devlet yıkılsın.” diyor, niye bir şey söylemiyorsunuz?

BAŞKAN – Evet, Sayın Turan, söz sırası sizde.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmadan, kürsüden istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Nasıl sataştılar? Yerinizden vereyim, aynı şekilde devam edelim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İzin verirseniz Sayın Başkan...

BAŞKAN – Böyle daha rahat olmuyor mu, yerinizden?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki, öyle yaparız sizin hatırınız için Sayın Başkan.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekilleri yerlerinden devam etsinler, kürsüye gelip gitmekle yorulmazsınız.

Buyurun.

40.- *Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu kibarlığımızın devamını bekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, bu Mecliste 600 milletvekilinin hiçbirisi bir mafya gündemi ile Meclisin gündemini örtüşürmek istemez; 600 vekilin hiçbirisi, inanıyoruz ki mafya liderine sahip çıkmaz...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Af çıkartarak...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, yapmayın, Allah rızası için...

BAŞKAN – Siz devam edin Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – ... kendi gündemini mafyanın gündemine mahkûm etmez.

Sayın Başkan, ayrıntıya girmeyeceğim, yıllar içerisinde, terörle mücadelede, çetelerle mücadelede, mafyayla mücadelede Ceza Kanunu'ndaki birçok cezayı artıran Cumhuriyet İttifakı.

SALİH CORA (Trabzon) – Aynen öyle.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Bizler bu adamlarla mücadeleyi devlete sahip çıkmak için, şeffaf, demokratik bir inşaa için çok önemli gören bir ekibiz. (CHP sıralarından gürlütüler)

Ya yapmayın, Allah aşkına, dinlemek bir erdemdir, lütfen, yapmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Turan, Cora'nın onda 1'i kadar laf atmıyorlar. Siz devam edin.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Salih Cora'ya söyle, Salih Cora'ya.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, izin verirseniz kürsüden konuşayım çünkü çok sataşma oldu, ifade edemeyeceğim.

BAŞKAN – Son bir dakikanız.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki.

Şunu söyleyeyim Sayın Başkanım: Tüm dünya bizim mafyayla kavgamızı bilir. Az önce, Grup Başkan Vekili “Zamanında miting yaparken neredeydiniz?” dedi. Bakın, biz konjonktüre göre tavır alan bir parti değiliz, bizim ilkelerimiz var, duruşumuz var. Siz, bir zamanlar -tırnak içerisinde- İslami çalışmalar olduğunda karşı çıktığımız adamlar terör faaliyetine başladığında destek olduğunuz gibi davranıyorsunuz. Şunu demek istiyorum: Yıl 2015, Ömer Çelik açıklama yapıyor bahsedilen adamın mitinginden sonra “Ne diyorsunuz? Bizim duruşumuz var, destek olmuyoruz, AK PARTİ'nin kimliği bu değil.” diye, o gün uzun uzun reddediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ben oradaydım, reddettik biz, reddettik. Ben oradaydım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Biz o gün de “hayır” dedik, bugün de “hayır” diyoruz. Ancak, madem bu adam bu kadar muteber bir adam...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Turan, iki dakikalık süre veriyorum ama sizin sürenizi Sayın Bak kullandı orada. Onun için, bir kez daha açıyorum mikrofonunuzu sadece bir dakikalığına.

Buyurun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, bu adam madem bu kadar muteberdi de daha bundan bir yıl önce “Sayın Kılıçdaroğlu, bana neden vekil gönderdin?” dediğinde neredeydi bu arkadaşlar? (CHP sıralarından “Kimi gönderdi?” sesi, AK PARTİ sıralarından alkışlar) Aynı şekilde bir CHP Genel Başkan Yardımcısına hitaben yazarak “Evladınız Ulaş kardeşimi benimle fotoğraf çekilmek için gönderdi.” diye hatırlattığında neredeydi bu arkadaşlar? Bu adamlar CHP'ye destek olunca ses çıkarmayacaksınız, AK PARTİ'ye iftira atınca destek olacaksınız. Bunun adı samimiyetsizliktir, ilkesizliktir. O yüzden, sakın olun, meseleye sakın yaklaşın.

Bir daha söylüyorum: Yanlış yapan kim varsa bedelini ödemelidir. Sayın Soylu da Sayın Yıldırım da konuya ilişkin suç duyurusunda bulunmuştur. AK PARTİ'yi farklı kılan budur. Dün başka, bugün başka değil, duruşumuz nettir, mafyanın karşısındayız Sayın Başkanım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Altay, buyurun.

41.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Bülbül “Özgür Özel nerede...” Hepimiz buradayız, fark etmez, hiç fark etmez.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Buyurun, buyurun, söz sizde.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Cumhuriyet Halk Partisi konjonktüre göre politika belirlemez. Bu ülkede Kürt kökenli yurttaşlarımıza karşı geçmişten bugüne şüphesiz acı ve üzüntü verici olaylar yaşanmıştır kardeşim; dün de söyledik, bugün de söylüyoruz. Bu ülkede insanlar Kürtçe konuştuğu için dipçiklenmiştir. Bunlar yanlış olmuştur; bunu söylemeye de devam edeceğiz ama biz sizi bir konuda eleştirince “HDP konuşuyor, siz ses çıkarmıyorsunuz...” Siz de çıkarmıyorsunuz. Siz niye çıkarmıyorsunuz, HDP konuşunca siz niye çıkarmıyorsunuz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yok, yok, o iddiaların hepsine MHP cevap veriyor. CHP konuşacak.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Biz dün ne söylediysek bugün de aynısını söylüyoruz. Keşke siz de öyle yapabilseydiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Sizin gibi yapamayız!

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Mesela, “Suda ateş yanmaz, tekeden süt çıkmaz, Erdoğan'dan cumhurbaşkanı olmaz.” dedikten sonra Erdoğan'a payanda olmasaydınız. (CHP sıralarından alkışlar) Bu kadar basit. Biz dün ne söylediysek bugün de aynını söylüyoruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Kışkırtma yapmayın, kışkırtma yapmayın, yakışmıyor size.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi soruyorum: Suda ateş yandı mı? Yandı mı suda ateş? (CHP sıralarından “Hayır.” sesleri) Tekeden süt çıktı mı? (CHP sıralarından “Hayır.” sesleri) E, maşallah o zaman, maşallah. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, müsaade ederseniz, Sayın Oluç'a söz vereceğim, sonra size.

Evet, buyurun Sayın Oluç.

42.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın vekiller, önce, Sayın Bülbül'ün bir sözünü kabul etmediğimizi söyleyeyim. “Kin kusuyor HDP.” dedi, alakası yok, tarih tartışıyoruz. Sizin bu tarih tartışmasının içinde beğenmediğiniz şeyler olunca bu kin oluyor, beğendiğiniz şeyler olunca sesinizi çıkarmıyorsunuz. Tarih öyle bir şey değil, tarih hepimizin tarihidir ve biz o tarihi değerlendirirken, eleştirirken, tartışırken bunu bilimsel verilerle yapıyoruz, haybeye değil. Oturup konuşuyoruz ama “kin kusmak” kabul edeceğimiz bir deyim değil.

İkincisi, şunu söyleyelim: Sizin bugün Cumhuriyet İttifakı içinde ortağınız olan, ortak iktidar sürdürdüğünüz partinin Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan “Her türlü milliyetçiliği ayaklar altına alıyorum ve Dersim’de yaşananlardan dolayı özür diliyorum.” diyor. Siz niye kalkıp onları eleştirmiyorsunuz? Eleştirmiyorsunuz. Şimdi, dolayısıyla, böyle değil o işler, böyle Cumhuriyet Halk Partisi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Başkan, Orhan Sarıbal ne demiş?

BAŞKAN – Evet, toparlayalım, son sözlerinizi alalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum efendim.

Böyle ucuz polemikler yapmayalım, tarih üzerine hele hiç yapmayalım. Hiç yapmayalım çünkü bu tarih bu topraklarda yaşayan herkesin tarihidir ve biz evet, Koçgiri’de yaşananları eleştirdik, Seyit Rıza’yı savunduk, Dersim’de yaşananları eleştirdik, daha birçok şeyi de eleştirdik, saymakla bitmez. Bunu eleştirirken de değerlendirirken de dayandığımız şey tarihsel gerçekler ve bilimsel verilerdir. Bunu bir kez daha söylemiş olayım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bülbül.

43.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

BAŞKAN - Yeni bir sataşmaya mahal vermeden, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İnşallah, nasip.

Şimdi, tabii, Sayın Engin Altay’ın “Hepimiz Özgür Özel’iz.” dedikten sonra benim sorduğum sorulara cevap vermemiş olmasını gayet normal karşılıyorum çünkü bu soruların cevabı yok ne yazık ki.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Her zamanki Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Verdim. Hangi soruya cevap vermedim?.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yani şu: Yani şimdi kalkıp üç yıllık iktidar süreciyle, koalisyon sürecimizle alakalı orada işte Cumhuriyet İttifakı’yla arada bir yarık doğar mı, bir şey olur mu, bir şeyler serpiştirelim derken asıl o benim dediğim şeylere cevap vermek lazım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Verdim ya, verdim. Bu ülkede Kürtlere yanlış yapılmıştır kardeşim. Söylüyorum, bir daha söylüyorum, geçsin tutanaklara.

SALİH CORA (Trabzon) – Niye cevap vermiyorsunuz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şu Meclisin tutanakları şahittir ki Koçgiri isyanı, Dersim, Şeyh Sait İsyanı’yla ilgili olarak burada HDP tarafından...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ahmet Şık’a ne dediler ya?

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Adam devleti yıkacak, ses yok ya.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...yapılan bütün konuşmalarda haksız, adaletsiz bulduğumuz, hatalı bulduğumuz ne varsa burada en şiddetli şekilde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak bunlara karşı tepkimizi dile getirmiş bulunmaktayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ancak burada beklenir ki tüzüğünüzün ilk maddelerinden biri olan Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetlerinin devamı olarak kurulan ve cumhuriyetin kurucusu olarak kendisini dile getiren, ifade eden Cumhuriyet Halk Partisinin, bizzat cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye Cumhuriyeti devletinin karşılaştığı bu tehdit ve terör faaliyetleriyle alakalı olarak yapmış olduğu işlerle ilgili Mustafa Kemal Atatürk'ün kemiklerini sızlatırcasına burada yapılan konuşmalara çıt ses dahi çıkartmıyor olmasını burada tarihe not düşmek gerekiyordu. Buna dair söyleyeceğiniz hiçbir şey yok. Bu noktada biz her zaman konuşuruz. Tutarlılık ise eğer aradığımız, Türk milliyetçiliği davası, milliyetçi hareket, tarihi boyunca inandıklarını her zaman söylemiş ve bunları tutarlılıkla savunmuştur. Biz kalkıp “Terörle mücadele edilmelidir.” derken, bugün “Müzakere edilmelidir.” mi diyoruz da bizi tutarsızlıkla suçluyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Bugün çatır çatır terörle mücadele ediliyorsa Milliyetçi Hareket Partisinin duracağı yer Sayın Cumhurbaşkanıyla da beraberdir, Adalet ve Kalkınma Partisiyle de beraberdir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bülbül.

Evet, Sayın Altay, buyurun.

44.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, Cumhuriyet'in şöyle bir...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sataşmadı Başkanım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sataşma yaptı, işte, iki dakika ben de buradan...

BAŞKAN – Evet, buyurun.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Cumhuriyet'in ne zaman bir kusur işlese, mahcup olsa şöyle yapar...

SALİH CORA (Trabzon) – Siz de “Devlet katildir.” diyenlerle bir ve beraber...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne yaparmış söyleyeyim: Ya terörle mücadele hamaseti yapar, “Terörle mücadele yapıyoruz.” der, tutmazsa darbe tacirliği yapar.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Altay, top çeviriyorsunuz top, top. Topu ortada bıraktınız, cevap yok.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – O tutmazsa bir “FETÖ”cü yakaladık.” hamaseti yapar, o da tutmazsa doğal gaz rezervi bulur.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, konuştuklarımıza gel, konuştuklarımıza.

SALİH CORA (Trabzon) – Sadede gel, sadede.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - Fakat bunlar bu yürütmenin günahlarını örtmeye yetmez. Bu yürütme organını... Ben biraz önce burada konuşma yaptım, saygıdeğer milletvekillerini tenzih ettim.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Altay, cevap yok, top çeviriyorsunuz top.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – “Dürüst, namuslu milletvekilleri burada.” dedim ama “Yürütme dibine kadar, gırtlığına kadar pislığe bulaşmış.” dedim. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Hiç alakası yok.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu oyunlara gelmeyiz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama ne doğal gaz rezervi ne terörle mücadele hamaseti ne de darbe tacirliği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ENGİN ALTAY (İstanbul) - ...Erdoğan'ın günahlarını örtmez, örtmeyecektir. (CHP sıralarından alkışlar)

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

45.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Polemiğin uzamasını doğru bulmuyorum, gündemimiz başka.

BAŞKAN – Evet, şimdi oylama yapacağım.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Fakat terörle mücadele hamaseti ifadesini reddediyorum.

BAŞKAN – Peki.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hamasetini yapıyorsunuz, terörle mücadele etmiyorsunuz çünkü.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Terörle, DHKP-C'siyle, FETÖ'cüsüyle, PKK'sıyla, hepsiyle sonuna kadar yiğitçe mücadele ediyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İkincisi, dedi ki: “Sayın Erdoğan, artık gidiyor.” dedi. Biz, Sayın Altay'dan bunu on beş yıldan beri duyuyoruz, bu tarafı geçiyorum fakat daha bundan iki gün önce Afyon'da bir beldede seçim oldu. Bu seçimde Cumhur İttifakı bir aday çıkardı, aldığı oy yüzde 70. CHP'nin çıkardığı adayın aldığı oy yanmış oylar kadar değil. Böyle bir şey binde 1 yok. (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Peki Sayın Turan, teşekkür ediyoruz.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, mafya-devlet ilişkilerinin boyutlarının belirlenebilmesinin araştırılması amacıyla verilmiş olan (10/4410) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 8 Haziran 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, İç Tüzük'ün 60'ıncı maddesine göre 3 sayın milletvekiline söz vereceğim.

Sayın Eronat, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Diyarbakır Milletvekili Oya Eronat'ın, Diyarbakır'a ilişkin açıklaması

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Diyarbakır'ın yeni tanıştığı iki güzellikten bahsetmek isterim: Yaklaşık yirmi yıl belediyeçilik hizmetinden mahrum kalan Diyarbakır, şu andaki Belediye Başkan Vekilimiz Münir Karaloğlu'nun çok büyük gayreti sonucu, Himalayalar kadar görkemli çöp dağlarından kurtularak Entegre Katı Atık Yönetimi(EKAY) projesi sayesinde çöplerden elektrik üretmeye başlamıştır.

Yine, Hani ilçemiz Pir Aziz Türbesi eteklerinde yamaç paraşütçülerimiz atlamaya başlamıştır. Kurşun atılan dağlardan artık yamaç paraşütçülerimiz atlıyor, uçurtmalar vurulmuyor.

Teşekkürler Diyarbakır diyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın İlhan...

47.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'e ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – AK PARTİ Kırşehir'deki başarısızlıklarının ardından faturayı Kırşehir halkına kesmeye devam ediyor. Belediyelerimizin çalışmalarını engellemeye çalıştılar, başaramadılar. Yetmezmiş gibi, kamu yatırım programına alınan 150 yataklı ek hastane de yapılmadı; yerine ASM ya da 112 komuta merkezi yapılacağı söyleniyor.

Şehrin kalbinde yer alan valilik binası inşaatının temelini milyonlarca lira harcanmışken, saçma sapan bir kararla, şehir merkezinde uygun başkaca bir sürü yer varken projeyi kız yurdu olarak güncellediler. Bu da yetmemiş olacak ki son olarak da Türkiye'de sınavlarda hep ilk sıralarda bulunan Kırşehir'i eğitim açısından da iki yıldır cezalandırmaya başladılar. Bakanlıkça, ödülü hak eden hiç mi eğitim çalışanı yok? Bu ne cüret? Şu bilinsin ki: Kırşehir'e reva görülen bu zulüm daha önce de denendi ama önemli olan, bir siyasi hafızaya sahip Kırşehir gereken dersi sandıkta verdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aycan...

48.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, denizlerdeki kirliliğe ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bugünlerde deniz salyası nedeniyle çevre kirliliği yine gündemimizdedir. Deniz salyası, yapay bir sorundur, insanın çevresini kirletmesinin sonucudur, özellikle kanalizasyon suyunun tam olarak biyolojik arıtma yapmadan denizlere boşaltılmasının sonucudur. Maalesef yıllardır denizlerimiz kirlenmektedir. Kanalizasyon atık suyunun direkt denizlere boşaltılması denizleri, dolayısıyla insanı öldürmektedir. Kanalizasyon arıtma sistemini yapmamak, çalıştırmamak, önlenemez, düzeltilemez sorunlara sebep olacaktır. İnsan çevresiyle birlikte vardır. İnsanın hastalıklarının yüzde 90'ı çevresel nedenlerdir. Çevreyi kontrol etmeden, çevreyi sağlıklı hâle getirilmeden insanı sağlıklı kılmak, yaşatmak mümkün değildir. Doğru davranış, çevreyi kirletmemektir.

Saygılarımla.

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) ÖNERGELER**

1.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, (2/3325) esas numaralı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/130)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/3325) esas numaralı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan gündeme alınmasını saygılarımla arz ederim. 4/2/2021

Sibel Özdemir

İstanbul

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir konuşacaktır.

Buyurun Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre vermiş olduğum kanun teklifimin doğrudan gündeme alınması önergesi üzerine söz aldım. Tüm Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evvel, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 13'üncü maddesinde değışiklik yapılması öngörülen kanun teklifimle değerli milletvekilleri, rektörlerin Cumhurbaşkanı tarafından herhangi bir bilimsel, akademik kritere ve liyakate bağılı olmadan atanması uygulamasına son verilmesi amaçlanmaktadır. Çünkü üniversitenin, idari özerkliğinin ve bilimsel özgürlüğünün öne çıkan en önemli, en temel göstergelerinin başında üniversitelerin kendi yöneticilerini, özellikle kendi rektörlerini belirleme özgürlüğü gelmektedir. Ancak ülkemizde Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle birlikte bugünkü rektör belirleme düzenlemesi maalesef 12 Eylül 1980 döneminin de gerisindeki bir noktaya düşmüştür. Şöyle ki: Üniversitelere partili kimliğe sahip Cumhurbaşkanı tarafından rektör atanması uygulaması sonrasında siyasi iktidara yakın kişilerin rektör atanması bilimsel özgürlüğe, bilime ve bilim insanlarına baskıyı ve kadrolaşmayı da beraberinde getirmiştir.

Ülkemizdeki rektör belirleme uygulamalarına şöyle kısaca tarihsel baktığımızda: 1946 tarihli Üniversiteler Kanunu'na göre rektörler seçimle geliyordu, 12 Eylül 1980 sonrasında ise YÖK'ün kurulmasıyla beraber rektörlük seçimleri kaldırılıyor, 1992 yılında ise Yükseköğretim Kanunu'nda değışiklik yapılarak rektör seçimleri geri gelirken YÖK'ün ve siyasi kimliği olmayan Cumhurbaşkanının en yüksek oy alan adaylar arasından atama yapma yetkisi korundu. Ancak 15 Temmuz darbe girişiminin ardından ilan edilen OHAL döneminde rektör seçimlerinin tamamen kaldırılması gündeme geldi. Bizlerin, muhalefetin itirazları üzerine geri çekildi bu düzenleme ama yine, OHAL'de bir KHK'yle rektör seçimleri kaldırıldı. En önemli süreç şuydu: Temmuz 2018'de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmekle beraber 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'yle rektör atama yetkisi bir kişiye, partili bir Cumhurbaşkanına verildi ve aynı zamanda rektör adayları için profesör olarak üç yıl görev yapma şartından üç yıl da kaldırıldı yani şu an için sadece profesör olma kriteri var.

Değerli milletvekilleri, yapılan bu değışiklikten sonra, bugün rektör atamalarında, YÖK tarafından ilan edilen rektör ilanlarında sadece başvurular başvuru sırasına göre listeleniyor ve Cumhurbaşkanlığına gönderiliyor. Cumhurbaşkanı tarafından hangi kriterlere göre yapıldığı belli olmayan, liyakatten, şeffaflıktan tamamen uzak siyasi bir anlayışla bu atamalar yapılmaktadır. Düzenlemenin üzerinden neredeyse üç yıl geçti ve rektör atamalarının doğrudan partili bir Cumhurbaşkanı tarafından yapılmasının üniversitelerin bilimsel alandaki başarı sıralamasına ve ülkemizin saygınlığına da ciddi zararları olmuştur. İşte, bugün Boğaziçi Üniversitesinin yaşadığı süreci tüm dünya ve ülkemiz izliyor. Bakın, 197 rektör arasında uluslararası yayını olmayan rektör sayısı 68, yayınlarına hiç atıf yapılmayan rektör sayısı 71; subjektif kriterler ve siyasi saiklerle yapılan atamalar maalesef bu sonucu doğurmuştur. Bu tabloyu tersine çevirmek için üniversitelerin kendi rektörlerini uzlaşısıyla, karar verdikleri usullere göre kendilerinin seçerek belirlemesinin sağlanması bu Parlatmentonun görevidir.

Bakın, üniversite özerkliği ne demek? Her üniversitenin kendi araştırma ve eğitim politikalarını, topluma yapacağı katkıları, kendi gelenekleri ve imkânları çerçevesinde değerlendirmesi demektir. Üniversitenin kendi organları tarafından, kendi usul ve geleneklerine göre bir değerlendirme ve arayışla en nitelikli rektörü bulması yerine, bugün rektör tayininin dışarıdan, merkezden ve sonuçta tek kişinin takdirıyla yapılması üniversitelerin idari ve kurumsal özerkliklerini kaybetmesine yol açmıştır. Bugün esas sorun, üniversitelerin kendi bileşenleri tarafından şeffaf, demokratik, katılımcılık temelinde kendi rektörünü bulmakta söz sahibi olup olmaması sorunudur.

Değerli milletvekilleri, siyasetin kontrolü altında bilim olmaz. Düşünce ve ifade özgürlüğünün kısıtlandığı bir ortamda toplumsal ve evrensel fayda üreten bilim yapılmaz. Özerk ve demokratik üniversite, soyut bir kavram olmanın ötesinde, üretken ve toplum yararına çalışan bir üniversitenin olmazsa olmaz koşuludur. Gerek dünyada gerekse ülkemizde sağlam geleneği olan üniversiteler, kendi yöneticilerini isabetle belirlemiş ve bu sayede saygın kurumlar olarak gelişmelerini sürdürmüşlerdir.

Oysa yönetim sistemimizin, atama yetkisinin siyasi kimlikte bir kişide toplandığı ülkemizde yapılan atamalar bugün bütün kurumlarda büyük tahribata yol açmıştır. Ama bunlar içerisinde gerçekten bu süreçte en çok zarar gören de üniversitelerimiz olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayalım lütfen.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli milletvekilleri, tarihteki bütün örneklerin gösterdiği gibi, kurumların ve kurum geleneklerinin tahrip edilmesinin sonunda bütün ülke ve toplum zarar görmektedir. Bu nedenle, üniversitelerin kendi rektörlerini belirlemesi, en yüksek oyu alan adayın, YÖK'ün veya Cumhurbaşkanının herhangi bir atama yetkisi olmaksızın doğrudan atanması yönünde bir değişiklik yapılması bugün elzemdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sonuç olarak, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 13'üncü maddesinin (a) fıkrasının birinci paragrafının değiştirilmesini önerdiğim bu kanun teklifiyle, sizlerin de desteğiyle devlet üniversitelerine rektörler seçimle, öğretim elemanlarının oylarıyla göreve geleceklerdir.

Bu konuda tüm Genel Kurulun bu kanun teklifine desteğini bekliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – 3 sayın milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Karahocagil...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Hazreti Muhammed Mustafa Efendimiz'in vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

“Sen olmasaydın âlemleri yaratmazdım.” İlahi hitabın muhatabı, âlemlere rahmet olarak gönderilen peygamberler peygamberi Hazreti Muhammed Mustafa (SAV)'i vefatının seneyidevriyesinde saygıyla, sevgiyle, özlemlerle anıyorum. Rahmetli Necip Fazıl üstadın deyimiyle, “Düşünüyorum: O'ndan evvel zaman var mıydı?/Hakikatler, boşluğa bakan aynalar mıydı?/Müjdecim, kurtarıcım, Efendim, Peygamberim!/Sana uymayan ölçü hayat olsa teperim.” “Düşünün, ben ne büyük rütbeye tutkuluym./ Çünkü O'nun kulunun kölesiyim, kuluyum!” “Sevilenin yaptığı her şey sevilir. Peygamberimiz madem ki ölmüştür, o hâlde ölüm de güzeldir, budur perde ardından haber./Hiç güzel olmasaydı ölür müydü Peygamber?”

BAŞKAN – Sayın Kayan...

50.- Kırklareli Milletvekili Turabi Kayan'ın, çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Çiftçimize ait ayçiçeği desteklemeleri bir yıldan beri verilmiyor. Tarım bütün dünyada destekle ayakta duruyor; sebebi de insanlara ucuz gıda temin etmek. Tarım ürünlerinin maliyeti dünya piyasasındaki fiyatların çok çok üzerindedir. O nedenle dünyadaki bütün devletler tarıma destek verirler; yüzde 10, yüzde 15, yüzde 35 gibi. Bu şekilde çiftçiler ayakta kalabiliyorlar. Bizde ise tam tersine, çiftçilerimiz yaptıkları işten zarar ediyorlar. Tarlalarına ekim dikim yaptıkları traktörlerini, ekipmanlarını ve tarlalarını çoluk çocuklarını beslemek için maalesef satmak zorunda kalıyorlar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyanın hiçbir yeri yoktur ki çiftçi kendi kendine ayakta kalabilsin ama bizim ülkemizde maalesef çiftçi hiçbir destek almadan ayakta kalmaya çalışıyor. Size, bütün AKP'lilere söylüyorum: Sizin amacınız nedir? Çiftçiyi batırmak mı, yoksa çiftçinin elindeki tarlayı haraç mezat sattırıp onun üzerine konmak mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

Yok herhâlde.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

51.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, "Bosna kasabı" olarak bilinen Ratko Mladic'in ömür boyu hapis cezasının Uluslararası Ceza Mahkemesinde onandığına ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, ajanslara iki saat öncesinde düşen bir haberi paylaşmak istiyorum, hepimizi ilgilendiren bir husus. 1992 ile 95 yılları arasında Bosna'da, Müslüman kardeşlerimizi soykırıma tabi tutarak katleden ve orada özellikle Srebrenitsa soykırımından sonra "1809 Sırp İsyanı'nın, Osmanlı Devleti tarafından kanlı bir şekilde bastırılışının intikamını aldık." diyecek kadar Müslüman'a, Türk milletine düşmanlık besleyen "Bosna kasabı" olarak bilinen Ratko Mladic hakkında verilmiş olan ömür boyu hapis cezası Uluslararası Ceza Mahkemesinde bugün yapılan görüşmede onanmıştır, temyiz başvurusu itirazı reddedilerek bu ceza onanmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İnsanlık düşmanı bu caninin Lahey'de bulunan Uluslararası Ceza Mahkemesinde bugün nihai mahkeme kararının verilmiş olması bizce de çok önemlidir. Adalet bir gün mutlaka tecelli etmektedir. Darısı, dünyanın her bir tarafında bugün katledilmekte olan, yok edilmeye çalışılan Müslüman kardeşlerimize ve bütün mazlumlara karşı bu katliamları yapanların da başınadır inşallah diyorum. Bu gelişme son derece önemlidir. Bosna'da hayatını kaybeden, bu savaşlarda hayatını kaybeden din kardeşlerimize, Bosnalı, (Boşnak) kardeşlerimize bir defa daha Allah'tan rahmet diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz.

Alınan karar, gerçekten, Bosnalı kardeşlerimizin belki acısını dindirmeyecek ama hak da yerini bulmuştur diye düşünebiliriz diyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işler kısmına geçiyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, sizden çok özür diliyorum.

Bana şimdi gelen acil bir mesaj: Şanlıurfa'da, Ceylanpınar'da TİGEM'in bulduğu, çevre köylerdeki koyunları asker gözaltına alıyor ancak gözaltına alınan koyunların bazılarının kuzusu olduğu hâlde o hayvanlara yem verilmediği için süt yapamıyor. Kuzular da aç, hayvanlar da aç. Yani, sizden istirhamım şu: Bir, bu gözaltına alınan koyunlara hiç olmazsa yem verilsin, aksi takdirde hayvan hakları ihlal ediliyor.

BAŞKAN – Anlaşıldı Sayın Tanal. Şanlıurfa da benim nöbetimi kolluyor galiba, benim nöbetimde oluyor bu olay.

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Yeni çıkardığımız yasada, yavrusu olan koyunlar gözaltına alınmıyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Buyur al, mesaj, kardeşim, al. Ben mi yalan söylüyorum, siz mi yalan söylüyorsunuz? Al, mesaj.

BAŞKAN – Sayın Tanal, konu anlaşılmıştır, lütfen tartışmayalım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – E, mesaj burada işte. Kim yalan söylüyor?

BAŞKAN – Sayın Tanal, konuyla ilgileneceğiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Urfa Vekili orada, konuşmuyor; İstanbul Milletvekilisin, konuşuyorsun. Ayıp ya!

BAŞKAN – Sayın Tanal, konuyla ilgileneceğiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anladım ama mesaj burada efendim, Urfa Milletvekili orada konuşmuyor, İstanbul Vekili konuşuyor ya!

BAŞKAN – 1'inci sırada yer alan, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 49 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 49 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3592) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 266) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 266 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tümü üzerinde görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurun Sayın Dervişoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geneli üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Sıkça değişen kanunlar, reform adı altında sunulan ancak gündemi kurtarmaktan öteye gidemeyen düzenlemeler yargının yükünü giderek artırmakta, adaletin sağlanmasını da oldukça geciktirmektedir. 2018 yılında yapılan düzenlemeyle iflas erteleme kurumu tamamen kaldırılmış, onun yerine konkordato kurumu yürürlüğe alınmıştır. Bu düzenleme getirilirken ekonomik sorunların sona ereceği, uluslararası alanda icra hukuku sistemimizin itibar kazanacağı, şirket borç yapılandırılmalarının daha etkin bir hâl alacağı iddia edilmişti ancak geçen üç yılda, her zaman ve her konuda olduğu gibi, yine ortaya koyulan hedefler tutturulamadı.

(x) 266 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla konkordato ilan eden şirket sayısı 2 bini aşmıştır. Son üç yılda iflas başlatma tescilli yapmış olan şirket sayısı ise 1.200'ü geçmiştir. Konkordato ilan eden şirketler, giderek artan geri ödenmeyen krediler, çıg gibi büyüyen icra takipleri ve karşılıksız çekler bütün ticari sistemimizin çöktüğünün de aynı zamanda bir ispatı durumundadır. Yalnız şirketlerin değil, hane halkı borçları da katlanarak artmıştır; hane halkı borçları 900 milyar liraya ulaşmıştır. Kredi kartı borçlarından dolayı yasal takibe takılan, ırcalık olan vatandaşlarımızın sayısı son beş yıl içinde 3,5 milyona varmıştır.

TÜİK verilerine göre Türkiye, 2021 yılının ilk çeyreğinde yüzde 7 büyümüş görünüyor. Bu nasıl büyüme ki aynı dönemde icra dairelerinde bekleyen dosya sayısı 2 milyon artarak 23 milyona ulaşıyor? Bir başka ifadeyle, yılın ilk çeyreğinde icra dairelerinde günde 25 bin yeni icra takibi başlatılmış ve ülkemizde her 4 kişiden 1'i ırcalık duruma düşürülmüştür. Bunlar kimin dosyaları? Bu dosyalar Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına ait değil mi? Getirdiğiniz bu kanun teklifi milletimizin bu sorunlarına çözüm getiriyor mu? 2021 yılının ilk çeyreğinde iş yerini kapatan esnaf sayısı yüzde 11 artışla 30 bine dayanmıştır. Bu düzenlemeyle, esnafın vergi, stopaj, sigorta borcuna bir destek sağlanıyor mu? Yine, bu düzenlemeyle, faturasını ödeyemediği için elektriği, doğal gazı kesilen işçiye, memura, kredi kartı borcundan dolayı icra takibine mahkûm edilen vatandaşa nefes aldırabiliyor musunuz? Bu soruların cevabı "Hayır."dır. Ama devletin tüm imtiyaz ve yetkilerini millet için değil 5'li cete için kullanmaya da devam ediyorsunuz. "Prompter"dan okuduğunuz yazılarla çizdiğiniz pembe tabloların ya da genetiği değiştirilmiş TÜİK verileriyle halka söylediğiniz yalanların hiçbir karşılığı kalmamıştır. Türkiye'de saraya yakın olan bürokratların ekonomisi büyümüş olabilir, ihale şampiyonu yandaş şirketlerin ekonomisi de büyümüş olabilir, karşılıksız kredilerle gasbedilen kiralık medya patronlarının ve yandaş gazetecilerin de ekonomisi büyümüş olabilir. Peki, esnaf için, çiftçi için, emekli için aynı şeyi söyleyebilecek misiniz?

Sayın milletvekilleri, geçtiğimiz yıl 3 milyondan fazla vatandaşımızın elektriği ve doğal gazı fatura borcunu ödeyemediği için kesilmiştir. Bu durumdan acaba haberdar mısınız? Enflasyon, geçim sıkıntısı ve ekonomik darboğaz üçgenine mahkûm edilen vatandaş için de ekonomik büyümeden bahsedebilecek misiniz? Mesela çiftçinin hâlimden haberiniz var mı? 2002 yılında tarım sektöründe 7,5 milyon olan istihdam hacmi, 2020 yılında 4 milyona kadar düşmüştür. Çiftçimizin bankalara 120 milyar lira, Tarım Kredi Kooperatiflerine ise 10 milyar lira borçları var; toplam kayıtlı kredi borcu ise 130 milyar aşmış durumdadır. Kim için ekonomi büyüdü? Tarım yapamayacak duruma getirdiğiniz, borç bataklığına düşürdüğünüz, borç bataklığına sürüklediğiniz çiftçilerimiz için mi ekonomi büyümüştür? Siz saraylarınızda şatafat ve lüks içerisinde yaşarken Anadolu'nun her köşesinde esnaf, çiftçi, işçi geçim mücadelesini bırakmış, yaşam mücadelesi verir hâle gelmiştir.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener, son bir buçuk yılda 33 il ve 140 ilçe ziyaretinde bulunarak geçim sıkıntısı ve ekonomik darboğaza mahkûm edilen milletimizin sorunlarını gündeme getirmeye devam etmektedir. Siz yandaşlarınıza sağladığımız karşılıksız kredilerle, vergi indirimleriyle, ayrıcalık ve imtiyazlarla meşgul olurken biz İYİ Parti olarak sahada vatandaşın dertlerini dinliyoruz. Milletlin feraseti, bu tavrınıza sandıkta en güzel karşılığı verecektir; bundan hiç şüphemiz yoktur, sizin de şüpheniz olmasın.

Değerli milletvekilleri, insanlık tarihine bir bakarsanız, insanın ve toplumların doğasında tekâmül olduğu gerçeğiyle buluşursunuz. Yine, tarihe baktığınızda, insan haklarının gelişimine şahitlik edersiniz. Kişi hak ve hürriyetlerinin ortaya çıkışıyla birlikte ifade özgürlüğünün nasıl geliştiğini gözlemlersiniz. Üstünlerin hukukunun değil, hukukun üstünlüğünün esas alındığı bir dönüşüm ve değişim sürecine şahit olursunuz. Devlet idaresinde güçler ayrılığı ilkesi, demokrasinin temel kaideleri, hukuk devleti ve yargı bağımsızlığı işte bu tekâmülün, bu inkişafın doğal sonucudur ancak Türkiye'de

son on dokuz senede yaşananlar, âdeta tarihte bir tersine gidiş olarak kendini hissettirmektedir. Bu gidiş, demokrasiden tek adam rejimine, zenginlikten fakirliğe, birlik ve beraberlikten kutuplaşmaya doğru sürdürülen bir gidiştir; bu gidiş keyfiliğe, bu gidiş hakkaniyetsizliğe, bu gidiş liyakatsizliğe, bu gidiş yolsuzluğa, bu gidiş hırsızlığa ve hukuksuzluğa doğru bir gidiştir. Bu tersine gidişin adı da sebebi de esas itibarıyla bellidir; bu tersine gidişin adı “Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi”dir.

Türkiye Cumhuriyeti devletinin denge ve denetleme mekanizması Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle yok edilmiştir. Partili Cumhurbaşkanlığı sistemiyle birçok kurum ve harcama Sayıştay denetiminden çıkarılmış, âdeta muaf tutulmuştur. Sayıştay, artık, asli anayasal görevi olan denetimi hakkıyla yerine getirememesi durumuyla karşı karşıya bırakılmıştır.

Sayın Genel Başkanımızın işaret ettiği gibi, Türkiye Varlık Fonunun göstermelik denetimi buna ilginç bir örnek teşkil ediyor. Türkiye Varlık Fonu, Türkiye Cumhuriyeti'nin âdeta bir aile şirketi gibi yönetildiğinin de bir anlamıyla kanıtıdır. Bir siyasal rejim düşünün ki partili Cumhurbaşkanı kendisini bir kararnameyle Varlık Fonunun Yönetim Kurulu Başkanlığına, damadını da Başkan Vekilliğine atayabilin; Başkanı olduğu Fon, devletin nesiller boyu elde ettiği tüm kazanımları bünyesinde toplasın. Bu kazanımların içinde kamu bankaları var, petrol şirketleri var, maden şirketleri var, telekomünikasyon şirketleri var; içinde cumhuriyetin kuruluşundan bugüne kadar on milyonların ortak katkısıyla ve alın teriyle var ettiği kamu kaynakları var. İşte, bütün bir milletin sahip olduğu varlığın ve alın terinin tek adamın keyfi iradesine terk edildiği bu rejimin adıdır Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi. Siyasi iktidar yandaşlarına imtiyaz sağlamak için kanuna istisna fıkraları koyarken alfabenin dahi yeterli gelmediği düzenin adıdır Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi.

Değerli milletvekilleri, iktidar grubuna soruyorum: Bir siyasal iktidar on dokuz senede Kamu İhale Kanunu'nu acaba neden 191 kere değiştirmiş olabilir? Eğer bir memlekette ihaleler kanunlara göre değil, kanunlar ihalelere göre değiştirilirse ancak mümkün olabilir bu sonuç. Dünyada en fazla kamu ihalesi alan 10 şirketin 5'i Türkiye'den. İşte bu 5'li, Türkiye'nin kanını emen malum 5'lidir. İşte bu 5'li, 2021 yılında milletin hazinesinden en az 30 milyar lira hortumlayan utanmaz 5'lidir. On yılda, bu 5'li için, 128 defa vergi ve harç indirimi yaptığınızı aziz milletimiz biliyor. Partili Cumhurbaşkanı her fırsatta “Dünya 5'ten büyüktür.” diyor. Evet, dünya 5'ten büyüktür ancak göreceksiniz ki Türkiye de, bu 5'li çeteden büyük olduğunu gösterecektir.

Bu düzen böyle gitmez; Türkiye umutsuz, çaresiz değildir. Türk milletine sözümüzdür, bu haramzade düzeni yıkacağız. İYİ Parti iktidarında denge ve denetim mekanizması yeniden inşa edilecektir. İyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemde Sayıştayın denetim yetkileri artırılacaktır, siyasal iktidarların bütün harcamaları istisnasız olarak Sayıştay denetimine açık hâle getirilecektir. Kanunlar ihalelere göre değil, ihaleler kanunlara göre yapılacaktır.

Saygıdeğer milletvekilleri, İYİ Parti iktidarında, siyasette vesayet üzerinden yandaşlara kaynak aktarma dönemi sona erdirilecektir. İyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemde devlet ve siyaset kurumunda bulunan hiçbir kişi ya da zümre Anayasa ve kanunlarda belirlenmiş sınırları aşarak başka kişi ve kurumlar üzerinde vesayet kuramayacaktır. Biz, İYİ Parti olarak, hiçbir vesayeti tanımıyoruz ve asla da kabul etmiyoruz. Türkiye'de siyaset kurumunun bir parçası olan herkes şunu bilmeli ki memleketimizin geleceğinde askerî ya da sivil hiçbir vesayetçi odak iktidarını muhafaza edememiştir. O yüzden, zamanın ruhunu idrak edemeyen saray siyasetinin otoriterleşme ve tek adam çabası beyhudedir. Türkiye üzerinde vesayet kurma heveslisi olan tüm kişi ve kurumların hevesleri kursaklarında kalacak ve Türkiye'de vesayet dönemleri ilk seçimden itibaren son bulacaktır.

2017 yılında yapılan Anayasa değişikliğini hatırlarsınız. Bu değişikliğin menfi tesirleri, devletin her hücreğine sirayet etmiş durumdadır. Devletin bütün kurumları tek bir kişiye bağlı iken o ülkede adalet temin edilmez, o ülkede demokrasi olmaz çünkü adalet ve demokrasi, tek adam yönetimiyle asla ve kata bağdaşmaz.

Dünyadaki uygulamalarına baktığımızda başkanlık sisteminin temel mantığı yasama, yürütme ve yargı erklerinin kesin ayrılığına dayanır. Ancak sizin getirdiğiniz ne başkanlık sistemidir ne de parlamenter demokrasidir. Bu ucube sistemin tek mantığı ve amacı, tüm yetkileri tek bir kişinin uhdesinde toplamaya yöneliktir. Bu sistem Türk milletinin bağımsız yargıya olan güvenini yok etmiştir. Cumhurbaşkanı Yardımcısının açıkladığı üzere, yargıya olan güven yüzde 30'ların altına düşmüştür. Bu aslında bir nevi itiraftır.

Yargıya ve adalete güvenin olmadığı bir memlekette ekonomik refahın gelişmesi ve yükselmesi mümkün değildir. İçerde ve dışarıda Türkiye'yi kuşatmış siyasi, ekonomik ve toplumsal sorunları derinleştiren temel problem, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ta kendisidir. Bir sistem düşünün ki partili Cumhurbaşkanlığı 68 kararnameyle devletin en ehemmiyetli alanlarını yeniden düzenlerken, Türkiye Büyük Millet Meclisi bu sürede ancak 54 kanun çıkarabilirsiniz. Yalnızca bu örnek bile Gazi Meclisin siyasi iktidar karşısında nasıl bir yetki gasbına uğradığını açıkça ortaya koymaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin asli görevi olan yasama yetkisi siyasi iktidar tarafından Meclisin elinden alınmış ve gasbedilmiştir.

İYİ Partiye göre, dünyada hiçbir parlamento sahip olduğu yetkiler itibarıyla güçlendirilmeyi Gazi Meclisimiz kadar hak edemez. Çünkü bu Meclis, devletimizin ve cumhuriyetimizin kurucu iradesini yansıtır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin, yasama görevinin yanı sıra denetim yetkisi de bulunmaktadır. Anayasa ve İç Tüzük'ün bu konudaki hükümleri de gayet açıktır. Gazi Meclisimizin denetim faaliyetini en güçlü ve yetkin bir şekilde kullanması biz milletvekillerinin tarihî sorumluluğundadır. Ancak ne yazık ki tek adam rejiminde denge ve denetim mekanizmaları tamamen ortadan kaldırılmıştır. İşte bu sebeple, iyileştirilmiş ve güçlendirilmiş parlamenter sistemin savunduğu temel ilkeler, güçlü Meclis, hukukun üstünlüğü, tam bağımsız ve tarafsız yargıdır. Çünkü bize göre, bağımsız ve tarafsız yargı, Türkiye Cumhuriyeti'nin her vatandaşının sahip olduğu büyük bir hak ve teminatır. Asla unutulmamalıdır ki egemenlik kayıtsız şartsız milletindir ve ilelebet öyle kalacaktır.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.48

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.05****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

266 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Teklifin tümü üzerinde gruplar adına konuşma sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kırıkkale Milletvekili Sayın Halil Öztürk’e aittir.

Buyurun Sayın Öztürk. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 266 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen değerli izleyicileri sevgiyle ve saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, hiç kuşkusuz dünyada ülkelerin söz sahibi olması ve küreselleşmeye yön vermeleri ekonomik ve sınıai olarak gelişmişlikleriyle paraleldir; güzel ülkemizin 2023 yılında lider ülke olabilmesi de buna bağlıdır. Sanayileşmemizi tamamlamak ve küreselleşmeye yön vermek için de öncelikli olarak ülkemizin ve işletmelerimizin ihtiyacı olan hukuk politikalarını hayata geçirebilmeliyiz. Bu bakımdan, işletmelerin verimli bir şekilde çalışmaları, borçlarını ödeyebilecek ve alacaklarını tahsil edebilecek durumda olmaları ekonomimizin etkin ve verimli olarak işlemesi bakımından son derece önemlidir.

Başarılı bir ekonomik sistemde ihtiyaçların karşılanması kadar etkin bir hukuk sisteminin varlığı da gereklidir çünkü hukukun ekonomideki rolü piyasanın düzenli çalışmasını ve gelişmesini sağlayacak olan yasal çerçeveyi oluşturmaktadır. Ekonomik hayatı düzenleyen hukuk kurallarının ekonominin dinamikleri ve gerçekleriyle bağdaşması gerekmektedir. İşte, önümüzdeki İcra ve İflas Kanunu ile konkordato usullerine ilişkin düzenlemelerin yer aldığı ve bazı farklı alanlarda değişiklikler öngören 21 maddelik kanun teklifinin de bu ihtiyaçlara cevap vermeyi hedeflediğini görmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, malumları olduğu üzere kendi kusuru olmaksızın mali durumu bozulmuş olan girişimciyle alacaklısının belli bir plan dâhilinde anlaşma yapmalarına “konkordato” denilmektedir. Konkordato kurumu, aslında Türk hukukunda 1929’dan bu tarafa bulunmaktadır. Konkordato tarihsel kökene sahip bir kurum olmakla beraber, 2000’lerin başında şartları borçlulara ağır geldiği için uygulaması son derece azalmıştır. Daha önce İcra ve İflas Kanunu’nda yer alan konkordato müessesesi bu bakımdan uzun yıllar bir diğer müdahale aracı olan iflasın ertelenmesi kurumunun gölgesinde kalmıştır. Bilindiği gibi, İcra ve İflas Kanunu’nun 285 ila 309’uncu maddeleri arasında düzenlenmiş olan konkordato uygulaması, 28 Şubat 2018 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilip 15 Mart 2018 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu minvalde konkordato uygulaması, 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun’la ticari hayatımızda tekrar yerini bulmuş, iflasın ertelenmesi kurumunun yerini almıştır.

Saygıdeğer milletvekilleri, yeni düzenlemeyle konkordato, elinde olmayan nedenlerle borçlarının tümünü ödeyemeyen iyi niyetli borçlular için bir çıkış yolu olmuştur. Borçluyla borç ödeme anlaşması yapılarak borçlunun borçlarını vade vererek veyahut da tenzilat yapılmak suretiyle borçlarını belli bir ödeme takvimi içerisinde ödeme imkânı getirilmiştir. Ticaret Bakanlığı verilerine göre 2018 yılından bu yılın 4'üncü yılına kadar Türkiye genelinde haklarında konkordato kapsamında kesin mühlet kararı verilmiş toplam 2.373 şirket bulunmaktadır. Günümüzde konkordato uygulamalarındaki genel eleştiri ise bazı borçluların, gerçek mali durumu bakımından borçlarını ödeyebilme gücüne sahip olmasına rağmen bunu erteleyerek zaman kazanmaya çalışmasıdır. Hatta bazı borçluların bu yöntemle, kısmi ödemede bulunarak borçlarından kısmen kurtulma yolunu tercih ettikleri öne sürülmektedir.

Konkordato prosedürünün maliyeti fazla olduğu için genellikle küçük şirketlerin değil, büyük şirketlerin bu yola başvurduğu bilinmektedir. Konkordato mühleti alan bu şirketler, alacakları olan küçük ve orta ölçekli işletmelere yani KOBİ'lere borçlarını ödemeyi erteleyebilmektedirler ancak alacaklarını tahsil edemeyen KOBİ'ler hakkındaki icra takipleri başlatılmaktadır. Küçük işletmeler bakımından, tek bir komiser atanarak konkordato maliyetlerinin azaltılabileceği düşünülse de bu işletmelerin avukatları dahi olmadığından konkordato başvurusunda bulunmaları çoğu zaman mümkün olmamaktadır. Alacaklarını tahsil edemedikleri için borçlarını ödeyemeyen bu işletmeler haciz tehdidiyle karşı karşıyadır. Bu bakımdan, konkordato sürecinde uygulayıcılar hem alacaklıların korunmasını hem de borçluların mali durumunun iyileştirilmesini sağlama görevlerini eksiksiz yerine getirmelidirler.

Değerli milletvekilleri, konkordato iflas ertelemeye göre daha kısa bir süreçtir. Günümüzde konkordato toplam süreci yirmi dokuz ayı bulsa da ortalama kesinleşme süreci yirmi üç ayda tamamlanmaktadır. Teklifte getirilmek istenen düzenlemeler elbette ihtiyaca cevap verebilecektir lakin Milliyetçi Hareket Partisi olarak, teklifte yer alırsa çok daha iyi sonuçlar alınabileceğine inandığımız bazı önerilerimiz de olacaktır. Bu kapsamda, mali açıdan zor durumda olan işletmelerin, kazanamadıkları paranın vergisini ödeme yoluyla daha da mağdur olmamaları adına, iflas ertelemeye olduğu gibi konkordato da şüpheli alacak karşılığı ayırmalarına müsaade edecek bir düzenleme yapılmalıdır.

Finansal kuruluşlar genellikle kredi ilişkisine girdikleri şirketlerden borcun belli katı kadar teminat aldıklarından, şüphesiz bu şekildeki bir düzenlemenin yapılması, genelde teminata bağlı olmayan alacaklar yoluyla piyasa riski taşıyan girişimleri de rahatlatacaktır. Özellikle pandemi döneminde mali bakımdan güçlü olan banka ve finans kuruluşlarının rehinli alacaklı oldukları işletmelere konkordato süreçlerinde bu rehinli alacaklarına güvenerek menfi etki yaratmalarının önüne geçilebilmelidir.

Firmalara, konkordato sürecinde, makul güvence raporunu Kamu Gözetimi Kurumunun yetkilendirdiği denetim şirketlerinden alınması şartı getirilmiştir. Denetim şirketleri, konkordatoya başvuracak olan firmalardan, firmanın büyüklüğüne göre, yüksek hizmet bedelleri talep etmektedir. Zaten zor durumda olan firmaların bu bedelleri ödemesi ekstra bir maliyet yaratmaktadır. Denetim yapılması aşamasında incelenen firmanın çalıştığı tüm tedarikçiler ve bankalarla mutabakat yapılması zorunluluğu olmasından dolayı, tedarikçi firmalar ve bankalar firmanın konkordato talebinde bulunacağını anlamaktadırlar. Bu sebeple, talepte bulunacak firma icra takipleri, hacizler ve hesap kat edilmeleriyle baş başa bırakılmaktadır. Konkordato talebinde bulunacak firma işletilemez duruma düşürülmekte, firmalar da konkordato taleplerinden vazgeçmektedirler. İşletmenin ekonomik durumu ise her geçen gün daha da içinden çıkılmaz bir hâle gelmektedir. Yaşanan bu olumsuzluğa karşı önerimiz de şu şekildedir: Makul güvence raporunun başvuru yapıldıktan ve ihtiyati tedbir kararı verildikten sonra bir ay içerisinde mahkemeye sunulması sağlanmalıdır. Böylelikle firma, konkordato olarak ekonomik durumunu düzeltebilecek, istihdam sağlamaya devam edecek, ihracat kabiliyeti bulunan firmaların ülke ekonomisine katkıları sağlanabilecektir.

Değerli milletvekilleri, yine, konkordatoya başvuran firmaların başvuru dilekçelerine ek olarak sunmaları gereken makul güvence raporunun bağımsız denetim kuruluşlarınca verilmesi yönündeki zorunluluğun bu firmaların tekel hâle gelmesinin önünü açtığı görülmektedir. Bu nedenle, Kamu Gözetimi Kurumunun bu firmalara yönelik denetim rolünü daha sıkı ve mevzuata uygun şekilde yerine getirmesi sağlanmalıdır. Ayrıca, şirketlerin makul güvence raporlarının standart fiyatlaması yapılmalı ve azami bir sınır getirilmelidir.

Bu düzenlemenin devamında konkordato sürecini yöneten, şirketi yeterince tanıma imkânı bulan komiseler hakkında da düzenleme yapılmalıdır. Söz konusu bu komiselerin şirketi tanıdıklarından dolayı konkordato projesinin tasdiki hâlinde kayyum olarak görevlerine devamlarının sağlanması yerinde olacaktır. Aksi hâlde kötü niyetli kişi veya kişilerce alacaklıların mağduriyeti ortaya çıkabilecektir.

Değerli milletvekilleri, önerilerimiz kapsamında devamla, konkordatonun iflas öncesi son ve mecburi bir yol olduğunun görülmesi için adımlar atılmalıdır. Bu kapsamda konkordatonun daha işlevsiz hâle getirilmesi adına mali yönden masrafları azaltacak düzenlemeler yapılarak şirketlerin iflase sürüklenmesinin önüne geçilebilmelidir. Elbette bununla birlikte konkordatoya başvuran firmaların konuyu suistimal etmemeleri adına caydırıcı önlemler de alınmalıdır. Bunun için kötü niyet durumunda başvurulacak cezai yaptırımlar hayata geçirilebilmelidir. Ayrıca konkordatoya başvuran ve mühlet talebinde bulunan şirketlerin salt hukuk ve icra takibi değil, idari ve diğer takibatlarıyla ilgili de düzenlemeler yapılmalıdır.

Konkordato sürecinde görev alan komiselerin sadece eğitim alarak bu süreçte görev almaları bize göre yeterli görülmemektedir. Güncel mevzuat değişikliklerini de yetkin bir şekilde takip edebilmeleri amacıyla düzenli kontrol sınavlarına tabi tutulmalarıyla ilgili düzenleme yapılmalıdır.

Son olarak Covid-19 nedeniyle mali yapısında bozulmalar oluşan, konkordato kurumuna ihtiyaç duyan firmalar için çeşitli kolaylıklar getirilmesi gerektiğini ifade etmek isterim. Bu bağlamda İcra ve İflas Kanunu'nun 292'nci maddesinin (a) ve (b) bentlerinin 31 Aralık 2021 tarihine kadar uygulanmaması yönünde geçici bir düzenleme yapılmalıdır. Buna göre borçlunun mal varlığının korunması için iflasın açılması gerekiyor veya konkordatonun başarıya ulaşamayacağı anlaşılıyor ise kesin mühletin kaldırılmayacağı, konkordato talebinin reddine ve borçlunun iflasına karar verilmeyeceği yönünde düzenleme yapılması yerinde olacaktır. Tüm bunların sonucunda borçluya icra ve iflas takibi baskısı olmadan geçici bir süreyle faaliyetlerine devam etme ve borçları ödeme fırsatı verilmiş olacaktır. Ayrıca, borçlu ile alacaklılar arasında menfaat dengesi de gözetilmiş olacaktır. Yine, mühlet içinde kira alacağı için teminat verilmesi ve tahliye talebinin işletme şeklinde kullanılan gayrimenkuller açısından yapılamaması da yasal olarak öngörülebilir.

Saygıdeğer milletvekilleri, olağanüstü bir durum olarak kabul edilmesi gereken salgın hastalık, gelirleri azalan ve ödemeler dengesi bozulan borçlularda artış yaşanmasına neden olmaktadır. Gerçek ve tüzel kişilerin mevcut konkordato mevzuatındaki sıkı şartları yerine getirerek ve daha fazla masraf yaparak mühlet alabilmesi yerine, daha az masrafla ve daha hızlı konkordato mühleti alması sağlanmalıdır.

Belirtmek gerekir ki konkordato hükümlerinde büyük ölçüde iktibas ettiğimiz İsviçre hukukunda iflasların önlenmesi ve konkordato başvurularının daha kolay yapılabilmesini sağlayacak özel düzenlemeler yapılmıştır. İsviçre hukukundaki söz konusu bu güzel gelişmeleri de dikkate aldığımızda birkaç hatırlatmada bulunmakta fayda olduğunu mütalaa etmekteyiz. Konkordato, geçici mühlet verilebilmesini kolaylaştırmak amacıyla İcra İflas Kanunu'nun 286'nci maddesinde yer alan ve iflase tabi olan borçlular için öngörülen şartlarda sayılan, makul güvence veren denetim raporu alma yükümlülüğü

geçici bir süreyle durdurulabilmelidir. Covid-19 salgını nedeniyle borçlarını ödeyemeyecek duruma gelmiş borçluların böylelikle ekonomik olarak daha fazla zorlanmadan konkordato hükümlerinden faydalanması sağlanabilecektir. Yine, konkordatoda mühlet verilmesi, adi alacaklar bakımından faiz işlemini durduruyorsa da rehinle teminat altına alınan alacaklar bakımından faiz işlemeye devam etmektedir. Yapılacak düzenlemeyle hem rehinle teminat altına alınan alacaklar bakımından hem de işleyecek faizler bakımından geçici bir süreyle azami bir oran belirlenmelidir.

Değerli milletvekilleri, teklifle bazı farklı alanlarla da yasal düzenlemeler yapılmaktadır. Buna göre, yapı kullanma izin belgesi verilmesi sırasında yapı kullanma izin harcı ile cins tahsisi harcının belediyelerce tek seferde alınması öngörülmektedir. Kat Mülkiyeti Kanunu'nda yapılan değişiklikle, yapı kullanma izin belgesi düzenlenen tüm yapıların cins değişikliği işlemlerinin resen yapılması düzenlenmektedir.

Görüşmekte olduğumuz teklife Adalet Komisyonunda ihdas edilen 2 yeni maddeyle Trafik Kanunu'nda değişiklikler öngörülmekte, trafik kazalarına ilişkin sigorta tazminatı hesaplama yöntemleri de güncellenmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, adaletin yerine getirilmesinde çok sayıda çalışmamızın emeği bulunmaktadır. Bunlar arasında, denetimli serbestlik müdürü ve yardımcıları, psikolog, sosyolog, sosyal çalışmacı, açşı, idare memuru ve daha nice meslek grubu bulunmaktadır. Öncelikle, adalet sistemi hizmetlerinde çalışanlarımızın özlük ve mali haklarında iyileştirme sağlayacak yasal düzenlemelerin de gündeme alınmasının beklenti dâhilinde olduğunu ifade etmek isterim. Yargı reformu kapsamında önümüzdeki günlerde dördüncü paket Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine gelecektir. Bu paket sonrasında, yine yargı reformu kapsamında Adalet Bakanlığı personel reformunu içeren düzenlemeleri de burada görüşebilmeliyiz. Bu kapsamda, adalet hizmetleri sınıfını çalışma mevzuatımıza kazandırmalıyız.

Konumuz itibarıyla adalet sistemimizin sağlıklı yürütmesinde önemli ve özverili emek harcayan bazı çalışma gruplarına da vaktim el verdiğince değinmek isterim. Bu kapsamda, haziran ayı itibarıyla 42 bini sözleşmeli olmak üzere sayıları neredeyse 70 bini bulan ceza infaz koruma memurlarının beklentileri ön plana çıkmaktadır. İnfaz koruma memurlarımız, öncelikle emniyet veya güvenlik sınıfına geçmek istiyorlar; malumunuz, cezaevi içindeki güvenliği sağlayan jandarmayla aynı şartlarda mesai harcayıp aynı riski taşımaktadırlar. Gerek kadrolu gerekse sözleşmeli infaz koruma memurları özlük ve mali haklarında iyileştirme beklemektedir. Yine, sözleşmeli infaz koruma memurlarımız artık kadroya geçme isteklerinin değerlendirilmesini beklemektedirler. İnfaz koruma memurlarımızın en önemli talebi ise bayram ve resmî tatillerde ve diğer zamanlarda yapmış oldukları fazla çalışmanın ücretini almak istemeleridir. Bu önemli talep de gündeme alınıp değerlendirilmelidir. Hem görev esnasında hem de görev dışında ölüm tehditleri bulunduğundan silah taşıma ruhsatı izninin -hâlâ İçişleri Bakanlığında beklemektedir- bir an önce çıkması yaşamsal önem taşımaktadır.

Yine, cezaevlerinde görev yapan sağlık memurları tam bir görev tanımı talep etmekte, özlük ve mali haklarının Sağlık Bakanlığına mensup sağlık memurları seviyesine gelmesini istemektedirler.

Saygıdeğer milletvekilleri, yine, adalet sistemimizin müstesna ve üzerinde hassasiyetle durmamız gereken parçasını oluşturan adalet meslek lisesi ve adalet meslek yüksekokulu mezunları da hâlâ Adalet Bakanlığında sevindirici haberler beklemektedir. Buralardan mezun olan gençlerimiz ve özellikle engelli gençlerimiz, Bakanlığın merkezî atamalarında Adalet Bakanlığı nitelik koduyla tercih yapabilmelerine imkân sağlanmasını beklemektedir. Yine, adalet meslek okulundan mezun olan söz konusu bu gençlerimiz Bakanlığın sınavlarında -haklı olarak- ek puan talep etmektedir, hem yazılı hem de mülakatlarda hak ettikleri ek puan bu gençlerimize verilmelidir. Bakanlık, çalışan temininde adalet meslek liselerine ve meslek yüksekokullarına daha yüksek oranda kadro ayrılmalıdır.

Saygıdeğer milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak olumlu katkılarımızı sunduğumuz teklifi Komisyonunda olduğu gibi Genel Kurulda da destekleyeceğimizi ifade etmek istiyorum. Ticaret hayatını diri tutacak, ekonomimizin çarklarını hızlandıracak her türlü yasal düzenlemeyi hayata geçirebilmeliyiz. Bu bakımdan, önümüzdeki günlerde yargı reformu gibi önemli düzenlemeleri de oldukça önemsiyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak destek sunduğumuz kanun teklifinin amacına ve hedefine ulaşmasını temenni ediyor, hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer izleyicileri bir kez daha saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki.

Buyurun Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen sevgili yurttaşlarımız; öncelikle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bir selam da yüz doksan günü aşkın süredir cezaevlerinde açlık grevini sürdüren devrimci tutsaklara: Tecride ve insan haklarına aykırı her türlü uygulamaya karşı başlattığımız açlık grevine, kör ve sağır kaldığımız için her birinizden ayrı ayrı özür diliyorum. Umarım, cezaevlerini tabutluğa çevirmeden, bu ülkenin siyasetçileri olarak cezaevlerinde yaşanan sorunları çözebilir, aklın üstün gelmesini sağlayabiliriz.

Gündemimiz, 266 sıra sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi. Ben de teklifle ilgili olarak grubumuzun görüşlerini genel olarak sizlerle paylaşacağım.

Evet, bir suç örgütü lideri, İçişleri Bakanının, eski Adalet Bakanının, eski Başbakan ve Meclis Başkanının veya ailelerinin karıştığı suçlarla ilgili itiraflarda bulunurken biz, Türkiye Büyük Millet Meclisinde konkordato tartışacağız.

Evet, Türkiye'nin 3'üncü büyük partisinin, Türkiye Büyük Millet Meclisinde temsil edilen 3'üncü büyük parti hakkında bir kapatma davası açılmışken biz İcra ve İflas Kanunu'nda teknik sorunları tartışacağız.

Evet, yalnız on yıl içerisinde Türk lirasının değeri yüzde 85 düşmüşken, asgari ücret açlık sınırının altındayken, dünyada en yüksek enflasyona ve en yüksek faize sahip ülkeler arasındayken biz, sigorta şirketlerinin çıkarı için neler yapabiliriz, bugün onu tartışacağız.

Meşhur hikâyedir; Fatih Sultan Mehmet, Bizans kapılarına dayanmıştır, o güne kadar yapılmış en büyük toplarla Bizans surlarını dövmektedir, kadirgaları karadan yürütüp Haliç'e girmek üzeredir ama Bizanslı rahipler bir iğnenin ucuna kaç meleğin sığacağını tartıştırmaktadır. Evet, Adalet ve Kalkınma Partisi, ülkenin hukuku, siyaseti, ekonomisi, eğitimi, sağlığı tarumar olurken tıpkı Bizanslı rahipler gibi bizleri bir iğnenin ucuna kaç meleğin sığacağını tartıştırmaya çalışıyor. Varsın tartışsın, varsın tartıştırmaya çalışsın; biz bu ülkenin gerçek gündemlerini tartışmaya devam edeceğiz. Kapatma davasını tartışacağız, ekonomiyi batırmanızı, halklarımızı açlığa yoksulluğa mahkûm etmenizi tartışacağız; mafya ve çete düzeninizi tartışacağız; yarattığımız haksızlıkları, hukuksuzlukları ve adalete olan özlemi tartışacağız.

Türkiye'nin yargı kurumlarının uygulamalarıyla siyasi mesaj vermeleri önceleri çok da yaygın değildi ama şimdi, yargı kurumları bir süredir iktidarın aparatı hâline geldiğinden, iliştilmiş kurumlar hâline getirildiğinden neredeyse her uygulamasıyla siyasi mesajlar veriyor. Misal, bugün tartıştığımız

HDP hakkındaki kapatma davası. Anımsarsanız, HDP hakkındaki ilk kapatma davası, iktidarın görünmez ortağının kongresinden bir gün önce, âdeta hediye olarak 17 Mart tarihinde açılmıştı. Çünkü en çok ses oradan ve iktidarın ortağı olan diğer o küçük küçük partilerden çıkıyordu. Neyse ki Anayasa Mahkemesi gayriciddi iddianameyi iade etti, ülkeyi bir süreliğine de olsa büyük bir ayıptan, büyük bir hukuksuzluktan ve siyasetin katledilmesinden kurtardı. Başsavcılık yememiş içmemiş, şimdi de Adalet ve Kalkınma Partisinin tek başına iktidarı kaybettiği 7 Haziran seçimlerinin yıl dönümünde, âdeta intikam saikiyle, Adalet ve Kalkınma Partisine bu hezimetini yaşatan HDP'ye 2'nci kez kapatma davası açmış; 4'ünde değil, 6'sında değil, 8'inde değil, Haziranın 7'sinde. Dün partileri hakkında kapatma davası açılırken bunun demokrasinin katli anlamına geldiğini söyleyen Adalet ve Kalkınma Partisi, bugün rakipleri hakkında bir kapatma davası açılırken sessiz ve bıyık altından gülüyor çünkü Adalet ve Kalkınma Partisi demokrasiyi bu ülkede yaşayan herkes için değil yalnızca kendisi için istiyor. Oysa biz AKP hakkında kapatılma davası açıldığında dün ne söylediysek bugün de aynı şeyi söylüyoruz, parti kapatmak demokrasiyi katletmektedir. Yaptığımız konuşmalar nedeniyle hakkımızda soruşturma başlatacak, davalar açacaksınız, katıldığımız demokratik protesto etkinlikleri nedeniyle hakkımızda soruşturmalar başlatacak, davalar açacaksınız, bir suç örgütü liderinin, düne kadar yanınızda olan, sizin adınıza muhalifleri ölümle, kan banyosuyla tehdit eden, sizin için mitingler yapan, sizin isteğiniz üzerine ÖSO çetelerine silah ve cephane taşıyan bir suç örgütü liderinin itirafları üzerine tek bir soruşturma başlatmazken yalnızca itirafçı beyanlarına dayanarak yüzlerce yöneticimiz, belediye başkanımız, milletvekilimiz hakkında soruşturma başlatacak, davalar açacaksınız; sonra da elinizde başkaca hiçbir hukuksal argüman olmadığı için bu soruşturmaları, bu davaları arka arkaya sıralayarak partimiz hakkında bir kapatma davası açacaksınız. Kimi kandıracaksınız? Kimi kandıracağımızı düşünüyorsunuz, ortağınızı mı? Ortalama zekâyâ sahip hangi yurttaşı, hangi hukukçuyu ikna edeceksiniz? İlk başvuruda Anayasa Mahkemesi ne demiş anımsıyor musunuz? “Ne için kapatılmasını istiyorsunuz?” Bir siyasi parti hakkında açılan kapatma davasıyla ilgili olarak Anayasa Mahkemesi “HDP'nin kapatılmasını hangi gerekçeyle istiyorsunuz?” diye sormuştu. Çünkü 600 küsur sayfalık iddianamede sadece HDP'nin yöneticileri, HDP'li milletvekilleri hakkında başlatılmış soruşturmalar, açılmış ceza davaları sıralanmıştı, başkaca hiçbir delil yoktu.

Bu ülkede ilk kez bir parti hakkında kapatma davası açılmıyor. Emin olun, bugüne kadar açılan kapatma davalarının hiçbiri hukuksal temele dayanmıyordu, tamamı siyasi gerekçelerle açıldı, tamamı zayıf davalardı; AKP hakkındaki de Refah hakkındaki de Fazilet hakkındaki de Türkiye Birleşik Komünist Partisi hakkındaki de Sosyalist Parti hakkındaki de, HADEP, DEP, HEP hakkındaki davaların tamamı zayıf davalardı ama emin olun, hiçbir kapatma davası bu kadar temelsiz, bu kadar delilsiz, bu kadar hukuksuz, bu kadar zayıf olmamıştı.

Anayasa Mahkemesi, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığını bu gerekçelerle uyardı, ülkeyi büyük bir ayıptan kurtardı. Bu, ülkemiz için bir şanstı ama gelin görün ki iktidar hırsı gözünüzü o kadar bürümüş ki gözünüz başka hiçbir şey görmüyor, istediğiniz tek şey HDP'nin kapatılması.

Evet, direneceğiz; evet, sonuna kadar direneceğiz; evet, sonuna kadar ve hukuk içerisinde direneceğiz. Bu ülkenin geleceğinin karartılmaması için direneceğiz, bu ülkeden henüz umudunu yitirmeyenler adına direneceğiz. Demokrasi, demokratik değerler, evrensel insan hakları ve meşru siyasetin egemenliği için direneceğiz. Demokrasi düşmanları kaybedecek, biz kazanacağız. HDP kapatılmayacak, HDP kapatılmayacak. (HDP sıralarından alkışlar)

Değil 500, 500 bin kişi için siyaset yasağı getirseniz arkamızdaki, yanımızdaki, önümüzdeki milyonlarca HDP'li bu bayrağı devralacak ve bu gemiyi limana ulaştıracak.

Şimdi, bir iğnenin ucuna kaç meleğin sığacağına, 266 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne gelince.

Teklifin sahipleri diyor ki: “15 Mart 2018’de yürürlüğüne giren 7101 sayılı Yasa’yla konkordatoya ilişkin hükümleri revize ettik, üç yıldır uyguluyoruz, bazı sorunlar tespit ettik, şimdi de bu yasa teklifiyle bu sorunları gidereceğiz.” Her şeyiniz gibi konkordato da dikiş tutmamış anlaşılan. Her ay binlerce şirket iflas ediyor, KOBİ’ler iflas ediyor, Hükümet “Şirketlerin, KOBİ’lerin iflasını nasıl engelleyebilirim?” diye düşünmek yerine, işte bu teklifle “İflas eden şirketlerin mallarını en kısa sürede nasıl tasfiye ederim, en kısa sürede nasıl satırım?” onun peşine düşmüş durumda. Teklifin 2’nci, 3’üncü, 4’üncü, 5’inci, 6’ncı ve 7’nci maddeleri tam olarak bu amacı taşıyor.

Şimdi, teklifin 3’üncü maddesinde rehinli malların satılmasının kolaylaştırılmasına ilişkin olarak şöyle bir şey var: Bu düzenleme, en büyük kredi kuruluğu olan bankaları koruyan bir düzenleme; üstelik -bu düzenleme uyarınca- yalnızca işletmeye ait olan rehinli mallar değil aynı zamanda “üçüncü şahıs ipoteği” denilen ve üçüncü şahıslardan temin edilen rehinli malların satışını da gerçekleştirmeyi kolaylaştıran bir düzenleme. Satışın icra yoluyla yapılacak olması hem şirketi hem de üçüncü kişileri ciddi biçimde zarara uğratacak. Çünkü icra vasıtasıyla yapılan satışlarda satışa konu malın değerinin yüzde 50’si indirimle satış işleminin gerçekleştirilmesi, kefilin ve ticari işletmenin yüksek oranda zarara uğratılması mümkün. Ekonomik kriz ve pandemi nedeniyle desteksiz bırakılan işletmelerin böyle bir tehditle karşı karşıya bırakılması, bankaları ve sermayeyi koruyan ancak esnafı ve şirketleri mağdur edecek bir düzenlemedir.

Teklifin 7’nci maddesiyle getirilmek istenen hüküm, işçi alacaklarının öncelikli olarak ödenmesini engelleyecek niteliktedir. Bu konuda Komisyondaki tartışmalar sırasında iktidar partisini, 1’inci partiyi uyardık fakat bu konuda hiçbir adım atmadılar. Diyor ki teklif sahipleri: “Konkordato ilan etmiş bir şirkete hâlâ borç veren, yatırım yapan, iş yapan birileri varsa neden bunun alacağını öncelimeyim?” Gereksizce buydu. Emin olun, cehenneme giden yol iyi niyet taşlarıyla örülüdür. Kaldı ki bu düzenlemenin iyi niyetliliği de tartışmalıdır. Çünkü herhangi bir alacağın -konkordato ilan edildikten sonra oluşanlar da dâhil- işçi alacaklarının önüne konulması en naif ifadeyle söyleyeyim işçi düşmanlığıdır, emekçi düşmanlığıdır. Ayrıca bu düzenleme, İcra ve İflas Kanunu’nun işçi alacaklarını güvence altına alan 140 ve 206’ncı maddelerinin eylemli olarak yürürlükten kaldırılması anlamına gelecektir.

Teklifin 10 ve 11’inci maddeleri müteahhitleri koruyacak bazı düzenlemeler içeriyor. Resen cins değişikliği ve malikin onayının kaldırılması hükümlerinin yer almasıyla, bilinen bazı şirketlerin ihyası mümkün olabilir. Kamuya ait arazilerin de bu tür inşaat şirketlerinin iştahını kabartmasına, hedefi hâline getirilmesine yol açabilir. Bu nedenle bu maddelere ilişkin de şerhimizi Komisyonda dile getirmiştik.

Teklifin 18 ve 19’uncu maddeleri Karayolları Trafik Kanunu’nda yapılan değişiklikleri içeriyor. Teklif sahipleri Anayasa Mahkemesi kararı uyarınca bu düzenlemeleri yaptıklarını ifade ettiler. Oysa teklifin Anayasa’ya aykırı olduğunu, Anayasa Mahkemesinin kararlarının gereği olmadığını çok kısa süre içerisinde göreceğiz; uyuşmazlıklar mutlaka bir kez daha Anayasa Mahkemesinin önüne gidecek ve emin olun Anayasa Mahkemesi bu hükümleri bir kez daha iptal edecek.

Yalnız burada bir konunun altını özellikle çizmek istiyorum, Komisyonda da dile getirmiştik. Teklif görüşülürken yani İcra ve İflas Kanunu’nda yapılan değişiklik teklifi Komisyonda görüşülürken konular tanıtılmıştı. Bir de baktık ki Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği ile sigortacılık üzerine çalışan akademisyen davet edilmiş. Diyebilirsiniz ki: “Ne var bunda? Sigortacılıkla ilgili bir düzenleme tartışılırken bu tarafların katılmasında ne tür sakınca olabilir?” Emin olun hiçbir sakınca yok ama gerçek durum şu: Teklifin içerisinde sigortacılığa dair tek bir hüküm yoktu. Teklif, İcra ve İflas Kanunu ile bazı kanunlarda değişiklik öneriyordu, henüz görüşmeler başlamamıştı, Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri buna başkaca önerilerde bulunmamıştı. Teklifin içerisinde sigortacılığa dair tek bir hüküm yokken Komisyon Başkanının Adalet ve Kalkınma Partili milletvekilleri ile kendi arasındaki konuşmaya dayalı olarak sigorta şirketlerinin temsilcilerini ve kurumu davet etmesini bu açıdan yadırgadığımızı Meclis kürsüsünden de bir kez daha dile getirmek isterim.

Teklifin 18 ve 19'uncu maddeleri sigorta şirketlerini koruyacağından bunu doğru bulmuyoruz, üstelik pandemi nedeniyle kaza sayılarında ciddi azalmalar olmuşken bu düzenlemenin yapılmasını da adil bulmuyoruz; bunu da özellikle belirtmek isterim.

Şimdi, icra, iflas ve konkordato yasalarında yapılacak bu değişikliklerin gerçek sorunlara çözüm bulup bulamayacağını özellikle anlatmak istiyorum. Gerçek sorunların çözümüne katkı sunmayacağı çok açık. Ben bu konuyla ilgili birkaç sorunu dile getirmek istiyorum. UYAP verilerine göre yılbaşından bu yana icra ve iflas dairelerine 3 milyon 132 bin yeni dosya gelmiş. Bu sayı geçen yılın tam 1 milyon üzerinde. Vatandaşın bankalara ve finans kuruluşlarına borcu, mayısın son haftasında 10,1 milyar lira artarak 882,3 milyar liraya yükselmiş. Bu borcun 722,9 milyar lirası tüketici kredisi yani şişirilmiş büyüme, 159 milyar lirası da kredi kartı borcu. Yalnızca bir haftada, yalnızca bir hafta içerisinde vatandaşın çektiği kredilerde 4,3 milyar liralık, kredi kartı borçlarında da 5,8 milyar liralık artış olmuş. Dört ayda vatandaş bankalara 34,5 milyar lira faiz ödemiş. BDDK verilerine göre bu yılın ilk dört ayında vatandaşlar, tüketici kredisi ve kredi kartı faizlerine tam 34,5 milyar lira ödemiş. Geçen yılın ilk dört ayında vatandaşın ödediği faiz 25,9 milyar liraymış. Yani vatandaşın ödediği faiz de bir yıl içerisinde yüzde 33,7 artmış. Bunu da faize karşı olduğunu söyleyen Adalet ve Kalkınma Partisi yapmış. Borçlu KOBİ sayısı bir ayda tam 30 bin artmış. 30 bin tane KOBİ'nin borçlarında ciddi artışlar olmuş. KOBİ'lerin bankalara borcu nisan ayında bir önceki aya göre 3,5 milyar lira daha artarak 939,1 milyar liraya yükselmiş yani neredeyse 1 trilyon TL'ye ulaşmış. Bu kredilerin 57,2 milyarlık kısmı zamanında ödenmediği için bankalar tarafından takibe alınan kredilerden oluşuyor. Bankalara borcu olan KOBİ sayısı nisanda 29 bin artarak 4 milyon 229 bine yükselmiş yani her KOBİ borçlu. Bunlardan 280 bini borcunu ödeyemediği için icralık durumda. KOBİ kredileri de ilk dört ayda 33,1 milyar lira artış göstermiş, borçlu KOBİ sayısı da ilk dört ayda 131 bin artmış.

Çiftçinin borcu da bu süre içerisinde artmış. Tarım sektörünün bankalara olan borcu nisan ayında bir önceki aya göre 3,2 milyar lira artmış, toplam borçları 143,6 milyar liraya ulaşmış. Çiftçinin bankalara borcu 143 milyar TL. Tarım sektörünün, çiftçinin borçlarının 106,4 milyar lirası kamu bankalarına, 37,2 milyar lirası da özel bankalara. Tarım sektörünün, çiftçinin ödeyemediği 4,9 milyar lira için de bankalar takip başlatmış, sorsanız AKP çiftçi dostu.

İcra iflas müdürlüklerinin sorunlarına da değinmek isterim. Ödenmeyen her borç yeni icra takibi, icra daireleri için de artan iş yükü demek. İcra dairelerinin iş yükü Avrupa ortalamasının 5 katı. İcra dairelerinin fiziki koşulları elverişsiz, personel yetersiz dolayısıyla dosyaların sonuca ulaştırılması da her geçen gün güçleşiyor. Hukukçular yakından bilir, icra dairelerinin neredeyse tamamı adliyelerin bodrum katındadır. İcra personeli artan iş yüküne rağmen bu dar ve havasız yerlerde çalışmaya devam ediyor. Bu sorunların ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik krizden, işsizlikten de bağımsız olmadığı çok açık.

Ayrıca, bu sorunların, fiziki bütün işlemlerin UYAP üzerinden ve dijital olarak yapılması ve dairelere sığmayan dosyaların kiralanan ek binalara taşınmasıyla da çözülemeyeceği çok açık. Dosya sayıları artıyor, iş yükü artıyor, aynı sayıda icra personelinden bir de bu dosyaları dijitale aktarması, ek binalara taşınması bekleniyor; bu, büyük bir haksızlık. Bu nedenle icra daireleri insani çalışma koşullarına kavuşturulmalı, mutlaka yeni personel istihdam edilmelidir.

Son olarak, yediemin depolarıyla ilgili bir şey söyleyip konuşmamı bitireceğim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

İktidarın doğrudan desteklemek yerine borçlandırmaya teşvik ettiği yurttaşların sayısındaki artış icra iflas daireleriyle birlikte yediemin depolarını da çalışamaz hâle getirdi. Dolar kuruna bağlı olarak gübre, tohum, ilaç, motorin, elektrik, su giderlerinin faturalarının artmasıyla ürün yetiştirme maliyetleri de arttı. Artan maliyet ve azalan alım gücü sebebiyle kazanç elde edemeyen çiftçiler Tarım Kredi borçlarını ödeyemez hâle geldiler. Emin olun, yedieminlerde yüzlerce, binlerce traktör atıl hâlde bekliyor ve çiftçiler otopark parasını ödeyip o araçlarını alamaz durumdadır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Turan Aydoğan.

Buyurun Sayın Aydoğan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Hepimizin çokça hatırladığı bir sloganla başlayacağım. Allah rahmet eylesin, nurlar içinde yatsın, rahmetli Özal’a yönelik, 12 Eylülün hemen akabinde, askerî yönetimin hemen akabinde üstelik OHAL devam ederken işçilerin bir sloganı vardı: “Çankaya’nın şişmanı, işçilerin düşmanı.” 1989-90, o yıllar. Yani askerî yönetim henüz kalkmış, OHAL yeni kalkıyor, 12 Eylül kanunları jet hızıyla bu ülkede uygulanıyor, 24 Ocak Kararlarının kararlı uygulayıcıları iş başında, ağır bir işçi düşmanlığı söz konusu ve o dönemde hatırladığım kadarıyla Zonguldak’tan yola çıkan işçilerin başlattığı bir slogandı bu. Allah rahmet eylesin, Özal’a “Çankaya’nın şişmanı, işçilerin düşmanı.” demişlerdi.

Şimdi, bu getirdiğiniz yasada, sizin bu getirdiğiniz yasada işçi haklarına kıyım öngören maddeyi herhangi bir işçi, işçiyi seven, alın terine saygı duyan insan sokakta söylese acaba başına ne gelir hiç düşündünüz mü? Yıl 1990, yıl 2021, otuz yıl geçmiş üzerinden, Türkiye özgürlükler konusunda bedel ödemiş, hukuk konusunda geriye gitmiş, bir istibdat rejiminin ayakları altında ezilir vaziyette; siz konkordatoyla ilgili üç yıl içerisinde 40’tan fazla maddede değişiklik yaparak, yapboz tahtasına çevirerek ekonominin kurallarını rayına oturtacağınızı düşünüyorsunuz öyle mi? Konkordato nedir? Konkordato dara düşmedir, zora düşmedir, ekonomik olarak zorda olmadır, yarattığınız eserdir, yarattığınız eserdir işte. Son üç yılda 40’tan fazla maddede değişiklik yapıyorsunuz, ikide bir iflas ertelemeyi bir kenara bırakıp yerine konkordato üzerinden düzenlemeler yapmaya çalışıyorsunuz. İnsanın yüzü kızarır değil mi? Çıkıp bir de burada “Ekonomiyi düzeltereğiz, ayarını yapacağız, normatif düzenlemelerle beraber onu yapacağız, bunu yapacağız.” diye de savunuyorsunuz. Aslında ne yapıyorsunuz biliyor musunuz? Sözümün başında söylediğim gibi tercihlerinizi dar, oligark bir gruptan yana yapıyorsunuz; arada, bırakın işçiyi, işçiyle beraber esnaf, dar gelirli, orta gelirli kim varsa ezilip gidiyor. Bu yasayla bu işi kurtaracağınızı mı düşünüyorsunuz? Yani konkordato sırasında yer değiştireceksiniz, gariban işçiye ödenmeyen para, zulmedilen parayı da geri plana atacaksınız, ultra ayrıcalıklı birtakım alacaklar ortaya çıkaracaksınız, hani kadim inancımıza göre işçinin emeğinin karşılığının alın teri kurumadan verilmesi gerekir ya, onu hiç hatırlamayacaksınız gelip burada ahkâm keseceksiniz öyle mi? Az önce burada konuşmacıların birçoğu söyledi, 3’üncü maddede ve 7’nci maddede yaptığımız değişiklikler sınıf iktidarımızın tezahürüdür, başka hiçbir şey değildir.

Siyaset, kimden yana tercih koyduğunuzla alakalıdır. Buradan, bu kürsüden sesleniyorum: Emek düşmanı bir tavır söz konusudur bu yasada. Sıralamayı değiştirerek, ultra öncelikli alacaklar yaratarak... Açık, 7’nci maddede diyorsunuz ki: “Konkordato süresi içerisinde -bakın, süre bitmeden, mühlet içerisinde- konkordato komiserinin izniyle akdedilmiş kredi ve adi alacaklar eğer muaccel olurlarsa icra işlemleri devam eder, rehinli mal varsa paraya çevrilir.” Paralarını alırlar, sömürürler semirirler,

eğer patlamazlarsa kalan alacaklarını da masada masa alacağı olarak alırlar, yine herkesten önce alırlar. Hayret bir şey ya, hayret bir şey! Boşuna Ahmed Arif dememiş “Bunlar, / Aşımıza, ekmeğimize / Göz koyanlardır, / Tanı bunları, / Tanı da büyü / Adiloş Bebem” diye. İşte, işçiler, arkadaşlar, emeğiyle geçinenler, taniyin bunları. Bu yasayı getirenler aşımıza, ekmeğinize göz koyanlardır, taniyin bunları ve gereğini yapın. Bize düşen bunu söylemektir.

Karşılığında Komisyonunda size bir öneri getirdik. Bizzat benim getirdiğim bir yasa teklifi vardı. O yasa teklifiyle dedim ki ya madem bunu yapıyorsunuz, denize düştünüz yılana sarılıyorsunuz, kredibilite yaratmaya çalışıyorsunuz, yalan. Oradan bir şey çıkacağını zannetmiyorum ama hani biraz şirin gözükmek istiyorsunuz esnafa mesnafa, birkaç ufak işletmeye falan filan, bunlara kredi kullanılır falan diye ya da orta ölçekli her neyse... O zaman işçilerin işe iade, kıdem-ihbar tazminat hakları ve işçilik alacakları dâhil olmak üzere aynı statüye getirelim onları da. Kılınız kıpırdamadı ya, kılınız kıpırdamadı, kıpırdamaz ki. Biz bilmiyor muyuz sanıyorsunuz, son üç yıldır bu komisyonlarda yaptığımız yasalarda haklı olduğumuza inansanız bile bir virgülü değiştiremeyecek kadar Türkiye Büyük Millet Meclisinin kimliğiyle oynadığınızı bilmiyor muyuz? Saraydan izin almadığımız sürece tek kelimelik değişiklik yapamayacağınızı bilmiyor muyuz? Bu sınıfsal tercihlerin oradan ayarlanıp buraya gönderildiğini bilmiyor muyuz? Yasa yapma tekniğinin her türlü ayaklarını yok ettiğinizi bilmiyor muyuz? Burada sigorta şirketleriyle ilgili yasa yapıyorsunuz, İcra İflas Kanunu'nda değişiklikler yapıyorsunuz, en fazla etkilenecek olan kimlerdir? Belli bir meslek sahipleri, değil mi, tüketiciler, şunlar bunlar. Allah için komisyonlara bir tane meslek örgütü, sivil toplum kuruluşu çağırınız mı? Yok. Barolardan görüş falan aldınız mı? Yok. Baro başkanlarını, komisyon üyeleri olarak bizler arıyoruz ve bu konuyla ilgili görüşlerini alıyoruz ama size çok görmüyorum ki. Siz barolarla ilgili yasa görüşülürken baro başkanlarını döven iktidarsınız, Meclise sokmayan iktidarsınız. Siz yasa yapma işini hukukla alakalı düşünenlerden değilsiniz ki. Ama bir şeyi öğreneceksiniz, bir şeyi öğreneceksiniz, hani burada kredibilite yaratmak istiyorsunuz ya, bu yaratmak istediğiniz kredibiliteyle ilgili binlerce kanun yapsanız bile bir kuruluşluk kredi oluşturamazsınız. Çünkü kredi hukukun olduğu yerde yeşerir çünkü kredi gerçekten hukuk devletinin olduğu yerde yeşerir. Sizin artık hazırladığınız zeminde ot bile yeşermiyor.

Etrafınıza bir bakın, ne olursunuz, Türkiye'yi genelgelerle yönetiyorsunuz, bu getirdikleriniz de Anayasa'yı dolanma. Anayasa yok, hukuk yok, uluslararası hukuk kuralları yok, birtakım hakları yok sayalım, hukuk devleti ilkesini her gün yok sayalım; bu yasayla da yok sayıyorsunuz zaten. Hukuk devleti ilkesinde Anayasa Mahkemesinin düzenlenmiş olan 153/6'daki yetkisini dolanmak var mı? Getirdiğiniz bu sigorta şirketleri genel şartları ve tazminatla ilgili konular daha önce Anayasa Mahkemesinin 2019/40 esas sayılı Kararı'yla iptal edilmedi mi? Bir kelime değişikliği yaparak Anayasa'ya uyduracağını mı zannediyorsunuz? Olmaz. Anayasa'yı da dolanıyorsunuz, Anayasa'yı ihlal ediyorsunuz, açık, işte, o sebepten dolayı olay bitmiyor, o sebepten dolayı para piyasalarınız tıkanmış.

Size bu kürsüden defalarca anlattık, dedik ki: “Hukukun ve demokrasinin olmadığı yerde ekonomi hiç olmaz, hiç olmaz. Faşizan ülkelerde kapalı ekonomiler vardır, kimin eli kimin cebinde belli değildir ancak oralardaki modeller oluşur.” Ama gel gör ki bizde de benzer bir model var galiba; son zamanlarla işsaatlarla dolu etrafımız ama orada da hukuk yok. Orada da hukuk olmayınca 1 lira para gene gelmiyor. İnsanlar bakıyorlar, bir işsaat söz konusu, iş adamlarına çökmüş, fabrikalara çökmüş, her türlü kıymet tarumar edilmiş. Niye gelsinler, niye size para versinler? Niye versinler kardeşim, niye?

Şimdi, gitmeyen bir ekonominin sonucu olarak getirdiğiniz kanun teklifiyle beraber Anayasa'nın birçok ilkesini ihlal ediyorsunuz, birçok maddesini ihlal ediyorsunuz, az önce söyledim, 153/6'yı ihlal ediyorsunuz. Sigortacılıkla ilgili getirmiş olduğunuz, sorumluluk dengesini bozan, sigorta şirketlerine

yeni kapitülasyonlar ilan eden maddenizle beraber aslında Anayasa'nın 153/6'ncı maddesini direkt ihlal ediyorsunuz, Anayasa'daki yaşam hakkını ve sağlık hakkını da ihlal ediyorsunuz. Nerede görülmüş ya, tazminat hukukunun tümüyle bir kanun maddesinin altına altlandığı? Tazminat aynı zamanda vicdani bir meseledir, her oluşa göre oradaki tazminatın takdiri söz konusudur. Borçlar Kanunu'nun 61'inci maddesi vardır, genel ilke itibarıyla orada tazminat hukuku sayılmıştır; Anayasa'nın 19'uncu maddesinde de açık açık "Tazminat hukukunun genel ilkelerine göre insanların zararı telafi edilir." deniyor. Siz kendi kendinize sigorta şirketleri için yasa çıkarmaya geldiniz buraya.

Allah yolunuzu açık etsin, Allah yolunuzu açık etsin; yeni sınıf iktidarınızı kendiniz tarif ediyorsunuz. Gerçi biz yıllardır söylüyoruz: Siz oligark bir iktidarsınız, siz ancak belli sermayeleri temsil ediyorsunuz, sizin halktan yana bir karşılığınız söz konusu değil, siz halkın çıkarlarına karşı bir iktidarsınız. (CHP sıralarından alkışlar) Halkın çıkarlarına karşı iktidar olduğunuzu bu getirdiğiniz yasa teklifiyle birlikte burada da tescil ediyorsunuz.

Şimdi, halkın çıkarlarına karşı olduğunuzu bir yerde daha gösteriyorsunuz. Aylardır yine hukuktan yana tavır koymaya çalışıyoruz. Merkez Bankasının yapması gereken işleri aldınız, kamu bankalarına yasaya aykırı bir şekilde teslim ettiniz, Türkiye'nin 250 milyar lirasını hazineden peşkeş çektiniz değil mi? "128 milyar nerede?" diye sorarsam kızacaksınız. Kızacaksınız soramıyorum, değil mi?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sorma(!)

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sor, sor!

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Ama 250 milyar nerede biliyoruz artık. Kimin cebine gitti, hangi tarihte nereye verildi? Resmî olarak açıklamadınız ama böyle bir, halkın cebine elinizi sokmuşluğunuz var.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – 10 bin doları sor bari ya!

ÖZKAN YALIM (Uşak) – 128 milyar nerede, 128 milyar nerede?

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Hukuksuz, hukuksuz, hukuksuz. İşte, ondan dolayı kredibiliteniz yok, ondan dolayı kimse bu ülkeye bir kuruluş para getirmiyor. Böyle, konkordatoyu düzenleyerek falan filan, oradan buradan kredi yaratacağınızı zannediyorsunuz; olmayacak, ben size söyleyeyim, olmayacak. Daha, çok süreler uzatırsınız siz; daha, çok değişiklikler yaparsınız ama ömrünüz buna vefa verir mi onu da bilmiyorum. Çok ömrünüz var mı? Sandık gelir gelmez gidicisiniz, sandık gelir gelmez gidicisiniz.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – 2023'te...

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – İnşallah, inşallah.

ÇİĞDEM ERDOĞAN ATABEK (Sakarya) – Yirmi yıldır aynı hayali kuruyorsunuz, yirmi yıldır. Bir yirmi yıl daha kurun aynı hayali.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Tarumar ettiniz memleketi. Hani, Fikret'in bir şiiiri var, onunla sesleneyim ben size: "Bu harmanın gelir sonu, kapıştırın giderayak! / Yarın bakarsınız söner bugün çatırdayan ocak! / Bugünkü mideler kavi, bugünkü çorbalar sıcak, / Atıştırın, tıktıştırın, kapış kapış, çanak çanak... / Yiyin efendiler yiyin... / Doyunca, tıksırınca, çatlayıncaya kadar yiyin." Bu yasalar o yeme modellerinin aracısı oluyor, bu yasalar sınıfsal olarak yedirdiğiniz o azınlıkların koruyucusu oluyor. (CHP sıralarından alkışlar) Bu yasalar halk düşmanı yasalardır, bu yasalar dar gelirlinin düşmanıdır, bu yasalar orta gelirlinin düşmanıdır, bu yasalar Türkiye halkının çok çok büyük çoğunluğunun düşmanıdır. Bunlarla beraber yol yürümeye kalkarsanız yolda kalırsınız. Ha, bu saatten sonra size "Halktan yana bir iktidar olun." dersem, bana derler ki "Akıl tutulması mı var? Bu kadar büyük sabıkası olan bir iktidara bu önerilir mi?" Haklı olurlar, haklı olurlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Sizden, kimsenin bu anlamda bir umudu kalmadı, onu söyleyeyim ama giderayak yapabilecekleriniz var; söylediklerimize kulak asmanız lazım, söylediklerimize bir miktar kulak asmanız lazım. Gelin, bu ülkede, az da olsa şu kötü Anayasa'nın uygulamasıyla alakalı son döneminizde bir sınav verin. Bu, kötü bir Anayasa, bunun uygulamasıyla ilgili son döneminizde bir sınav verin. Bununla ilgili vereceğiniz sınav nedir, biliyor musunuz? İşte, az önce Anayasa'nın 49'uncu maddesini söyledim ya, bir de Anayasa'nın 173'üncü maddesi var. Şimdi kredi arıyorsunuz ya bu işletmelere, esnafa, sanatkâra, şuna buna; bilmiyorum, yoksa başkalarına mı arıyorsunuz, kime arıyorsunuz? Zorda, darda olan bunlar ama sizin zorunuz, darınız biraz farklı; hem ihale veriyorsunuz hem vergi borcu siliyorsunuz; hem kaymaklı kadayıf gibi KÖİ'lerden geçindiriyorsunuz hem vergi almıyorsunuz. Nereyle alakalı bilmiyorum ama Anayasa'nın 173'üncü maddesi var, diyor ki: "Devlet, esnaf ve sanatkârlarla ilgili önlem alır." değil mi? 16 milyar lirayı o KÖİ'lere verdiniz, KÖİ'lere verdiğiniz zaman esnafa doğrudan destek toplam 4-5 milyar falan verdiniz. Biraz zihniyet değiştirilim, bu paraları doğru yerlerde harcayalım. Mesela 250 milyarı -128 milyardan dolayı- har vurup harman savurdunuz, ömrünüzün devam ettiği sürede bari bunları yapmayın. Bakın, bir hukuk var, söylüyorum, Merkez Bankasının görevini elinden alıp kamu bankalarına devrettiğiniz yerde hukuk bir gün sorar "Ne yaptınız?" der ya. Sanmayın ki devran böyle devam eder, sanmayın ki bu hukuksuzluğun içerisinde getirdiğiniz her yasayla, hatta genelgelerle yönetilen bir topluma alıştırırsınız bizi. Alışmayız. Bakın, son bir iki yıldır kimse ağzını açmıyor çünkü halk sağlığı önemli, genelgelerle sokağa çıkma yasağı koyuyorsunuz ya. Ya, bu Anayasa açık ya, Anayasa'daki insan haklarının düzenlenmesi öyle genelgeyle falan olur mu? Açık açık söylüyor 13'üncü maddede "Burada sayılan haklar ancak kanunla sınırlanabilir." diyor, genelgeyle sokağa çıkma yasağı koyuyorsunuz; akıl durgunluğu, kimse bir şey demiyor. Ha, ama cezalar mezalar kesiyorsunuz ya, artık yavaş yavaş halkımız salgından kurtulmaya başladı, o cezaların hepsi döner, merak etmeyin. Hiçbir yargı kuruluşu, kökleşmiş içtihatında, sizin İçişleri Bakanlığınızın "tweet"i ya da genelgesiyle beraber vermiş olduğunuz cezaların arkasında duramaz. Yargı kişiliktir, yargı kimliktir, bugün iki iktidar ortağının baskısı altında veremediği refleksi rahatladığı zaman çok doğru yerde verir ve bu yanlışlar bir yerden döner. İşte o zaman ne olur, biliyor musunuz? Bu zorla getirdiğiniz, konkordatoyla oynayalım, işçi alacaklarını yiyelim, onun bunun sırtından geçinelim diye getirdiğiniz yasaların zaten bir anlamı kalmaz. Ben size söylüyorum, burada kenara yazıyorum: Bu getirdiğiniz yasadan önce 2018 yılında da konkordatoyla ilgili değişiklik yaptınız, değil mi? 2017'de falan da yaptınız. Zaten yılda bir defa değişiklik yapıyorsunuz. Bu, o kadar da gitmez ama bunun o kadar da gitmeyeceği bölümde, bununla elde edeceğiniz konu nedir, onu anlamaya çalışıyorum. Bir işletmenin finansmanının sağlanması mı yoksa muhasebe oyunları mı? Hani tahsil edilecek alacak var ya, onu şüpheli alacaklara da atılabilirsiniz. Türkiye'de finansmanla ilgili başka rakamlar da anlatırsınız bize. "E, canım, o batmadı, o, işte, şüpheli alacaklarda gözüktüyor, batık alacak değil." falan filan. Alışkınız çünkü TÜİK'ten müikten böyle palavra haberlere, palavra ifadelere. Burada, bu tip şeyler de olacağını düşünüyorum, kavramların da hayatımızın içerisine gireceğini düşünüyorum ama nihayetinde ortada olan gerçek şudur: Sizin gözde kuruluşlarınızı zaten koruyacak kadar hazine üzerinde tek adam rejimi egemenliğiniz söz konusu. Bugüne kadar yeterince korudunuz, onların sırtı yere gelmez. Esnafı, sanatkârı, küçük ve orta ölçekli işletmeciyi korumak diye de bir mantığınız yok.

Bu getirdiğiniz konkordato kuralları da batmış olanların batışıyla alakalı süre içerisinde suni solunum odasında yatarak ölüme terk etmektir. Bu modelle beraber hiçbir işletmeyi ayağa kaldıramayacağınızı sizler de biliyorsunuz ama bari işçi düşmanlığından vazgeçin ya, bari halka rağmen yasa yapmaktan vazgeçin, bari doğru bir yerde buluşalım. Komisyonlarda bunları anlattık size, bakın, Genel Kurulda, burada da anlatıyorum tekrar tekrar. Beni emeğiyle geçinen herkes duysun istiyorum. Ekmeğinizle oynanıyor arkadaşlarım, alacağınız parayla oynanıyor. Sizin ananızın ak sütü gibi hak

etmiş olduğunuz alacaklarınız o masada kayıtlı kalacak, adının imtiyazlı alacak olmasının hiçbir anlamı olmayacak çünkü bu yapılan yasa değişikliği hem 140'ıncı maddeyi hem 206'ncı maddeyi hem 308'inci maddeyi İcra ve İflas Kanunu'nda değiştirerek ultra özellikli bir alacak grubu yaratacak, size hiçbir şey kalmayacak. Sizin bir yıl, iki yıl, üç yıl önce çalıştıklarınız, alın terinizin karşılığı kalmayacağı gibi, o süre içerisindeki çalışmalarınızdan hakkınızın karşılığını da alamayacaksınız. İşte, bu emek düşmanlığına "Dur!" diyecek bir tek yer var, bu hak düşmanlığına, bu hak gasbediciliğine, bu az sayıdaki kredi kuruluşunu halkın alın teri üzerinden finanse etmeyi düşünen hukuksuz anlayışa "Dur." diyebilecek bir tek yer var: Halkın vicdanı ve sandık. Şimdi, vatandaş bunları bir kenara not eder, bu söylediklerimiz tarihe de not edilir burada her parmak sayısı ile geçirmiş olduğunuz kanun da sizin tarihinize not edilir. Komisyonlarda bütün itirazlarımıza "haklısın" diye başınızı sallayıp tek kelimeyle oynamadığımızda vicdanınıza not edilir. Bu devran biter, bu devran sandıkta bitecek. Biz biliyoruz, sandık önümüze konulacak, takke düşecek, kel görünecek. O sandık başlarında bunları anlatacağız işçilere. O sandık başlarında bunları anlatacağız. (CHP sıralarından alkışlar) O yüzde 40'ı asgari ücretle geçinene, 11 milyon işsize, 500 liranın altında geliri olan 7 milyona, 800 liranın altında geliri olan 11 milyona, göz ardı ettiğiniz kesimlere bu emek düşmanlığını anlatacağız. Burada getirdiğiniz düzenlemeleri anlatacağız. Kazada yaralanan, canını kaybeden, sigorta şirketlerine peşkeş çektiğiniz kesimlere de bunları anlatacağız. İskontosuyla oynadığımız, değer kaybıyla oynadığımız, milletin parasıyla oynadığımız her kanunu sokak sokak anlatacağız. Yüreğiniz yetiyorsa sokaklarda bizimle beraber gezin. Çok çağırdım ben sizi, İstanbul sokaklarına çok çağırdım. İçinizde bir yiğit arkadaş gelip benimle İstanbul sokaklarında gezmedi.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bunlar Bağcılar'a gidemez.

TURAN AYDOĞAN (Devamla) – Bağcılar'a da çağırırım, Bahçelievler'e de çağırırım, Silivri'ye de çağırırım. İsterse arkadaşlar bizleri kendilerinin seçim aldığı Afyon'a çağırınlar, oraya da ben çağırırım. (CHP sıralarından alkışlar) Hep beraber, gelin, orada milletin önünde bunları konuşalım.

Burada parti kapatarak, hamasi nutuklar atarak, kırıntısına bile rastlayamadığımız demokratik hayatı yok ederek, askerî okul öğrencilerini zindanlara atıp hak, hukuk arayışını engelleyerek, AİHM kararlarına, AYM kararlarına uymayarak yarattığınız çorak iklimi, bize buradaki sıradan yasa değişiklikleriyle hallededeceğinizi anlatmayın. Sizin sandıkta sonunuz geldi, boş yere çabalamayın. Şu kötü Anayasa'ya bir süre daha uyun, ondan sonra halkımız size güle güle diyecek. Anahtarı isteyeceğiz sizden. Hani derler ya "Kardeş, sen arabayı kullanamadın, anahtarı ver." Anahtarı ver diyeceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde grupların talepleri karşılanmıştır.

Şahıslar adına ilk talep İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'a aittir.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; bizi televizyonları başında bekleyen, izleyen, dinleyen tüm vatandaşlarımızı saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Tabii, İcra ve İflas Kanunu'nda yapılan değişiklikler hangi ihtiyaçtan doğdu, ihtiyaç var mı yok mu? Bununla ilgili bugüne kadar muhalefet partilerinden Türkiye Büyük Millet Meclisine verilen kanun teklifleri var mı? Var. Mesela, benim daha önce Komisyonunda okuduğum, sırası gelince tespit edeceğim, söyleyeceğim ve icra iflasla ilgili verilen kanun değişikliklerimizin hiçbiri Komisyonunda, İç Tüzük'ün hükümleri uyarınca birleştirilmesini talep ettiğimiz hâlde birleştirilmedi ve bizim şu anda bu kanun tekliflerimiz Adalet Komisyonu Başkanlığında bekletiliyor ancak Adalet ve Kalkınma Partisine Bakanlık tarafından kendilerine gelen kanun teklifi yasalştırılıyor. Bu, mevcut olan İç Tüzük'ün hükümlerine aykırılık teşkil ediyor.

Şimdi, bu, burada dururken değerli arkadaşlar, icra iflas hukuku, İcra ve İflas Kanunu, tüm masrafları alacaklılar yapar, sonradan borçlulardan tek tek tahsil edilir ancak bu borçlulardan tahsil edilirken önemli bir husus var. Anayasa'mızın hükümleri uyarınca ekonomik ve ucuz bir şekilde bu icranın ifa edilmesi gerekir. Şimdi, icrayla ilgili, gerek konkordatoyla ilgili mal tespitinde gerek hacizlerde gerek tespitlerin tamamında neyle gidilir? Geçmişte ticari taksitlerle gidilirdi veyahut alacaklının veyahut alacaklı avukatının tespit ettiği araçlarla gidilirdi. Sayın Cemil Çiçek Adalet Bakanıken, Adalet Bakanı olduktan sonra Türkiye'de Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı kuruldu ve Adalet Teşkilatını Güçlendirme Vakfı kurulduktan sonra, Türkiye'de gerek ticari taksitlerle gerek alacaklı vekilinin tespit ettiği araçlarla hacze gidilmedi. Onun üzerine hatta gazetelerde manşetler atıldı: "Çiçek taksit kuruldu."

Şimdi, bu konuyu niçin anlatıyorum? Şu anda Bakanlık temsilcisi aramızda, Adalet Komisyonu Başkanımız burada. Ankara'da Sıhhiye'den 100. Yıl Mahallesi'ne 230 TL'ye gidiliyor. Neyle gidiliyor? Direkt taksiyle gidilmiyor, minibüsle gidiliyor, her bir minibüse en az 10 avukat veya 10 alacaklı biniyor. 10 alacaklı o minibüse bindiği zaman adliyeden, icra müdürlüğünden mesela Aşağı Dikmen'e 200 liraya gidiyor. Aşağı Dikmen dediğimiz neresi? İşte, bu mevcut olan Meclis yerleşkesinin hemen dış kapısı. Şimdi, ben burada kendi evime baktım. Ben Hilal Mahallesi'nde oturuyorum, buradan bazen taksiyle gidiyorum, Meclisten Hilal Mahallesi'ne bazen 20 lira, bazen 22 lira tutuyor; bakıyorum, burada 220 lira yazılmış. Bu, Ankara'daki mevcut olan tüm ilçelerin durumu aşağı yukarı bundan... Mesela Abidinpaşa'ya 170 liraya gidiliyor. Örneğin -hemen bir sayfayı daha çevireyim ben- Ahiler'e 150 liraya gidiliyor. 10 avukatın veya 10 alacaklının o minibüse bindiğini hesaplayın, 2 bin 3 bin lira para yapıyor. Bu, Ankara'yla ilgili. Aynı şekilde, İstanbul'da Esentepe'den Kartal'a mesela 65 lira yazılmış ki normal taksit ücreti 10 TL.

Sayın Bakanlık temsilcisi, Sayın Adalet Komisyonu Başkanı, İcra İflas Kanunu'nda değişiklik yaparken, benim sizden istirhamım, evet, bu parayı önce alacaklılar ödüyor ama bu, sonra borçlulardan tahsil ediliyor. Borçlulara yazık günah. (CHP sıralarından alkışlar) Alınan bu paralarla vatandaş perişan durumda. Bununla ne yapıyorsunuz? Yani bu gerçekten bütçeden gelen para ve bu para bir yere finansman ediliyor. Bununla ilgili keşke bir kanuni düzenleme de yapmış olsaydınız, eksikleri söylüyorum.

Gelelim tebligata. Hepiniz eşinize, dostunuza, akrabınıza mektup gönderiyorsunuz. Mektup ücreti ne kadar? Bilmeyen arkadaşlarımız varsa lütfen bakın, 3 lira, 3 lira. İadeli taahhütlü gönderirsen 9 lira. Peki, borçluya gönderdiğimiz tebligat ücreti ne kadar arkadaşlar? 19 lira, 19 lira. Ya, böyle vicdan var mı, böyle adalet var mı? Peki, bu tebligatın parası kime gidiyor yani bunu kim gönderiyor? Bunu PTT gönderiyor. Peki, 19 lirayı siz PTT'ye vermekle PTT'yi finanse mi ediyorsunuz, ona para mı aktarıyorsunuz? Burada devlet gücü kullanarak vatandaşı mağdur ediyorsunuz. Tebligat ücreti ya, 19 lira. Mektubu 3 liraya göndereceksin veyahut iadeli taahhütlü mektubu 9 liraya göndereceksiniz, tebligatı 19 lira. Sayın Bakanlık temsilcim, Sayın Adalet Komisyonu Başkanım, gelin İcra ve İflas Kanunu'nda değişiklik yapın. Yani vatandaşa iadeli taahhütlü mektubu 9 liraya gönderiyorsak, tebligatı da 9 liraya gönderelim. Anayasa'mızın 140'ıncı maddesi ucuz, ekonomik olması gerekmez demiyor mu? Yani onu yapmıyoruz. Örneğin, icra dosyalarında hacze gidiliyor, peki, hacizle ilgili alınan harcın miktarı ne kadar? 139 lira. Ya, arkadaş, yazık günah 139 lira ya. Peki, bu 139 lira, 1 kişi başına gidilmiyor ki o hacze en az 10 minibüsle 10 kişi gidiliyor. Şu anda -bilemiyorum yani- Ankara Adliyesinde bu şekilde herhâlde 100'ün üzerinde minibüs var, İstanbul'da 200'ün üzerinde var, diğer şehirlerde farklı değerli arkadaşlar.

Gelelim, aynı şekilde, yine burada, harçlarla ilgili, harçlar çok, çok çok çok yüksek. Bir, bu mevcut olan kanunla ilgili getirdiğiniz düzenlemede konkordatoyla ilgili deniliyor ki: "Geçici süre verildi mi

takip durur.” Peki, geçici süre içerisinde bankaya para geldi, 1 trilyon para geldi, o parayı alacaklıya niye ödemiyorsunuz? Mevcut olan bu düzenlemeyle ilgili öneri getirdik “Ödeyin.” dedik veyahut da ödemeyecekseniz... Ne yapılıyor? Para nemalandırılmıyor, parayı nemalandırmıyorsunuz. Paradan kim kazanıyor? Banka kazanıyor, banka. Yazık günah, ya parayı alacaklıya verin, alacaklı alacağını alsın, borçlu borcundan kurtulsun, faiz işlemesin, hiç olmazsa banka da orada kazanmasın veyahut da nemalandırın, vatandaşın o mağduriyetini giderin. Öneriyi getirdik Komisyonda size, yapmadınız; yazık günah, onu düzeltin.

Bir başka sorun. Diyelim ki MHP Grup Başkan Vekili arkadaşımıza ben borçluyum, konkordatoya gittim ve Sayın Zeynel Bey bana kefil olmuş, benim lehime Sayın Başkanımıza rehin vermiş üçüncü şahıs olarak. Peki, ben konkordatoya gittim, durdu, geçici kararla durdu. Arkadaş, Zeynel Bey diyor ki: “Bir an önce benim de bu gayrimenkulümü satın, hiç olmazsa alacaklı alacağını alsın, Mahmut Tanal da faizden kurtulsun.” Siz, buna “Yok kardeşim, olmaz, o da duracak.” diyorsunuz. Yazık günah değil mi? Yahu, üçüncü şahıs rehin vermişse onunla ilişkili... Sayın Başkanım, hukukçu olduğunuz için sizden istirham ediyorum, üçüncü şahıs rehin vermiş; onun, iflasın, konkordatonun, icranın sonuçlarına etkisi yok ki zaten verdiği gayrimenkulle mesul. Benimle ilgili verilen durma kararı, konkordato, iflas kararı üçüncü şahıs niye etkilesin? Bununla ilgili “Bari onu satışa çıkarın, takibi devam ettirin.” dedik. “Yok.” dediniz.

Bir başka sorun. Belediyelerle ilgili... “Efendim, harç alınmadan izin verilmişse o harcın kaybına sebebiyet veren memur ve belediye sorumlu.” diyor; güzel. Ben memurum, 5 kuruş param yok; çok yüklü bir harç var, ben gayet de izni basarım, bana o harçla ilgili, onun parasını, o parayı da kırıştırırım. Orada kim zarar edecek? Maliye, Hazine zarar ediyor. Sayın Başkanım, Komisyonda dedim ki: Ya arkadaş, nasıl ki icra harçları, mahkeme kararları süresinde ödenmediği zaman pat diye haczi koyuyor muyuz? Koyuyoruz. Gelin, eğer onu, harcı ödememişse belediyeyle ilgili, o harçlarla ilgili tapuya haciz koyun; hiç olmazsa mal varlığı kaçmasın. Siz, oradaki tapuyu devreden, ondan nemalanan şahsın malına haczi koymuşsunuz, orada asgari ücretle, 3 bin lirayla çalışan adamcağızı mesul tutuyorsunuz. Evet, burada, siz gerçekten, mevcut olan Anayasa’nın hükümlerine göre yanlış karar veren hâkimlere bugüne kadar rücu etmediniz, belediyede çok düşük bir maaşla çalışan insanları mesuliyet altına sokuyorsunuz.

Mevcut olan bu düzenlemelerinizde iyi olan var mı? Var.

İflas alacağı ve konkordato alacağı nispetine göre oluşturuluyor o komisyon, yönetim. Peki, burada hukukçu olan arkadaşlarımız ellerini vicdanlarına koysunlar, bunların çoğunda muvazaalı alacaklı yok mu? Var. Muvazaalı alacaklıların hepsi de o yönetime giriyor, o kararda etkisi oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Özür dilerim, bitireceğim Başkanım.

O yönetimde o muvazaalı olan alacaklıların etkisi oluyor. Dedim ki: Arkadaşlar, gelin, Allah rızası için, bu hâkim ve savcılar nasıl kendi yakınlarıyla ilgili bir davaya bakamıyorsa, o iflas yönetimine, konkordato yönetimine o borçlu yakınları girmesin, bunu gelin, yasaklayalım, bu da kabul edilmedi.

Son olan hadise de yine şuydu: Şimdi, bakıyorsunuz, Türkiye’de bugüne kadar kaç tane şirket konkordatoya gitmişse, iflasa gitmişse hiçbirisi bugüne kadar borcunu ödemiş değil, bazıları alışkanlık hâline getirmiş. Gelin, iflasa, konkordatoya gidenlere ve şirketin ortaklarına belli bir süre içerisinde yasaklama kararı getirelim dedim size, bunu da yapmadınız.

Değerli arkadaşlar, daha yapıcı bir muhalefet olarak ne yapılabilir, bilemiyorum. Bu konuşmam hiç siyasi değildi, hepsi gayet konuyla alakalı, ilgiliydi, umarım bu konunun üzerine eğilirsiniz. Komisyonunda ben bunları size söyledim, burada tekrar söyledim, bunları yerine getirmesiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanal, şu Urfa’daki kuzuların durumunu da söylerseniz bir dakika daha vereceğim.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Bitiriyorum efendim, kuzularla bitireceğim.

Şimdi, AK PARTİ Grubuna sesleniyorum: Burada, tabii, Şanlıurfa milletvekili arkadaşlarımız yok, keşke olsalardı. Yani Sayın Grup Başkan Vekillerim, sayın milletvekili arkadaşlarımız, Adalet Komisyonu Başkanım; CMK 90’ıncı maddeye göre insanların nasıl gözaltına alınabileceği hükümleri açık ve net yazılı, koyunların nasıl gözaltına alınacağına ilişkin bir hüküm yok. Yani Türkiye’de askerimizin işi gücü yok, sınırda teröristi kovalayacağına, teröristin ülkenin içine girmemesi için nöbet bekleyeceğine, Şanlıurfa’daki TİGEM’in etrafında koyun kovalıyor, koyun. Bu, Türk askerinin onuruyla oynamaktır ya. Asker, asker kıyafetiyle koyun mu kovalar? Şimdi, gözaltına koyunlar alınmış, o koyunların bazıları doğum yapmış, o doğum yapan koyunların kuzuları da sahiplerinde. Yani hani, Türkiye’de kadınlar doğum yapınca çocukları dışarıda, kadınlar gözaltına alınıyor, anne sütünden mahrum ya; şimdi kuzular koyun sütünden, ana sütünden mahrumlar, yazık günahıtr be kardeşim. Yani bir an önce, sizden istirham ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Tanal, konu anlaşılmıştır.

MAHMUT TANAL (Devamla) – Başkanım, bitiriyorum.

Şimdi, koyunlara yapılan bu muamele hayvan haklarının ihlalidir. Koyun haklarına... Koyunlara yapılan bu muamele kötü muameledir, fena muameledir. Sayın Adalet Komisyonu Başkanı, bu muameleyi bir an önce sonlandırın, yeter.

Teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Koyun hakları” ifadesi de zapta geçsin.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Koyunları serbest bırakın.

BAŞKAN - Şahıslar adına son söz Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya’ya ait.

Buyurun Sayın Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

OĞUZHAN KAYA (Çorum) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimiz; teklif sahibi olduğum 266 sıra sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin geneli üzerinde şahsım adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yarın 9 Haziran, memleketim Çorum Osmancık’tan Batman’ın Koçluk ilçesine görev sevdasıyla giden Şenay Aybüke Yalçın’ın kanlı terör örgütü PKK tarafından şehit edilmesinin yıl dönümü. Bu vesileyle, ülkemizin birliği ve bütünlüğü, milletimizin huzur ve güvenliği için canlarını feda eden her biri kahramanlık timsali tüm şehitlerimizi rahmetle, minnetle, şükranla yâd ediyorum. “Beni öldürende yoktur din iman.” diyen Şenay Aybüke Öğretmenim, seni asla unutmayacağız. Çünkü: “Bölünmesin diye millet/Baki kalsın diye devlet/Dağlar gibi kemikle et/Seller gibi kanım gitti.”

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bilindiği üzere son yirmi yılda, ülkemizde ve dünyadaki gelişmeler ile milletimizin ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda reform niteliğinde mevzuat değişiklikleri yapılmıştır.

Genel Kurulumuzda bugün görüşmelerine başlayacağımız kanun teklifiyle bünyesinde bir kısım değişiklikler öngörülen İcra ve İflas Kanunu'nda, yürürlüğe girmesinden itibaren sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara istinaden birçok kez değişiklik yapılmıştır. Zira tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de İcra ve İflas Kanunu, ekonomik hayattaki değişim ve gelişmelere ayak uydurması amacıyla sıklıkla değişikliğe maruz kalabilmektedir.

Bilindiği üzere, 2018 yılında konkordato hukukunda ticari ve ekonomik hayatımızı etkileyen köklü ve önemli değişiklikler yapılmıştır. Getirilen en önemli yenilik, 2003 yılından beri uygulanan iflasın ertelenmesi kurumunun tamamen yürürlükten kaldırılması ve bu kurumun yerine mevzuatımızda bulunan ancak iflas erteleme kurumu sebebiyle tercih edilmeyen konkordato kurumunun revize edilmesidir.

7101 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra, kurum ve kuruluşların yeni konkordato kurumunun işleyişine dair görüşleri ile dokuz aylık uygulama sonuçları dikkate alınarak 2018 yılı Aralık ayında 7155 sayılı Kanun'la İcra ve İflas Kanunu'nda konkordato yoluna başvuruda sunulacak belgelerle ilgili değişiklikler yapılmıştır.

Konkordato kurumu uygulanmaya başlandıktan sonra birçok şirket borçlarını yapılandırarak süreçten başarıyla çıkmıştır. Başvurular, ortalama on beş aylık bir sürede sonuçlandırılmıştır. Buna göre, küresel salgın sürecine rağmen konkordato kurumunun istenen faydayı sağladığı görülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 yılında yürürlüğe giren yeni konkordato hükümlerinin üç yıllık uygulanması kapsamında bazı aksaklıkların yaşandığı tespit ve tecrübe edilmiştir. Bu aksaklıkların giderilmesi amacıyla, İcra ve İflas Kanunu'nun 8 maddesinde değişiklik öngören işbu teklif hazırlanmıştır.

İcra ve İflas Kanunu'nda yapılması öngörülen değişikliklere kısaca değinmek isterim: İcra ve İflas Kanunu'nun 223'üncü maddesine eklenen son fıkrayla, iflas tasfiye sürecinin daha hızlı ve etkin bir şekilde yürütülüp tamamlanabilmesi amacıyla iflas idare memurlarının seçimi, nitelikleri, eğitimi ve denetimiyle ilgili düzenleme yapılmaktadır.

Yine, İcra ve İflas Kanunu'nun 241'inci maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan değişikliklerle, iflas aşaması bakımından mal ve haklar ile bu mal ve hakları bünyesinde bulunduran işletmelerin bir bütün olarak satılacağı, satışta işletmenin devamlılığı ve ekonomiye olan katkısının gözetileceği, bu hâlde taşınmazın paraya çevrilmesine ilişkin hükümlerin uygulanacağı, bir bütün olarak satış gerçekleşmezse mal ve hakların ayrı ayrı satılacağı açıkça hükme bağlanmaktadır.

Yine, İcra ve İflas Kanunu'nun 295'inci maddesine eklenen ikinci fıkrayla, konkordato sürecinde, borçluya ait rehinli malın konkordato projesi kapsamında işletme tarafından kullanılması öngörülmüyor veya kıymeti düşecek ya da muhafazası masraflı olacak ise satışına izin verilebilmesi, böylece rehinli alacaklının borcunun ödenmesi ve bakiye paranın konkordato havuzuna alınması sağlanmaktadır.

Yine, İcra ve İflas Kanunu'muzun 296'ncı maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında yapılan değişikliklerle, konkordatonun başarıya ulaşabilmesi için borçlunun taraf olduğu ve işletmesinin faaliyetinin devamı için önem arz eden sözleşmelerin konkordato sürecinde de devam edeceği, bu kapsamda tarafların edimlerini yerine getireceği açıkça yazılmakta, borçlu için "aşırı külfet" getiren sözleşmelerin ise komiserin uygun görüşü ve mahkemenin izniyle borçlu lehine olarak feshedilebileceği hükme bağlanmaktadır.

İcra ve İflas Kanununun 297'nci maddesinin ikinci fıkrasında yaptığımız değişiklikle, konkordato borçlunun mahkemenin izniyle yapabileceği işlem türleri arasına, işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden “taşınır malını” devredebilmek de eklenmekte ve mahkeme izniyle yapılabilecek bu tür işlemler için alacaklılar kurulunun muvafakatinin alınmasının zorunlu olduğu hükme bağlanmaktadır.

İcra ve İflas Kanunu'muzun 308'inci maddesinde yaptığımız değişiklikle de konkordato sürecinin iflasla sonuçlanması durumunda, mahkemenin tasfiyenin basit veya adi tasfiye usulüne göre yapılmasına ve gerektiğinde adi tasfiyenin komiserler tarafından yürütülmesine de karar vermesi ve bu durumda iflas idaresine ait görev ve yetkilerin komiserler tarafından kullanılması düzenlenmektedir. Dolayısıyla komiserler burada yetkilendirilmektedir.

Yine çok tartışılan, burada da dile getirilen işçi alacaklarının geride bırakıldığı söylenen bu 7'nci maddede de aslında böyle bir durum söz konusu değil Kanun koyucu İcra İflas Kanunu'nun 291 ve 295'inci maddeleri hükmüyle, konkordato mühleti içerisinde verilen bir borçluya karşı takipler kural olarak yasaklanmıştır. Bununla birlikte, yasaklanan takiplerin istisnası İcra İflas Kanunu'nun 294'üncü maddesinde belirlenmiştir. Buna göre de İcra İflas Kanunu 206'ncı maddesi 1'inci sırasında yazılı olan imtiyazlı alacaklar konkordatoya tabi değildir. 206'ncı maddenin 1'inci sırasında yazılı imtiyazlı araçlar arasında ilk sırada işçi alacakları yer almaktadır. Bu da yeterli değilse İcra İflas Kanunu'nun 305'inci maddesi gereğince borçlunun alacaklılara teklif etmiş olduğu konkordato teklifi alacaklılar tarafından kabul edilmiş olsa dahi, imtiyazlı alacaklardan olan işçi alacaklarının tam olarak ifa edilmesi tasdik şartları arasında düzenlenmiştir.

Yine, İcra İflas Kanunu'nun 17'nci maddesinde de iflas idare memurlarına ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla Harçlar Kanunu, Kat Mülkiyeti Kanunu, Emlak Vergisi Kanunu ve Belediye Gelirleri Kanunu'nda da yapılması gereken değişiklikler vardır. Buna göre, 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun mükerrer 69 ve 132'nci maddesinde yapılan değişiklikle, Yapı Kullanma İzin Belgesi verilmesi sırasında yapı kullanma izni harcı ile cins tashihi harcının belediyelerce tek seferde tahsil edilerek cins tashihi harcının ilgili vergi dairesine gönderilmesi öngörülmektedir. Uygulamada “Vergi borcu yoktur.” şeklinde ortaya çıkan usul kaldırılarak iş yapma kolaylığı sağlanmaktadır.

Yine, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu'nun 10'uncu ve 14'üncü maddelerinde yapılan değişiklikle, yapı ruhsatına tabi bütün yapıların Yapı Kullanma İzin Belgesi düzenlenirken Yapı Kullanma İzin Belgesi ve yapı aplikasyon projelerine uygun şekilde resen cins değişikliği yapılarak kat mülkiyetine geçiş işlemlerinin tamamlanabilmesi amaçlanmaktadır.

Yine, 634 sayılı Kanun'un geçici 1'inci maddesinde yaptığımız değişiklikle, maddenin yürürlüğe girmesinden önce Yapı Kullanma İzin Belgesi düzenlenmiş tüm yapılarda Mekânsal Adres Kayıt Sistemi'ne yüklenemeyen Yapı Kullanma İzin Belgesi ile yapı aplikasyon projesinin yetkili idare tarafından elektronik ortamda gönderilmesi durumunda kanunun ilgili hükümleri uyarınca işlem yapılması, zorunlu deprem sigortası dâhil hiçbir belgenin aranmaması suretiyle tüm işlemlerde uygulama birliğiyle vatandaşlara kolaylık sağlanmaktadır.

Yine, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'nun 30'uncu maddesinin sekizinci fıkrasında yapacağımız değişiklikle de emlak vergisi değerlerinin belediyeler tarafından elektronik ortamda tapu müdürlüklerinin erişimine açılması ve tapu müdürlüklerinin taşınmaz satışlarını elektronik ortamda belediyelere bildirmelerine imkân sağlanması amaçlanmaktadır. Bu düzenlemeyle, belediyelerce istenen “Emlak vergisi borcu yoktur.” şeklindeki fiilî uygulamanın vatandaşlara getirmiş olduğu zorluk ortadan kaldırılmaktadır.

Yine, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na eklenen geçici 25'inci maddeyle, tapu müdürlükleriyle gerekli iletişimi sağlayacak elektronik altyapısı mevcut olmayan belediyelere süre verilmektedir.

Yine, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na eklenen ek 7'nci maddeyle, yatırım ortamının iyileştirilmesi çalışmaları kapsamında birleştirilen bazı inşaat izinleri usullerine bağlı olan harçların, bedel ve ücretlerin yapı ruhsatı başvurusuyla tek seferde ödenebilmesi öngörülmüştür. Düzenlemeyle, idari başvuru olarak birleştirilen süreçlerin arka planında var olan ödeme işlemlerinin tek seferde yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

Yine, bu kanun teklifiyle 2918 sayılı Trafik Kanunu'nun 90 ve 92'nci maddelerinde yapılan değişikliklerle, kara yolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminat hesaplamalarına dair temel çerçeve çizilmiş ve sigorta genel şartları aracılığıyla bugüne kadar uygulanmakta olan birtakım istisnai hâllerin kanun teklifine eklenerek zorunlu mali sorumluluk sigortası teminatının dışında sayılmasına devam etmesi amaçlanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; teklifin milletimiz için hayırlı ve başarılı olmasını diliyorum, teklife vereceğiniz katkılar nedeniyle şimdiden hepimize çok teşekkür ediyor, Gazi Meclisimizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde şahıslar adına söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi 60'a göre yerlerinden milletvekili arkadaşlarımıza birer dakikalık söz vereceğim.

Sayın Özer...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- *Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, Çankırı'daki çeltik üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması*

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçen hafta Çankırı'ya yaptığımız ziyarette, çeltik ambarı olan Kızıllırmak ilçesinde çiftçilerimizin sorunlarını dinledik. Çeltik üreticimiz HES'le karşı karşıya kalmış, tarlası için su mücadelesi veriyor; ayakta kalmak için ise tüm umudunu TMO'ya bağlamış, elindeki ürünün alınmasını bekliyor. Üreticilerimiz “Cumhurbaşkanı, TMO'nun üreticiyi desteklemek için patates ve çeltik alımı yapacağını açıklamıştı; TMO patates aldı, pirinç almadı.” diye yakındılar. Geçen yılki ürünlerini satamayanlar var. “Tam hasat dönemi iktidar ithalat yapınca ürün değer bulmuyor, elimizde kalıyor; ekim yaptık ama kaygılıyız.” diye dert yandılar. “Çeltiğin tohumunu 13.500 liraya aldık, geçen yıl kalite ve cinsine göre 3.200 ila 4.500 lira arasında sattığımız çeltiğin fiyatı 2.500 liraya kadar düştü, bu yıl da TMO alım yapmazsa tamamen biteriz.” diye yaka silktiler, Çankırı vekillerine de selam söylediler.

BAŞKAN – Sayın Ünsal...

53.- *Ankara Milletvekili Servet Ünsal'ın, saray yandaşlarına milyarların peşkeş çekildiğine ilişkin açıklaması*

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkeyi pislik götürüyor arkadaşlar, pislik. Saray hükûmeti ve AKP, Türkiye'yi yandaşların ve müteahhitlerin kamu kaynaklarıyla zengin edildiği bir rant kapısına çevirdi. 2017-2021 yılları arasında en çok kamu ihalesi alan şirketlerde ilk beş sıra Kalyon, Kolin, Cengiz, Erk, Rönesans ve bir de bunlara Demirören eklendi. Sadece bu yandaş 5 müteahhide verilen 55 ihalede alınan para 161,3 milyar lira. Ayıptır, ayıp! İnsanlar işsizlikle, yoksullukla, sefaletle boğuşurken saray yandaşlarına milyarları

peşkeş çektiyor. Bu şirketler, siyasi iktidar eliyle milletin kanını emiyor, kanını; devleti soyuyor. Türkiye, saray ve AKP yönetiminde halk için, halk yararına değil, yönetenlerin ve yandaşların devleti hâline getirilmiştir. Bu rezalete ortak olan herkes suçludur ve saray halka hesap vermek zorundadır, vereceksiniz de.

BAŞKAN – Sayın Yıldız...

54.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, sahil bölgelerindeki tapu dairelerinde memur eksikliği olduğuna ilişkin açıklaması

HÜSEYİN YILDIZ (Aydın) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sizin aracılığınızla Çevre ve Şehircilik Bakanına ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne bildirmek istiyorum: İki haftadan beri yüzlerce telefon geliyor, özellikle sahil kesiminde olan tapu dairelerinde maalesef memur eksikliği var. Didim'den bir örnek vereyim: Yurt dışından vatandaşlarımız bir hafta izne geliyor, müracaat ediyorlar internet üzerinden, maalesef işlem olmadan geri dönüyorlar, bunun sebebi de personel eksikliği. Ben burada özellikle sahil kesimindeki tapu dairelerine muhakkak memur göndermeniz gerektiğini söylüyorum. Bütün tapu müdüleriyle de görüştüm, özellikle Didim'de... Ben Didimli olduğum için bir gün boyunca gittim oraya. O memurlar akşam sekize kadar çalışıyor ama yine yetiştiremiyorlar, ciddi derecede bir sıkıntı var. Acilen sahil bölgelerindeki tapu dairelerine memur atamanızı istiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Yurdunuseven...

55.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven'in, Afyonkarahisar'ın Sinanpaşa ilçesinin Güney beldesindeki yerel seçim sonuçlarına ilişkin açıklaması

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teşekkürler Başkan.

Seçim bölgem olan Afyonkarahisar ili Sinanpaşa ilçesi Güney beldesinde mahkeme kararıyla belediye hakları yeniden kazanılmış ve büyük gayretlerimizle Yüksek Seçim Kurulu tarafından belediye başkanlığı seçimleri yapılması kararı üzerine 6 Haziran günü seçim gerçekleştirilmiştir. Güney beldesi ve Çalışlarlı hemşehrilerimiz yapılan seçimde yüzde 63,6 oy vererek AK PARTİ belediyesini seçmiştir. Sekiz partinin yarıştığı ve genel başkanlar düzeyinde propaganda yapılan beldede halkımız, Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın 1994'te başlattığı belediye ruhu ve hizmetini 2021 yılında da devam ettirmeye karar vermiştir. Millet İttifakı oylarına bakarsak yüzde 5 civarındadır. Sandıkta milletimiz cevabını o 50 gramlık oy pusulasıyla vermiştir, bundan dolayı öncelikle Güney beldesi ve Çalışlarlı halkımıza, seçimde görev yapan tüm teşkilatlarımıza teşekkür ederken Cumhuriyet İttifakı adayımız Erol Karabacak'a başarılar diliyorum.

Durmak yok, yola devam diyorum; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

56.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Ziraat Bankasının olanaklarının çiftçiler için kullanılması gerektiğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biz buradan çiftçinin borcunun faizini silin, erteleyin, yapılandırın dedikçe siz susuyordunuz. Anlaşıldı ki çiftçinin hakkını başkalarına yediyormuşsunuz. Şimdi öğreniyoruz ki yandaşınız tüpçü, borcunu ödemiye. Aksi bir açıklamayı da şu ana kadar duymadık, görüldü ki faizi bile ödenmeyen 750 milyon dolar, aşağıda çevrilen dolapların yanında çerez bile değil. Buz dağının bırakın altını, üstünü bile henüz görmedik. Adı Ziraat Bankası olan bir banka sizin yandaşlarınızı semirtmek

için kullanılmaz. Yapılması gereken, bankanın olanaklarının çiftçimiz için kullanılması ve bütün milletimizin bundan yararlanmasıdır. Medyayı susturmak, her şeye egemen olmak için çiftçinin parasını yandaşa verdiniz ama bir işe yaramadı. Kimsenin izlemediği kanallarınız yeni iletişim araçları karşısında diz çökmüş durumda. Kaynak varsa çiftçiye, emekliye, öğrenciye, işsiz verin. Moğollardan beri ülke böyle vandallık ve böyle zulüm görmedi.

BAŞKAN - Sayın Tokdemir...

57.- Hatay Milletvekili İsmet Tokdemir'in, tarımsal destek ödemelerine ilişkin açıklaması

İSMET TOKDEMİR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Amik Ovarımızda çiftçilerimiz büyük umutlarla soğan, bezelye, maydanoz gibi ürünlerini yanlış tarım ve ithalat politikaları sebebiyle tarlada bırakıp sürdürdüler, yeni umutlarla stratejik bir ürün olan pamuk ektiler. Nisan ayından bu yana 2020 tarımsal destek ödemelerinin yapılacağı söylendiği hâlde hâlen yatırılmamıştır. Yeni mahsulünü eken çiftçilerimizin gerekli olan gübre ve mazot gibi tarımsal ihtiyaçları için acilen destekleme primlerinin yatırılması beklenmektedir. Gelişmiş ülkeler tarım ve gıda güvencesi açısından iklim değişikliklerine yönelik eylem planlarını yeniden gözden geçirirken, uzmanlar kuraklık için yeni önlem ve politikalardan bahsederken TÜİK üretim düşüş beklentilerini açıklamıştır. İktidar, çiftçilerimize can suyu olacak desteklemeleri bir an önce yattırmalıdır.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, 60'a göre ben de söz talep etmişim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 49 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3592) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 266) (Devam)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerinde görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 8'inci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurun Sayın Erel... (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine partim İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, her ne kadar komisyon görüşmelerinde ve Genel Kurul görüşmelerinde temel kanun olarak adlandırılrsa da aslında siyasi iradenin olağan bir uygulaması hâline gelen bir torba kanun teklifidir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin temel amaçlarından olan net kuvvetler ayrılığı ve yasamanın güçlendirilmesi hedefleri maalesef gerçekleştirilememiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisinde yasama faaliyetleri, ilgili konuda verilen teklifler değerlendirilmeden, teknik ve mali konularda etki analizleri yapılmadan, değerlendirme raporları hazırlanmadan “temel kanun” adıyla torba ve yamalı kanunlarla gerçekleştirilmektedir.

Ticaret Bakanlığı verilerine göre, 2020 sonu itibarıyla Türkiye genelinde haklarında konkordato kapsamında mühlet kararı verilmiş toplam 2050 şirket bulunmaktadır. Ulusal Yargı Ağından alınan verilere göre, 1 Ocak ile 21 Mayıs 2021 tarihleri arasında icra iflas dairelerinde toplam 2 milyon 852 bin yeni dosya ihdas edilmiştir. İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı, bir yıl önceki 21 Mayıs 2020 tarihine göre 1 milyon 411 bin 830 artarak -21 Mayıs'taki resmi kayıtlara göre- 21 milyon 940 bin 111'e çıkmıştır. Bu yıl ocak ve mart ayında 125 bin kişi tüketici kredi borcunu, 113 bin kişi kredi kartı borcunu ödemediği için bankalar tarafından icraya verilmiştir. Derdest icra dosya sayımızın toplamda 22 milyona ulaştığı bilinmektedir. Böylece ülkemizde her 4 kişiden 1 kişi icralık durumdadır.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunun verilerine göre, 2021'in ilk çeyreğinde iş yerini kapatan esnaf sayımız yüzde 11 artarak 29.037'e ulaşmıştır. Yine, TÜİK verilerine göre, tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı 2002'de 7 milyon 458 bin kişiye 2020 Şubat ayı itibarıyla 4 milyon 157 bin kişiye düşmüştür. Bu da tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısında yüzde 44 oranında bir azalma olduğunu göstermektedir. Çiftçi sayısının azalması, tarım alanlarının daralması, küçülmesi, sebze bahçesi alanlarının azalmasına karşın çiftçi borçları her geçen gün artmaktadır. Bankalara 119 milyar 331 milyon, Tarım Kredi Kooperatiflerine 10 milyar TL borçları var; toplam kayıtlı kredi borcunun 130 milyarı aştığı bilinmektedir. Ayrıca, tarımsal elektrik ve tarımsal sulama borçları da dikkate alındığında çiftçilerin toplam borcu yaklaşık 160 milyar lirayı aşmaktadır. Dolayısıyla, kanun teklifiyle İcra ve İflas Kanunu'nda sadece konkordato ve iflasla ilgili hükümlerde değişiklikler yapılmaktadır. Oysa İcra ve İflas Kanunu'nda değişiklikler yapmak yerine vatandaşın gelir kaynaklarının artırılması, giderlerinin ve sırtındaki yükün azaltılması yönünde çalışmalar yaparak vatandaşın borçlanmaması ve icraya düşmemesi için gerekli çareler aramak sanırım ki bu Türkiye Büyük Millet Meclisinin boynunun borcudur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şüpheless ki hukukun üstünlüğünü toplumsal hayatın her alanında sağlamak güçlü ve kalkınmış bir devlet olmanın anahtarındır çünkü hukukun üstünlüğü, devlet organlarının kurumsallaşarak güçlenmesini ve uyum içinde çalışmasını sağlar, refahın sürekli ve kalıcı olarak yükselmesini sağlar. Hukukun üstünlüğü, toplumda, tüm kamu kurum ve kuruluşlarında görev alanların o işi yapmaya en ehil yani en liyakatli kimselerden oluşmasını, yöneticilerin hukuk kurallarına uyarlı ve en iyi şekilde görev yapmalarını sağlar. Ekonomide en önemli etkiyi hukukun üstünlüğünde temel görevli olan yargı gücü yapar çünkü yargının işlevi ekonominin ve toplum hayatının her alanını ilgilendirir. Uyuşmazlıkları çözmek, bireyler arasında uzlaşma ve iş birliğini yeniden tesis etmek, herkesin kurallara uygun davranmasını sağlamak, yöneticilerin kamu gücünü hukuka uyarlı şekilde kullanmasını sağlamak, bireylerin temel hak ve özgürlüklerini -özellikle fikir ve ifade özgürlüğünü- devlet yöneticilerine karşı korumak yargının görevidir. Hukuk, üretim ve ticareti sağlayan ilişkiler ekonominin can damarı ve sinirleri gibidir. Hukukun üstünlüğünü sağlama görevini etkin olarak gerçekleştiren ve bunda güven veren yargı, ülkenin itibarını ulusal ve uluslararası alanda katlar, ekonomik ilişkilere güven getirerek refahı artırmada çarpan etkisi oluşturur. Zira, hukuk güvenliği işletmelerin ticari itibarını artırır, ekonomik ilişkileri ve faaliyetleri canlandırır, hukuk ne kadar iyi işliyorsa ekonomi de o kadar canlı olur. İleri demokrasi için güçler ayrılığının netleştirilmesi ve diğer devlet güçleriyle birlikte yargının kendisinin de hukuka hesap verir olması gerekir. Bu, bütün demokrasilerde özellikle güçler ayrılığı bakımından zorunludur. Ülkemizde yargı bağımsızlığı olmadığı gibi yürütme gücüne tamamen bağımlı ve onun uzantısı hâline gelmiştir. Yargıda tam bağımsızlığın sağlanması gerekmektedir. Yargı gücünün yasama ve yürütme güçlerinden net olarak ayrılması zorunludur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; adaletin olmadığı yerde refah olmaz. Adaletin olmadığı ortamda ülke zenginleşmez; yandaşlar zenginleşir, kişiler zenginleşir, gelir adaletsizliği büyür gider, tıpkı günümüzde olduğu gibi. Adaletin olmadığı yerde özgürlüklerden bahsedemeyiz. Hukuk ve

adaletin olmadığı yerde ilk kaybolan değer ahlaktır, iş ahlakıdır, kamu ahlakıdır. Adaletin olmadığı yerde güven biter. Adaletin olmadığı yerde vatandaşların devlete olan güveni ortadan kalkar. Adaletin olmadığı yerde hukuk devleti olmaz. Adaletin olmadığı yerde sosyal adalet de olmaz, yolsuzlukları önlemek imkânsız hâle gelir. Adaletin olmadığı yerde dürüst rekabet de olmaz. Adaletin olmadığı yerde insan hakları gelişemez, temel hak ve özgürlükler kullanılamaz. Adaletin olmadığı yerde demokrasi hiç yürümez. Yargının siyasallaştığı yerde demokratik düzen olmaz. Yargının siyasallaştığı yerde artık, yaşamın her alanı siyasi iradenin merhametine kalmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Peygamber’imiz mübarek hayatı boyunca toplumda adaleti hâkim kılmak için mücadele etmiş, gerek Müslümanlar arasında gerek gayrimüslimler arasındaki işlem ve hükümlerde adaletin en güzel örneklerini vermiş; adaleti, temel hakların ve özgürlüklerin korunması, toplumsal huzurun ve barışın sağlanmasının teminatı olarak görmüştür. Bir gün, Mahzûmoğulları kabilesinden Fâtıma adında asil bir kadın hırsızlık yapmıştır. O kadının cezalandırılmaması için ashtaptan Hazreti Üsâme bin Zeyd’i Peygamber’imize elçi olarak gönderdiler. Bu duruma çok kızan ve üzülen Hazreti Peygamber şöyle buyurdu: “Nasıl oluyor da bazı kimseler Allah’ın kanunu karşısında aracı olmaya kalkışıyor. Sizden öncekilerin mahvolmasının sebebi şudur: İçlerinden asil, ileri gelen birisi hırsızlık yapınca onu serbest bırakıyor, zayıf ve fakir bir kimse hırsızlık yapınca onu cezalandırıyorlardı. Allah’a yemin ederim ki Muhammed’in kızı Fâtıma hırsızlık yapsaydı onu da cezalandırırdım.”

İsmi “adalet”le başlayan iktidar partisini, adına ve parti programına uymaya davet ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden Tokat Milletvekili Sayın Yücel Bulut.

Buyurun Sayın Bulut. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 266 sıra sayılı İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde MHP Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Mevcut İcra ve İflas Kanunu’nda 2018 yılında hayat bulmuş değişikliklerin takip edilmesi, izlenmesi ve uygulamada karşılaşılan problemlerin tespit edilmesi sonucunda, bugün İcra ve İflas Kanunu’nda birtakım değişiklikler yapılması konusunda huzurdaki kanun teklifi Parlamento çatısı altında sizlerin takdirine sunulmuştur.

Elbette ki hem iktidar hem muhalefet, bu Parlamento çatısı altındaki herkesin temel dileği ve temennisi, bu ülkede hiç kimsenin İcra İflas Kanunu’ndan kaynaklı haklarını aramak için adliye kapılarına düşmeyecekleri bir ekonomik altyapının var olmasıdır. Gerçekten de işleyen bir serbest piyasa ekonomisinde alacaklının alacağını zamanında aldığı, borçlunun herhangi bir zorluk içerisinde olmaksızın borcunu zamanında ve vadesinde ödediği bir sistemin varlığı herkes tarafından temenni edilendir. Huzurdaki bu kanuni düzenlemeyle İcra İflas Kanunu’nda ve özellikle iflas ve konkordato hükümlerinde süreci hızlandıracak, iflas idarelerinin daha nitelikli hâle geleceği, daha etkin, daha süratli bir iflas ve konkordato sürecinin hayata geçirilmesi dileğiyle yapılan değişiklikler yer almaktadır. Ne yazık ki cumhuriyet tarihimiz boyunca -yaklaşık yüz yıllık bir arka planı var- karşı karşıya kaldığımız sorunların çözümünü yıllardır aramakla beraber etkili bir neticeye varamadığımız sorunların başında uzun süren yargılama süreçleri gelmektedir. İflas ve konkordato süreçleri de yargının temel bir sacayağı olarak uzun süren yargılama süreçlerinden gerekli nasibi almaktadır.

Şimdi, bu ve benzeri düzenlemeler elbette ki kaçınılmaz olmakla beraber soruna yani uzun süren yargılama süreçlerine, uzun süren cebri icra ve iflas süreçlerine ancak geçici çözümler üretebilen

düzenlemelerdir. Dolayısıyla yargının en önemli sacayaklarından biri olan iflas idaresinin ve cebrî icra sürecinin de tıpkı yargılama süreçlerinin diğer veçhelerinde ve yönlerinde gördüğümüz gibi uzun yargılama süreçlerinden, uzun safha sürecinden bir an önce arındırılması gerekiyor.

Şimdi, elbette ki bunun birtakım çözümleri var, müsaadenizle ben bunları paylaşmak istiyorum sizinle. Her fırsatta dile getiriyoruz: 15 Temmuzdan sonra yargı, Fetullahçı bir çeteye karşı, toplumu ve devleti bütün hücrelerine varana kadar sarmış bir çeteye karşı çok etkin ve yoğun bir mücadele verdi. Ancak bu yoğun ve etkin mücadele yaklaşık yüz yıllık arka planı olan gecikmiş adalet kavramının maalesef ki bir mazereti olabilecek durumda değil. Bu mücadelede rol almış, gövdesini ortaya koymuş bütün yargı mensuplarımıza ayrı ayrı teşekkür etmekle beraber, ivedi bir şekilde toplumun adalete olan inancının ve güveninin yeniden tesisi, devamı ve istikrarı için bu soruna bir çözüm bulmamız gerekiyor.

Ortada binlerce mağdur yaratan yargılama faaliyetleri var. Mağdur yaratan yargılama faaliyetlerinden kastım FETÖ yargılamaları değil; on beş sene süren ticari davalar, on üç-on beş sene süren boşanma davaları; her biri birer örnek olarak maalesef önümüzde duruyor ve tüm bunlar yani uzun yargılama faaliyetleri, yargıdaki gecikme, hepimiz hemen hemen hemfikiriz ki bir mevzuat eksikliğinden kaynaklanmıyor, sistem ve insan unsurundan kaynaklanıyor. Sistem unsurundan kaynaklanıyor çünkü mevzuatımızda -temelinde birçok konuda yeterli olmakla beraber- uzun yargılamalar karşısında Anayasa Mahkemesinin hak ihlali kararları dışında etkin bir denetim yolunun mevcut olmayışı ve yine, geciken uzun yargılamalar karşısında yargının kendi iç denetimini etkili bir şekilde devreye sokacağı bir mekanizmasının, caydırıcı bir denetiminin mevcut olmayışı temel bir sistem sorunudur.

Kanunda öngörülen süreler içerisinde tamamlanmayan yargılamalar neticesinde bu süreler sadece göstermelik bir hâl almakta, bu sürelerin üzerinden aylar, yıllar geçtikten sonra tesis edilen kararlar maalesef özel bir denetim konusu olmadığı gibi bu kararlara neden olanlar hakkında da hiçbir yaptırım uygulanmamaktadır. Olan, hakkını aramak için adliye kapılarına düşmüş vatandaşlarımıza olmaktadır. Maalesef, çok basit savcılık soruşturmalarının dahi sürüncemede kaldığı, bazen yıllarca kovuşturma aşamasına dönmeksizin maalesef ilgisizlikten beklediği bir süreçte bu konularda ciddi bir adım atılmayı, etkili denetim mekanizmalarının devreye sokulmayı uzun yargılama süreçlerini yargıda bir istisna olmaktan çıkarmış ve cumhuriyet tarihi boyunca maalesef bir kural hâline getirmiştir. Anadolu'da "Allah insanı adliye kapısına düşürmesin." diye bir deyiş maalesef meydana geldi. İşte, bu deyişin ana sebebi şudur: Kısa, etkili ve adil yargılamanın bir istisna hâline gelmesi ve buna bizim bir çözüm üretmemişimiz, maalesef kural olarak da yargılamanın yıllarca sürmesi, hak talebinde bulunanı dahi yıldırarak pozisyonda yıllara sâri bir şekilde devam etmesidir. Şimdi, sistem sorununu anlatırken aslında aynı zamanda insan sorununa da vurgu yaptık ve insan sorununu da anlatmış olduk.

Şimdi, hepimizi hem fikiriz ve hepimiz biliyoruz ki hangi düzenlemeyi hayata geçirmiş olursak olalım, hangi düzenlemeyi getirmiş olursak olalım o düzenlemeyi, o yasal düzenlemeyi bir sistem hâline getirecek olan insan unsurudur ve insan elidir çünkü devlet kendi kendine işleyen bir mekanizma değildir, insanlardan müteşekkil olan bir organizasyondur. Dolayısıyla, insan kaliteli olursa, insan nitelikli olursa, insan ehliyet sahibi olursa bunun anlamı güçlü yargı demektir, güçlü adalet demektir, güçlü tapu idaresi demektir, düzgün işleyen devlet su işleri demektir, düzgün işleyen bayındırlık hizmeti demektir. Dolayısıyla, bütün bu tartışmaların hepsi insan odaklı yapılmak zorundadır, nitelikli insanı aramak zorundayız ve gelip tüm tartışmaların neticesinde "liyakat" kavramına dayanmak zorundayız. Sistemi düzeltme arayışlarının başı ve temeli insan olmalı, nitelikli insan arayışı olmalı, liyakatli insan arayışı olmalıdır. Aksi takdirde bugün, bu Mecliste çıkardığımız, bundan sonra çıkaracağımız, bizler bu görevi devrettikten sonra gelecek nesillerin çıkaracağı bütün kanuni düzenlemeler, uygulayıcının elinde ya eksik uygulanan ya hiç uygulanmayan ya da kişiye göre uygulanan birer kâğıt parçası hâline

gelir. Sistemi yaşatacak olanın, sistemi kurgulayacak ve etkili bir biçimde hayata geçirecek olanın insan olduğu bilinciyle bu hamleleri yapmak zorundayız. Burada bir parantez açmak istiyorum: Şimdi “FETÖ” denilen yapının mensuplarını fiziken ve önemli ölçüde devlet hayatından temizlemiş bulunuyoruz. Bu mücadelede bir konunun altının çizilmesi gerekiyor, bu vurgu yapılmalı ki liyakat kavramının aslında her türlü örgütsel ve zararlı yapının da ilacı olduğu bir kez daha anlaşılabilir. “FETÖ” denilen yapı esas itibarıyla diğer tüm yapılar gibi bir insan topluluğudur; aldatmış, aldanmış, yanlışla sürüklenmiş, yanlışla sürüklenmiş, zehirlenmiş bir insan topluluğu ve bu insan topluluğu 1960’lı yılların sonundan itibaren, aşama aşama bir cemaat ve topluluk olmaktan çıkmış, bir terör örgütü boyutuna gelmiştir. Bunun sebebi nedir? Bunun sebebi insanların bir araya gelip bir topluluk oluşturması değil, o topluluğa mensup olan insanların kullandıkları yöntemlerdir, yoldur ve metotlardır. Dolayısıyla, bu mücadelenin fiziken yapıldığı kadar, yöntemlere karşı da savaş açılarak yapılması gerekiyor. Nedir bu yöntemler? Rakip gördüğün herkesi itibarsızlaştırma, itibar suikastı düzenleme, kumpaslar tertip etme ve günün birinde içinden çıktığın millete silah doğrultacak kadar hırslarının esiri olma. Dolayısıyla, FETÖ fiziken temizlenmiş olabilir ama bu topluma bulaştırdığı bu hastalıkların her biri -yöntemler ve metotlar- bazıları tarafından bugün hâlen takip edilen, tatbik edilen yöntemler olarak ayaktadır. Dolayısıyla, bu örgüte karşı fiziksel temizlik nasıl yapılmışsa bu mücadele sadece fiziki mücadele olarak bırakılmamalı, yöntem mücadelesi de yapılarak toplumdaki bu hastalıklı yapı temiz bir hâle getirilmeli, bu metotların hepsi toplum hayatından temizlenmelidir.

Her kim ki iftirayı bir silah olarak kullanıyorsa, siyasette, bürokraside, sosyolojide ve sosyal hayatta her kim iftirayı bir silah olarak kullanıyorsa; her kim rakiplerini elemek adına kumpas, tertip ve iftiraya başvuruyorsa; her kim itibar suikastlarından medet umuyorsa bir terör örgütü üyesi olmasa bile mutlaka ama mutlaka bu yöntemlerin itibar görmeyeceğini bilmeli, toplum hayatından izole edilmelidir. İşte, bu şekilde bu yöntemleri bir metot olmaktan çıkardığımız vakit ideal insanı, sistemi üzerine inşa edeceğimiz ideal ve liyakatli insanı hep beraber inşallah yetiştireceğiz. Bunu yapabilmemiz için yüzyılları aşkın bir süredir hayatımıza sirayet etmiş, en nazik ifadesiyle “referans” olarak ifade ettiğimiz bu kavramın hayatımızdan çıkarılıp atılması gerekiyor. Bunu daha önce de vurguladık: Anadolu çocuklarının, binbir zorlukla okuyan Anadolu çocuklarının -hepiniz bu mücadelenin içerisinde geliyorsunuz- verdikleri emeğin dışında, bir de kendilerine referans arama mecburiyetini ortadan kaldıracığımız bir bürokratik sistemi birlikte, bu Parlamento çatısı altında müşterek bir iradeyle ortaya koymamız ve topluma egemen kilmamız gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

YÜCEL BULUT (Devamla) – Kimse hak etmediği makama gelmemeli. En çalışkan dururken sadece ama sadece içeriği, ne olduğu belli olmayan bir referans nedeniyle kimse hak etmediği koltuğa oturmamalı. Koltuğa oturan herkes o koltuğun bu milletin namusu gibi kendisine tevdi ve emanet edilmiş bir şeref payesi olduğunu bilerek, emek vererek mesai yapacak liyakatli insanlardan teşekkül etmeli. İşte, bu yapıyı inşa ettiğimizde, ideal insan modelini ortaya çıkarıp ehliyet sahiplerine bu yetkiyi verdiğimizde yapacağımız bütün yasal düzenlemeler anlamlı hâle gelecek, ehil ellerin içerisinde, ehil ellerde sağlıklı ve topluma faydalı birer sistem hâline gelecektir.

Bu vesileyle Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.01

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.02****BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR****KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN (İstanbul), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 88’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

266 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

267 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 267)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

172 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 172)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 9 Haziran 2021 Çarşamba günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.03

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Bingöl Milletvekili Erdal Aydemir'in, Türkiye genelinde ve Bingöl özelinde pandemi kısıtlamalarından etkilenen esnafın mağduriyetinin giderilmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/44922)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 29.04.2021

Erdal AYDEMİR**Bingöl Milletvekili**

Vekili olduğum Bingöl ile esnafları başta olmak üzere tüm ülkedeki; kahvehane, kıraathane, kafe, lokanta, restoran, kuaför, berber ve kısıtlama mağduru diğer esnaflar soruyorlar;

- 1.) Biriken kiralarmızı nasıl ödeyeceğiz?
- 2.) Kredi ödemelerini nasıl yapacağız?
- 3.) İşletmelerimiz de yevmiye ile çalışan işçiler nasıl gecinecekler?
- 4.) Temel ihtiyaçlarımızı nasıl karşılayacağız?
- 5.) Faturalarımızı nasıl ödeyeceğiz?
- 6.) Yaşadığımız buhrandan nasıl kurtulacağız, kimlerden destek bekleyeceğiz?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

03/06/2021

Sayı : E-48360949-610-21181

Konu : Soru Önergeleri-339

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 06.05.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0815861 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bingöl Milletvekili Sayın Erdal AYDEMİR tarafından verilen 7/44922 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar başta Ticaret Bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıkların görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, pandemi sürecinde tarımsal üretim ve gıdaya erişimde alınacak önlemlere ve aşılama sürecinin hızlandırılmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/44925)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 29.04.2021

Ayhan BARUT
Adana Milletvekili

Türkiye'de pandemiyle mücadelede 1 yıldan fazla bir süreyi geride bıraktık. Eksiği ve fazlasıyla, acıların çoğunlukta olduğu hayli zor bir dönem yaşadık, hala da yaşıyoruz. Bu süreçte başta sağlık emekçileri olmak üzere toplum olarak ciddi mücadeleler verildi, telafi edilemeyecek bedeller ödendi. Yaşamını yitirenlerin acısı uzun yıllar yüreklerde derinden hissedilecektir. Bu süreçte, her ülke kendi gerçekliği ve iktidardadır politik anlayışları çerçevesinde pandeminin olumsuz etkisine az ya da çok maruz kalmıştır. Pandeminin ilk zamanlarında yaşanan belirsizliğin, bilimin ışığında gösterilen çabaların sonucunda özellikle de aşının uygulanmaya başlanması ile umuda dönüştüğü söylenebilir. Resmi açıklamalarla gerçeklikler arasındaki çelişkiyi takip etmekte bile zorlandığımız ülkemizde, aşının tedarik ve uygulama süreci maalesef yönetilememektedir.

Salgın dönemi, insanların bağışıklık sisteminin güçlenerek sağlıklı yaşayabilmesi için yeterli ve sağlıklı gıda ile temiz suyun gerekliliğini ve önemini bir kez daha göstermiştir. Salgın sürecinde gıda üretim ve dağıtım işlerinin yaşamımızın sürdürülebilmesinde önemli işlevi bulunduğu görülmektedir. Pandemi boyunca üretimin durmadığı gıda sektöründe çalışanların sokağa çıkma yasağında da çalışmaya devam ettiği göz ardı edilmemelidir. Tarladan, çiftlikten başlayarak üretimden tüketime ve dağıtımına kadar gıdanın her aşamasında ve resmi kontrollerde görev alan gıda ve tarım çalışanlarının bu zorlu dönemi sağlıklı geçirebilmeleri, aşılama başta olmak üzere alınacak tedbirler ile mümkün olacaktır.

Sağlık Bakanlığınca Ocak ayında yayınlanan 'Aşıda Öncelikli Gruplar Tablosunda' gıda üretim zincirinde yer alanlar ikinci öncelikli gruplar arasında sayılmıştır. Ancak, farklı meslek grupları aşılama öncelikli sıraya alındığı halde emek yoğun bir alan olan tarım ve gıda sektörü çalışanlarının aşılama henüz gündeme gelmemiştir. Unutulmamalıdır ki, gıda üretiminin kesintiye uğramaması ve artarak sürdürülmesi, sektör çalışanlarının sağlığını idame ettirebilmesine bağlıdır. Toplumun en temel ihtiyacı olan gıdanın; üretim, sanayi, lojistik ve perakende aşamalarında çalışanların pandemiye karşı aşılama korunması görevi tüm aciliyeti ile yetkililerin önünde durmaktadır. Aşılama herkes öncelikli olmalıdır. Bunun mümkün olmadığı durumda ise öncelikler, farklı kesimlerin Bakanlık üzerinde gerçekleştirdiği lobi faaliyetlerinin etkisine göre değil, bilim, toplumsal gereklilik ve objektif değerlendirmelerle belirlenmelidir.

Bu bağlamda;

- 1- Pandemide aşı önceliklerinin mantık ve bilim çerçevesinde belirlenmesi, gıda temininin sürdürülebilmesi için tarım ve gıda sektörü çalışanlarının öncelikle aşılanması konusunda bir hazırlık yapıldı mı?
- 2- Tarım ve gıda sektöründe faaliyet gösterip çalışanların aşılanması için bir takvim var mıdır, öncelikli aşılama yapılacak mıdır?
- 3- Pandeminin yıkıcı etkileri gözetildiğinde, tam kapanma döneminde bile faaliyetleri süren tarım ve gıda sektörüne yeterli desteğin verilmesi için bir çalışmanız var mıdır?
- 4- Tarımsal üretimin sürdürülebilirliği ve güvenli gıdaya erişimin kesintisiz sağlanması için artan üretim maliyetleri gözetilerek tarım ve üreticiler için ayrıca bir destek paketi hazırlayacak mısınız?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

03/06/2021

Sayı : E-48360949-610-21182

Konu : Soru Önergeleri-339

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 06.05.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0815861 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Adana Milletvekili Sayın Ayhan BARUT tarafından verilen 7/44925 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Tarım ve Orman Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

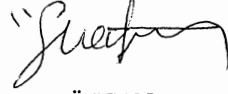
Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

3.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, pandemiden olumsuz etkilenen berber esnafının desteklenmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/44926)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla.29/04/2021

Suat ÖZCAN
Muğla Milletvekili

Salgının yayılmasını engellemek ve KOVID-19 salgınının olumsuz etkilerinden korunmak amacıyla alınan tedbirler doğrultusunda tam kapanma getirilmiştir. Berber esnafı COVID-19 salgınının ilk başladığı günlerde zorunlu olarak 21 Mart 2020 – 11 Mayıs 2020 tarihleri arasında zorunlu kapatılmış, daha sonraki günlerde ise esnek kapama günleri olduğu için maddi açıdan zor günler yaşamışlardır. Esnafın verdiği bilgilere göre; çalıştırmış oldukları dükkanlarının ödemelerinin yanı sıra evlerini de geçindirmekle yükümlü olduklarından dolayı hem evlerinin masrafları hem de dükkanlarının masraflarını çalışamadıkları ve gelirlerinin yarı yarıya düşmesinden dolayı ödemelerini zamanında yapamadıklarını ve ödemelerin gecikmeden kaynaklanan sorunlar yaşamaktadırlar. Bu bağlamda:

1. Pandemi sürecinde kredi çeken esnafın kredi ödemelerinde faizsiz öteleme düşünüyor musunuz?
2. Elektrik ve su faturaları, Bağ-Kur ve SGK prim ödemelerini bu zaman dilimi içerisinde ertelenmesi ya da kapalı oldukları dönemlerde muaf tutulması yönünde bir çalışmanız olacak mıdır?
3. Gelir Kaybı Desteği ve Kira Desteği hibeleri tekrar berber esnafı için gündeme gelecek midir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

03/06/2021

Sayı : E-48360949-610-21183

Konu : Soru Önergeleri-339

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 06.05.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0815861 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Muğla Milletvekili Sayın Suat ÖZCAN tarafından verilen 7/44926 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar başta Ticaret Bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıkların görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

4.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, pandemiden olumsuz etkilenen toplu taşıma sektörü esnafının desteklenmesine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/44927)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkan Yardımcısı Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 29/04/2021

Saygılarımla,

Av. Cavit ARI
Antalya Milletvekili

Covid-19 salgınıyla mücadele kapsamında tam kapanma kararı alınması, zaten iflasın eşiğinde olan Antalya'daki 489 özel halk otobüsü esnafını, ailelerini ve 1000'e yakın çalışanını daha da zor duruma sokmuştur. Salgının başından beri kendi imkanlarıyla ve kısmen Antalya Büyükşehir Belediyesinden aldıkları desteklerle toplu taşıma hizmetini sürdürmeye çalışan esnaflarımızın, acil tedbir alınmaz ise iflasları kaçınılmazdır.

Sektör çalışanları ve temsilcileri, devletimiz tarafından acilen alınması gereken tedbirleri; esnaflara ödenen gelir kaybı desteğinin salgın bitene kadar iyileştirme yapılarak ödenmesi, özel halk otobüsü işleticilerinin günlük yüzde 30 ulaşan ücretsiz taşıma hizmetine yönelik istisnalar hariç (şehit yakınlarımız, gazilerimiz, güvenlik güçlerimiz) diğer tüm ücretsiz binişlere, biniş başına Türkiye genelini kapsayacak şekilde sabit bir fiyat belirlenerek elektronik ücret toplama sistemi verilerine göre esnaflarımıza ilgili bakanlıklar tarafından ödenmesi ya da yine elektronik ücret toplama sistemi verilerine göre aylık gelir desteğinin ücretsiz taşımayı karşılayacak şekilde artırılması, ikisi de olmuyorsa en son 2018 yılında artırılan 1000 TL olan 65 yaş ve ücretsiz yolcu ücretinin 4 bin TL'ye çıkarılması, toplu taşımada kullanılan akaryakıtta ÖTV ve KDV indirimi uygulanması, Vergi, SGK, Bağ-Kur primlerinin salgın bitene kadar devlet tarafından karşılanması veya ödenmemesi, yine salgın bitene kadar ticari araçların da sivil araçlar gibi muayenelerinin 2 yıla çıkarılması, kamu ve özel bankalara olan tüm kredi borçlarının faizsiz ertelenmesi, Kısa Çalışma Ödeneğinin (KÇÖ) kapsamının genişletilmesi ve salgın bitene kadar devam ettirilmesi, yeni araç alımlarında KDV muafiyeti getirilmesi ve KOSGEB üzerinden hibe desteği sağlanması olarak sıralanmış olup, devletimizin sektör çalışanlarının mesleğini ve tek geçim kaynağı olan otobüslerini kaybetmemeleri adına bu taleplere sesiz kalmamalıdır. Aksi takdirde yüz binlerce insanın geçim kaynağı olan büyük bir sektörün yok olmasını göz yummuş olacaktırlar.

Bu bağlamda;

- 1) Sektör çalışanları ve temsilcileri tarafından alınması talep edilen ekonomik tedbirleri içeren geniş kapsamlı bir destek paketinin açıklanmasına yönelik bir çalışmanız var mıdır?
- 2) Şayet yok ise, mağduriyetlerin yaşanmaması ve zararların telafisine yönelik vakit kaybetmeden bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

03/06/2021

Sayı : E-48360949-610-21180

Konu : Soru Önergeleri-339

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 06.05.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0815861 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Antalya Milletvekili Sayın Cavit ARI tarafından verilen 7/44927 esas numaralı yazılı soru öngesinde bahsi geçen hususlar başta Ticaret Bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıkların görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

5.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 1980 yılından bu yana zorla kaybetme ve gözaltında kaybolma suçlarının mağduru olan kişilere ve açılan davalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/44928)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı **Sayın Fuat OKTAY** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Gözaltında kayıplar Türkiye'nin karşılaştığı önemli insan hakları ihlalleri arasındadır. Çalışmalar, zorla kaybetme suçunun soruşturulması konusunda son derece yetersiz kaldığını ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda;

1. Resmi kayıtlara göre, 1980 yılından bu yana zorla kaybetme, gözaltında kayıp suçunun mağduru olan kaç kişi vardır? İsimleri nedir? Olaylar hakkında bilgi ve belgeler nelerdir?
2. 1980 yılından bu yana zorla kaybetme, gözaltında kayıp suçu nedeniyle kaç kamu görevlisi hakkında dava açılmıştır? Davaların sonuçları nelerdir?
3. AİHM'in zorla kaybetme, gözaltında kayıp nedeniyle verdiği kararların dökümü nedir?
4. Bugüne kadar zorla kaybetme, gözaltında kayıp suçunun mağduru olan kişilerin yakınlarının mağduriyetlerini gidermek için bir çalışma var mıdır? Varsa, içeriği nedir ve hangi aşamada?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

03/06/2021

Sayı : E-48360949-610-21184

Konu : Soru Önergeleri-339

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığının 06.05.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0815861 sayılı yazımız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU tarafından verilen 7/44928 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Adalet Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

6.- Muğla Milletvekili Suat Özcan'ın, pandemi sürecinden olumsuz etkilenen taşımacılık sektörünün desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun cevabı (7/45056)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil KARAİSMAİLOĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla 28/04/2021

Suat ÖZCAN
Muğla Milletvekili

Pandemi sürecinde şehirlerarası yolcu, yük taşımacılığı, işyeri personel ve okul servisi yapmakta olan araç sahiplerinin çeşitli kısıtlamalar (yolcu ve sefer sayısı...azaltılması) nedeniyle kazançları düşmüştür, bu sebeple taşımacılık esnafı ekonomik olarak zor günler geçirmektedir. Hükümetin vermiş olduğu desteklerin yetmediği vurgusunu yapan araç sahipleri, mevcut desteklerin devamının yanı sıra ilave destek taleplerinin bulunduğunu iletmislerdir. Bu bağlamda:

1- Bu süreçle sınırlı olmak kaydıyla motorlu taşıt vergilerinin kaldırılması ve araç sigorta ücretlerinin alınmaması ile ilgili bir çalışmanız var mıdır?

2-) Taşımacılık sektörü esnafına destek kredisi verilmesi ve kredi kullananların ödemelerini pandemi bitinceye kadar faizsiz ertelemeyi düşünüyor musunuz?

3-) Toplu taşıma araç sürücülerine aşı önceliği tanınması ile ilgili bir çalışmanız var mıdır?

4-) Şoför esnafının Bağ-kur ödemelerinin durdurulması ile ilgili bir çalışmanız var mıdır?

5-) Okul Servis araçlarının yaşlarının 16'ya çıkarılması ile ilgili bir çalışmanız bulunmakta mıdır?

6-) Gelir kaybı desteği ödemelerinin 15 aydır kontak çeviremeyen servisçi ve diğer esnaflara pandemi süreci bitene kadar devam ettirilmesi ile ilgili bir çalışmanız bulunmakta mıdır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : E-44697349-610-32348

02.06.2021

Konu : Muğla Milletvekili Sayın Suat ÖZCAN'ın
yazılı soru önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi : 06.05.2021 tarihli ve 43452547-120.07-E.815861 sayılı yazımız.

Muğla Milletvekili Sayın Suat ÖZCAN'ın 7/45056 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı
iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Adil KARAIŖMAİLOĐLU
Bakan

Ek: Cevap Formu

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN SUAT ÖZCAN'IN
7/45056 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Mülga Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği çerçevesinde kullanılan taşıtlar için 12'den 20'ye çıkartılan yaş şartı deĐiŖikliĐi, DanıŖtay 8. Dairesinin 29.04.2011 tarihli ve E:2009/8738, K:2011/2453 esas sayılı ve DanıŖtay 15. Dairesinin 09.06.2015 tarihli ve E:2013/8208, K:2015/3811 sayılı kararlarıyla iptal edildiğinden, okul servis araçlarında 12 yaş şartı aranmaya devam edilmektedir.

7.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, kripto para platformu sahibi bir kişiyle ilgili iddialara ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun cevabı (7/45096)

22.04.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını bilgilerinize sunarım.
Saygılarımla.

Yunus Emre
İstanbul Milletvekili

Medyadan edinilen haberlerde, son dönemlerin popüler yatırım araçlarından olan kripto paralara ilişkin büyük vurgun yapıldığı iddiaları yer almaktadır. Türkiye'nin en büyük üçüncü "kripto para platformu" Thodex'in sahibi Faruk Fatih Özer'in, siteyi kapatıp yurt dışına çıktığı, milyarlarca dolar paranın sahibi yüzbinlerce vatandaşın dolandırıldığı ifade edilmektedir. Vatandaşların 2 ila 10 milyar dolar arasında parasının buharlaştığı iddialar arasında belirtilmektedir.

Yine bazı medya organlarında da Thodex'in sahibi Faruk Fatih Özer'in kapattığı sosyal medya hesaplarında Dışişleri Bakanı ile baş başa görüştüğü fotoğrafları olduğu iddia edilmektedir. Yüzbinlerce vatandaşın milyarlarca dolar parasını dolandırdığı iddia edilen bir kişi ile Bakanlığınızın adının anılması konuya açıklık getirmenizi zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Kripto paralara ilişkin vatandaşları dolandırdığı, vurgun yaptığı iddia edilen Thodex'in sahibi Faruk Fatih Özer'i tanıyor musunuz? Herhangi bir yakınlığınız var mı? En son nerede ve ne zaman görüştünüz?
2. Thodex'in sahibi Faruk Fatih Özer'in kapattığı sosyal medya hesaplarında Dışişleri Bakanı ile baş başa görüştüğü fotoğrafları iddiaları doğru mudur? Fotoğraf nerede ve ne zaman çekilmiştir?
3. İddialara ilişkin bir açıklama yapmayı ya da iddialar doğru ise gereğini yapmayı düşünüyor musunuz?
4. Thodex'in sahibi Faruk Fatih Özer hangi tür pasaportu vardır? Pasaportu ne zaman almıştır?
5. Adı geçen kişinin son beş yılda gittiği ülkeler hangileridir ve kaç kere gitmiştir?

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
Dış Politika, Analiz ve EŐgüdümlü Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-72763276-610-32764060
Konu : Yazılı soru önergesi / Sn. Yunus
Emre / 7/45096

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07.05.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0816332 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre'nin 7/45096 sayılı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Mevlüt ÇAVUŞOĞLU
Dışişleri Bakanı

Ek:

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN YUNUS EMRE’NİN 7/45096 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT**

SORU:

Medyadan edinilen haberlerde, son dönemlerin popüler yatırım araçlarından olan kripto paralara ilişkin büyük vurgun yapıldığı iddiaları yer almaktadır. Türkiye’nin en büyük üçüncü “kripto para platformu” Thodex’in sahibi Faruk Fatih Özer’in, siteyi kapatıp yurt dışına çıktığı, milyarlarca dolar paranın sahibi yüzbinlerce vatandaşın dolandırıldığı ifade edilmektedir. Vatandaşların 2 ila 10 milyar dolar arasında parasının buharlaştığı iddialar arasında belirtilmektedir.

Yine bazı medya organlarında da Thodex’in sahibi Faruk Fatih Özer’in kapattığı sosyal medya hesaplarında Dışişleri Bakanı ile baş başa görüştüğü fotoğrafları olduğu iddia edilmektedir. Yüzbinlerce vatandaşın milyarlarca dolar parasını dolandırdığı iddia edilen bir kişi ile Bakanlığımızın adının anılması konuya açıklık getirmenizi zorunlu kılmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Kripto paralara ilişkin vatandaşları dolandırdığı, vurgun yaptığı iddia edilen Thodex’in sahibi Faruk Fatih Özer’i tanıyor musunuz? Herhangi bir yakınlığınız var mı? En son nerede ve ne zaman görüştünüz?
2. Thodex’in sahibi Faruk Fatih Özer’in kapattığı sosyal medya hesaplarında Dışişleri Bakanı ile baş başa görüştüğü fotoğrafları iddiaları doğru mudur? Fotoğraf nerede ve ne zaman çekilmiştir?
3. İddialara ilişkin bir açıklama yapmayı ya da iddialar doğru ise gereğini yapmayı düşünüyor musunuz?
4. Thodex’in sahibi Faruk Fatih Özer hangi tür pasaportu vardır? Pasaportu ne zaman almıştır?
5. Adı geçen kişinin son beş yılda gittiği ülkeler hangileridir ve kaç kere gitmiştir?

YANIT:

Thodex’in kurucusu Faruk Fatih Özer’i tanımıyorum. Şahsın sosyal medyada dolaşan fotoğrafı 26 Aralık 2019 tarihinde Kocaeli Milletvekili Saffet Sancaklı’nın oğlu Mert Sancaklı’ya verdiğimiz randevuya eşlik ettiği ziyarette çekilmiş olup, bu hususlar 22 Nisan 2021 tarihinde kamuoyunun bilgisine de sunulmuştur.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 4

88'İNCİ BİRLEŞİM
8 HAZİRAN 2021 SALI
SAAT: 15.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 255 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 16 ncı maddelerden, ikinci bölümünün 17 ila 31 inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 13.04.2021 tarihli 71'inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29 ve 30 Haziran 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

8, 9, 10, 15, 16, 17, 22, 23, 24, 29 ve 30 Haziran 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde saat 24:00'e kadar çalışmalarını sürdürmesi,

266, 267 Sıra Sayılı Kanun Tekliflerinin İçtüzüğün 91 inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi,

266 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 8 inci maddelerden, ikinci bölümünün 9 ila 21 inci maddelerden oluşması;

267 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin birinci bölümünün 1 ila 5 inci maddelerden, ikinci bölümünün 6 ila 13 üncü maddelerden oluşması;

önerilmiştir.

(Genel Kurulun 01.06.2021 tarihli 86'ncı Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*Kadına Yönelik Şiddetin Sebeplerinin Belirlenmesi Araştırma Komisyonu

08.06.2021 Salı - Saat: 14.30

09.06.2021 Çarşamba - Saat: 13.00

10.06.2021 Perşembe- Saat: 13.00

*Küresel İklim Değişikliği Araştırma Komisyonu

08.06.2021 Salı - Saat: 14.59

09.06.2021 Çarşamba - Saat: 13.59

*Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu

08.06.2021 Salı - Saat: 15.30

09.06.2021 Çarşamba - Saat: 14.30

10.06.2021 Perşembe- Saat: 11.00

*Dilekçe Komisyonu

09.06.2021 Çarşamba - Saat: 14.30

*Çevre Komisyonu

09.06.2021 Çarşamba - Saat: 13.00

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

ÜRKIYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

88'İNCİ BİRLEŞİM

8 HAZİRAN 2021 SALI

SAAT: 15.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifinin (2/3325) İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Önerge

---

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

* * *

---

3 – SEÇİM

* * *

---

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

* * *

---

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

* * *

---

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

* * *

---

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- (S. Sayısı: 266) Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 49 Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3592) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2021) (**) (X)

2.- (S. Sayısı: 267) Kahramanmaraş Milletvekili Ahmet Özdemir ve 21 Milletvekilinin Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3632) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2021) (**)

3.- (S. Sayısı: 172) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İş Birliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

4.- (S. Sayısı: 98) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Cezaî Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1794) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

5.- (S. Sayısı: 255) Antalya Milletvekili Atay Uslu ve 23 Milletvekilinin Turizmi Teşvik Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3517) ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.04.2021) (**) (X)

6.- (S. Sayısı: 203) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sao Tome ve Prinsipe Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1591) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

7.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zimbabve Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

8.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

9.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

10.- (S. Sayısı: 245) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3053) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

11.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

**(**) İhtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.
(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.**

12.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 72) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1773) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

14.- (S. Sayısı: 136) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücü Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2023) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

15.- (S. Sayısı: 123) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Altyapı Projeleri Alanında İş Birliği Konulu Anlaşma Ek-1'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2217) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 191) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Devriye Polis Hizmetlerinin Uygulanması Hususunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2600) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

17.- (S. Sayısı: 95) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1593) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.07.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 153) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2025) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 141) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasına İlişkin Olarak İmzalanan Mevcut Protokol I'ın Yerini Alan Protokol I ile Anlaşmaya Eklenen Protokol III'ün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2275) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.11.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 76) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kongaz Süleyman Demirel Moldova Türk Lisesi Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1797) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 88) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Kullanılmış Yakıt İdaresinin ve Radyoaktif Atık İdaresinin Güvenliği Üzerine Birleşik Sözleşmeye Türkiye Cumhuriyeti'nin Beyanlarla Birlikte Katılmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1801) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 70) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Savunma Sanayinde Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

25.- (S. Sayısı: 73) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1774) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

26.- (S. Sayısı: 74) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1777) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

27.- (S. Sayısı: 75) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nükleer Enerjinin Barışçıl Amaçlı Kullanımı İçin İşbirliği Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1778) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 31.05.2019) (X)

28.- (S. Sayısı: 86) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Üyelerinin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi (2/1772) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.06.2019) (X)

29.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî İş Birliği Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

30.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

31.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

32.- (S. Sayısı: 114) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Moldova Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Tamamlayıcı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2021) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.10.2019) (X)

33.- (S. Sayısı: 119) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

34.- (S. Sayısı: 125) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İsviçre Federal Konseyi Arasında Diplomatik Misyon, Konsolosluk ve Daimi Temsilcilik Mensuplarının Refakatçilerine İlişkin Kazanç Getirici Faaliyetler Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2223) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

35.- (S. Sayısı: 127) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2034) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 06.11.2019) (X)

36.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

37.- (S. Sayısı: 148) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

38.- (S. Sayısı: 150) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1596) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

39.- (S. Sayısı: 152) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tayland Krallığı Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1949) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

40.- (S. Sayısı: 154) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti Arasında Ticaret ve Ekonomik Ortaklık Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/2278) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.12.2019) (X)

41.- (S. Sayısı: 169) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 03.02.2020) (X)

42.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

43.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

44.- (S. Sayısı: 181) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Madencilik Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

45.- (S. Sayısı: 182) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1594) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

46.- (S. Sayısı: 183) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Svaziland Krallığı Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1781) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

47.- (S. Sayısı: 184) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Ekvator Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2026) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2020) (X)

48.- (S. Sayısı: 186) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1898) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

49.- (S. Sayısı:187) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

50.- (S. Sayısı: 189) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2219) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

51.- (S. Sayısı: 190) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.02.2020) (X)

52.- (S. Sayısı: 194) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2371) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 02.03.2020) (X)

53.- (S. Sayısı: 202) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumu Kurucu Anlaşmanın 26 ncı ve 31 inci Maddelerinin Tadiline İlişkin Olarak Özel Sektörün Geliştirilmesi İslami Kurumunun 17 nci Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA17/7/438 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1912) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

54.- (S. Sayısı: 206) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumu Kurucu Anlaşmasının 25. Maddesinin Tadiline İlişkin Olarak Uluslararası Ticaret Finansmanı İslami Kurumunun 12. Genel Kurul Toplantısında Kabul Edilen 18/5/2017 Tarihli ve GA12/6-438 Sayılı Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1897) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.04.2020) (X)

55.- (S. Sayısı: 208) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2033) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

56.- (S. Sayısı: 209) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2225) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

57.- (S. Sayısı: 210) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un 28 Ocak 1964 Tarihli Ek Protokol ve 16 Kasım 1982 Tarihli Protokol ile Değiştirilen 29 Temmuz 1960 Tarihli Nükleer Enerji Alanında Üçüncü Şahıslara Karşı Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmeyi Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

58.- (S. Sayısı: 211) İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1586) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 10.04.2020) (X)

59.- (S. Sayısı: 241) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayolu ile Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

60.- (S. Sayısı: 165) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile TANAP Doğalgaz İletim Anonim Şirketi Arasında Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Sistemi Hakkında Ev Sahibi Hükümet Anlaşması" Hakkında Değişikliğin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1246) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.01.2020) (X)

61.- (S. Sayısı: 243) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.12.2020) (X)

62.- (S. Sayısı: 256) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teknik İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3264) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

63.- (S. Sayısı: 257) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3057) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

64.- (S. Sayısı: 258) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Karşılıklı Kültür Merkezlerinin Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3056) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

65.- (S. Sayısı: 259) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Cıvaya İlişkin Minamata Sözleşmesinin Beyan ile Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2226) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2021) (X)

66.- (S. Sayısı: 261) Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasını Tadil Eden Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/3323) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2021) (X)

---

7 - KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

67.- (S. Sayısı: 264) 2020 Yılı Kamu Denetçiliği Kurumu Raporu Hakkında Dilekçe Komisyonu İle İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporu (5/6) Dağıtma tarihi: 01.06.2021) (X)

TBMM Basımevi/2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 266

**Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 49
Milletvekilinin İcra ve İflas Kanunu ile Bazı
Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun
Teklifi (2/3592) ve Adalet Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/3592 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
- Genel Gerekçesi 5
- Madde Gerekçeleri 5

• Adalet Komisyonu Raporu 10

• Muhalefet Şerhleri.....17

• Teklif Metni.....41

• Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin.....41

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Oğuzhan Kaya</i>	<i>Recep Özel</i>	<i>Abdullah Güler</i>
Çorum	Isparta	İstanbul
<i>Mehmet Ali Özkan</i>	<i>Ramazan Can</i>	<i>Fehmi Alpay Özalan</i>
Manisa	Kırıkkale	İzmir
<i>Semiha Ekinci</i>	<i>Bahar Ayvazoğlu</i>	<i>Çiğdem Koncağül</i>
Sivas	Trabzon	Tekirdağ
<i>Şirin Ünal</i>	<i>Kemal Çelik</i>	<i>İbrahim Aydın</i>
İstanbul	Antalya	Antalya
<i>İsmail Tamer</i>	<i>Erol Kavuncu</i>	<i>Metin Çelik</i>
Kayseri	Çorum	Kastamonu
<i>Zülfü Demirbağ</i>	<i>Adil Çelik</i>	<i>Zehra Taşkesenlioğlu Ban</i>
Elâzığ	Balıkesir	Erzurum
<i>Belgin Uygur</i>	<i>İbrahim Yurdunuseven</i>	<i>Ali Öz kaya</i>
Balıkesir	Afyonkarahisar	Afyonkarahisar
<i>Orhan Yegin</i>	<i>Ali Cumhuri Taşkın</i>	<i>İsmail Güneş</i>
Ankara	Mersin	Uşak
<i>Orhan Kırçalı</i>	<i>Mustafa Esgin</i>	<i>İbrahim Aydemir</i>
Samsun	Bursa	Erzurum
<i>Halil Etyemez</i>	<i>Bekir Kuvvet Erim</i>	<i>Niyazi Güneş</i>
Konya	Aydın	Karabük
<i>Atay Uslu</i>	<i>Rizgin Birlik</i>	<i>Osman Ören</i>
Antalya	Şırnak	Siirt
<i>Selim Yağcı</i>	<i>Harun Karacan</i>	<i>Mehmet Doğan Kubat</i>
Bilecik	Eskişehir	İstanbul
<i>Ergün Taşcı</i>	<i>Hacı Ahmet Özdemir</i>	<i>Salih Cora</i>
Ordu	Konya	Trabzon
<i>Sabri Öztürk</i>	<i>Ahmet Sorgun</i>	<i>Cemil Yaman</i>
Giresun	Konya	Kocaeli
<i>Sami Çakar</i>	<i>Mehmet Yavuz Demir</i>	<i>Cemal Öztürk</i>
Kocaeli	Muğla	Giresun
<i>Cemal Bekle</i>	<i>Metin Yavuz</i>	<i>Muhammet Müfit Aydın</i>
İzmir	Aydın	Bursa
<i>Mehmet Ali Cevheri</i>	<i>Hülya Nergis</i>	
Şanlıurfa	Kayseri	

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/3592)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

15 Mart 2018 tarihinde yürürlüğe giren 7101 sayılı Kanunla, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun konkordatoya ilişkin hükümleri revize edilmiştir. Teklifte, üç yıllık uygulamanın takibi sonucunda tespit edilen bazı sorunların çözümüne yönelik düzenlemeler yapılmaktadır. Bu kapsamda kesin mühletlin borçlu, rehinli alacaklılar ve sözleşmeler bakımından sonuçları, konkordatonun tasdik edilmemesi ve borçlunun iflasına ilişkin hükümlerde değişiklikler yapılmaktadır. Düzenlemelerle, alacaklı ve borçlu arasındaki menfaat dengesinin azami derecede korunması ilkesi esas alınarak konkordato kurumunun daha işlevsel hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Öte yandan Teklifte, iflas tasfiyesinin daha etkin bir şekilde yürütülebilmesine yönelik bazı düzenlemeler de yapılmaktadır. Buna göre iflas tasfiye sürecinde görev alan ve iflas organlarından biri olan iflas idare memurlarının nitelikleri artırılmakta ve bunlara yönelik atama, eğitim ve denetim sistemi getirilmektedir. Ayrıca değişiklikle, iflas aşaması bakımından ticari ve ekonomik bütünlük arz eden ya da bir bütün hâlinde satıldığı takdirde daha yüksek gelir elde edileceği anlaşılan mal ve hakları bünyesinde bulunduran işletmelerin bir bütün olarak satılacağı açıkça düzenlenmektedir. Böylece işletmenin devamlılığı ve ekonomiye olan katkısının gözetileceği bu tür satışlarda, hem modern tasfiye hukuku prensiplerine uygunluk hem de belirtilen sosyal ve ekonomik amaç gerçekleştirilmiş olacaktır.

Dijital dönüşüm ve iş yapma kolaylığı endeksi metodolojisi çerçevesinde yatırım ortamının ve hizmetlerin iyileştirilmesi amacıyla 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu, 492 sayılı Harçlar Kanunu, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda bazı düzenlemeler de öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, iflas idaresi ve iflas dairesinin vazifelerinin düzenlendiği 2004 sayılı Kanunun 223 üncü maddesine yeni bir fıkra eklenmektedir. Maddeye eklenen fıkrayla iflas idare memurlarının seçimi, nitelikleri, eğitimi ve denetimi ile ilgili düzenleme yapılmaktadır. İflas idare memuru olarak seçilebilmek için yönetmelikte belirlenen eğitimin alınması ve bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan iflas idare memurları listesine kayıtlı olunması zorunlu hale getirilmektedir. Ayrıca listede görevlendirilecek memurun bulunmaması halinde liste dışından da görevlendirme yapılabilecek ve bu durum bölge kuruluna bildirilecektir. Teklifte, iflas idare memurlarından birinin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, birinin ise hukukçu olması zorunluluğu getirilmektedir. Diğer iflas idare memurunun ise sektöri bilen kişiler arasında seçilebilmesi konusunda alacaklılara tercih

hakkı tanınmaktadır. İflas idare memuru eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada görev alamayacaktır. Böylece iflas idare memurlarının aşırı iş yükü altında kalarak kendilerine tevdi edilen görevle ilgilenememelerinin ve tasfiye sürecinin uzamasının önüne geçilecektir. Düzenlemeyle, iflas tasfiye sürecini yürütmekle görevli ve yetkili olan iflas idare memurlarının niteliklerinin artırılması ve böylece tasfiye sürecinin daha etkin ve hızlı bir şekilde tamamlanması amaçlanmaktadır.

Madde 2- Maddeyle, iflasta mal ve hakların paraya çevrilmesi usulünün düzenlendiği 2004 sayılı Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasında değişiklik yapılmaktadır. Değişiklikle, mevcut hükümde yer alıp ticari ve ekonomik bütünlük arz eden ya da bir bütün hâlinde satıldığı takdirde daha yüksek gelir elde edileceği anlaşılan mal ve hakların bir bütün halinde paraya çevrilmesine ilişkin olan imkanın yanı sıra bu mal ve hakları bünyesinde bulunduran işletmelerin de bir bütün olarak paraya çevrilmesinin mümkün olduğu açıkça belirtilmektedir. Bir bütün olarak yapılacak bu satışlarda işletmenin devamlılığı ve ekonomiye olan katkısı gözetilecektir.

28/2/2018 tarihli ve 7101 sayılı Kanunla 2004 sayılı Kanunun 210 uncu maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, masa hakkında faydalı olacağı anlaşılan müflise ait mağazaların, eşya depolarının, fabrikaların, imalathanelerin ve üretime yönelik yerler ile perakende satış dükkânlarının ve buna benzer yerlerin kapatılması yerine açık tutularak işletmenin devam ettirilmesi esası benimsenmiştir. Buna göre iflasın açılmasıyla iflas organları tarafından tasarruf yetkisi üstlenilerek idare edilen bu işletmeler, ilke olarak kapatılmayacak, iflas tasfiyesi kapsamında işletilecek ve faal vaziyette bir bütün olarak malvarlığıyla birlikte satılacaktır. Teklifte, bu esasın daha etkin bir şekilde uygulanabilmesi zımında fıkraya eklenen “bu mal ve hakları bünyesinde bulunduran işletmeler” ibaresiyle bu husus açıkça hükme bağlanmaktadır. Böylece yapılan bu satışla sadece müflise ait işletmelerin mülkiyetinde değişiklik olacak ve bu sayede işletmenin sürekliliği sağlanarak ekonomiye olan katkısı devam ettirilecektir. Zira, o işletmede sağlanan istihdamın ve ekonomik hayata verdiği katma değer korunabilmesi, ancak o işletmenin devamlılığının sağlanması ile mümkün olabilecektir. Yapılacak cebri satışlarda da bu ilkenin benimsenmesiyle hem modern tasfiye hukuku prensiplerine uygunluk hem de belirtilen sosyal ve ekonomik amaç gerçekleştirilmiş olacaktır.

Bu fıkraya göre yapılacak olan satışlar kapsamında taşınır ve taşınmaz mallar ile hakların da birlikte bulunacağı dikkate alındığında, tartışmaya mahal vermemek için taşınmazların paraya çevrilmesine ilişkin kuralların yeknesak olarak uygulanması kuralı benimsenmiştir. Ayrıca tatbikat kolaylığını sağlayabilmek amacıyla bu tip satışlarda ikincil düzenlemelerin de yapılabileceği dikkate alındığında, bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenmesine ilişkin yetki hükmüne fıkroda yer verilmektedir.

Madde 3- Maddeyle, kesin mühletin rehinli alacaklılar bakımından sonuçlarının düzenlendiği 2004 sayılı Kanunun 295 inci maddesine fıkra eklenmektedir. Maddenin mevcut hükmüne göre, mühlet sırasında rehinle temin edilmiş alacaklar nedeniyle rehinin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatılabilecek veya başlamış olan takiplere devam edilebilecektir. Ancak bu takip nedeniyle muhafaza tedbirleri alınmayacak ve rehinli malın satışı gerçekleştirilemeyecektir. Söz konusu bu kuralın yanı sıra Teklifte, rehinli malın konkordato projesine göre işletme tarafından kullanılması öngörülüyor veya kıymeti düşecek ya da muhafazası masraflı olacak ise 2004 sayılı Kanunun 297 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki usule göre satışına izin verilebilmesi ve bu satış gelirinden rehinli alacaklıya rehin miktarı kadar ödeme yapılması öngörülmektedir. Böylece, geçici veya kesin konkordato mühleti içinde, fıkroda belirtilen koşulların bulunması durumunda ve yine Kanundaki usule göre rehinli malın satılabilmesi imkanı açıkça düzenlenmektedir.

Madde 4- Maddeyle, kesin mühletin sözleşmeler bakımından sonuçlarının düzenlendiği 2004 sayılı Kanunun 296 ncı maddesinde değişiklikler yapılmaktadır.

Birinci fıkrada yapılan değişiklikle, modern iflas ve yeniden yapılandırma yaklaşımlarına uygun olarak sözleşmenin karşı tarafının konkordato projesinden etkilenip etkilenmediğine bakılmaksızın, borçlunun taraf olduğu ve işletmesinin faaliyetinin devamı için önem arz eden sözleşmelerin devamının esas olduğu ve bu fıkra kapsamında geçici ve kesin mühlet süresince devam eden sözleşmeler nedeniyle borçlanılan edimlerin karşılıklı olarak ifa edileceği düzenlenmektedir. Böylece konkordatonun başarıya ulaşabilmesi için fıkradaki nitelikleri haiz sözleşmelerin devam edeceği ilke olarak ortaya konulmaktadır.

İkinci fıkranın birinci cümlesinde yapılan değişiklikle, mahkemenin izniyle feshedilebilecek sözleşmelerin borçlunun tarafı olduğu ve konkordatonun amacına ulaşmasını engelleyen “aşırı külfetli” sözleşmeler olduğu açık şekilde hükme bağlanmaktadır. Ayrıca mahkemenin bu konuda vereceği kararın mahiyeti itibariyle izin kararı olduğu hükümde açıklığa kavuşturulmaktadır.

Madde 5- Maddeyle, konkordatoda kesin mühletin borçlu bakımından sonuçlarının düzenlendiği 2004 sayılı Kanunun 297 nci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır. Düzenlemeyle, borçlunun izinle yapacağı işlemlere “işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırın” devri de hükme eklenmektedir. Ayrıca fıkrada belirtilen işlemlerin yapılmasına mahkemece izin verilmeden önce komiserin görüşü ile alacaklılar kurulunun muvafakatinin alınmasının zorunlu olduğu hükme bağlanmaktadır. Böylece borçlunun mümkün olduğu kadar verimli çalışması ve borçlarını ödeyebilme potansiyelini muhafaza etmesi sağlanmaya çalışılmaktadır.

Madde 6- Maddeyle, konkordatonun tasdik edilmemesi ve borçlunun iflâsının düzenlendiği 2004 sayılı Kanunun 308 inci maddesine fıkra eklenmektedir. Buna göre, konkordato süreci iflasla sonuçlandırıldığı takdirde, iflas kararını veren mahkeme tasfiyenin basit veya adi tasfiye usulüne göre yapılmasına ve gerektiğinde adi tasfiyenin komiserler tarafından yerine getirilmesine karar verecek ve bu durumda iflas idaresine ait görev ve yetkiler komiserler tarafından kullanılabilir. Bilindiği üzere 28/2/2018 tarihli ve 7101 sayılı Kanunla 2004 sayılı Kanunun konkordato hükümlerinde yapılan değişiklikle, tasdike ilişkin kararın verilmesine kadar geçici ve kesin mühlet müesseseleri kabul edilmiştir. Bu aşamalarda Kanunda verilen görevleri ifa edecek konkordato komiseri (komiserleri) atanmaktadır. Kanunun 297 nci maddesinin birinci fıkrasına göre de mahkeme, borçlunun komiserin nezareti altında işlerine devam edebileceğine, bazı işlemlerinin ancak komiserin izni ile yapılması durumunda geçerli olabileceğine veya komiserin işletmenin faaliyetini tek başına devam ettirmesine karar verebilecektir. Dolayısıyla konkordato sürecinde, borçlunun komiserin denetimi altında olması nedeniyle alacaklıları ile aktif ve pasif tüm malvarlığı komiser tarafından bilinmektedir. İşte bu belirliliğin ve denetimin sağladığı bir imkân olarak konkordato talebinin ret ve iflas ile sonuçlanması halinde, söz konusu iflas tasfiyesinin taraf menfaatleri de gözetilmek suretiyle etkili bir şekilde yürütülerek sonuçlandırılabilmesi için bir yenilik olarak tasfiye usulüne mahkemece karar verilecektir. Bu kapsamda mahkemece adi tasfiyeye karar verilmesi halinde, borçlunun hukuki ve ekonomik durumunu en iyi bilen kişi olan komiserin (komiserlerin) iflas idaresine ait görev ve yetkileri kullanabilmesi, yani iflas idaresi oluşturulmadan komiserin bu tasfiyeyi sağlıklı bir şekilde sonuçlandırması imkânı getirilmektedir. Ancak mahkeme, tasfiyenin komiserler tarafından yapılması durumunda daha etkili, süratli ve tarafların menfaatine uygun olacağına kanaat getirdiği takdirde böyle bir kararı verebilecektir.

Madde 7- Maddeyle, konkordatonun hükümlerinin düzenlendiği 2004 sayılı Kanunun 308/c maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde değişiklik yapılmaktadır. Yapılan değişikliğe göre, konkordatoda geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş olan borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi olmayacak ve temerrüdün oluşması durumunda icra takibine konu edilebilecektir. Bu alacaklar, 2004 sayılı Kanunun 206 ncı maddesi kapsamında rehinli alacaklardan hemen sonra ve diğer bütün alacaklardan önce ödenecektir. Ayrıca, konkordato talebinin iflasla sonuçlanması halinde iflas tasfiyesinde iflas alacaklılarından önce ödenmesi gereken masa borçları arasında yer alacak ve böylece muhtemel bir iflas durumunda alacağını tahsil edebilme bakımından önemli bir garantiye kavuşturulmuş olacaktır.

Madde 8- Teklifte, 2004 sayılı Kanunun iflas idaresi ve iflas dairesinin vazifelerini düzenleyen 223 üncü maddesine eklenen yeni fıkrayla iflas idare memurlarına ilişkin hükümlerde düzenlemeye gidildiğinden maddeyle geçiş hükümleri getirilmektedir. Buna göre, 223 üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca iflas idare memurları listesi oluşturuluncaya kadar listeden görevlendirme usulü dikkate alınmaksızın memur görevlendirileceği ve bir kişinin eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada memur olarak görev alma yasağının takibi amacıyla, görevlendirilen memurların, icra mahkemesinin bağlı bulunduğu bölge adliye mahkemesi birliktelik bölge kuruluna bildirileceği hüküm altına alınmaktadır.

Madde 9- Madde ile, 492 sayılı Kanunun 132 nci maddesinde yapılan düzenlemeye uyum sağlamak amacıyla yapı kullanma izin belgesi verilmesinden önce ödenmesi gereken cins tashihi harcının ilgili belediyeye ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 10- Madde ile, yapı kullanma izin belgesi verilmesi sırasında yapı kullanma izni harcı ile cins tashihi harcının belediyelerce tek seferde alınması öngörülmüştür. Bu sayede, yapı kullanma izin belgesi talebinde ortaya çıkan yapı kullanma izni harcı ile cins tashihi harcının tek seferde ve tek noktada alınarak ödemelerde kolaylık sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 11- Madde ile, dijital dönüşüm ve iş yapma kolaylığı endeksi metodolojisi çerçevesinde yatırım ortamının ve hizmetlerin iyileştirilmesi amacıyla yapı ruhsatına tabi tüm yapıların yapı kullanma izin belgesi düzenlendiğinde, yapı kullanma izin belgesi ve yapı aplikasyon projesine uygun şekilde resen cins değişikliği işlemlerinde, bürokrasinin azaltılması amacı da gözetilerek düzenleme yapılması, 10 uncu madde beşinci fıkrasındaki “ve” ibaresinin “veya” olarak değiştirilmesiyle seçimlik belge olarak uygulanması, aynı maddenin altıncı fıkrasında cins değişikliği işlemleri yeniden düzenlendiğinden beşinci fıkradaki cins değişikliği ibaresinin fıkra metninden çıkarılması, 10 uncu maddenin altıncı fıkrasındaki düzenlemede ifade edilen “yapı aplikasyon projesi” Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin “Yapı projeleri” başlığı altında 57 nci maddesinde tanımlanan belgelerden olup aynen alınmış yeni bir belge üretimi veya tanımı yapılmamış, cins değişikliğine konu kat irtifakı tesisli taşınmazlarda, kat irtifakının tesciline ait resmi senede ve 12 nci maddede yazılı belgelere dayalı olarak zorunlu deprem sigortası dahil başkaca bir belge aranmaksızın resen kat mülkiyetine çevrilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 12- 634 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrasında aynı konuda düzenleme yapıldığından bu fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 13- Geçici 1 inci maddenin yeniden düzenlenmesi ile; bu düzenlemenin yürürlüğe girmesinden önce yapı kullanma izin belgesi düzenlenmiş tüm yapılarda, Mekânsal Adres Kayıt Sistemine yüklenemeyen yapı kullanma izin belgesi ile yapı aplikasyon projesinin yetkili idare tarafından elektronik ortamda gönderilmesi durumunda Kanunun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrası hükümleri uyarınca işlem yapılması ve zorunlu deprem sigortası dahil hiçbir belge aranmaması suretiyle, tüm işlemlerde uygulama birliği ile vatandaşlara kolaylık sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 14- Madde ile, iş yapma kolaylığı reformları kapsamında, belediyelerin sisteminde yer alan emlak vergi değerlerinin tapu müdürlüklerine elektronik ortamda açılması; tapu müdürlüklerinin de taşınmaz alım ve satımlarını elektronik ortamda belediyelere bildirmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu düzenlemeyle, belediyelerce istenen “emlak vergisi borcu yoktur” şeklindeki fiili uygulamanın mükelleflere getirmiş olduğu zorluk ortadan kaldırılarak iş yapma kolaylığı bakımından gerekli iyileştirmenin sağlanması amaçlanmaktadır.

Madde 15- Madde ile; altyapısı mevcut olmayan belediyelerin gerekli elektronik altyapıyı hazırlayabilmeleri amacıyla geçiş süreci öngörülmektedir.

Madde 16- Madde ile, iş yapma kolaylığı reformları kapsamında birleştirilen bazı inşaat izinleri prosedürlerine bağlı olan harçların, bedel ve ücretlerin de yapı ruhsatı başvurusu ile tek seferde ödenebilmesi öngörülmektedir. Bu sayede, idari başvuru olarak birleştirilen süreçlerin arka planında var olan ödeme işlemlerinin tek seferde yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 17- Madde ile, iş yapma kolaylığı reformları kapsamında birleştirilen bazı inşaat izinleri prosedürlerine bağlı olan harçların, bedel ve ücretlerin de yapı ruhsatı başvurusu ile tek seferde ödenebilmesi öngörülmektedir. Bu sayede, idari başvuru olarak birleştirilen süreçlerin arka planında var olan ödeme işlemlerinin de tek seferde yapılabilmesi amaçlanmış olup, 2464 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeyle uyumlu olarak 2560 sayılı Kanunda da buna ilişkin düzenlemeye yer verilmektedir.

Madde 18- Yürürlük maddesidir.

Madde 19- Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

31/5/2021

Esas No: 2/3592

Karar No: 13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve 49 Milletvekili’nin; İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3592)” 29/4/2021 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak da Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe komisyonlarına havale edilmiştir. Teklif, Adalet Komisyonu Başkanı Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç başkanlığında, Komisyonumuzun 25/5/2021 ve 26/5/2021 tarihli toplantılarında Teklif sahipleri ile Adalet Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Yargıtay, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Türkiye Barolar Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği temsilcileri ile Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Rauf Karasu ve İstanbul Medipol Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Serdar Kale’nin katılımlarıyla görüşülmüştür.

Görüşmelerin tamamı tutanağa bağlanmıştır. İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca Genel Kurul çalışmalarında Komisyonumuzu temsil etmek üzere Balıkesir Milletvekili Belgin Uygur, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ile İstanbul Milletvekili Abdullah Güler özel sözcü seçilmişlerdir.

Müzakereler esnasında Teklifin lehinde genel olarak aşağıdaki görüşler ifade edilmiştir:

2003 yılından kaldırıldığı 2018 yılına kadar iflas erteleme müessesesi, kötü bir şekilde uygulanmıştır. İflas ertelemede alacaklılar sürece müdahale edememekte ve uzun süren iflas erteleme süreci, kötü niyetli kullanımlara açık bir hâldeydi. Sonrasında konkordato hükümlerinin düzenlenmesine yönelik olarak, bilim kurulu ve bürokratlardan oluşan bir heyet tarafından Kıta Avrupası, Amerikan Hukuku gibi dünyada şirketlerin yeniden yapılandırılmasına ilişkin hangi mekanizmaların var olduğu detaylı bir şekilde incelenmiştir. Yapılan çalışmalar neticesinde iflas erteleme kurumu nedeniyle tercih edilmeyen konkordato kurumunun revize edilmesine yönelik düzenleme 2018 yılında kanunlaşmıştır. Geçen süre içerisinde, konkordato müessesesine ilişkin zamanında yapılan değişiklikler neticesinde, çok sayıda çalışanı istihdam eden şirketler borçlarını yapılandırmak suretiyle bu süreçten başarıyla çıkmışlar, iflas etmekten kurtulmuşlardır. Şu an şirketlerin iflasının önünde, yeniden yapılandırılmalarına ilişkin tek mekanizma, konkordatodur. Bu nedenle getirilen düzenlemedeki hükümler, üç yıllık süre zarfında konkordato kurumunu daha işlevsel hâle getirmek amacıyla uygulama neticesinde ortaya çıkan aksaklıkların ve tereddütlerin giderilmesine yöneliktir.

İflas idare memurlarının niteliklerinin artırılması amacıyla konkordato komiserlerinde olduğu gibi iflas idare memuru olarak seçilebilmek için belirlenen eğitimin alınması ve bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan listeye kayıt olunması zorunlu kılınmaktadır. Getirilen müesseseyle iflas idare memuru olmak isteyenler, işi nasıl yürütmeleri gerektiği, sorumluluklarının neler olduğuna ilişkin en baştan bilgi sahibi olacaklardır. İflas idare memurlarının kendilerine verilen görevleri gerektiği gibi

yapabilmeleri noktasında sıkıntı yaşanmaması ve tasfiye sürecinin hızlı bir şekilde bitirilmesi amacıyla da iflas idare memurları eş zamanlı olarak en fazla beş dosyada görev alabileceklerdir. Böylelikle iflas idare memurlarının niteliklerinin artırılması ve tasfiye sürecinin daha etkin ve hızlı yürütülmesi planlanmaktadır.

Modern hukuk sistemlerinde zor duruma düşmüş şirketlere destek olanların diğer alacaklılara göre öncelikli olması ön plana çıkmaktadır. Düzenlemedeki kurgu da, konkordato sürecinde olduğu bilindiği hâlde, zor durumda olan şirketlere destek olanların korunmasına yöneliktir. İşçi alacakları ise düzenlemede yer alan “geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş borçlar” kapsamına, komiserin açık veya örtülü onayıyla girebilecektir. Dolayısıyla geçici mühletten sonra iş akitleri sona erdirilmeyen işçilerin alacakları bu kapsamda değerlendirilecek ve öncelikli olarak alacaklarını alabileceklerdir. İşçiler bakımından herhangi bir hak kaybı söz konusu olmayacaktır.

Düzenleme, dijital dönüşümün gereklerini de kapsar şekilde yatırım ortamının iyileştirilmesi, vatandaşlara kolaylık sağlanması ve iş yapma kolaylığı sağlanması amacıyla çok sayıda düzenleme içermektedir. Düzenlemeyle, yapı kullanma izin belgesi verilmesi sırasında, yapı kullanma izni harcı ile cins tahsis harcı tek sefer tahsil edilerek iş yapma kolaylığı sağlanacaktır. Uygulamada ortaya çıkan “vergi borcu yoktur” şeklindeki usul ile geçmiş dönem cezalarının tahsiline yönelik, yatırım ortamının iyileştirilmesi noktasında engelleyici nitelik arz eden uygulamalar ortadan kalkacaktır. Aynı şekilde emlak vergi değerleri belediyeler tarafından elektronik ortamda tapu müdürlüklerinin erişimine açılacak ve taşınmaz satışları elektronik ortamda belediyelere bildirilecektir. Bu düzenleme de uygulamada fiili olarak ortaya çıkan “emlak vergisi borcu yoktur” şeklinde vatandaşlar için getirilmiş olan zorluğu sona erdirecektir. Yapı ruhsatına tabi yapıların yapı kullanım izin belgesi düzenlenirken, yapı kullanma izin belgesi ve yapı aplikasyon projesine uygun olarak resen cins değişikliği yapılarak kat mülkiyetine geçiş işlemleri gerçekleştirilmiş olacaktır. Birleştirilen bazı inşaat izinlerine bağlı olan harç, bedel ve ücretler tek seferde, yapı ruhsatı başvuru ile ödenebilecektir. İdari para cezalarının tahsili ve uygulanmasıyla ilgili olarak ise yerel yönetimlerin ve İstanbul Su Kanalizasyon İdaresinin zaten alt düzenleyici işlemleri bulunmaktadır. Bu noktada Belediye Kanunu veya alt düzenleyici işlemlerde gereken düzenlemelere gidilebilecektir. Dolayısıyla belediyelerin gelirleri bakımından uygulamada sorunlar ortaya çıkaracağı yönündeki görüşler yerinde değildir. Düzenlemede yer alan hükümler, Avrupa Birliği üyelik süreci içerisinde yatırım ortamının iyileştirilmesi amacıyla verilen taahhütlerin de konusunu teşkil etmektedir.

Teklif edilen öngörülen maddeler, Anayasa Mahkemesinin 17/7/2020 tarihli, 2019/40 esas ve 2020/40 karar numaralı kararı ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 90 ve 92’nci maddeleri kapsamında vermiş olduğu kısmi iptallere yönelik düzenlemeler içeren, Mahkeme kararıyla uyumlu, taraf menfaatlerini gözetin ve dengeleyen, sürdürülebilir kriterleri ortaya koyan düzenlemelerdir. Bu doğrultuda karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminat hesaplamalarına dair temel esaslar Anayasa Mahkemesinin kararına uygun olarak belirlenmektedir. Yapılan somut düzenlemelerle, uygulamada şimdiye kadar ortaya çıkan belirsizliklerin ortadan kaldırılması hedeflenmektedir.

Tazminatlar bakımından belirlenen iskonto oranı, aktüeryal ilkelere dayanarak bilimsel yöntemlerle hesaplanan bir orandır. Bu doğrultuda hesaplanarak uygulanan iskonto oranı hâlihazırda genel şartlarda 1,8 olarak uygulanmaktadır. Bu oran ekonomik koşullar içerisinde parametrelere göre değişiklik

gösterebilecek bir orandır ve yıllar içerisinde azalması mümkün olabileceği gibi artması da söz konusu olabilecektir. Ancak yapılan düzenlemeyle artış miktarı, yüzde 2'yi geçemeyecektir. Bu da sigortalıyı koruyan, ekonomik koşullar değiştiğinde sigortalıya ödenecek tazminat miktarının azalmasının önüne geçecektir. Dolayısıyla sigortalıların aleyhine düzenleme olacağı yönündeki görüşler yerinde değildir. Maluliyetin tespit edileceği yönetmelik bakımından ise kaza tarihi esas alınması durumunda, şu an biri sadece meslekte kazanç kaybını esas alan, diğeri ise zarar görenin hayatına tesir eden efor kaybını esas alan daha kapsamlı iki yönetmelik bulunduğu dikkate alındığında, kaza tarihi itibarıyla hangi yönetmeliğin uygulanacağı sorunu ortaya çıkacaktır. Öte yandan tazminat hesaplamaları çok teknik, detaylı hesaplamalar olduğundan tüm detaylarıyla somut bir biçimde kanuna aktarılması olanaklı değildir. Düzenlemeyle yapılmak istenen Anayasa Mahkemesinin kararı doğrultusunda temel ilkeleriyle genel bir çerçevenin oluşturulmasıdır.

Teklifin aleyhinde ise genel itibarıyla aşağıdaki görüşler dile getirilmiştir:

Ülkemizde avukatların karşı karşıya olduğu ekonomik güçlükler ve hızla artan hukuk fakülteleriyle birlikte genç avukatların yaşadığı sorunlar ile konkordato komiserlerinin seçiminde ortaya çıkan problemler ortadadır. İcra ve iflas hukuku gibi hukuki bilgi ve tecrübenin gerekli olduğu, insan hayatına doğrudan tesir eden hukuk alanlarında görev yapacak kişilerin hukukçulardan belirlenmesi gerekmektedir. Hukuk nosyonuna sahip olmayanlar bakımından alınacak kısa süreli eğitimler, uygulamada görev alacak kişilerin niteliğini artırmada yeterli olmayacak ve sorunlara neden olacaktır. Bu nedenle iflas idare memurlarının hukukçular arasında belirlenmesi yönünde değişikliğe gidilmelidir.

Borçlunun malvarlığı üzerinde herhangi bir tesiri olmadığı dikkate alınarak, üçüncü kişiler tarafından verilen rehlinin satışı geçici ve kesin mühlet içerisinde mümkün olabilmelidir.

Düzenlemeyle rehlinli malların satışına imkân tanınması nedeniyle icra vasıtasıyla satışlarda, satışa konu malın değerinin çok altında satış gerçekleştirilmesi sonucunda kefil ve ticari işletmeler ciddi anlamda zarara uğrayacaklardır.

Kredi kurumları tarafından verilen kredilerin, temerrüt hâlinde rehlinli alacaklardan hemen sonra diğer bütün alacaklardan önce ödeneceğine ilişkin hüküm ve diğer kredi kurumlarına ayrıcalık tanıyan hükümler, işçilerin hak kayıplarına uğramalarına neden olacaktır. Zaten konkordato ilanı ve iflas durumunda en büyük hak kayıplarına işçiler uğramakta ve haklarını almaları için uzun süreli uğraş vermek durumunda bırakılmaktadırlar. Muvazaalı işlemlerle borçlanmalar neticesinde işçi alacaklarının tehlikeye girmesi durumu da göz önünde bulundurularak, işçilerin haklarını koruyan, işçi alacaklarını önceleyen düzenlemelere gidilmelidir. Getirilen düzenleme, işçi alacaklarının durumu bakımından netlik içermediğinden işçi alacakları lafzi yorumla bertaraf edilebilecektir.

Teklifin önemli bir kısmındaki düzenlemeler esas olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunu ilgilendirmektedir. Yakın zamanda lisanslı harita bürolarına ilişkin bir Teklif görüşülmüş, kurulan deprem araştırma komisyonunda ise ciddi çalışmalar yapılmıştır. Getirilen hükümlerde olumlu düzenlemeler bulunmasına karşın, yapılmak istenen düzenlemelerin temel bir yasa değişikliği olarak bir bütün olarak gündeme getirilmemesi düzenleme kalitesi açısından sakıncalı, usul açısından doğru olmayan bir uygulamadır. Diğer yandan getirilen düzenlemelerle, işlemin yapıldığı yıla ilişkin tahakkuk etmiş bulunan vergilerin, satıcının yabancı olması veya yeterli geliri olmaması örneklerinde olduğu gibi

taahhütlerinde sıkıntılar yaşanacak, bu durum belediyelere olumsuz olarak yansiyacaktır. Buna ilave olarak, iskan aşamasına gelmiş gayrimenkullerin yağmur suyu ve kanalizasyonunun projesine uygun olarak şebekeye bağlanıp bağlanmadığı gibi daha önce denetimi yapıp, gerekli harçları alındıktan sonra yapılan işlemlerin denetimi ile ilgili aksaklıklar ortaya çıkacaktır. Uygulamada koordinatlarına uygun olarak inşa edilmemiş binaların, kadastro müdürlüğü tarafından yerinde tescil işlemi yapılmayacağından işgal ve komşu parselde taşma gibi çok sayıda konuda ihtilaf ortaya çıkacaktır.

Anayasa Mahkemesinin düzenlemeye eklenen hükümlere dayanak yapılan 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa ilişkin iptal kararı neticesinde herhangi bir kanun boşluğu oluşmamıştır. Tazminat ve sorumlulukla ilgili temel kurallar, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununda zaten yer almaktadır. Anayasanın 19’uncu maddesinin son fıkrası “...kişilerin uğradığı zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir.” hükmünü ihtiva etmektedir ve tazminat hukuku, evrensel ilkeleri de barındıran çok geniş bir kavramdır. Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği hükümlerin birkaç ibare değişikliği dışında neredeyse bir benzerinin getirilmesi, Anayasaya aykırılığın ötesinde bir Anayasayı ihlal suçudur; getirilen düzenleme “yok” hükmündedir. Söz konusu hâl, bir iptal durumu söz konusu olduğunda iptal edilmeden önce yapılan işlemler bakımından ciddi sıkıntılara neden olacaktır. Yaşam ve sağlık hakkı gibi insan haklarına müdahale niteliğinde, sigorta şirketlerine imtiyazlar taşıyan düzenleme başta “Anayasanın bağlayıcılığı ve üstünlüğü” başlıklı Anayasanın 11’inci maddesi ve Anayasa Mahkemesi Kararlarının bağlayıcılığını düzenleyen Anayasanın 153’üncü maddesinin altıncı fıkrası olmak üzere, diğer birçok hükmüne aykırıdır.

Tazminatlar bakımından yüzde 2’yi geçmemek üzere belirlenen iskonto oranının mevcutta 1,8 olarak uygulandığı dikkate alındığında, sigortalının lehine olarak, belirlenen oranın düşürülmesi; hangi tarihteki yönetmeliğe göre sakatlık oranının belirleneceği noktasında ihtilafları giderir mahiyette, haksız fiillerde genelde zararın doğduğu tarihteki mevzuatın uygulandığı dikkate alınarak Yargıtay içtihatlarına uygun bir düzenleme yapılması ve değer kaybının uygulamada sorunlu bir alan olduğu gözetilerek kanuni bir kriter olarak düzenlemede “aracın piyasadaki gerçek değer kaybını tespit etmek” ifadesinin kullanılması yerinde olacaktır.

Komisyonumuzda yapılan çalışmalar sonunda maddeler üzerindeki değişiklikler ve kabuller aşağıdaki şekildedir.

Teklifin çerçeve 1 ila 10’uncu maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 11’inci maddesi, 3194 sayılı İmar Kanununun 30’uncu maddesi ile yapı kullanma izin belgesi düzenlemeye yetkili idare tarafından tanzim edilen belgeler, yine belgenin sıhhatinden sorumlu idare tarafından Mekânsal Adres Kayıt Sistemine yükleneceğinden, hukukun genel ilkeleri kapsamında bu veriyi işleyen idarenin sorumluluk sınırının tekraren zikredilmesine gerek bulunmadığı gerekçesiyle verilen önerenin kabul edilmesi neticesinde değiştirilerek kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 12 ila 17’nci maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Önergeyle, Kanun Teklifine madde eklenmek suretiyle 9/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 17/7/2020 tarihli ve Esas No: 2019/40, Karar No: 2020/40 Kararına uygun olarak 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu 90’ıncı maddesinin düzenlenmesi amaçlanmaktadır. 9/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 17/7/2020 gün, 2019/40 Esas ve 2020/40 Karar no.lu kararı ile 2918

sayılı Karayolları Trafik Kanunu 90 ve 92'nci maddelerinde kısmi iptallere hükmedilmiş olup iptallerin gerekçesi olarak Kanunda genel bir çerçeve çizilmeksizin doğrudan Genel Şartlar aracılığıyla tazminat hesaplamalarına dair esasların belirlenmesinin Anayasaya aykırı olduğu belirtilmiştir. Anılan iptal gerekçeleri göz önünde bulundurularak maddeyle, karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminat hesaplamalarına dair temel çerçeve çizilmiştir. Bu kapsamda, değer kaybı tazminat hesaplamalarında esas alınacak temel kriterlerin kanunda açıkça sayılması, destekten yoksun kalma ve sürekli sakatlık tazminatı hesaplamalarında ise ülkemiz demografik gerçeklerini en doğru biçimde yansıtan ulusal doğum ve ölüm istatistikleri kullanılarak hazırlanan hayat tablosunun kullanılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, gelecekte gerçekleşmesi muhtemel maddi kayıpların hesaplama tarihi itibarıyla peşin ödenmesi sebebiyle, tazminat hesaplamalarında zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarında belirtilen iskonto oranının kullanılması esası getirilmesi ve kişilerin hayatta kalma olasılığı ile beklenen ömür sürelerinin dikkate alındığı hayat anüiteleri ile genel kabul görmüş aktüerya kurallarına uygun bir biçimde tazminat hesabı yapılması hedeflenmektedir.

Diğer taraftan, uygulamada birliğin ve sigortalılar arasında eşitliğin sağlanması adına Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumuna, Kanunun 90'ıncı maddesinin birinci fıkrasındaki tazminatlara dair usul ve esasları düzenleme yetkisi verilmektedir.

Yeni madde ihdasına ilişkin yukarıdaki gerekçelerle verilen önerge kabul edilmiş, çerçeve 18'inci madde olarak metne eklenmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Öngeyle, Kanun Teklifine madde eklenmek suretiyle 9/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 17/7/2020 tarihli ve Esas No: 2019/40, Karar No: 2020/40 Kararına uygun olarak 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu 92'nci maddesinin düzenlenmesi amaçlanmaktadır. 9/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 17/7/2020 gün, 2019/40 Esas ve 2020/40 Karar no.lu kararı ile 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu 90 ve 92'nci maddelerinde kısmi iptallere hükmedilmiş olup iptallerin gerekçesi olarak Kanunda genel bir çerçeve çizilmeksizin doğrudan Genel Şartlar aracılığıyla tazminat hesaplamalarına dair esasların belirlenmesinin Anayasaya aykırı olduğu belirtilmiştir. Anılan iptal gerekçeleri göz önünde bulundurularak maddeyle, hâlihazırda 92'nci maddede sayılan teminat dışında kalan hâllere eklemeye yapılarak Genel Şartlar aracılığıyla bugüne kadar uygulanmakta olan birtakım istisna hâllerin kanuna eklenerek teminat dışı sayılmaya devam edilmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda maddeyle;

- "Hiç kimse kendi kusurundan yararlanamaz" ilkesi göz önünde bulundurularak zarara sebep olan kişinin sonuçlarına da katlanması gerektiği, desteğin ölümü sebebiyle meydana gelen zararın yansıma yoluyla destek görenleri etkileyeceği kabul edildiğinden desteğin kusurlu davranışlarının da aynı şekilde destek görenlere yansımından hareketle, destek kişinin ölümüne sebep olan kazadaki kusuruna karşılık gelen destekten yoksun kalan hak sahibinin tazminat taleplerinin,

- Zorunlu mali sorumluluk sigortası ile korunan hukukî menfaat, araç işletilmesi sebebiyle üçüncü kişinin malvarlığında doğrudan meydana gelen zararlar olduğundan doğrudan zarar niteliğinde olmayan gelir kaybı, kâr kaybı, iş durması ve kira mahrumiyeti gibi zararların,

- Aracın trafik kazası neticesinde trafikten çekme işlemi ya da hurdaya çıkarma işlemi nedeniyle ilgili tazminatlar ödenmekle birlikte, bu araçlar için artık piyasa değerinin bahsedilemeyeceğinden, bunlar için değer kaybı tazminatı taleplerinin,

- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki terör eylemlerinde ve bu eylemlerden doğan sabotajda kullanılan araçların neden olduğu zararlar, 17/7/2004 tarihli ve 5233 sayılı Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılınması Hakkında Kanun kapsamında karşılanmakta olduğundan, söz konusu zararlardan sigortalının sorumluluk riski kapsamında olmayanların,

- Ayrıca, terör eyleminde ve bu eylemlerden doğan sabotajda kullanılan araçların sebep olduğu, terör ve sabotaj eyleminde yer alan kişilerin veya bu eylemlerde kullanılan araçların uğradığı zararlar, sigorta sözleşmesinde teminat altına alınan "risk" ile bağdaşmadığından, söz konusu kişiler ve araçların uğradıkları zararların,

zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamı dışında bırakılması amaçlanmaktadır.

Yeni madde ihdasına ilişkin yukarıdaki gerekçelerle verilen önerge kabul edilmiş, çerçeve 19'uncu madde olarak metne eklenmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Teklifin yürürlük ve yürütmeye ilişkin 18 ve 19'uncu maddeleri, 20 ve 21'inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklif oy çokluğu ile kabul edilmiş, maddeleri redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere yüksek Başkanlığınıza saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Yılmaz Tunç</i>	<i>Ramazan Can</i>	<i>Gülşay Samancı</i>
Bartın	Kırıkkale	Konya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Belgin Uygur</i>	<i>Muhammed Fatih Toprak</i>	<i>Abdullah Koç</i>
Balıkesir	Adıyaman	Ağrı
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Ayhan Erel</i>	<i>Hasan Subaşı</i>	<i>Rafet Zeybek</i>
Aksaray	Antalya	Antalya
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Süleyman Bülbül</i>	<i>Mehmet Ruştü Tiryaki</i>	<i>Emine Yavuz Gözgeç</i>
Aydın	Batman	Bursa
(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Muhalefet şerhimiz vardır)	(Son oylamada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuzhan Kaya</i>	<i>Tufan Köse</i>	<i>Sabri Öztürk</i>
Çorum	Çorum	Giresun
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Son oylamada bulunamadı, (Son oylamada bulunamadı)	(Son oylamada bulunamadı)
	muhalefet şerhimiz vardır)	

Üye <i>Abdulkadir Özel</i> Hatay	Üye <i>Turan Aydoğan</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Zeynel Emre</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye <i>Abdullah Güler</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Züleyha Gülüm</i> İstanbul (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Mahmut Atilla Kaya</i> İzmir
Üye <i>Halil Öztürk</i> Kırıkkale	Üye <i>Alpay Antmen</i> Mersin (Son oylamada bulunamadı, muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Orhan Kırçalı</i> Samsun
	Üye <i>Mustafa Arslan</i> Tokat	Üye <i>Yücel Bulut</i> Tokat

MUHALEFET ŞERHİ

(2/3592) evrak sayılı “İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”ne ilişkin muhalefet şerhimiz.

I. GENEL DEĞERLENDİRME

İktidar partisine mensup 50 milletvekilinin imzasıyla geçen ayın son günlerinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı’na sunulan ve İcra ve İflas Kanunu ile bazı konularda değişiklik yapılmasını öngören kanun teklifinin, içinden geçtiğimiz süreç itibariyle özel bir değerlendirmeye tabi tutulması hasıl olmuştur. Bu gereklilik, adeta mütemmim cüz olan, toplumun istisnasız tamamını kapsayan ekonomik sistem ile hukuk sisteminde yaşanan sorunlar ve birinde yaşanan olumlu ya da olumsuz gelişmenin diğerini doğrudan etkilemesinden kaynaklıdır. Adalet Komisyonu olarak görüşmelerine 25 Mayıs 2021 Salı günü başlayıp, 26 Mayıs 2021 Çarşamba günü sürdürerek tamamladığımız söz konusu kanun teklifi, tam da bu ilişkiye işaret etmektedir. Öncelikle Türkiye’de uzun zamandır yaşanan ve kronikleşen ekonomik krizi ve sonuçlarını resmetmek yerinde olacaktır.

Cumhuriyet tarihimizde çok partili siyasi hayata geçilmesinin ardından iktidarda tek başına en uzun süre kalabilme olanağını elde eden siyasi parti, Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP)’dir. Bu gün itibariyle yirminci yılına doğru yol alan AKP iktidarının, hatırlanacağı üzere siyasete giriş sloganlarından en önemlisi ‘3Y’ ile mücadeleledi. ‘3Y’ ifadesinin açılımı: Yasaklar, Yoksulluk ve Yolsuzlukla Mücadele’ydi. Tüm ülkeler için olduğu gibi Türkiye için de yasaklar, yoksulluk ve yolsuzluk ile mücadele hayati önemde olup, bu mücadele; toplumsal birlikteliğin, üretkenliğin, yarınlara güvenliği bakabilmenin olmazsa olmazıdır. AKP iktidarında geçen yirmi yıla yakın sürede, ne yasaklar ne yoksulluk ne de yolsuzluk sonlandırılmıştır; hatta bu üç başlıkta yirmi yıl önceden de geriye gidilmiştir. Bu bağlamda; düşünce ve ifade özgürlüğü ile basın özgürlüğü, toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkından adil yargılanma hakkına kadar özellikle bir ülkenin özgürlüğünün, üretkenliğinin ve yaratıcılığının garantisi olan, yanlış ile doğrunun ayrışıp doğru ilke ve uygulamalar etrafından toplumun bütünlüğünü sağlayacak haklar, metazori bastırılmıştır. 2020 İnsani Özgürlük Endeksi raporuna göre, insanların ekonomik ve kişisel açıdan en özgür olduğu ülkeler sıralamasında Türkiye, 162 ülke içinde 122’inci sırada yer almıştır. Raporda Türkiye, son 10 yılda Dünya genelinde özgürlüklerin en çok gerilediği ikinci ülke konumundadır. Durum yoksulluk başlığında da aynıdır. Yoksulluğun nesnel göstergelerinden biri olan alım gücüne baktığımızda, AKP’nin iktidara geldiği ilk yıllar olan 2003 yılında asgari ücretli bir

çalışan, maaşıyla 14.4 adet çeyrek altın alabilirken, bu gün bu sayı 3.2 adet çeyrek altına gerilemiştir. Emekli maaşlarının enflasyon ve değer artışlarının karşısında erimesinden, genç işsizliğe kadar birçok alanda yirmi yıl önceyle kıyaslama yapıldığında, hak ve özgürlüklerin kullanımında olduğu gibi ürkütücü bir tablo ortaya çıkmaktadır. Bu tabloya eşlik eden yaşamsal görüntüler ise özel ve kamu kurum ve kuruluşlarının iş ilanlarına başvuran sayısının alınacak kişi sayısının yüzlerce katı fazla olması, semt pazarlarındaki ürünlerden etrafa saçılanların pazarların kapanmasının ardından onlarca kişi tarafından toplanmasıdır. Yolsuzluk alanındaki gelişmeler ise artık önü alınamaz boyutlara varmıştır. İktidarın yandaş işadamlarını var etme amacı doğrultusunda Hazine ve alım garantili milyar dolarlık ihaleler açmasından bakanların başında buldukları bakanlığa kendi şirketleri üzerinden mal satmasına, belediyelerin iktidarın siyasi arpalığı haline dönüşmesine ve örtülü ödeneklerden yapılan harcamalara kadar istisnasız her alanda işin gerekliliklerinin dışında ya da çok çok üstünde harcamalar yapıldığı bilinen gerçekler olup, Sayıştay raporları aracılığıyla kayda geçirilmiştir. Uluslararası Şeffaflık Örgütü tarafından yayınlanan Yolsuzluk Algı Endeksi'ne göre, Türkiye endekste tarihinin en düşük sırasında yer almakta; 39 puan ile 180 ülke arasından 91'inci olan Türkiye, Avrupa Birliği üyesi 28 ülke ile karşılaştırıldığında en son, G20 ülkeleri arasında ise sondan dördüncü sıradadır.

Tüm bu göstergelerin Türkiye'nin ekonomik sisteminde önemli bir yer tutan ticaret hayatındaki karşılığı ise sayıları her geçen gün artan icra ve iflas dosyalarıdır. İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı bir yıl önceye göre 1 milyon 411 bin 830 artarak 21 Mayıs 2021 tarihi itibarıyla 21 milyon 940 bin 111'e çıkmış; bu yıl ocak ve mart ayında 125.085 kişi tüketici kredisi borcunu, 113.101 kişi kredi kartı borcunu ödemediği için bankalar tarafından icraya verilmiştir. 21 milyon 940 bin 111 dosya ikiyle çarpıldığında 40 milyonu aşkın kişi birbirinden alacaklı; diğer bir ifade ile yasaklar, yoksulluk ve yolsuzluklarla örülmüş bu ekonomik sistemde davalıdır.

Yaşanan ekonomik kriz, bir yılı aşkın süredir devam eden COVID-19 salgınıyla daha da derinleşmiş durumdadır. AKP iktidarı, salgının ilk gününden beri yapıcı tüm uyarılara kulaklarını tıkayıp, birbirinden çelişkili onlarca kararı uygulayarak ekonomik krizin tüm faturasını orta ve alt gelir grubundaki vatandaşlara ödetmektedir. Uluslararası kuruluşların yaptığı araştırmalara göre; COVID-19 salgınıyla mücadele döneminde Türkiye, vatandaşına hibe olarak en az destek veren ülkeler içinde ilk sıralarda, borçlandırma ve borç erteleme açısından ise üst sıralarda yer almaktadır. Dolayısıyla salgın sürecinden sonra özellikle küçük esnaf ve diğer KOBİ'lerimizi, büyük bir borç yükünün geri ödemesi beklemektedir. 2020 yılı başından bu yana Türkiye'de kredi hacmi 1,1 trilyon lira, diğer bir ifadeyle yüzde 42,6

oranında artmıştır. Türkiye ekonomisinde ne 2020 yılında ne de 2021 yılında yüzde 42,6 oranında bir kredi artışının geri ödenmesini sağlayacak reel büyüme sağlanmıştır. 2021 yılında da hükümet, salgından zarar gören küçük ve orta boy işletmelerle esnaf ve sanatkârları, varlıklarını sürdürebilmeleri için borçlanmaya teşvik etmektedir. Aslında birkaç yıldır, hükümetin de telkiniyle bankalar vadesinde tahsil edemedikleri kredileri yeniden yapılandırarak bankacılık deyimiyle “yüzdürmekte”dirler. Diğer bir ifadeyle, normal bir dönemde takibe alınması gereken krediler, geri dönüp dönmeyeceğine bakılmaksızın özellikle kamu bankaları tarafından yeniden yapılandırılmaktadır. Bu sürdürülebilir bir durum değildir. Vizyonu; Türkiye’nin gelecek 10, 20, 30, 50 yılını değil, ilk genel seçimle sınırlı olan iktidar, olabilecek en kötüyü geciktirmek dışında bir politika üretememektedir. Ekonomik karşılığı olmayan, büyük bölümü ithalat yoluyla yurt dışına aktarılan bu hesapsız ve hızlı kredi büyümesinin bir süre sonra daha da büyük bir icra ve iflas dalgası doğurması kaçınılmazdır.

Ekonomik sistemi aktardığımız durumda olan bir ülkenin yargı mekanizmasının, hukuk ilkelerine dayanması, adalet dağıtması da mümkün değildir. Bunun temel iki nedeni vardır. İlki; sistemin, demokratik sosyal hukuk devleti üzerinde yükselmemesinden kaynaklı güçlü olanın haklı çıkması, diğeri de her anlamda rant ekonomisidir. Demokratik sosyal hukuk devletinin yok edilmesinin açtığı yaraların nerelere kadar ulaştığını, belki de bugünlerde yaşadıklarımızdan daha iyi anlatacak örnekler nadirdir. Yüzyıllarca geri bırakılmış bir halkın, milli mücadele savaşı vermesinin ardından çok büyük riskler alarak gerçekleştirdiği inkılaplara dayalı dönüşümler AKP iktidarıyla birlikte tamamen ‘sıfırlanmak’tadır. Ağır bedeller ödeyerek oluşturmaya çalıştığımız yargı bağımsızlığından, tüm sorunların çözüm adresi olarak gördüğümüz parlamenter rejime kadar Türkiye Cumhuriyeti’nin varoluş esası kökünden hedef alınmakta, sarsılmaktadır. Bu bir eleştiri ve karşıt görüş değil gerçeğin tespitidir. Çünkü bugün devlet yönetiminde bulunanlar, toplum sözleşmesi niteliği taşıyan anayasayı tanımamakta, uygulanmasının denetimini yapan yargı mercilerini yok saymakta, hatta lağvetme planları yapmakta, üstüne idari kararların aracı olan genelgelerle temel hak ve özgürlükleri sınırlamaktadır. Geldiğimiz aşamada hukuk devletinin belirleyici kriterlerinden olan hukuk güvenliği ilkesi yok edilmiştir. Bu kavramının önemini kısaca ifade etmek gerekirse; *hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. Kanunlara ve istikrar kazanmış idari uygulamalara güvenerek hayatını yönlendiren, hukuki iş ve işlemlere girişen bireyin bu ve istikrar kazanmış idari uygulamalara devam edileceği yolunda oluşan haklı beklentisinin mümkün olduğunca korunması hukuki güvenlik ilkesinin gereğidir.*

Ekonomik ve hukuki açıdan sorunlar yaşayan ülkelerin kaçınılmaz kaderi mafyatik ilişkilerdir ki bugün soluduğumuz kirli havanın nedeni de budur. Ekonomik sistemi ulusal bilinç ve kolektif temele dayandırmayan; yargısal iş ve işlemleri, kişi ve konumlara göre değiştiren anlayışın ya kendisi mafyalaşmıştır ya da mafyaya teslim olmuştur.

Tüm bu izahatlar Adalet Komisyonu'nda görüşmelerini yaptığımız **İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**'nin asıl nedenidir. Çökmüş bir ekonomik sistem ve yarattığı sorunları elekten geçirme kabiliyeti ve basiretini yitirmiş bir yargı sistemiyle karşı karşıyayız.

II. TEKLİFİN DEĞERLENDİRİLMESİ

(2/3592) evrak sayılı **“İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”**, komisyona sevk edildiği ilk halinde sırasıyla; 8 maddesi 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nda, 2'si 492 sayılı Harçlar Kanunu'nda, 3'ü 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu'nda, 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu ile 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'da da 1'er olmak üzere yürürlük ve yürütme maddeleriyle birlikte toplam 19 maddeden teşekkülüdür. Teklifin komisyondaki görüşmeleri sırasında iktidar partisi mensuplarınca verilen önergeyle madde ihdası yoluna gidildiği ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun iki maddesinde değişiklik içeren düzenlemeler teklife eklendi.

Teklifin geneline ilişkin içerik değerlendirmesi yapmadan önce birkaç cümleyle Adalet Komisyonu Başkanlığı'nın komisyona sevk edilen kanun tekliflerini görüşme usulündeki yanlışındaki ısrarına değinmek, teklifin hazırlık sürecindeki anlayışın malullüğünü göstermesi açısından da anlamlı olacaktır. Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarına özellikle son dönemde – bazen mücbir sebepler söz konusu olsa bile – sürekli ara verme yoluna giden, böylelikle milli iradenin tecelli ettiği Meclis'i devre dışı bırakıp ‘Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi’ni hakim kılmaya çalışan AKP ve MHP'nin ‘tek adam otoritesine dayalı’ mezkur anlayışı, istisnai bir yöntem olarak kullanılması gereken hatta çok olağanüstü bir hal olmaması halinde tevessül edilmemesi gereken torba yasa yöntemini bu teklife de giydirmiş durumdadır. Sonradan ihdas edilen maddeleriyle toplam 7 ayrı kanunda değişiklik içeren, neredeyse her bir maddesi ayrı bir kanunda düzenleme içeren söz konusu teklif; daha önceki tekliflerin görüşmelerinde uyarımıza, komisyonda dikkat çekmememize karşın teklif metni, komisyon üyeleri olarak toplantıdan bir gün önce elimize ulaştırılmıştır. Meclis'i haftalarca kapalı tutup halkın acil sorun bekleyen konularını gündeme getirmeyenler,

açık tuttıkları zamanda da hiçbir yasal şart ve usul tanımadan kanunları çıkarma telaşına düşmektedir. Bu anlayışın hala idrak edemediği konu, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin boyacı küpü olmadığı ve daldırıp çıkararak aceleyle kanun yapılamayacağıdır. Bu durum, yasama faaliyetinin niteliğini erozyona uğratmakla birlikte düzenlemelerin eksik ve hatalı sonuçlar doğurmasına da sebep olmaktadır. Mezkur teklifte olduğu üzere, bir süre önce değişikliğe gidilen kanunlarda tekrar düzenleme yapılması ihtiyacı da bu nedendendir. Ne yazık ki Türkiye'de artık yasal düzenlemeler, sesini 'saray'a duyurabilen ya da 'saray'ın gözünde makbul görünenlerin talepleri doğrultusunda yapılmakta; toplumun ihtiyaç duyduğu temel düzenlemeler – emeklilikte yaşa takılanlar, emekliler arasında intibak, atanamayan öğretmenler, bazı devlet memurlarının ek göstergesinin 3600'e çıkartılması, kuraklık ve girdi maliyetleri nedeniyle ekonomik krize karşı hayatta kalma mücadelesi veren çiftçilerin borç faizlerinin silinmesi vs. – yok sayılmaktadır. İktidar erkini elinde tutanların kimi ve kimleri dinlediği önümüze gelen yasa tekliflerinde açıkça ortaya konulduğu gibi teklifin görüşmeleri sırasında da tezahür etmektedir. Muhalefet milletvekilleri olarak görüşmeler sırasında teklifin içerdiği düzenlemelere ilişkin hem taraf hem de uzman kimliği taşıyan barolar ve aralarında sendikaların da olduğu çeşitli demokratik sivil toplum kuruluşu temsilcilerinin dinlenmesi yönündeki taleplerimiz, Adalet Komisyonu Başkanlığınca yetken reddedilmiştir. Bu anlayışla hazırlanan ve yasalaştırılan tekliflerin, karşı karşıya kalınan sorunların çözümü bir yana yeni sorunlara yol açması kaçınılmaz olduğu gibi Adalet Komisyonu gibi Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin adıyla müsemma olması gereken komisyonunun itibarını da zedelemektedir.

İfade ettiğimiz üzere, sonradan eklenen iki maddeyle birlikte toplam 21 madde olan teklif, AKP ve MHP'li milletvekillerinin oylarıyla komisyondan geçerek TBMM Genel Kurulu'na sevk edilmiştir. Teklifin görüşmeleri, ilk 8 maddesi ile sonra eklenen iki madde yönünden tartışmalı geçmiştir. İlk 8 madde, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'na ilişkin olup, bu kanunun konkordatoyla ilgili hükümlerini içermektedir. Konkordato kurumu icra iflas hukukunda yer almasına karşın 2018 yılına kadar etkin bir kurum olarak işletilmeyip, aynı kanunda yer alan iflas ertelemesi kurumu tercih edilmekteydi. 2018 yılının Şubat ayında yürürlüğe giren 7101 sayılı yasal düzenlemeyle İcra ve İflas Kanunu'nun 46 maddesinde değişikliğe gidilerek, iflas erteleme kurulu tamamen yürürlükten kaldırılıp yerine konkordato kurumu konulmuştu. Bu düzenlemeye gidilirken iktidar temsilcilerinin ileri sürdükleri gerekçeler ise; 'yatırım ortamının iyileştirilmesi, uluslararası raporlarda ülkemizin yatırım yapılabilme görünümünün daha da yükseltilmesi ile şirket borç yapılandırılmalarının ve tasfiyelerinin daha etkin hale getirilmesi'ydi. AKP iktidarının her dediğinde olduğu gibi bu konuda da 2018 yılından itibaren tam tersi süreçler yaşandı. Bu düzenlemenin yapılmasının

ardından bazı şirketlerin borçlarını geciktirme amacıyla sadece zaman kazanmak için konkordato yöntemine başvurduğu görüldü ve 2018 yılının sonunda konkordato şartlarını zorlaştıran düzenlemeler getirildi. Ancak yapılan hiçbir düzenleme konkordato ilan eden firma sayısını azaltmadı. Çünkü ekonomide yaşanan sorunlar makyajla ya da borçların ödemesinin ötelenmesiyle çözümlenebilecek aşamayı çoktan aşmış durumda. Bunun üzerine bir de, adeta tüm Dünya'ya, 'Covid ile en kötü mücadele nasıl yapılır' örneklerini sergilediğimiz geçen yılın ekonomik faturası eklenince konkordato kurumuna ilişkin yeni bir düzenleme ihtiyacı hasıl oldu. ***Teklifle; konkordato sürecindeki iflas idare memurlarının niteliklerini artırma öncelikli amaç olarak ifade edilmesine karşın asıl amacın konkordato sürecinde borçlunun bazı mallarının satışına imkan verilmesi ve bundan elde edilen gelirlerin rehinli alacaklı konumunda bulunan finans kuruluşlarına aktarılmasıdır. Konkordato süreciyle zaten mağdur durumuna düşen işçilerin alacakları ise geri sıralara kaymaktadır. Komisyon görüşmeleri sırasında bu düzenlemeye karşı yaptığımız ısrarlı itirazlar sonuç vermemiş ve ne yazık ki işçilerin bir kez daha mağdur edilmesine yol açacak düzenleme geçmiştir.***

Teklifin tartışmalı diğer düzenlemeleri ise 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'na ilişkin olanlar. ***Teklife eklenen hükümlerle zorunlu mali sorumluluk sigortasının sigorta şirketleri üzerindeki külfetini azaltıcı içerikli söz konusu düzenlemeler, konkordatoya ilişkin düzenlemedeki gibi mesuliyet dengesini bozmaktadır. Sigorta şirketlerine ödemelerde yapacakları iskonto oranını artırma imkanı sağlamaktadır.***

Söz konusu düzenlemeler Türkiye'nin içine düşürüldüğü ve her geçen gün daha da dibe doğru çöktüğü bir bataklığı göstermekte. Tam bir israf ve yolsuzluk çarkına dönmüş ekonomik sistemde bataklığı kurutmaktansa sinek avlanmakta; bu da amaçsız ve şuursuz yapılmaktadır. ***İşlemekte olan ekonomik düzende her köşe başında karşımıza çıkan ve bu anlamıyla kritik önemde olan bankacılık ve sigortacılığın, sistemin göz ardı edilemeyecek yapılanmalarından olduğu tartışmasızdır ancak yaşanan ekonomik krizin etkilerinin en çok hissedildiği kesimler asgari ücretli, alt gelir grubundaki emekçilerdir. Onların gözden çıkartılıp finans ve sigortacılığa öncelik verilmesi, günün şartlarının değil tarihsel sürecin tercihi, iktidarın sermaye gruplarını temsilcisi olduğunun göstergesidir.***

III. TEKLİFİN MADDELERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Teklifin 1'inci maddesiyle; 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 'İflas idaresi ve iflas dairesinin vazifeleri' başlıklı 223'üncü maddesine yeni bir fıkra eklenerek, iflas idare memurlarının seçimi, nitelikleri, eğitimi ve denetimi düzenlenmektedir. Üç kişiden oluşan iflas idare memurlarından birinin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci olması zorunlu kılınmaktadır. Oysa iflas idare memurluğu avukatlar tarafından ifa edilmekte olup, bu konuda yetkinliği olmayan yeminli mali müşavirler ve serbest muhasebeci mali müşavirlerin iflas idare memuru olmaları iflas hukukunun ruhuna aykırıdır. İflas idare memurluğu hukuk fakültesi mezunları tarafından yerine getirilmelidir; yeminli mali müşavir ve serbest muhasebeci mali müşavirler, bilirkişi veya uzman olarak iflas tasfiyesinde görevlendirilebilir. Bu maddeyle getirilen bir diğer değişiklik ise iflas idare memurunun eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada görev alamayacak olmasıdır ki bu düzenleme hiçbir makul gerekçeye dayandırılmamaktadır. Sayısının niye beş ile sınırlı tutulduğu, niye üç veya on olmadığı komisyon görüşmeleri sırasında da teklif sahipleri tarafından izah edilememiştir. Görevini hakkıyla yerine getiren bir iflas idare memurundaki dosya sayısını kısıtlamanın hiçbir haklı gerekçesi gözükmemektedir. Bu bağlamda maddenin teklif metninden çıkartılması ve ifade ettiğimiz gerekçeler göz önüne alınarak yeniden düzenlenmesi yerinde olacaktır.

Teklifin 6'ncı maddesiyle; 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 'Konkordatonun tasdik edilmemesi ve borçlunun iflası' başlıklı 308'ini maddesine yeni bir fıkra eklenerek, konkordato süreci iflasla sonuçlandığı takdirde, konkordato komiserinin iflas idare memuru olarak atanması düzenlenmiştir. Ticaret mahkemesinin alacaklıların görüşü alınmadan konkordato komiserlerini iflas idare memuru olarak ataması, sistemin tıkanmasına ve iflas hukukunda tecrübesiz kişilerin, konkordato komiseri olarak iflas tasfiyesinde yer almasına sebep olacaktır. Bu bağlamda değişikliğin tekliften çıkarılması uygun olacaktır.

Teklifin 7'nci maddesiyle; 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 'Konkordatonun hükümleri' başlıklı 308/c maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde değişikliğe gidilmiştir. Yapılan değişikliğe göre, konkordatoda geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş olan borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi olmayacak ve temerrüdün oluşması durumunda icra takibine konu edilebilecek. Bu alacaklar, İcra ve İflas Kanunu'nun 206'ncı maddesi kapsamında rehinli alacaklardan hemen sonra ve diğer tüm alacaklardan önce ödenecek. Ayrıca, konkordato talebinin iflasla sonuçlanması halinde iflas

tasfiyesinde iflas alacaklılarından önce ödenmesi gereken masa borçları arasında yer alacak. Düzenlemenin, özellikle işçilerin alacakları aleyhine sonuç doğurması kaçınılmazdır. Emek-sermaye dengesi sermaye lehinde bozularak, Covid-19 sürecinde en ağır bedelleri ödeyen çalışanlar, süreceği kesin olan ekonomik çöküşte daha da fazla mağdur olacaktır. Düzenleme, ‘Çalışma hakkı ve ödevi’ başlıklı Anayasa’nın 49’uncu maddesindeki “Devlet, çalışanlarının hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli tedbirleri almakla mükelleftir.” hükmüne aykırılık taşımaktadır.

Teklifin 8’inci maddesiyle; 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu’na geçici bir madde eklenerek, Teklifin 1’inci maddesiyle getirilen uygulamanın geçiş hükümleri düzenlenmiş. Buna göre, iflas idare memurları listesi oluşturuluncaya kadar listeden görevlendirme usulü dikkate alınmaksızın memur görevlendirilebilecek ve bir kişinin eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada memur olarak görev alma yasağının takibi amacıyla, görevlendirilen memurların, icra mahkemesinin bağlı bulunduğu bölge adliye mahkemesi bilirkişi bölge kuruluna bildirileceği hüküm altına alınmış. Maddeyle öngörülen uygulama, bilimsel düşünceye aykırıdır. Yıllarca emek verip uzmanlaşmış hukukçuların bilgi birikimleri ve tecrübelerinin bir kenara atılması, uzmanlaşmış liyakat sahibi hukukçulara haksızlık olacağı gibi uygulamada da işlerin yanlış, eksik ve hukuka uygun olmayan şekilde yürütülmesine sebep olacaktır. Bu süreçte yaşanacak en olumsuz sonuçlardan biri de, konkordato ve iflas sürecinden etkilenen işçi alacakları, kamu alacakları, ticari alacakların sahibi olan alacaklıların zarar görmesidir.

Teklifin 18 ve 19’uncu maddeleriyle; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun ‘Maddi ve manevi tazminat’ başlıklı 90’ıncı ve ‘Zorunlu mali sorumluluk sigortası dışında kalan hususlar’ başlıklı 92’nci maddelerinde değişiklik yapılmaktadır. Söz konusu değişiklikler Anayasa Mahkemesi’nin 9/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2019/40 esas 2020/40 karar sayılı 17/7/2020 tarihli iptal kararı üzerine getirilmiştir. Ancak iptal kararına tamamen uyulmadığı görülmektedir. Düzenlemeyle getirilen, “Değer kaybı tazminatının, aracın; piyasa değeri, kullanılmışlık düzeyi, hasara uğrayan parçaları ile hasar tutarı dikkate alınarak hesaplanacağı” hükmü yetersiz olup, zarar görenlere gerçek piyasa koşullarına göre değer kaybı tazminatının ödenebilmesi için fıkranın son kısmına “Aracın kaza öncesi hasarsız ikinci el piyasa rayiç değeri ile kaza meydana geldikten ve tamir edildikten sonraki ikinci el piyasa rayiç değeri arasındaki farka göre”

cümlenin eklenmesi gerekmektedir. Aynı şekilde “Destekten yoksun kalma tazminatı ile sürekli sakatlık tazminatının hesaplanmasında, zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarında yüzde 2’yi geçmemek üzere belirlenen iskonto oranının esas alınacağı” şeklindeki hüküm, Anayasa Mahkemesi’nin iptal sebebiyle örtüşmemektedir. Kanunda genel bir çerçeve çizilmeksizin doğrudan genel şartlar aracılığıyla tazminat hesaplamalarına dair esasların belirlenmesi ve bu hususta idareye geniş takdir yetkisi tanınması anayasa aykırı bulunurken, kanun teklifinde yine genel şartlara atıf yapılması, iptal kararını etkisiz hale getirmektedir. Teklif edilen değişiklik de zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminatlarda idarenin takdir yetkisine göre düzenlenen genel şartların uygulanacağı sonucunu doğurmaktadır. Ayrıca halen yürürlükte olan 1/6/2015 tarihli Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları uyarınca tazminat hesaplamalarında iskonto oranı %1,8 olarak dikkate alınmaktadır. Bu düzenlemeyle iskonto oranının genel şartların belirlediği orandan daha yüksek belirlenmesi, kaza nedeniyle zarar gören kişilerin aleyhine sonuç doğurabilecektir. Nitekim ilgili kanun teklifinin yasalaşması halinde genel şartlarda belirlenen %1,8’lik iskonto oranının %2’ye çıkarılması söz konusudur. Düzenleme kapsamında sürekli sakatlık oranının tespitinde esas alınacak mevzuatın belirlenmesi hususunda genel şartlara atıf yapılmamaktadır. Bu olumlu bir gelişme olsa da sürekli sakatlık oranının tespitinde uygulanacak mevzuatın Kanun’da somut bir şekilde belirlenmemesi uygulamada belirsizliğe yol açabilecektir. Değişikle “Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından belirlenir.” düzenlemesine yer verilmiştir. Ancak bu düzenleme sigorta şirketi ve işletenin sorumluluğunu birbirinden farklılaştırmaktadır. Zira kaza nedeniyle zarar gören kişi, aracın işleteninden tazminat talep ettiğinde 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu uygulanacak; sigorta şirketinden tazminat talep ettiğinde ise Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun belirlediği usul ve esaslar uygulanacaktır. Böylesi bir ayırım, hakkaniyete uygun olmayan sonuçların doğmasına neden olabilecektir. Ayrıca ilgili maddede tazminat hesaplamaları hususunda Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu’na geniş bir takdir yetkisi verildiği görülmektedir. Bu madde ile Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, tazminatı daraltan usul ve esaslar düzenleyebilir. Sigorta ettiren ile sigorta şirketi açısından sorumlu oldukları tazminat miktarları değişebilir. Bahse konu usul ve esasların kanun koyucunun iradesi sonucunda belirlenmesi gerekirken aksi yönde düzenleme yapılması Anayasa Mahkemesi’nin iptal kararının amacına uygun olmamıştır. Zira Anayasa Mahkemesi iptal gerekçesinde bu durumun hukuka aykırı olduğunu belirtmiştir. Bu nedenle ilgili bölümün çıkarılması gerekir

aksi halde yasama yetkisi Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na devredilmiş olur. Düzenlemeyle zorunlu mali sorumluluk sigortası dışında kalan taleplerin kapsamı genişletilmiştir. İlgili değişiklikte sigorta şirketlerinin “Gelir kaybı, kar kaybı, iş durması ve kira mahrumiyeti gibi dolaylı zararlardan sorumlu olmayacağı” öngörülmüştür. Bu durum trafik kazası sebebiyle zarar gören binlerce kişinin mağdur olmasına yol açacaktır. İlgili kanun teklifiyle burada sayılan talepler “dolaylı zarar” olarak adlandırılmış ve bu dolaylı zararlar sınırlı olarak sayılmamış, örnek verme suretiyle belirtilmiştir. Uygulamada ayrıca bunun da birçok soruna yol açması, diğer bedensel zararların da dolaylı talepler kapsamına dâhil edilerek trafik kazası sebebiyle zarar gören kimselerin mağduriyetine neden olunması kuvvetle muhtemel sonuçlardandır. Düzenleme, “Hasar sebebiyle trafikten çekme veya hurdaya çıkarılma işlemi görmüş araçların değer kaybı tazminatı talepleri” sigorta şirketinin sorumluluğu dışında bırakılmıştır. Ancak ilgili fıkranın “Bu hasar sebebiyle trafikten çekme veya hurdaya çıkarılmış işlemi görmüş araçların değer kaybı tazminat talepleri” şeklinde değiştirilmesi gerekmektedir. Aksi halde mevcut haliyle, öncesinde çekme belgesi görmüş araçlar ileride olacak kazalarından dolayı değer kaybı alamaz. Örneğin ön kısımdan hasar gören ve çekme belgesi görmüş araç ileride arka kısımdan hasar görse değer kaybı oluşmayacaktır. Oysaki arka hasarı ilk kez meydana geldiği için gerçek piyasada değer kaybı oluşacaktır.

31.05.2021

Zeynel Emre

İstanbul

Tufan Köse

Çorum

Rafet Zeybek

Antalya

Turan Aydoğan

İstanbul

Alpay Antmen

Mersin

Süleyman Bülbül

Aydın

MUHALEFET ŞERHİ

1- GENEL DEĞERLENDİRME

Son günlerde kamuoyu mafya/devlet/siyaset ilişkisine dayanan ve mafya liderinin açıklamalarıyla aslında bilinen ve mevcut iktidarlar tarafından saklanan gerçeklerin açıklanmasıyla kamuoyunun gündemi meşgul. Bu tür kirli ilişkiler ancak mafyatik örgütler arasındaki bir sürtüşme/çıkar çatışması veya Susurluk vakasında olduğu gibi bir kaza sonucu olaydan sonra gün yüzüne çıkabiliyor. Organize suç örgütlerinin yapısı mevcut iktidarın bilgisi ve istihbarat örgütlerinin bilgisinin dışında olduğunu söylemek safdillik olur. Bu tür olaylar, kanun dışı örgütlemeler, istisnai olan olaylar değildir. Doğrudan doğruya yönetim biçimi ve ülkenin içine sürüklenmiş olduğu hukuksuzluğun bir sonucudur.

Bu tür organize suç örgütlerinin cirit attığı ortamlar, hukuksuzluğun, hukuka saygının olmadığı ve ne yazık ki, Anayasa ve yasaların rafa kaldırıldığı dönemlerde daha da azgın hale geldiği bir gerçektir. Suç örgütlerinin ilgi alanı sadece uyuşturucu ticareti değil aynı zamanda enerji, inşaat ve savaş sanayisi de bu tür örgütlerin ilgi alanını teşkil etmektedir.

Bu Ülkede 17 bin faili meçhul cinayet işlenmiştir. 5 bin köy boşaltılmıştır. Yüzlerce Kürt iş insanı, gazeteci ve bilim insanı katledilmiştir. Bu cinayetlerin hiçbiri aydınlatılmamıştır. Faili meçhul, köy boşaltmaları, politik cinayetler söz konusu olduğu zaman ikili bir hukuk, ikili bir devlet anlayışı ile karşı karşıyayız. Bu tür hukuksuzlar söz konusu olduğunda “devletin yüksek menfaatleri” devreye giriyor ve yargı da bu tür olayların aydınlatılması önünde adeta bir bariyer oluşturmak suretiyle olaylar zamana terkediliyor, sürüncemede bırakılıyor ve yaptırımdan adeta uzaklaştırılmak istenmektedir. Bu tür cezasızlıkla sonuçlanan olaylar adeta Türkiye'nin son 40 yılının tarihini oluşturmaktadır.

Türkiye'nin en can yakıcı sorunu olan Kürt sorununun çözülmemiş olması, suç örgütlerinin yapılması, cinayet şebekesi haline gelmesi yönünde ciddi bir alan açılmasına neden oluyor. Her suç işleyen, hukuk dışına çıkan kurum, kuruluş veya suç örgütü sözüm ona “terörle mücadele ediyoruz” un arkasına saklanmak suretiyle suç işlemeye devam ediyor. Düzün, hukuk sistemi de buna cevaz vermektedir.

Kürt sorunu söz konusu olunca mafya/devlet ilişkisi bir tabu haline getirilmiştir. Kimse bunu tartışmaya cüret edemez halededir. Hele yargı mekanizması ise asla olayın aydınlatılması yönünde bir hareketi söz konusu değildir. Bu son günlerde açıklanan olaylar sadece buz dağının görünen yüzüdür. Bu iktidar döneminden önceki mafya/devlet/siyaset ilişkisi devam etmiş fakat bu iktidar döneminde daha da ayyuka çıkmıştır. O dönemin aktörleri şimdiki iktidarın ortaklarıdır. Bugün itibarıyla bu sorunun çözümü sadece mecliste bir komisyonun kurulması ile olabilecek bir durum değildir. Topyekün toplumsal mücadele ve demokratik yapıların işin çözümü için güç birliği yapmasından geçmektedir. Bunun yolu da derhal halkların hakemliğine müracaat etmekten geçmektedir.

2- ESASA İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Geçen hafta Meclis gündeminde HSK'nın seçimleri bulunmaktaydı. Hukuk adına, adaletin tarafsızlığını ve bağımsızlığını tesis edilecek olan bir seçim sisteminden bahsetmek mümkün değildir. Seçim sisteminin oluş şekline şöyle bir baktığımızda yapısal olarak kangrene dönüşmüş olan yargı sistemine ne yazık ki, çözümden daha çok çözümsüzlük getirmektedir.

Yargının üst kurulu olan HSK üyelerinin belirlenmesine ilişkin usul, aynı zamanda yargıya olan bakış açısını da belirleyen bir husus olarak ortaya çıkmaktadır. Devletin yapısının yasama, yürütme ve yargı erkinden oluşmaktadır. Çağdaş bir demokraside bu üç devlet erki ayrı organlar eliyle kullanılır. Bu durumun nedeni, söz konusu kurumların birbirini denetlemesinin ve dengelemesinin sağlanması ve böylece kişi hak ve hürriyetlerinin güvene kavuşturulması gereğidir. Bu kuvvetlerin birbirinin etki alanından çıkarılması kuvvetler ayrılığı ilkesi olarak tanımlanmaktadır. Modern anayasal siyasi sistemlerde kuvvetler ayrılığı ilkesi bireysel hak ve özgürlüklerin sağlanabilmesinin zorunlu bir unsuru olarak kabul edilmektedir.

Demokrasinin temeli hukuk devleti ilkesidir, hukuk devleti ilkesinin temeli de yargı tarafsızlığı, bağımsızlığı ve kuvvetler ayrılığıdır. Kuvvetler ayrılığının olmadığı bir sistemde hukuk devletinden ve demokrasiden söz etmek mümkün olmamaktadır.

Bugün Türkiye'de sorunların başında adalet sisteminde yaşanan sorunlar ile adalete olan güvensizlik gelmektedir. Adalet, toplumun temeli ve bütün kanunların dayanağıdır. Toplumda esas olan adaletin sağlanmasıdır. Siyasi iktidarın niteliği nasıl olursa olsun, adaletin olmadığı bir yerde düzenden söz etmek de mümkün değildir. Adaletin dağıtımı, hak sahiplerine haklarının verilmesi, suçluların cezalandırılması, insanlar arasında çıkan anlaşmazlıkların çözülmesi gibi işlerin yerine getirilmesi için yargı gereklidir. Dolayısıyla, yargıyı şekillendirecek, yargıyı idari anlamda etkileyebilecek olan bu kurulun seçiminin de ciddi bir öneme haiz olduğunu belirtmek gerekir.

HSK seçimleri bu haliyle siyasi partilere fazlasıyla angaje olmuştur. Adaylık için siyasi partilerden özellikle AKP'li ve MHP'li olmanın referans gösterilmesi yargı erkinin tarafsızlığına ve bağımsızlığına gölge düşürmektedir. Bu bağlamda bu şekildeki kurgulanan bir seçim sistemi ile aday tercihi yapılmış olması, oluşturulacak olan üst kurulun parti devletine hizmet etmekten öteye gidemeyeceğinin kanıtıdır.

Yargı bağımsızlığı hem Anayasalarda hem de uluslararası sözleşmelerde vurgulanmıştır. Bu bağlamda 1982 Anayasası 138 vd. maddelerinde yargı bağımsızlığı ve bunu sağlamaya yönelik güvencelere yer vermiştir. Aynı şekilde AİHS de 6/1.maddesinde herkesin bağımsız ve tarafsız bir mahkemede makul sürede hakkaniyete uygun ve aleni surette yargılanma hakkına adil yargılanma hakkının unsurları olarak vurgu yapmaktadır. AİHS'ni uygulayan AİHM de yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının anlam ve kapsam ve sınırlarını içtihatlarıyla ortaya koymaktadır. AİHM içtihatlarına göre, bağımsızlık, mahkemenin yasama ve yürütme organlarının etki ve baskısı altında kalmaksızın, taraflarla herhangi bir bağının bulunmamasını ve hakimlerin görevlerini yaparken emir ve talimat almamalarını zorunlu kılmaktadır. Bir başka anlatımla AİHM'nin içtihatlarına göre, mahkemelerin bağımsızlığından

söz edebilmek için, başka bir kişiden, kuruluş veya organdan talimat almaması, özellikle yürütme organı ve uyumsuzluğun taraflarının etkisinde kalmaması gerekir. Yargı bağımsızlığı kuşkusuz kuvvetler ayrılığının ve hukuk devletinin de zorunlu bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Gerçekten demokratik hukuk devletinin birincil koşulu kuvvetler ayrılığı ve denkliliği ilkesi, yargının öncelikle yasama ve yürütme organına karşı bağımsızlığını içermektedir. Daha da önemlisi, demokratik bir hukuk devletinde, yasama ve yürütme organlarının yargı erki tarafından denetlenmesi, temel hak ve özgürlükler açısından en önemli güvenciyi oluşturmaktadır. Gerçekten bağımsız ve yansız bir yargısı olmayan bir ülkede, temel hak ve özgürlüklerin güvencede bulunduğu ve hukukun üstünlüğünden söz edilemez. Bir ülkenin demokratik hukuk devleti olup olmadığının en temel ölçütü adaleti sağlamaya çalışan yargı erkinin konumu ve yargı erkini kullanan hâkimlerin bağımsızlık düzeyidir. Bu gerçeğin bilincine ulaşan tüm hukuk devletleri hâkimin bağımsızlığını tartışmasız benimsemektedir. Ne var ki, tarihsel gerçeklik bu yaklaşımı çoğu kez desteklememektedir. Bu bağlamda tarihsel sürece bakıldığında, yasama ve özellikle yürütme organları yargının denetiminden hoşlanmamakta, yargıdan kurtulmak ve onu kendi denetimleri altına almak istemektedir. Bu hedefe ulaştıkları oranda yargı bağımsızlığı ve bunun doğal sonucu olarak da hukuk, adalet ve temel hak ve özgürlükler büyük zarar görmektedir.

3-SONUÇ

Toplumsal muhalefeti simgeleyen siyasal çalışmalar ile düşünce açıklaması ve toplantı yürüyüş, gösteri haklarının kullanılmasında yargı adeta aslan kesilen ve ışık hızıyla çalışan, göz açtırmayan bir yargıyla karşı karşıyayız. Kobani davası olarak bilinen ve HDP'ye karşı bir siyasi kumpas niteliğindeki davada yargı 3500 sayfa iddianame ile eki olan 324 klasörü süper bir hızla "titizlikle" inceleyen bir yargı, öte taraftan kirli ilişkiler söz konusu olduğunda sus pus olan bir yargı tablosu mevcuttur.

Antalya'da bir sokak röportajında AKP'yi sert sözlerle eleştiren ve "Kul hakkı yiyeceklerin memleketinde yaşıyoruz" diyen Sümeyya Avcı, derhal göz altına alınıyor, susturuluyor, siyaset yapan ve partimize yönelik yüzlerce kişiye "şafak operasyonu" ile evlerine baskınlar yapılıyor ve gözaltı işlemleri gerçekleştiriliyor. (Sendikal çalışma yürüten Ses yöneticilerine yönelik operasyon, Diyarbakır merkezli HDP'ye yönelik operasyon ve 34 kişi hakkında hemen gözaltı kararı, yine Adana'da onlarca partili siyasetçi gözaltına alınıyor ve siyasi soykırım gün be gün devam etmektedir). Bu tür operasyonlar neredeyse günlük yapılan rutin siyasi soykırımlardır.

Faili meçhuller, cumartesi annelerinin talepleri, Roboski, Musa Anter cinayeti, simge haline gelen Berfo annenin yıllarca oğlunun kemiklerini araması ve adaletle erişmeden bu dünyada göçüp gitmesi. Bu yargı hareketsiz kaldı, sorumluları hala birileri tarafından korunuyor. Önceki iktidarların devamı olan bu iktidar, binlerce failli aslında bilinen ve meçhul olan siyasi cinayetlerin hesabını hukuk önünde vermedi.

Hukuk devletlerinde hukukun dokunmadığı herhangi bir alanın yer bulamayacağını söylemek isabetli olur. On binlerce faili meçhul cinayetin olduğu bahsediyoruz. Bunları ortaya çıkarabilecek bütün yollar, devletin "ali menfaatleri, devlet sırrı" ve "devlet adına cinayet işleyecek olan suç örgütlerinin" örmüş oldukları duvarlarla örülmüştür. Bu iş çözülmeyen yargı

reformundan, toplumsal barıştan söz etmek mümkün olmayacaktır. Bu nedenle, bu tür oyalayıcı ve sermayeyi koruyan yasaların meclis gündemine getirilmesi halkların yararına değil, zararına olan bir tasarruftur. Derinleşen ekonomik kriz, icra dairelerindeki dosyaların artmasına neden olmuştur. Yılın ilk iki ayında 18 bin 47 adet çek karşılıksız çıktı. 1 Ocak-26 Mart günleri arasında icra ve iflas dairelerine 1 milyon 930 bine yeni dosya daha eklendi. Yaşanan ekonomik çöküş nedeniyle icra ve iflas dairelerindeki artış toplumsal yaşamı tehdit eder konuma gelmiştir. Artan yolsuzluk ve yoksullukla birlikte ülke ekonomisini denetleyen, yolsuzlukların üzerine gidemeyen bir iktidarın bu tür pansuman tedbirleriyle çözüm üretmeye kalkışması tam bir yönetememe halidir.

Kanun teklifiyle bankaların baskısı sonucunda, 3. Maddeyle getirilmek istenen rehinli malların satılmasına imkân tanınmaktadır. Taşınır veya taşınmaz rehinin satılması bankayı koruyan bir düzenleme niteliğindedir. Bu düzenleme ile sadece işletmeye ait olan rehinli mal değil aynı zamanda 3. Şahıs ipoteği denilen ve 3. Şahıslardan temin edilen rehinli malların da satışı gerçekleştirilebilecektir. Satışın icra yoluyla yapılması hem şirketi ve hem de 3. Şahısların gerçek anlamda zararını olacaktır. İcra vasıtasıyla yapılan satışlarda satışa konu olan malın değerinin %50 indirimle satış işleminin gerçekleştirilmesi, kefilin ve ticari işletmenin yüksek oranda zararına olacaktır. Ekonomik kriz sürecinde, desteksiz bırakılan işletmelerin böyle bir tehditle karşı karşıya bırakılması sermayeyi koruyan ve esnafı mağdur edebilecek bir düzenleme olacaktır.

Kanun teklifinin 7. Maddesi ile getirilmek istenen hüküm işçi alacaklarının ödenmesini engelleyecek nitelikte bir hükümdür. Ayrıca sadece işçi alacakları değil konkordato mühletince edinen diğer bütün borçlarının da ödenmesine olanak sağlamaktadır. Bu maddedeki teklif ile yapılacak olan tüm işlemlerin komiser izniyle yapılması ve gerektiğinde vadeli mal alımında da bulunma imkânı sağlamaktadır. Bu hükümle rehinli alacaklardan hemen sonra ve diğer bütün alacaklardan önce ödeme yapılır hükmü, işçi ve emekçinin aleyhine olabilecek ve sermayeyi korumaya yönelik bir tekliftir. Ayrıca, İİK 140 ve 206. Maddesi ile düzenlenen hükümlere de aykırılık teşkil etmektedir. Ayrıca muvazalı birtakım işlemlerle borçlanmalarının oluşturulabileceği ve bu yolla işçi alacaklarının boşa çıkarılması tehlikesi vardır. Bu yönüyle bakıldığında bu düzenlemenin emekçilerin aleyhine yapılan bu düzenlemenin teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

Yine bu teklifin 10 ve 11. Maddelerinde müteahhidin lehine oluşabilecek düzenlemeler bulunmaktadır. Re'sen cins değişikliği hükmünün yer alması ve malik izninin kaldırılmış olması, Cengiz, Kolin vs. gibi şirketlerin lehine olabilecek nitelikte bir düzenlemedir. İnşaat sektöründe kamu arazisinin bu tür inşaat alanlarında hedef olma ihtimali vardır. Bu yönüyle de kanun teklifinde yer alan bu maddelerinin kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.

Madde Değerlendirmeleri

Madde 1: Maddeye eklenen fıkrayla iflas idare memurlarının seçimi, nitelikleri eğitimi ve denetimi ile ilgili düzenleme yapılması öngörülmektedir. **Teklifle iflas idare memurlarından birinin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, birinin ise hukukçu olması öngörülmektedir. Aynı zamanda bu teklifle tasfiye sürecinin hızlandırılması öngörülmektedir.**

Madde 2: Değişiklikle mevcut hükümde yer alıp **ticari ve ekonomik bütünlük arz eden ya da bir bütün halinde satıldığı takdirde daha yüksek gelir elde edileceği anlaşılan mal ve hakların bir bütün halinde paraya çevrilmesine ilişkin olan imkânın yanı sıra** bu mal ve hakları bünyesinde bulunduran işletmelerin de **bir bütün olarak paraya çevrilmesinin mümkün olduğu açıkça belirtilmektedir.**

Madde 3: Teklifte rehinli malın konkordato projesine göre işletme tarafından kullanılması öngörülüyor veya kıymeti düşecek muhafazası masraflı olacak ise 2004 sayılı Kanununun 297 ‘inci maddesinin ikinci fıkrasındaki usule göre satışına izin verilebilmesi ve bu satış gelirinden rehinli alacaklıya rehin miktarı kadar ödeme yapılması öngörülmektedir. **Böylece rehinli malın satışında herhangi bir engelin ortaya çıkması engellenecektir.**

Kanun teklifiyle bankaların baskısı sonucunda, 3. Maddeyle getirilmek istenen rehinli malların satılmasına imkân tanınmaktadır. Taşınır veya taşınmaz rehinin satılması bankayı koruyan bir düzenleme niteliğindedir. Bu düzenleme ile sadece işletmeye ait olan rehinli mal değil aynı zamanda 3. Şahıs ipotegi denilen ve 3. Şahıslardan temin edilen rehinli malların da satışı gerçekleştirilebilecektir. Satışın icra yoluyla yapılması hem şirketi ve hem de 3. Şahısların gerçek anlamda zararını olacaktır. İcra vasıtasıyla yapılan satışlarda satışa konu olan malın değerinin %50 indirimle satış işleminin gerçekleştirilmesi, kefilin ve ticari işletmenin yüksek oranda zararına olacaktır. Ekonomik kriz sürecinde, desteksiz bırakılan işletmelerin böyle bir tehditle karşı karşıya bırakılması sermayeyi koruyan ve esnafı mağdur edebilecek bir düzenleme olacaktır.

Madde 4: Birinci fıkrada; borçlunun taraf olduğu ve işletmesinin faaliyetinin devamı için önem arz eden sözleşmelerin devamının esas olduğu ve bu fıkra kapsamında geçici ve kesin mühlet süresince devam eden sözleşmeler nedeniyle borçlanılan edimlerin karşılıklı olarak ifa edileceği düzenlenmektedir.

İkinci fıkrada ise; mahkemenin izniyle feshedilebilecek sözleşmelerin borçlunun tarafı olduğu ve konkordatonun amacına ulaşmasını engelleyen “aşırı külfetli” sözleşmeler olduğu açık şekilde hükme bağlanmaktadır.

Bu tür işlemlerin yapılmasında uygulamada tartışma söz konusudur. Uygulamada ivazsız işlemler yapılıp alacaklılar toplantısında herhangi bir itirazın olmaması durumunda işlemin devam edileceği yönündeki tartışmaların önüne kesen bir tekliftir.

Madde 5: Düzenlemeyle, borçlunun izinle yapacağı işlemlere “işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırların” devri de hükme eklenmektedir. Fıkrada belirtilen işlemlerin yapılmasına mahkemece izin verilmeden önce komiserin görüşü ile alacaklılar kurulunun muvafakatinin alınması zorunlu olduğu hükme bağlanmaktadır. Böylece borçlunun verimli çalışabilmesi ve borçlarını ödeyebilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 6: Bu madde ile 2004 sayılı Kanununun 308. maddesine fıkra eklenmiştir. 308. Madde konkordatonun tasdik edilmemesine ilişkindir. Eklenen fıkra ile Konkordato süreci iflasla sonuçlandığı takdirde, iflas kararını veren mahkeme tasfiyenin basit veya adi tasfiye usulüne göre yapılmasına ve gerektiğinde adi tasfiyenin komiserler tarafından yerine getirilmesine karar verecektir. Bu halde iflas idaresine ait görev ve yetkiler komiserler tarafından kullanılacaktır.

Konkordato sürecinin iflasla sonuçlanması halinde mahkemece verilen kararlar adi tasfiyeye komiserlerinde karar verebileceğine dair hüküm getirilmiştir. BAM listesindeki komiserlerin tayin edilmesi ve daha hızlı sonuçlandırılması hedeflenmiş ve bu düzenleme önerilmiştir.

Madde 7: 2004 sayılı Kanununun 308/c değiştirilmiştir. “Kredi kurumları tarafından verilen krediler de dahil olmak üzere, mühlet içinde komiserin izniyle akdedilmiş borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi değildir; malvarlığının terki suretiyle konkordatoda yahut sonraki bir iflâsta masa borcu sayılır.” olan fıkra Kredi kurumları tarafından verilen krediler de dahil olmak üzere geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi değildir, temerrüt halinde mühlet sırasında dahi icra takibine konu edilebilir **ve 206’ncı madde kapsamında rehinli alacaklardan hemen sonra, diğer bütün alacaklardan önce ödenir; malvarlığının terki suretiyle konkordatoda yahut sonraki bir iflâsta 248 inci madde kapsamında masa borcu sayılır.**

Kanun teklifinin 7. Maddesi ile getirilmek istenen hüküm işçi alacaklarının ödenmesini engelleyecek nitelikte bir hükümdür. Ayrıca sadece işçi alacakları değil konkordato mühletince edinen diğer bütün borçlarının da ödenmesine olanak sağlamaktadır. Bu maddedeki teklif ile yapılacak olan tüm işlemlerin komiser izniyle yapılması ve gerektiğinde vadeli mal alımında da bulunma imkânı sağlamaktadır. Bu hükümlerle rehinli alacaklardan hemen sonra ve diğer bütün alacaklardan önce ödeme yapılır hükmü, işçi ve emekçinin aleyhine olabilecek ve sermayeyi korumaya yönelik bir tekliftir. Ayrıca, İİK 140 ve 206. Maddesi ile düzenlenen hükümlere de aykırılık teşkil etmektedir. Ayrıca muvazaalı birtakım işlemlerle borçlanmalarının oluşturulabileceği ve bu yolla işçi alacaklarının boşa çıkarılması tehlikesi vardır. Bu yönüyle bakıldığında bu düzenlemenin emekçilerin aleyhine yapılan bu düzenlemenin teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

Madde 8: Geçici bir madde olmak üzere geçici madde eklenmiştir. 223’üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca iflas idare memurları listesi oluşturuluncaya kadar listeden görevlendirme usulü dikkate alınmaksızın iflas idare memuru görevlendirilmesine ilişkindir.

Madde 9: İlgili madde harçlar kanununda değişiklik yaparak yapı izni (iskân belgesi) alınması şartlarından olan vergi dairesi harcının yatırıldığına ilişkin belge ibrazı şartını ortadan kaldırıp süreci kolaylaştırmaktadır.

Madde 10: Tapu kütüğü kayıtlı olan taşınmazların nitelik değiştirilmesi ve tekrar farklı nitelikte tapu kütüğüne kaydedilmesi işlemlerinde (örnek: arsa ve arazi üzerinde bina inşa edilmesi işlemlerinde ya da var olan bir binanın yeniden yıkılması arsa haline geri dönüştürülmesi işlemleri) harcın , ilgili belediye tarafından yapı kullanma izni harcı ile birlikte makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilmesi, bu suretle tahsil olunan harçlar; şekil, içerik ve muhteviyatı Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen bir bildirim ile cins tashihi harcının tahsiline yetkili vergi dairesine, tahsil edildiği günün akşamına kadar bildirilip ödenmesi ve tahsil edilen harçların ilgili vergi dairesine süresinde ödenmemesi durumunda belediyenin yükleneceği sorumluluk ile ilgilidir.

Yine bu teklifin 10 ve 11. Maddelerinde müteahhidin lehine oluşabilecek düzenlemeler bulunmaktadır. Re’sen cins değişikliği hükmünün yer alması ve malik izninin kaldırılmış

olması, Cengiz, Kolin vs gibi şirketlerin lehine olabilecek nitelikte bir düzenlemedir. İnşaat sektöründe kamu arazisinin bu tür inşaat alanlarında hedef olma ihtimali vardır. Bu yönüyle de kanun teklifinde yer alan bu maddelerinin kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.

MADDE 11: Madde ile 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu'nun 10.maddesinde yapılan değişiklikle yapı ruhsatına tabi yapıların 'yapı kullanma izin belgesi' düzenlendiğinde iş yapma kolaylığı sağlama amacıyla cins değişikliği işlemleri resen yapılması ve izin belgelerinin yetkili idare tarafından Mekânsal Adres Kayıt Sistemi aracılığıyla kadastro müdürlüğüne gönderilen yapı izin belgesinden başkaca bir belge aramaksızın tescil bildirimini sağlanmasını öngörmektedir.

Yine bu teklifin 10 ve 11. Maddelerinde müteahhidin lehine oluşabilecek düzenlemeler bulunmaktadır. Re'sen cins değişikliği hükmünün yer alması ve malik izninin kaldırılmış olması, Cengiz, Kolin vs gibi şirketlerin lehine olabilecek nitelikte bir düzenlemedir. İnşaat sektöründe kamu arazisinin bu tür inşaat alanlarında hedef olma ihtimali vardır. Bu yönüyle de kanun teklifinde yer alan bu maddelerinin kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.

MADDE 12: Madde ile 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu'nun 14'üncü maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. Yürürlükten kaldırılan fıkraya göre; Yapıların tamamlanmasından sonra kat irtifakının kat mülkiyetine çevrilmesi, kat irtifakının tesciline ait resmi senede ve 12'nci maddede yazılı belgelere dayalı olarak, yetkili idarece yapı kullanma izin belgesinin verildiği tarihten itibaren altmış gün içinde ilgili tapu idaresine gönderilmesi üzerine resen yapılacağı öngörülmüştü.

MADDE 13: Madde ile 634 Sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu'nun Geçici 1 inci maddesinde yapılacak değişiklik ile yapı kullanma izin belgesi düzenlenmiş tüm yapılarda Mekânsal Adres Kayıt Sistemine yüklenemeyen yapı kullanma izin belgesi ile yapı aplikasyon projesinin idare tarafından elektronik ortamda gönderilmesi durumunda Kanunun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrası uyarınca işlem yapılması ve zorunlu deprem sigortası dahil hiçbir belge aranmaksızın işlemlerde uygulama birliğine gidilmesi öngörülmüştür.

MADDE 14: 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında yapılan değişiklikle belediyelerin sisteminde yer alan emlak vergi değerlerinin tapu müdürlüklerine elektronik ortamda açılması, miras, mahkeme kararı, cebri icra, kamulaştırma halleri ile özel kanunlardaki diğer haller hariç emlak vergisi borcu bulananların devir ve ferağının kendiliğinden yapılarak yurttaşların beledilerden istediği 'emlak vergisi borcu yoktur' belge istemini ortadan kaldırmayı öngörmüştür.

MADDE 15: 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na Geçici 25. Madde eklenerek; altyapısı olmayan belediyelerin altyapıları hazırlayabilmeleri amacıyla geçiş süreci sağlamayı öngörmektedir.

MADDE 16: Madde ile 26.05.1981 tarih, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda değişiklik yapılmaktadır. Mükerrer Yedinci Bölümüne eklenecek madde ile daha önce "iş yapma kolaylığı

reformları" kapsamında birleştirilen inşaat izin prosedürlerine bağlı olan harç, bedel ve ücretlerin de tek seferde ödenebilmesi öngörülmektedir.

MADDE 17: Önceki maddedeki aynı amaç doğrultusunda 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yapılacak düzenlemeyle uyumlu olarak 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda da değişikliğe gidilmiştir.

MADDE 18-19

Bu maddeler asli komisyon olarak Adalet Komisyonu'nda görüşülmesi gereken maddeler olmakla birlikte, düzenlemeyle hem sektörün hem de yurttaşlarımızın mağduriyetine yol açmayacak bir çözümün bulunması gerekmektedir.

Anayasa Mahkemesi 2019/40-2020/40 sayılı kararlarında çok acık bir şekilde, “sigortacıya farklı hükümler uygulanması trafik kazalarından zarar görenler ile işleten aleyhine buna karşılık sigorta şirketi lehine menfaat dengesini bozucu bir durum yaratacaktır” ifadesini kullanarak bu düzenlemeyi Anayasa'ya aykırı bulmuştur. Ayrıca Kanunun ‘k’ bendi ile kısıtlama getirilmekte, zorunlu mali mesuliyet sigortasının kapsamı daraltılmaktadır. Trafik kazası nedeniyle gelir kaybı, kar kaybı, iş durması, kira mahrumiyeti gibi üçüncü kişilerin uğrayacağı zararın artık sigorta şirketleri tarafından ödenmemesi düzenlenmektedir. Yine ‘m’ bendinde ise bir araç, sabotajda, terör olayında kullanıldığı zaman o araçla verilen zararlar da bu kapsamdan çıkarılacak, sigorta şirketi bunu ödememekle kalmayacak bu eylemden, hiç dahil olmadığı halde, zarar gören üçüncü kişilere de ödemeye yapmayacaktır.

Anayasa Mahkemesi'nin Hazine Bakanlığı tarafından yayımlanan trafik sigortası genel şartlarının bir kısım maddelerinin yalnızca kanunla düzenlenebileceği ve genel şartlarla belirlenmeyeceği belirtilerek iptal etmiş olmasından dolayı ve ayrıca Danıştay tarafından yürütmeyi durdurma kararlarının verilmesi sebebiyle bedensel zarar tazminatlarına ilişkin hesaplama yöntemlerinde ciddi belirsizlikler ortaya çıkmaktadır. Ayrıca iptal ve yürütmeyi durdurma nedeniyle zarar tazmin maliyetleri ve risklerindeki artış oldukça fazladır. Söz konusu artışla birlikte sigorta şirketlerinin zorunlu mali mesuliyet sigortalarına iki katın üstünde zam yapmaları muhtemeldir. Bu da nihayetinde vatandaşın cebine yansıyacak, vatandaş için sigorta maliyetlerini arttıracaktır. Hem Zorunlu Mali Mesuliyet Sigortası poliçe bedellerinin olağandışı artışı engellenmeli hem de zarar tazminlerinde istikrar ve poliçeye vatandaşın uygun fiyatla ulaşımı sağlanmalıdır.

31.05.2021

Züleyha Gülüm
İstanbul

Mehmet Ruştü Tiryaki
Batman

Abdullah Koç
Ağrı

MUHALEFET ŞERHİ

İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine ilişkin muhalefet şerhimizdir.

Kanun Teklifi Üzerine Değerlendirme

İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 2'si yürürlük maddesi olmak üzere 20 maddeden oluşmaktadır. Her ne kadar komisyon görüşmelerinde ve Genel Kurul görüşmelerinde temel kanun olarak adlandırılrsa da aslında Ak parti iktidarında olağan bir uygulama haline gelen torba kanun teklifidir. Öyle ki, 21 maddelik kanun, şu kanunlarda değişiklik öngörmektedir:

1. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu
2. 492 sayılı Harçlar Kanunu
3. 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu
4. 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu
5. 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
6. 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun
7. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu

Bununla birlikte, teklifin içeriğine baktığımızda ilk 8 maddenin Adalet Komisyonunun ilgi alanına giren düzenlemeler olduğu diğer maddelerin ise tali komisyonların; Plan ve Bütçe Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun ilgi alanında olduğu anlaşılmaktadır. Bu bakımdan diğer maddelerin ilgili komisyonlarda görüşülerek raporlarının beklenmesi gerekmektedir. TBMM İçtüzük madde 35 uyarınca, komisyonların birbirleriyle ilgili gördüklerini kanun tekliflerini birleştirerek görüşebilecekleri hükmü dikkate alınmamakta, yukarıda belirtilen kanunlarda değişiklik öneren partilerin kanun teklifleri birleştirilmeden ya da değerlendirilmeden getirilen kanun teklifi üzerinde görüşmeler yürütülmektedir. Haliyle bu durumda İçtüzük göz ardı edildiği gibi yasama faaliyetinin kalitesini düşürmektedir.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin temel amaçlarından olan net kuvvetler ayrılığı ve yasamanın güçlendirilmesi hedefleri maalesef gerçekleştirilememiştir. TBMM'de yasama faaliyetleri, ilgili konuda verilen teklifler değerlendirilmeden, teknik ve mali konularda etki analizleri yapılmadan, değerlendirme raporları hazırlanmadan, temel kanun adıyla torba ve yamalı kanunlarla gerçekleştirilmektedir.

2018 yılında konkordato hukukunda ticari ve ekonomik hayatımızı etkileyen köklü ve önemli değişiklikler yapılmıştır. Bu kapsamda, yatırım ortamının iyileştirilmesi, uluslararası raporlarda ülkemizin yatırım yapılabilir görünümünün daha da yükseltilmesi ile şirket borç yapılandırılmalarının ve tasfiyelerinin daha etkin hale getirilmesi amacıyla 2018 yılının şubat ayında 7101 sayılı İcra ve İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kabul edilmiştir. 7101 sayılı Kanun'la İcra ve İflas Kanunu'nun toplam 46 maddesinde değişiklik yapılmıştır. Getirilen en önemli yenilik ise 2003 yılından beri devam eden iflasın ertelenmesi kurumunun tamamen yürürlükten kaldırılarak yerine mevzuatımızda bulunan ancak iflas erteleme kurumu sebebiyle tercih edilmeyen konkordato kurumunun revize edilmesidir. Teklifte üç yıllık uygulamanın takibi sonucunda tespit edilen sorunların çözümüne

yönelik düzenlemeler yapıldığı ifade ediliyor. Öncelikle bu durum kanun yapma tekniği ve kalitesi açısından ciddi bir problem olduğunu ortaya koymaktadır.

Ticaret Bakanlığı verilerine göre 2020 sonu itibarıyla Türkiye genelinde haklarında konkordato kapsamında mühlet kararı verilmiş toplam 2.052 şirket bulunmaktadır.

Ulusal Yargı Ağı'ndan alınan verilere 1 Ocak ila 21 Mayıs 2021 tarihleri arasında icra iflas dairelerinde toplam 2 milyon 852 bin yeni dosya ihdas edilmiştir. İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı bir yıl önceki 21 Mayıs 2020 tarihine göre 1 milyon 411 bin 830 artarak 21 Mayıs'taki resmî kayıtlara göre 21 milyon 940 bin 111'e çıkmıştır.

Bu yıl Ocak ve mart ayında 125.085 kişi tüketici kredisi borcunu, 113.101 kişi kredi kartı borcunu ödemediği için bankalar tarafından icraya verilmiştir. Toplamda derdest icra dosya sayımızın 22 milyona ulaştığı ifade edilmektedir. Böylece ülkemizde her 4 kişiden 1'i icralık durumdadır.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunun verilerine göre 2021'in ilk çeyreğinde iş yerini kapatan esnaf sayısı yüzde 11 artışla 29.037'e yükseldi.

TÜİK verilerine göre tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı 2002'de 7 milyon 458 bin kişiyken 2020 Şubat ayı itibarıyla 4 milyon 157 bin kişiye geriledi; bu da tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısının yüzde 44 azaldığını gösteriyor.

Çiftçi sayısının azalması, tarım alanlarının daralması, sebze bahçeleri alanlarının azalması gibi tarım alanında bütün küçülme ye karşın çiftçilerin borçları her gün artıyor. Bankalara 119 milyar 331 milyon TL, Tarım Kredi Kooperatiflerine 10 milyar TL borçları var, toplam kayıtlı kredi borcunun 130 milyarı aştığı belirtiliyor. Ayrıca, tarımsal elektrik ve tarımsal sulama borçları da dikkate alındığında çiftçilerin toplam borcunun yaklaşık 160 milyarı aştığı iddia ediliyor.

Dolayısıyla kanun teklifi İcra İflas Kanununda sadece konkordato ve iflasla ilgili hükümlerinde değişiklik yapmaktadır. Oysa topyekûn İcra ve İflas Kanunun gözden geçirilmesi gerekmektedir.

MADDELER ÜZERİNE

MADDE 1- Maddeyle iflas idaresi ve iflas dairesinin vazifelerinin düzenlendiği 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda değişiklik yapılmaktadır. Maddeye eklenen fıkrayla iflas idare memurlarının seçimi, nitelikleri, eğitimi ve denetimi ile ilgili düzenleme yapılmaktadır. İflas idare memuru olarak seçilebilmek için yönetmelikte belirlenen eğitimin alınması ve bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan iflas idare memurları listesine kayıtlı olunması zorunlu hale getirilmektedir. Buna göre; iflas idare memurları, bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan iflas idare memurları listesinden seçilecek. Bu şekilde seçilen iflas idare memurlarından birinin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, birinin ise hukukçu olması zorunlu olacak. Listeye kayıt için Adalet Bakanlığı tarafından izin verilen kurumlardan alınacak eğitimin tamamlanmış olması şartı aranacak. Listede görevlendirilecek memur bulunmaması halinde liste dışından görevlendirme yapılabilecek.

MADDE 2- Maddeyle, iflasta mal ve hakların paraya çevrilmesi usulünün düzenlendiği 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasında değişiklik yapılmaktadır. Değişiklikle, ticari ve ekonomik bütünlük arz eden ya da bir bütün halinde satıldığı takdirde

daha yüksek gelir elde edileceği anlaşılan mal ve haklar ile bu mal ve hakları bünyesinde bulunduran işletmeler, bir bütün olarak satılacak. Satışta işletmenin devamlılığı ve ekonomiye olan katkısı gözetilecek. Bu halde taşınmazın paraya çevrilmesi hükümleri uygulanacak. Bir bütün olarak satış gerçekleşmezse mal ve haklar ayrı ayrı satılacak.

MADDE 3- Maddeyle, konkordatoda kesin mühletin rehinli alacaklılar bakımından sonuçlarının düzenlendiği 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 295 inci maddesine fıkra eklenmektedir. Teklifte, rehinli malın konkordato projesine göre işletme tarafından kullanılması öngörülüyor veya kıymeti düşecek ya da muhafazası masraflı olacak ise 2004 sayılı Kanununun 297 nci maddesinin ikinci fıkrasındaki usule göre satışına izin verilebilmesi ve bu satış gelirinden rehinli alacaklıya rehin miktarı kadar ödeme yapılması öngörülmektedir.

MADDE 4- Maddeyle, konkordatoda kesin mühletin sözleşmeler bakımından sonuçlarının düzenlendiği 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 296'ncı maddesinde değişiklikler yapılmaktadır. Birinci fıkrada yapılan değişiklikte, geçici ve kesin mühlet süresince devam eden sözleşmeler nedeniyle borçlanılan edimlerin karşılıklı olarak ifa edileceği düzenlenmektedir.

MADDE 5- Maddeyle, konkordatoda kesin mühletin borçlu bakımından sonuçlarının düzenlendiği 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 297'nci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır. Düzenlemeyle, borçlunun izinle yapacağı işlemlere "işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırın" devri de hükme eklenmektedir. Borçlu, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren rehin tesis edemeyecek, kefil olamayacak ve ivazsız tasarruflarda bulunamayacak; taşınmazını, işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırını ve işletmenin devamlı tesisatını devredemeyecek ve tazyit edemeyecek. Aksi halde yapılan işlemler hükümsüz olacak. Mahkeme, bu işlemler hakkında karar vermeden önce komiserin görüşü ile alacaklılar kurulunun muvafakatini almak zorunda olacak.

MADDE 6- Maddeyle, konkordatonun tasdik edilmemesi ve borçlunun iflâsının düzenlendiği 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 308 inci maddesine fıkra eklenmektedir. Buna göre, konkordato süreci iflasla sonuçlandığı takdirde , iflas kararını veren mahkeme tasfiyenin basit veya adi tasfiye usulüne göre yapılmasına ve gerektiğinde adi tasfiyenin komiserler tarafından yerine getirilmesine karar verecek ve bu durumda iflas idaresine ait görev ve yetkiler komiserler tarafından kullanılacaktır.

MADDE 7- Maddeyle, konkordatonun hükümlerinin düzenlendiği 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 308/c maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesinde değişiklik yapılmaktadır. Yapılan değişikliğe göre, konkordatoda geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş olan borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi olmayacak ve temerrüdün oluşması durumunda icra takibine konu edilebilecektir. Kredi kurumları tarafından verilen krediler de dahil olmak üzere geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş borçlar, adi konkordatoda, konkordato şartlarına tabi olmayacak, temerrüt halinde mühlet sırasında dahi icra takibine konu edilebilecek ve rehinli alacaklardan hemen sonra, diğer bütün alacaklardan önce ödenecek.

MADDE 8- Teklifte, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun iflas idaresi ve iflas dairesinin vazifelerini düzenleyen 223'üncü maddesine eklenen yeni fıkrayla iflas idare memurlarına ilişkin hükümlerde düzenlemeye gidildiğinden maddeyle geçiş hükümleri getirilmektedir. Buna göre, 223'üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca iflas idare memurları listesi oluşturuluncaya

kadar listeden görevlendirme usulü dikkate alınmaksızın memur görevlendirileceği ve bir kişinin eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada memur olarak görev alma yaşamını takibi amacıyla, görevlendirilen memurların, icra mahkemesinin bağlı bulunduğu bölge adliye mahkemesi bilirkişilik bölge kuruluna bildirileceği hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 9- Madde ile, 492 sayılı Harçlar Kanununa 132’nci maddesinde yapılan düzenlemeye uyum sağlamak amacıyla yapı kullanma izin belgesi verilmesinden önce ödenmesi gereken cins tashihi harcının ilgili belediyeye ödenmesi öngörülmektedir. Yapı kullanma izin belgesi verilmesinden önce ödenmesi gereken cins tashihi harcının ilgili belediyeye ödenmesi amacıyla “vergi dairesine” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 10- Madde ile, 492 sayılı Harçlar Kanununda değişiklik yapılıyor. Yapı kullanma izin belgesi verilmesi sırasında yapı kullanma izni harcı ile cins tashihi harcının belediyelerce tek seferde alınması öngörülmüştür.

MADDE 11- Madde ile 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununda, değişiklik yapılmaktadır. Kat Mülkiyeti Kanununda yapılan değişiklikle, yapı kullanma izin belgesi düzenlenen tüm yapıların cins değişikliği işlemleri resen yapılacak. Yapı kullanma izin belgesini düzenlemeye yetkili idare tarafından Mekansal Adres Kayıt Sistemine yüklenerek elektronik ortamda kadastro müdürlüğüne gönderilen yapı kullanma izin belgesi ile yapı aplikasyon projesine göre kadastro müdürlüğüne tescil bildirim düzenlenecek. Tapu müdürlüğüne gönderilen tescil bildirim üzerine başkaca bir belge aranmaksızın cins değişikliği resen tescil edilecek. Cins değişikliği yapılmış taşınmaz kat irtifakı tesisli ise, kat irtifakının tesciline ait resmi senede ve kat mülkiyetinin kurulmasındaki istem ve belgelere dayalı olarak başkaca bir belge aranmaksızın resen kat mülkiyetine çevrilecek. Yapı kullanma izin belgesi düzenlenen tüm yapılarda, Mekansal Adres Kayıt Sistemine yüklenemeyen yapı kullanma izin belgesi ile yapı aplikasyon projesinin yetkili idare tarafından elektronik ortamda kadastro müdürlüğüne gönderilmesi halinde, cins değişikliğiyle ilgili hükümlere göre işlem yapılacak.

MADDE 12- 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 10 uncu maddesinin altıncı fıkrasında aynı konuda düzenleme yapıldığından bu fıkra yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 13- 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun Geçici 1 inci maddenin yeniden düzenlenmektedir. Bu düzenlemenin yürürlüğe girmesinden önce yapı kullanma izin belgesi düzenlenmiş tüm yapılarda, Mekânsal Adres Kayıt Sistemine yüklenemeyen yapı kullanma izin belgesi ile yapı aplikasyon projesinin yetkili idare tarafından elektronik ortamda gönderilmesi durumunda zorunlu deprem sigortası dahil hiçbir belge aranmaması suretiyle, tüm işlemlerde uygulama birliği ile vatandaşlara kolaylık sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 14- Madde ile 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu’nun 30 uncu maddesi değiştirilmektedir. İş yapma kolaylığı reformları kapsamında, belediyelerin sisteminde yer alan emlak vergi değerlerinin tapu müdürlüklerine elektronik ortamda açılması; tapu müdürlüklerinin de taşınmaz alım ve satımların elektronik ortamda belediyelere bildirmelerine imkân sağlanmaktadır. Bu düzenlemeyle, belediyelerce istenen “emlak vergisi borcu yoktur” şeklindeki fiili uygulamanın mükelleflere getirmiş olduğu zorluk ortadan kaldırılarak iş yapma kolaylığı bakımından gerekli iyileştirmenin sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 15- Madde ile 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanunu’na madde eklenmiştir. Dijital altyapısı mevcut olmayan belediyelerin gerekli elektronik altyapıyı hazırlayabilmeleri amacıyla geçiş süreci öngörülmektedir. Tapu dairelerinin devir ve ferağ işlemini, ilgili belediyelere

bildirebilmesi için elektronik altyapının hazırlanabilmesi amacıyla geçiş süreci öngörülüyor. 14'üncü madde ile yapılan değişikliğe uygun altyapısı mevcut olmayan belediyelerin gerekli elektronik altyapıyı hazırlayabilmeleri amacıyla 01.01.2023 tarihine kadar süre verilmiştir.

MADDE 16- Madde ile 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa madde eklenmiştir. Birleştirilen bazı inşaat izinleri prosedürlerine bağlı olan harçların, bedel ve ücretlerin de yapı ruhsatı başvurusu ile tek seferde ödenebilmesi öngörülmektedir. Bu sayede, idari başvuru olarak birleştirilen süreçlerin arka planında var olan ödeme işlemlerinin tek seferde yapılabilmesi amaçlanmaktadır. Belediye Gelirleri Kanununa eklenen yeni maddeyle iş yapma kolaylığı reformları kapsamında birleştirilen bazı inşaat izinleri prosedürlerine bağlı olan harçların, bedel ve ücretlerin de yapı ruhsatı başvurusu ile tek seferde ödenebilmesi öngörülüyor. Bu sayede, idari başvuru olarak birleştirilen süreçlerin arka planında var olan ödeme işlemlerinin tek seferde yapılabilmesi amaçlanıyor.

MADDE 17- Madde ile 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna madde eklenmiştir. Birleştirilen bazı inşaat izinleri prosedürlerine bağlı olan harçların, bedel ve ücretlerin de yapı ruhsatı başvurusu ile tek seferde ödenebilmesi öngörülmektedir. 2464 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeyle uyumlu olarak 2560 sayılı Kanunda da buna ilişkin düzenlemeye yer verilmektedir. İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna eklenen yeni maddeye göre, su ve kanalizasyon durum belgesi ile bağlantı ve iştirak talebinin inşaat ruhsatı başvurusu ile yapılması halinde, İSKİ tarafından yılı içinde belirlenen su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli hesaplanarak ilgili belediye tarafından tahsil edilecek. İlgili belediye tarafından tahsil edilen su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli, tahsil edildiği günün akşamına kadar mahsuba konu edilmeden İSKİ'nin hesabına aktarılacak.

MADDE 18- 9/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 17/7/2020 gün, 2019/40 esas ve 2020/40 no.lu kararıyla 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu 90 ve 92'nci maddelerinde kısmi iptallere hükmedilmiş olup iptallerin gerekçesi olarak kanunda genel bir çerçeve çizilmeksizin doğrudan “genel şartlar” aracılığıyla tazminat hesaplamalarına dair esasların belirlenmesinin Anayasa'ya aykırı olduğu belirtilmiştir. Anılan iptal gerekçeleri göz önünde bulundurularak maddeyle, karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminat hesaplamalarına dair temel çerçeve çizilmiştir. Bu kapsamda, değer kaybı tazminat hesaplamalarında esas alınacak temel kriterlerin kanunda açıkça sayılması, destekten yoksun kalma ve sürekli sakatlık tazminatı hesaplamalarında ise ülkemiz demografik gerçeklerini en doğru biçimde yansıtan ulusal doğum ve ölüm istatistikleri kullanılarak hazırlanan hayat tablosunun kullanılması amaçlanmaktadır. Ayrıca, gelecekte gerçekleşmesi muhtemel maddi kayıpların hesaplama tarihi itibarıyla peşin ödenmesi sebebiyle, tazminat hesaplamalarında zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarında belirtilen iskonto oranının kullanılması esası getirilmesi ve kişilerin hayatta kalma olasılığı ile beklenen ömür sürelerinin dikkate alındığı hayat anüiteleri ile genel kabul görmüş aktüerya kurallarına uygun bir biçimde tazminat hesabı yapılması hedeflenmektedir.

MADDE 19- 9/10/2020 tarihli ve 31269 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesinin 17/7/2020 gün, 2019/40 esas ve 2020/40 no.lu kararıyla 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu 90 ve 92'nci maddelerinde kısmi iptallere hükmedilmiş olup iptallerin gerekçesi

olarak kanunda genel bir çerçeve çizilmeksizin doğrudan “genel şartlar” aracılığıyla tazminat hesaplamalarına dair esasların belirlenmesinin Anayasa’ya aykırı olduğu belirtilmiştir. Anılan iptal gerekçeleri göz önünde bulundurularak maddeyle, karayolları motorlu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamındaki tazminat hesaplamalarına dair temel çerçeve çizilmiştir.

Hasan Subaşı
Antalya

Ayhan Erel
Aksaray

ÇORUM MİLLETVEKİLİ OĞUZHAN KAYA VE
49 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**İCRA VE İFLAS KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 223 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İflas idare memurları, bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan iflas idare memurları listesinden seçilir. Bu şekilde seçilen iflas idare memurlarından birinin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, birinin ise hukukçu olması zorunludur. Listeye kayıt için Adalet Bakanlığı tarafından izin verilen kurumlardan alınacak eğitimin tamamlanmış olması şarttır. Listede görevlendirilecek memurun bulunmaması hâlinde liste dışından görevlendirme yapılır ve bu durum bölge kuruluna bildirilir. Bir iflas idare memuru, eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada görev alamaz. İflas idare memurlarının nitelikleri, denetimi, eğitimi, eğitim verecek kurumlar ve eğitimden muaf tutulacaklar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikte belirlenir.”

MADDE 2- 2004 sayılı Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ticari ve ekonomik bütünlük arz eden ya da bir bütün hâlinde satıldığı takdirde daha yüksek gelir elde edileceği anlaşılan mal ve haklar ile bu mal ve hakları bünyesinde bulunduran işletmeler bir bütün olarak satılır. Satışta işletmenin devamlılığı ve ekonomiye olan katkısı gözetilir. Bu halde taşınmazın paraya çevrilmesi hükümleri uygulanır. Bir bütün olarak satış gerçekleşmezse mal ve haklar ayrı ayrı satılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikte düzenlenir.”

ADALET KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**İCRA VE İFLAS KANUNU İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 223 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İflas idare memurları, bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan iflas idare memurları listesinden seçilir. Bu şekilde seçilen iflas idare memurlarından birinin yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir, birinin ise hukukçu olması zorunludur. Listeye kayıt için, Adalet Bakanlığı tarafından izin verilen kurumlardan alınacak eğitimin tamamlanmış olması şarttır. Listede görevlendirilecek memurun bulunmaması hâlinde liste dışından görevlendirme yapılır ve bu durum bölge kuruluna bildirilir. Bir iflas idare memuru, eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada görev alamaz. İflas idare memurlarının nitelikleri, denetimi, eğitimi, eğitim verecek kurumlar ve eğitimden muaf tutulacaklar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikte belirlenir.”

MADDE 2- 2004 sayılı Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ticari ve ekonomik bütünlük arz eden ya da bir bütün hâlinde satıldığı takdirde daha yüksek gelir elde edileceği anlaşılan mal ve haklar ile bu mal ve hakları bünyesinde bulunduran işletmeler bir bütün olarak satılır. Satışta işletmenin devamlılığı ve ekonomiye olan katkısı gözetilir. Bu halde taşınmazın paraya çevrilmesi hükümleri uygulanır. Bir bütün olarak satış gerçekleşmezse mal ve haklar ayrı ayrı satılır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikte düzenlenir.”

(Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve
49 Milletvekilinin Teklifi)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3- 2004 sayılı Kanunun 295 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Şu kadar ki, rehinli malın konkordato projesine göre işletme tarafından kullanılması öngörülüyor veya kıymeti düşecek ya da muhafazası masraflı olacak ise 297 nci maddenin ikinci fıkrasındaki usule göre satışına izin verilebilir. Satış gelirinden rehinli alacaklıya rehin miktarı kadar ödeme yapılır.”

MADDE 4- 2004 sayılı Kanunun 296 ncı maddesinin birinci fıkrasına “arz eden” ibaresinden sonra gelmek üzere “sözleşmelerin devamı esastır. Bu” ibaresi ile fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrasının birinci cümlesine “engelleyen” ibaresinden sonra gelmek üzere “aşırı külfetli” ibaresi eklenmiş ve cümlede yer alan “onayıyla” ibaresi “izniyle” şeklinde değiştirilmiştir.

“Bu fıkra kapsamında geçici ve kesin mühlet süresince devam eden sözleşmeler nedeniyle borçlanılan edimler karşılıklı olarak ifa edilir.”

MADDE 5- 2004 sayılı Kanunun 297 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Borçlu, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren rehin tesis edemez, kefil olamaz ve ivazsız tasarruflarda bulunamaz; taşınmazını, işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırını ve işletmenin devamlı tesisatını devredemez ve takyit edemez. Aksi hâlde yapılan işlemler hükümsüzdür. Mahkeme bu işlemler hakkında karar vermeden önce komiserin görüşü ile alacaklılar kurulunun muvafakatini almak zorundadır.”

MADDE 6- 2004 sayılı Kanunun 308 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Konkordato süreci iflasla sonuçlandığı takdirde, iflas kararını veren mahkeme tasfiyenin basit veya adi tasfiye usulüne göre yapılmasına ve gerektiğinde adi tasfiyenin komiserler tarafından yerine getirilmesine karar verir. Bu halde iflas idaresine ait görev ve yetkiler komiserler tarafından kullanılır.”

MADDE 3- 2004 sayılı Kanunun 295 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Şu kadar ki, rehinli malın konkordato projesine göre işletme tarafından kullanılması öngörülüyor veya kıymeti düşecek ya da muhafazası masraflı olacak ise 297 nci maddenin ikinci fıkrasındaki usule göre satışına izin verilebilir. Satış gelirinden rehinli alacaklıya rehin miktarı kadar ödeme yapılır.”

MADDE 4- 2004 sayılı Kanunun 296 ncı maddesinin birinci fıkrasına “arz eden” ibaresinden sonra gelmek üzere “sözleşmelerin devamı esastır. Bu” ibaresi ile fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş, ikinci fıkrasının birinci cümlesine “engelleyen” ibaresinden sonra gelmek üzere “aşırı külfetli” ibaresi eklenmiş ve cümlede yer alan “onayıyla” ibaresi “izniyle” şeklinde değiştirilmiştir.

“Bu fıkra kapsamında geçici ve kesin mühlet süresince devam eden sözleşmeler nedeniyle borçlanılan edimler karşılıklı olarak ifa edilir.”

MADDE 5- 2004 sayılı Kanunun 297 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Borçlu, mahkemenin izni dışında mühlet kararından itibaren rehin tesis edemez, kefil olamaz ve ivazsız tasarruflarda bulunamaz; taşınmazını, işletmenin faaliyetinin devamı için önem arz eden taşınırını ve işletmenin devamlı tesisatını devredemez ve takyit edemez. Aksi hâlde yapılan işlemler hükümsüzdür. Mahkeme bu işlemler hakkında karar vermeden önce komiserin görüşü ile alacaklılar kurulunun muvafakatini almak zorundadır.”

MADDE 6- 2004 sayılı Kanunun 308 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Konkordato süreci iflasla sonuçlandığı takdirde, iflas kararını veren mahkeme tasfiyenin basit veya adi tasfiye usulüne göre yapılmasına ve gerektiğinde adi tasfiyenin komiserler tarafından yerine getirilmesine karar verir. Bu hâlde iflas idaresine ait görev ve yetkiler komiserler tarafından kullanılır.”

(Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve
49 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 7- 2004 sayılı Kanunun 308/c maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kredi kurumları tarafından verilen krediler de dahil olmak üzere geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi değildir, temerrüt halinde mühlet sırasında dahi icra takibine konu edilebilir ve 206 ncı madde kapsamında rehinli alacaklardan hemen sonra, diğer bütün alacaklardan önce ödenir; malvarlığının terki suretiyle konkordatoda yahut sonraki bir iflâsta 248 inci madde kapsamında masa borcu sayılır.”

MADDE 8- 2004 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17 - 223 üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca iflas idare memurları listesi oluşturuluncaya kadar listeden görevlendirme usulü dikkate alınmaksızın iflas idare memuru görevlendirilir. Bir kişinin eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada memur olarak görev alma yasağının takibi amacıyla, görevlendirilen iflas idare memurları, icra mahkemesinin bağlı bulunduğu bölge adliye mahkemesi bilirkişilik bölge kuruluna bildirilir.”

MADDE 9- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun mükerrer 69 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “vergi dairesine” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 10- 492 sayılı Kanunun 132 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanuna bağlı (4) sayılı tarifenin “I- Tapu işlemleri” başlıklı bölümünün 13 üncü maddesinin (a) fıkrasına göre tahsil edilmesi gereken cins tashihi harcı, ilgili belediyesince yapı kullanma izni harcı ile birlikte makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilir. Bu suretle tahsil olunan harçlar; şekil, içerik ve muhteviyatı Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen bir bildirim ile cins tashihi harcının tahsiline yetkili vergi

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7- 2004 sayılı Kanunun 308/c maddesinin dördüncü fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kredi kurumları tarafından verilen krediler de dâhil olmak üzere geçici mühlet kararından sonra komiserin izniyle akdedilmiş borçlar, adi konkordatoda konkordato şartlarına tabi değildir, temerrüt hâlinde mühlet sırasında dahi icra takibine konu edilebilir ve 206 ncı madde kapsamında rehinli alacaklardan hemen sonra, diğer bütün alacaklardan önce ödenir; malvarlığının terki suretiyle konkordatoda yahut sonraki bir iflâsta 248 inci madde kapsamında masa borcu sayılır.”

MADDE 8- 2004 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 17 - 223 üncü maddenin altıncı fıkrası uyarınca iflas idare memurları listesi oluşturuluncaya kadar listeden görevlendirme usulü dikkate alınmaksızın iflas idare memuru görevlendirilir. Bir kişinin eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada memur olarak görev alma yasağının takibi amacıyla, görevlendirilen iflas idare memurları, icra mahkemesinin bağlı bulunduğu bölge adliye mahkemesi bilirkişilik bölge kuruluna bildirilir.”

MADDE 9- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun mükerrer 69 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “vergi dairesine” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 10- 492 sayılı Kanunun 132 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanuna bağlı (4) sayılı tarifenin “I- Tapu işlemleri” başlıklı bölümünün 13 numaralı fıkrasının (a) bendine göre tahsil edilmesi gereken cins tashihi harcı, ilgili belediyesince yapı kullanma izni harcı ile birlikte makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilir. Bu suretle tahsil olunan harçlar; şekil, içerik ve muhteviyatı Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen bir bildirim ile cins tashihi harcının tahsiline yetkili vergi dairesine,

(Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve
49 Milletvekilinin Teklifi)

daairesine, tahsil edildiği günün akşamına kadar bildirilip ödenir. Tahsil edilen harçların ilgili vergi dairesine süresinde ödenmemesi durumunda, harç ilgili belediyeden 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Süresinde vergi dairesine beyan edilmeyen tutarlar hakkında 213 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. İşlemden doğan harçları tamamen almadan işlem yapan belediye personeli ve ilgili belediyeler harcın ödenmesinden mükelleflerle birlikte müteselsilen sorumludur.”

MADDE 11- 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “kat karşılığı temlik sözleşmesi ve” ibaresi “kat karşılığı temlik sözleşmesi veya” şeklinde değiştirilmiş, cümlede yer alan “cins değişikliği” ibaresi madde metninden çıkarılmış, maddenin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yapı kullanma izin belgesi düzenlenen tüm yapıların cins değişikliği işlemleri resen yapılır. Yapı kullanma izin belgesini düzenlemeye yetkili idare tarafından Mekânsal Adres Kayıt Sistemine yüklenerek elektronik ortamda kadastro müdürlüğüne gönderilen yapı kullanma izin belgesi ile yapı aplikasyon projesine göre kadastro müdürlüğüne tescil bildirimini düzenlenir. Tapu müdürlüğüne gönderilen tescil bildirimini üzerine başkaca bir belge aranmaksızın cins değişikliği resen tescil edilir. Cins değişikliği yapılmış taşınmaz kat irtifakı tesisli ise, kat irtifakının tesciline ait resmî senede ve 12 nci maddede yazılı belgelere dayalı olarak başkaca bir belge aranmaksızın resen kat mülkiyetine çevrilir. Bu işlemler, döner sermaye hizmet bedelinden muaftır. Yapılan cins değişikliğinde tapu ve kadastro idaresinin sorumluluğu yapının belgelere uygun tescili ile sınırlıdır.”

MADDE 12- 634 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

tahsil edildiği günün akşamına kadar bildirilip ödenir. Tahsil edilen harçların ilgili vergi dairesine süresinde ödenmemesi durumunda, harç ilgili belediyeden 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Süresinde vergi dairesine beyan edilmeyen tutarlar hakkında 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uygulanır. İşlemden doğan harçları tamamen almadan işlem yapan belediye personeli ve ilgili belediyeler harcın ödenmesinden mükelleflerle birlikte müteselsilen sorumludur.”

MADDE 11- 23/6/1965 tarihli ve 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 10 uncu maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “kat karşılığı temlik sözleşmesi ve” ibaresi “kat karşılığı temlik sözleşmesi veya” şeklinde değiştirilmiş, cümlede yer alan “cins değişikliği” ibaresi madde metninden çıkarılmış, maddenin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yapı kullanma izin belgesi düzenlenen tüm yapıların cins değişikliği işlemleri resen yapılır. Yapı kullanma izin belgesini düzenlemeye yetkili idare tarafından Mekânsal Adres Kayıt Sistemine yüklenerek elektronik ortamda kadastro müdürlüğüne gönderilen yapı kullanma izin belgesi ile yapı aplikasyon projesine göre kadastro müdürlüğüne tescil bildirimini düzenlenir. Tapu müdürlüğüne gönderilen tescil bildirimini üzerine başkaca bir belge aranmaksızın cins değişikliği resen tescil edilir. Cins değişikliği yapılmış taşınmaz kat irtifakı tesisli ise, kat irtifakının tesciline ait resmî senede ve 12 nci maddede yazılı belgelere dayalı olarak başkaca bir belge aranmaksızın resen kat mülkiyetine çevrilir. Bu işlemler, döner sermaye hizmet bedelinden muaftır.”

MADDE 12- 634 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

(Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve
49 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 13- 634 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce yapı kullanma izin belgesi düzenlenen tüm yapılarda, Mekânsal Adres Kayıt Sistemine yüklenemeyen yapı kullanma izin belgesi ile yapı uygulama projesinin yetkili idare tarafından elektronik ortamda kadastro müdürlüğüne gönderilmesi halinde, 10 uncu maddenin altıncı fıkrası hükümleri uyarınca işlem yapılır.”

MADDE 14- 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tapu müdürlükleri, bina ve arazinin devir ve ferahında tapu ve kadastro harcının matrahında dikkate alınan emlak vergi değeri ile emlak vergisi borcunu ilgili belediyesi tarafından sağlanan sistem üzerinden elektronik ortamda sorgular. Miras, mahkeme kararı, cebri icra, kamulaştırma hâlleri ile özel kanunlarda öngörülen diğer hâller hariç emlak vergisi borcu bulunan bina ve arazinin devir ve ferahı yapılmaz. Tapu müdürlükleri devir ve ferah işlemi, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15’inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere elektronik ortamda bildirir.”

MADDE 15-1319 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 25- Belediyeler, 30 uncu maddenin sekizinci fıkrasında belirtilen sistemi 1.1.2023 tarihine kadar kurarak ilgili tapu müdürlüklerinin kullanımına açarlar.”

MADDE 16- 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer Yedinci bölümüne aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7- Bina inşaatlarında, inşaat ruhsatı başvurusunun 80 inci maddede sayılan imarla ilgili harçlara konu işlemler ve 97 nci madde gereği alınan imarla ilgili ücretlere konu işlemler ile 2560 sayılı Kanunun 17 nci ve 18 inci

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 13- 634 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- Bu maddenin yürürlüğe girmesinden önce yapı kullanma izin belgesi düzenlenen tüm yapılarda, Mekânsal Adres Kayıt Sistemine yüklenemeyen yapı kullanma izin belgesi ile yapı uygulama projesinin yetkili idare tarafından elektronik ortamda kadastro müdürlüğüne gönderilmesi hâlinde, 10 uncu maddenin altıncı fıkrası hükümleri uyarınca işlem yapılır.”

MADDE 14- 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tapu müdürlükleri, bina ve arazinin devir ve ferahında tapu ve kadastro harcının matrahında dikkate alınan emlak vergi değeri ile emlak vergisi borcunu ilgili belediyesi tarafından sağlanan sistem üzerinden elektronik ortamda sorgular. Miras, mahkeme kararı, cebri icra, kamulaştırma hâlleri ile özel kanunlarda öngörülen diğer hâller hariç emlak vergisi borcu bulunan bina ve arazinin devir ve ferahı yapılmaz. Tapu müdürlükleri devir ve ferah işlemi, işlemin yapıldığı ayı takip eden ayın 15’inci günü akşamına kadar ilgili belediyelere elektronik ortamda bildirir.”

MADDE 15- 1319 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 25- Belediyeler, 30 uncu maddenin sekizinci fıkrasında belirtilen sistemi 1/1/2023 tarihine kadar kurarak ilgili tapu müdürlüklerinin kullanımına açarlar.”

MADDE 16- 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun Mükerrer Yedinci bölümüne aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 7- Bina inşaatlarında, inşaat ruhsatı başvurusunun 80 inci maddede sayılan imarla ilgili harçlara ve 97 nci madde gereği alınan imarla ilgili ücretlere konu işlemler ile 2560 sayılı Kanunun 17 nci ve 18 inci maddesi

(Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve
49 Milletvekilinin Teklifi)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

maddesi kapsamında alınması gereken bağlantı ve iştirak bedeli ile su ve kanalizasyon durum belgesini kapsayacak şekilde tek başvuruda yapılması halinde; ek 6 ncı maddede ve 84 üncü maddede yer alan tarifeler uyarınca tahsil edilmesi gereken harçlardan her birisi ve 97 nci madde kapsamında tahsil edilecek ücretler ile su ve kanalizasyon idaresinin yılı içinde belirlediği su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli hesaplanarak tek seferde tahsil edilir. Belediyesince tahsil edilen su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli, tahsil edildiği günün akşamına kadar mahsuba konu edilmeden ilgili su ve kanalizasyon idaresi hesabına aktarılır. Tahsil ettiği ücreti ve bedeli yukarıda belirtilen süre içinde ilgili idareye aktarmayan belediyelerden, bu tutarlar 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.”

Başvuranın talebinden vazgeçmesi veya idarenin herhangi bir sebeple işlemleri kısmen veya tamamen yerine getirmemesi nedeniyle uygulama kabiliyeti kalmamış olan işlemlerin her birisi için birinci fıkra uyarınca daha önce tahsil edilmiş olan harçlar, ücretler veya bedellerden işlemin mevcut durumu göz önünde bulundurularak ilgili idaresince gerekli düzeltme ve iadeler yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 17- 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna 18 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

kapsamında alınması gereken bağlantı ve iştirak bedeli ile su ve kanalizasyon durum belgesini kapsayacak şekilde tek başvuruda yapılması hâlinde; ek 6 ncı maddede ve 84 üncü maddede yer alan tarifeler uyarınca tahsil edilmesi gereken harçlardan her birisi ve 97 nci madde kapsamında tahsil edilecek ücretler ile su ve kanalizasyon idaresinin yılı içinde belirlediği su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli hesaplanarak tek seferde tahsil edilir. Belediyesince tahsil edilen su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli, tahsil edildiği günün akşamına kadar mahsuba konu edilmeden ilgili su ve kanalizasyon idaresi hesabına aktarılır. Tahsil ettiği ücreti ve bedeli yukarıda belirtilen süre içinde ilgili idareye aktarmayan belediyelerden, bu tutarlar 6183 sayılı Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.

Başvuranın talebinden vazgeçmesi veya idarenin herhangi bir sebeple işlemleri kısmen veya tamamen yerine getirmemesi nedeniyle uygulama kabiliyeti kalmamış olan işlemlerin her birisi için birinci fıkra uyarınca daha önce tahsil edilmiş olan harçlar, ücretler veya bedellerden işlemin mevcut durumu göz önünde bulundurularak ilgili idaresince gerekli düzeltme ve iadeler yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 17- 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna 18 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

(Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve
49 Milletvekilinin Teklifi)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedelinin tahsili:

MADDE 18/A- Su ve kanalizasyon durum belgesi ile bağlantı ve iştirak talebinin inşaat ruhsatı başvurusu ile birlikte yapılması halinde, İSKİ tarafından yılı içinde belirlenen su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli hesaplanarak ilgili belediyesince tahsil edilir. İlgili belediyesince tahsil edilen su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli, tahsil edildiği günün akşamına kadar mahsuba konu edilmeden İSKİ'nin hesabına aktarılır. Tahsil ettiği ücreti ve bedeli yukarıda belirtilen süre içinde ilgili idareye aktarmayan belediyelerden, bu tutarlar 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.”

“Su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedelinin tahsili:

MADDE 18/A- Su ve kanalizasyon durum belgesi ile bağlantı ve iştirak talebinin inşaat ruhsatı başvurusu ile birlikte yapılması hâlinde, İSKİ tarafından yılı içinde belirlenen su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli hesaplanarak ilgili belediyesince tahsil edilir. İlgili belediyesince tahsil edilen su ve kanalizasyon durum belgesi ücreti ile bağlantı ve iştirak bedeli, tahsil edildiği günün akşamına kadar mahsuba konu edilmeden İSKİ'nin hesabına aktarılır. Tahsil ettiği ücreti ve bedeli yukarıda belirtilen süre içinde ilgili idareye aktarmayan belediyelerden bu tutarlar, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda gecikme faizi uygulanarak tahsil edilir.”

MADDE 18- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 90 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kanun” ibareleri “Kanunda” şeklinde değiştirilmiş, fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu tazminatlardan;

a) Değer kaybı tazminatı, aracın; piyasa değeri, kullanılmışlık düzeyi, hasara uğrayan parçaları ile hasar tutarı dikkate alınarak,

b) Destekten yoksun kalma tazminatı, ulusal doğum ve ölüm istatistikleri kullanılarak hazırlanan hayat tablosu ve zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarında yüzde 2’yi geçmemek üzere belirlenen iskonto oranı esas alınarak hayat anüiteleri ile genel kabul görmüş aktüerya kurallarına uygun olarak,

c) Sürekli sakatlık tazminatı, ulusal doğum ve ölüm istatistikleri kullanılarak hazırlanan hayat tablosu, zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarında yüzde 2’yi geçmemek üzere belirlenen iskonto oranı ve sürekli sakatlık oranı esas alınarak hayat anüiteleri ile genel kabul görmüş aktüerya kurallarına uygun olarak,

hesaplanır.”

(Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya ve
49 Milletvekilinin Teklifi)

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından belirlenir.”

MADDE 19- 2918 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“j) Destekten yoksun kalan hak sahibinin, destek şahsı olan sigortalının kusuruna denk gelen tazminat talepleri,

k) Gelir kaybı, kâr kaybı, iş durması ve kira mahrumiyeti gibi dolaylı zararlar,

l) Hasar sebebiyle trafikten çekme veya hurdaya çıkarılma işlemi görmüş araçların değer kaybı tazminatı talepleri,

m) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki terör eylemlerinde ve bu eylemlerden doğan sabotajda kullanılan araçların neden olduğu ve sigortalının sorumluluk riski kapsamında olmayan tazminat talepleri ile aracın terör eylemlerinde kullanıldığını veya kullanılacağını bilerek binen kişilerin ve terör ve sabotaj eyleminde yer alan kişilerin uğradıkları zararlara ilişkin talepler.”

“31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılan gelir kaybına ilişkin ödemelerde, 5510 sayılı Kanunun 21 inci maddesi uyarınca sigortacının Sosyal Güvenlik Kurumuna karşı sorumluluğu varsa, bu sorumluluk sigortacının kendi sigortalısının kusuru oranında devam eder.”

MADDE 20- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 21- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

MADDE 18- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 19- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

TBMM Basımevi - 2021